ROBERT LOUIS STEVENSON

Ostrov pokladů

AUDIOKNIHY CZ · AUDIOKNIHYCZ.CZ

Robert Louis Stevenson

Věnování

Pro S. L. O., amerického gentlemana. Podle jeho klasického vkusu bylo toto vyprávění rozvrženo a nyní mu je na oplátku za mnoho krásných hodin a s těmi nejlepšími přáními věnuje jeho oddaný přítel, autor.

Váhavému kupci

Když zkazky plavců, písně z lodí,
bouře, mráz, žár a vlny slané,
když škunery a ostrovy, kam nikdo nechodí,
vysazenci, bukanýři, zlato zakopané
a všechno dávné kouzlo, znovu podané
přesně tak, jak to dělávali staří,
jsou jako kdysi mně i dnes vítané
u mládeže, jež se teď moudřejší tváří:

– tak budiž, a do toho! Když však ne,
když pilná mládež nehoří už touhou
a na své staré chutě zapomene,
po Kingstonovi, Ballantynovi s odvahou
a Cooperovi s lesem a s mořskou vlnou:
tak budiž také! A ať já sám
i s piráty svými sdílím hrob s tou družinou,
jež se svými výtvory odpočívá tam!

Díl první: Starý bukanýr

Kapitola první: Starý mořský vlk v hostinci U Admirála Benbowa

Statkář Trelawney, doktor Livesey a ostatní pánové mě požádali, abych o Ostrově pokladů sepsal všechno pěkně od začátku do konce a nic nezamlčel kromě polohy ostrova, a to jen proto, že tam dosud leží poklad, který nikdo nevyzvedl. A tak se chápu pera léta Páně sedmnáct set – a vracím se do doby, kdy můj otec vedl hostinec U Admirála Benbowa a kdy se pod naší střechou poprvé ubytoval ten starý, do hněda ošlehaný námořník s jizvou po šavli.

Vzpomínám si na něj, jako by to bylo včera. Těžce se přivlekl ke dveřím hostince a za ním vezli na trakaři jeho námořnickou truhlu. Byl to vysoký, silný, mohutný chlap, hnědý jako oříšek, dehtem napuštěný cop mu padal na ramena ušpiněného modrého kabátu, ruce měl rozedřené a zjizvené, s černými, polámanými nehty, a přes tvář se mu táhla jizva po šavli, špinavě bílá a sinalá. Vzpomínám si, jak se rozhlí-

žel po zátoce, pohvizdoval si při tom a pak spustil tu starou námořnickou píseň, kterou potom zpíval tak často:

„Patnáct chlapů na truhle mrtvého –
jo-ho-ho, a láhev rumu!“

Zpíval ji vysokým, starým, rozklepaným hlasem, jako by ho kdysi naladily a zase zlomily páky kotevního vrátku. Pak zabušil na dveře klackem podobným ruční páce, který nosil s sebou, a když se objevil otec, hrubě si poručil sklenku rumu. Když mu ji přinesli, pil pomalu jako znalec, vychutnával každý doušek a přitom se pořád rozhlížel po útesech a vzhlížel k našemu vývěsnímu štítu.

„Šikovná zátoka,“ povídá nakonec, „a pěkně posazená putyka. Chodí sem hodně lidí, kamaráde?“

Otec mu řekl, že ne, že lidí chodí velice málo, a to je škoda.

„No tak teda,“ řekl, „tohle je kotviště zrovna pro mě. Hej, ty, kamaráde,“ zavolal na muže, který tlačil trakař, „přiraž k boku a pomoz mi vynést truhlu. Chvíli tu zůstanu,“ pokračoval. „Jsem prostej člověk; rum, slanina a vejce, to je, co chci, a tamhleten mys, abych odtamtud vyhlížel lodě. Jak byste mi mohli říkat? Říkejte mi kapitáne. Aha, už vím, kam míříte – tady.“ A hodil na práh tři nebo čtyři zlaťáky. „Až to projím, tak mi řekněte,“ povídá a tvářil se zle jako nějaký velitel.

A opravdu, i když měl šaty bídné a mluvil hrubě, vůbec nevypadal jako obyčejný námořník z mužstva, spíš jako lodní důstojník nebo kapitán, který je zvyklý, že ho buď poslechnou, nebo udeří. Muž s trakařem nám řekl, že ho předešlého rána vysadil poštovní dostavník u hostince U Krále Jiřího, že se tam vyptával, jaké hostince jsou podél pobřeží, a když slyšel o tom našem jen dobré, a nejspíš i to, že stojí osaměle, vybral si ho ze všech ostatních za své bydliště. A to bylo všechno, co jsme se o našem hostovi dozvěděli.

Byl to od přírody velmi mlčenlivý člověk. Celý den se potloukal kolem zátoky nebo po útesech s mosazným dalekohledem; celý večer sedával v rohu výčepní místnosti u ohně a pil hodně silný rum s vodou. Většinou neodpovídal, když na něj někdo promluvil, jen zprudka a zlostně vzhlédl a odfrkl si nosem jako mlhová siréna; my i lidé, kteří k nám chodili, jsme se brzy naučili nechávat ho na pokoji. Každý den, když se vrátil z obchůzky, se ptal, jestli po silnici nešli kolem nějací námořníci. Zpočátku jsme si mysleli, že se tak ptá, protože mu chybí společnost lidí jeho druhu, ale nakonec jsme začali chápat, že se jim chce vyhnout. Když se v hostinci U Admirála Benbowa ubytoval nějaký námořník – a občas se to stávalo, když šli po pobřežní cestě do Bristolu –, prohlédl si ho nejdřív přes záclonku ve dveřích, než vešel do výčepu; a dokud tam takový člověk byl, vždycky seděl tiše jako myška. Pro mě aspoň na tom nebylo nic tajemného, protože jsem jeho obavy svým způsobem sdílel. Jednou si mě vzal stranou a slíbil mi, že mi prvního dne každého měsíce dá stříbrný čtyřpenec, když budu jen „pěkně vyhlížet námořníka s jednou nohou“ a dám mu vědět, jakmile se objeví. Dost často, když přišel první den v měsíci a já si u něj řekl o svou mzdu, jen si na mě odfrkl nosem a probodal mě pohledem, až jsem sklopil oči; ale ještě než týden uplynul, určitě si to rozmyslel, přinesl mi můj čtyřpenec a znovu mi nakázal, ať vyhlížím „toho námořníka s jednou nohou“.

Jak mě ta postava pronásledovala ve snech, to vám snad ani nemusím povídat. Za bouřlivých nocí, když vítr lomcoval všemi čtyřmi rohy domu a příboj hučel podél zátoky a narážel na útesy, viděl jsem ho v tisících podob a s tisíci ďábelskými výrazy. Jednou měl nohu uťatou v koleni, jindy v kyčli; jindy to byl nějaký netvor, který nikdy neměl víc než tu jednu nohu, a tu uprostřed těla. Vidět, jak skáče a běží a honí mě přes ploty a příkopy, to byla ta nejhorší ze všech nočních můr. Celkem vzato jsem za svůj měsíční čtyřpenec platil dost draho, a to těmi příšernými představami.

Ale ačkoli mě představa námořníka s jednou nohou tolik děsila, z kapitána samotného jsem měl mnohem menší strach než kdokoli jiný, kdo ho znal. Byly noci, kdy vypil daleko víc rumu s vodou, než jeho hlava unesla; to pak někdy sedával a zpíval své staré, divoké, bezbožné námořnické písně a nikoho si nevšímal; jindy ale poroučel rundu pro všechny a nutil celou roztřesenou společnost, aby poslouchala jeho historky nebo mu přizvukovala ve sboru. Často jsem slyšel, jak se dům otřásá písní „Jo-ho-ho, a láhev rumu", sousedé se ve smrtelném strachu přidávali, jako by jim šlo o život, a každý zpíval hlasitěji než ten druhý, aby nebyl nápadný. V takových chvílích totiž byl tím nejpanovačnějším společníkem, jakého kdy kdo poznal; bouchal dlaní do stolu, aby všichni ztichli; rozzuřil se nad otázkou, a někdy zase proto, že se nikdo na nic nezeptal, a on z toho usoudil, že společnost jeho vyprávění nesleduje. A nikoho nepustil z hostince, dokud se sám neopil do ospalosti a nedovrávoral do postele.

Nejvíc lidi děsily jeho historky. Byly to hrůzné příběhy – o věšení, o chození po prkně, o bouřích na moři, o ostrovech Dry Tortugas a o divokých činech a místech v Karibském moři u španělských břehů. Podle toho, co sám vyprávěl, musel prožít život mezi těmi nejhoršími lidmi, jaké kdy Bůh na moři strpěl, a řeč, jakou ty historky vyprávěl, šokovala naše prosté venkovany skoro stejně jako zločiny, které líčil. Otec pořád říkal, že hostinec přijde na mizinu, protože lidi sem brzy přestanou chodit, aby je někdo tyranizoval, okřikoval a posílal roztřesené do postele; já ale opravdu věřím, že nám jeho přítomnost prospívala. Lidé měli tehdy strach, ale když na to vzpomínali, docela se jim to líbilo; bylo to pěkné vzrušení v tichém venkovském životě, a dokonce se našla parta mladších chlapců, kteří dělali, že ho obdivují, říkali mu „pravý mořský vlk" a „opravdový starý námořník" a podobně a tvrdili, že právě takoví chlapi naháněli na moři strach z Anglie.

V jednom ohledu nás ovšem opravdu málem přivedl na mizinu, protože tu zůstával týden za týdnem a nakonec měsíc za měsícem,

takže peníze byly dávno pryč, a otec přesto nikdy nesebral odvahu, aby trval na dalších. Kdykoli se o tom jen zmínil, kapitán si odfrkl nosem tak hlasitě, že by se dalo říct, že zařval, a pohledem mého ubohého otce vypudil z místnosti. Viděl jsem, jak po takovém odbytí lomí rukama, a jsem si jistý, že ta mrzutost a strach, ve kterém žil, jeho předčasnou a nešťastnou smrt hodně uspíšily.

Po celou dobu, co u nás bydlel, kapitán na svém oblečení nic nezměnil, jen si koupil od podomního obchodníka nějaké punčochy. Když se mu jeden ohyb krempy klobouku svezl dolů, nechal ho od toho dne viset, i když ho to za větru hrozně obtěžovalo. Pamatuju si, jak vypadal jeho kabát, který si sám záplatoval nahoře ve svém pokoji a který nakonec nebyl nic jiného než samá záplata. Nikdy nenapsal ani nedostal dopis a nikdy nemluvil s nikým jiným než se sousedy, a s nimi většinou jen tehdy, když byl opilý rumem. Tu velkou námořnickou truhlu nikdo z nás nikdy neviděl otevřenou.

Jen jednou mu někdo odporoval, a to až ke konci, kdy už můj ubohý otec byl hodně sešlý chorobou, která ho pak sklátila. Doktor Livesey přišel jednou pozdě odpoledne za pacientem, něco málo snědl, co mu matka připravila, a šel si do výčepu zakouřit dýmku, než mu z vesnice přivedou koně, protože u starého Benbowa jsme stáj neměli. Šel jsem za ním dovnitř a pamatuju si, jaký kontrast tvořil ten upravený, čilý doktor s parukou napudrovanou do sněhobílá, s jasnýma černýma očima a příjemným chováním proti neohrabaným venkovanům, a hlavně proti tomu našemu špinavému, těžkému strašákovi, pirátovi s kalnýma očima, který seděl hodně opilý rumem a s rukama na stole. Najednou on – totiž kapitán – začal vyzpěvovat tu svou věčnou píseň:

„Patnáct chlapů na truhle mrtvého –
jo-ho-ho, a láhev rumu!
Ty další chlast a čert dostal do jednoho –
jo-ho-ho, a láhev rumu!“

Zpočátku jsem si myslel, že „truhla mrtvého“ je právě ta jeho velká truhla nahoře v pokoji do ulice, a ta myšlenka se mi v nočních můrách mísila s představou jednonohého námořníka. Ale v té době jsme už všichni dávno přestali té písni věnovat zvláštní pozornost; ten večer byla nová jen pro doktora Liveseyho, a jak jsem si všiml, nepůsobila na něj příjemně, protože na okamžik docela zlostně vzhlédl, než pokračoval v rozhovoru se starým zahradníkem Taylorem o novém léku na revma. Kapitán se mezitím při vlastní hudbě postupně rozjařil a nakonec plácl dlaní do stolu před sebou způsobem, o kterém jsme všichni věděli, že znamená ticho. Hlasy hned utichly, všechny kromě doktora Liveseyho; ten mluvil dál jako předtím, jasně a vlídně, a po každém slově nebo dvou čile potáhl z dýmky. Kapitán na něj chvíli zíral, znovu plácl dlaní, zíral ještě víc a nakonec ze sebe vyrazil sprostou, tichou kletbu: „Ticho tam v podpalubí!“

„Mluvil jste na mě, pane?“ povídá doktor; a když mu ten surovec s další kletbou řekl, že ano, doktor odpoví: „Mám vám jen jednu věc co říct, pane: jestli budete dál pít rum, svět se brzy zbaví jednoho velmi špinavého darebáka!“

Starý chlap se strašlivě rozzuřil. Vyskočil na nohy, vytáhl a otevřel námořnický zavírací nůž, vyvážil ho otevřený na dlani a vyhrožoval, že doktora přišpendlí ke zdi.

Doktor se ani nepohnul. Mluvil na něj dál přes rameno a stejným tónem, dost hlasitě, aby to slyšela celá místnost, ale naprosto klidně a vyrovnaně: „Jestli ten nůž okamžitě nedáte do kapsy, slibuji vám na svou čest, že při příštím soudním zasedání budete viset.“

Pak mezi nimi nastal souboj pohledů, ale kapitán se brzy podvolil, schoval zbraň a znovu se posadil a bručel jako zbitý pes.

„A teď, pane,“ pokračoval doktor, „když už vím, že takový chlapík je v mém okrsku, můžete počítat s tím, že vás budu mít na očích ve dne v noci. Nejsem jen lékař; jsem také smírčí soudce; a jestli jen zaslechnu nějakou stížnost na vás, třeba jen kvůli takové nezdvořilosti jako

dnes večer, postarám se účinně, aby vás odsud vyštvali a vyhnali. Ať vám to stačí.“

Brzy nato přivedli doktoru Liveseymu koně ke dveřím a on odjel, ale kapitán ten večer mlčel, a ještě mnoho dalších večerů.

Kapitola druhá: Černý Pes přichází a mizí

Netrvalo dlouho a došlo k první z tajemných událostí, které nás nakonec kapitána zbavily, i když ne, jak uvidíte, jeho záležitostí. Byla krutě studená zima s dlouhými, tuhými mrazy a prudkými vichřicemi; a od začátku bylo jasné, že můj ubohý otec se jara sotva dožije. Den ode dne slábl a celý hostinec jsme měli na starosti matka a já; měli jsme dost práce, a tak jsme svému nepříjemnému hostu nevěnovali moc pozornosti.

Bylo to jednoho lednového rána, hodně časně – štiplavé, mrazivé ráno –, celá zátoka byla šedá jinovatkou, vlnky tiše šplouchaly o kameny, slunce stálo ještě nízko, sotva se dotýkalo vrcholků kopců a svítilo daleko na moře. Kapitán vstal dřív než obvykle a vyrazil dolů po pláži, tesák se mu houpal pod širokými šosy starého modrého kabátu, mosazný dalekohled měl pod paží a klobouk posunutý do týla. Pamatuju si, jak mu dech visel za zády jako kouř, když odcházel, a poslední, co jsem od něj slyšel, když zahýbal za velkou skálu, bylo hlasité rozhořčené odfrknutí, jako by měl pořád v hlavě doktora Liveseyho.

Nu, matka byla nahoře s otcem a já jsem prostíral stůl k snídani, až se kapitán vrátí, když se otevřely dveře výčepu a vstoupil muž, kterého jsem nikdy předtím neviděl. Byl to bledý, voskově žlutý tvor, na levé ruce mu chyběly dva prsty, a ačkoli nosil tesák, moc jako bojovník nevypadal. Námořníky jsem vyhlížel pořád, ať s jednou nohou, nebo se dvěma, a pamatuju si, že tenhle mi vrtal hlavou. Nevypadal jako námořník, a přece z něj bylo trochu cítit moře.

Zeptal jsem se ho, čím mu můžu posloužit, a on řekl, že si dá rum; ale když jsem vycházel z místnosti, abych ho přinesl, posadil se na stůl a pokynul mi, abych přistoupil blíž. Zůstal jsem stát, kde jsem byl, s ubrouskem v ruce.

„Pojď sem, chlapečku," povídá. „Pojď blíž."

Udělal jsem krok blíž.

„Je tenhle stůl pro mýho kamaráda Billa?" zeptal se a úlisně se zašklebil.

Řekl jsem mu, že žádného jeho kamaráda Billa neznám a že tohle je pro jednoho člověka, který u nás bydlí a kterému říkáme kapitán.

„No," řekl, „mýmu kamarádovi Billovi by se klidně mohlo říkat kapitán. Má jizvu na jedný tváři a moc příjemný způsoby, hlavně když se napije, ten můj kamarád Bill. Řekněme třeba, že váš kapitán má jizvu na jedný tváři – a řekněme, jestli chceš, že je to ta pravá. Aha, no vidíš! Já to říkal. Tak co, je můj kamarád Bill tady v domě?"

Řekl jsem mu, že je venku na procházce.

„Kudy, chlapečku? Kudy šel?"

A když jsem mu ukázal na skálu a řekl mu, kudy se kapitán nejspíš vrátí a za jak dlouho, a odpověděl ještě na pár dalších otázek, řekl: „Á, tohle mýmu kamarádovi Billovi udělá stejně dobře jako panák."

Výraz jeho tváře, když ta slova říkal, nebyl vůbec příjemný a já měl své vlastní důvody myslet si, že se cizinec mýlí, i kdyby to myslel tak, jak to řekl. Ale do toho mi nic není, říkal jsem si; a kromě toho bylo těžké vědět, co dělat. Cizinec se pořád držel hned za dveřmi hostince a vykukoval za roh jako kočka, která čeká na myš. Jednou jsem sám vyšel na silnici, ale hned mě zavolal zpátky, a protože jsem neposlechl tak rychle, jak by si přál, jeho voskově žlutá tvář se příšerně změnila a poručil mi dovnitř s kletbou, až jsem nadskočil. Jakmile jsem byl zpátky, vrátil se ke svému dřívějšímu chování, napůl podlézavému, napůl posměšnému, poplácal mě po rameni, řekl mi, že jsem hodnej kluk a že jsem mu docela přirostl k srdci. „Mám taky syna," řekl, „po-

dobá se ti jako vejce vejci a je pýchou mýho srdce. Ale pro kluky je nejdůležitější kázeň, chlapečku – kázeň. Kdybys byl plul s Billem, nestál bys tu a nečekal, až ti to někdo řekne dvakrát – to teda ne. To nikdy nebyl Billův způsob, ani způsob těch, co s ním pluli. A tady, no vida, je můj kamarád Bill s dalekohledem pod paží, Bůh žehnej jeho starýmu srdci. Ty a já se teď vrátíme do výčepu, chlapečku, schováme se za dveře a připravíme Billovi malý překvapení – Bůh žehnej jeho srdci, povídám znova."

S těmi slovy cizinec couval se mnou do výčepu a postavil mě za sebe do kouta, takže nás oba zakrývaly otevřené dveře. Byl jsem velice nesvůj a vyděšený, jak si dovedete představit, a můj strach ještě zvětšovalo, když jsem viděl, že cizinec má rozhodně strach taky. Uvolnil si jílec tesáku a povytáhl čepel z pochvy; a celou dobu, co jsme tam čekali, pořád polykal, jako by měl, jak jsme tomu říkávali, knedlík v krku.

Konečně vešel kapitán, práskl za sebou dveřmi, aniž by se podíval vpravo nebo vlevo, a vykročil přímo přes místnost k místu, kde na něj čekala snídaně.

„Bille," řekl cizinec hlasem, o kterém jsem si myslel, že se ho snažil udělat odvážným a mohutným.

Kapitán se otočil na podpatku a postavil se proti nám; z tváře mu zmizela všechna hněď, i nos měl modrý; vypadal jako člověk, který vidí ducha nebo ďábla nebo něco ještě horšího, jestli může něco horšího být; a namouduši, bylo mi ho líto, když jsem viděl, jak v jediném okamžiku tak zestárl a zesláb.

„No tak, Bille, přece mě znáš; starýho lodního kamaráda přece znáš, Bille," řekl cizinec.

Kapitán jako by zalapal po dechu.

„Černý Pes!" řekl.

„A kdo jinej?" odpověděl ten druhý a začínal se cítit volněji. „Černý Pes jak vyšitej, přišel navštívit svýho starýho lodního kamaráda Billyho

do hostince U Admirála Benbowa. Ach, Bille, Bille, my dva jsme toho zažili, co jsem přišel o ty dva pařáty," a zvedl zmrzačenou ruku.

„No tak poslouchej," řekl kapitán, „vyčmuchal jsi mě; tady jsem; tak mluv; o co jde?"

„To jsi celej ty, Bille," odpověděl Černý Pes, „máš pravdu, Billy. Dám si sklenku rumu od tohohle milýho dítěte, co mi tak přirostlo k srdci; a sedneme si, jestli dovolíš, a promluvíme si narovinu, jako starý lodní kamarádi."

Když jsem se vrátil s rumem, seděli už po obou stranách kapitánova stolu se snídaní – Černý Pes blíž ke dveřím a bokem, aby měl jedno oko na svém starém lodním kamarádovi a druhé, jak jsem si myslel, na své ústupové cestě.

Poručil mi, abych odešel a nechal dveře dokořán. „Žádný klíčový dírky, chlapečku," řekl; a já je nechal o samotě a odešel jsem za výčepní pult.

Dlouho jsem, i když jsem se opravdu snažil poslouchat, neslyšel nic než tiché mumlání; ale nakonec začaly hlasy sílit a já zachytil slovo nebo dvě, většinou kletby, od kapitána.

„Ne, ne, ne, ne; a dost!" vykřikl jednou. A pak znovu: „Jestli dojde na šibenici, ať visí všichni, povídám."

Pak se najednou ozval strašlivý výbuch kleteb a jiných zvuků – židle a stůl se naráz převrátily, následoval řinkot oceli, pak výkřik bolesti a v příští vteřině jsem viděl Černého Psa na úprku a kapitána v zápalu za ním, oba s tasenými tesáky, a tomu prvnímu se řinula krev z levého ramene. Přímo u dveří se kapitán po uprchlíkovi rozmáchl k poslední strašlivé ráně, která by ho jistě rozťala až po páteř, kdyby ji nezachytil náš velký vývěsní štít s Admirálem Benbowem. Zářez na spodní straně rámu tam můžete vidět dodnes.

Ta rána byla koncem bitvy. Jakmile byl Černý Pes venku na silnici, navzdory zranění vzal nádherně do zaječích a za půl minuty zmizel za hřebenem kopce. Kapitán zatím stál a zíral na vývěsní štít jako omá-

mený. Pak si několikrát přejel rukou přes oči a nakonec se otočil zpátky do domu.

„Jime," povídá, „rum"; a jak to říkal, trochu se zapotácel a zachytil se jednou rukou o zeď.

„Jste zraněný?" vykřikl jsem.

„Rum," opakoval. „Musím odsud pryč. Rum! Rum!"

Běžel jsem pro něj, ale vším, co se stalo, jsem byl docela rozhozený, rozbil jsem jednu sklenici a zanesl kohoutek, a zatímco jsem si ještě sám překážel, uslyšel jsem ve výčepu hlasitý pád, a když jsem tam vběhl, uviděl jsem kapitána, jak leží na podlaze, jak je dlouhý. V tutéž chvíli seběhla dolů matka, vyděšená křikem a bojem, aby mi pomohla. Společně jsme mu nadzvedli hlavu. Dýchal velmi hlasitě a těžce, ale oči měl zavřené a obličej strašlivé barvy.

„Pane bože, pane bože," zvolala matka, „taková hanba pro dům! A tvůj ubohý otec nemocný!"

Mezitím jsme neměli ponětí, jak kapitánovi pomoct, a nenapadlo nás nic jiného, než že ve rvačce s cizincem utrpěl smrtelné zranění. Rum jsem samozřejmě přinesl a pokusil se mu ho nalít do krku, ale zuby měl pevně sevřené a čelisti silné jako ze železa. Byla to pro nás šťastná úleva, když se otevřely dveře a vešel doktor Livesey, který šel na návštěvu k mému otci.

„Ach, pane doktore," vykřikli jsme, „co máme dělat? Kde je zraněný?"

„Zraněný? Kdepak!" řekl doktor. „Není zraněný o nic víc než vy nebo já. Ten člověk dostal mrtvici, jak jsem ho varoval. A teď, paní Hawkinsová, vy hezky běžte nahoru za manželem a pokud možno mu o tom nic neříkejte. Já se zatím musím ze všech sil snažit zachránit tomuhle chlapovi jeho třikrát bezcenný život; Jime, přines mi umyvadlo."

Když jsem se s umyvadlem vrátil, doktor už kapitánovi rozpáral rukáv a odhalil jeho velkou, šlachovitou paži. Byla na několika místech

potetovaná. „Hodně štěstí“, „Dobrý vítr“ a „Billy Bones a jeho milá“ bylo velmi úhledně a zřetelně vyvedeno na předloktí; a nahoře u ramene byla kresba šibenice a člověka, který na ní visí – provedená, jak jsem si myslel, s velkým zápalem.

„Prorocké,“ řekl doktor a dotkl se toho obrázku prstem. „A teď, mistře Billy Bonesi, jestli se tak jmenujete, se podíváme, jakou barvu má vaše krev. Jime,“ řekl, „bojíš se krve?“

„Ne, pane,“ řekl jsem.

„Tak dobře,“ řekl, „tak drž umyvadlo“; a s tím vzal lancetu a otevřel žílu.

Odteklo hodně krve, než kapitán otevřel oči a zamženě se rozhlédl kolem. Nejdřív poznal doktora a nepřehlédnutelně se zamračil; pak mu pohled padl na mě a vypadal, že se mu ulevilo. Ale najednou změnil barvu, pokusil se zvednout a vykřikl: „Kde je Černý Pes?“

„Žádný Černý Pes tu není,“ řekl doktor, „leda ten, který vám sedí na zádech. Pil jste rum; dostal jste mrtvici, přesně jak jsem vám říkal; a já jsem vás právě, velice proti své vůli, vytáhl z hrobu po hlavě. A teď, pane Bonesi –“

„Tak se nejmenuju,“ přerušil ho.

„To je mi docela jedno,“ odpověděl doktor. „Tak se jmenuje jeden bukanýr, kterého znám; a já vám tak říkám, abych to měl kratší, a chci vám říct tohle: jedna sklenka rumu vás nezabije, ale když si dáte jednu, dáte si další a další, a já vsadím paruku, že jestli s tím hned nepřestanete, umřete – rozumíte? –, umřete a půjdete tam, kam patříte, jako ten člověk v Bibli. No tak, vzchopte se. Pro jednou vám pomůžu do postele.“

Společně a s velkou námahou jsme ho dostali nahoru a uložili na postel, kde mu hlava padla zpátky na polštář, jako by skoro omdlel.

„Tak si to pamatujte,“ řekl doktor, „já mám čisté svědomí – rum pro vás znamená smrt.“

A s tím odešel za mým otcem a vzal mě s sebou za paži.

„To nic není," řekl, jakmile zavřel dveře. „Pustil jsem mu dost krve, aby byl chvíli klidný; měl by týden ležet, kde je – to je nejlepší pro něj i pro vás; ale další mrtvice by ho dorazila."

Kapitola třetí: Černá známka

Kolem poledne jsem se zastavil u kapitánových dveří s nějakým chladivým pitím a s léky. Ležel skoro tak, jak jsme ho nechali, jen trochu výš, a zdál se zároveň slabý i rozrušený.

„Jime," řekl, „ty jsi tady jedinej, kdo za něco stojí, a víš, že jsem k tobě byl vždycky hodnej. Nebyl měsíc, abych ti nedal stříbrnej čtyřpenec pro tebe samotnýho. A teď vidíš, kamaráde, že jsem na tom dost bídně a všichni mě opustili; a Jime, přineseš mi jeden štamprlík rumu, viď, kamaráde?"

„Doktor –" začal jsem.

Ale on mi skočil do řeči a nadával na doktora, slabým hlasem, ale od srdce. „Doktoři jsou samý pucfleky," řekl, „a tadyten doktor, co ten ví o námořnících? Byl jsem na místech horkejch jako smůla, kamarádi kolem mě padali na žlutou zimnici a ta zatracená zem se při zemětřesení vlnila jako moře – co ví doktor o takovejch zemích? –, a já žil na rumu, povídám ti. Byl mi jídlem i pitím, mužem i ženou; a jestli ted nedostanu svůj rum, jsem chudák starej vrak na závětrným břehu a moje krev padne na tebe, Jime, a na toho pucfleka doktora"; a zase chvíli jen chrlil kletby. „Podívej, Jime, jak se mi třesou prsty," pokračoval prosebným tónem. „Nemůžu je udržet v klidu, to teda ne. Celej tenhle požehnanej den jsem neměl ani kapku. Ten doktor je blázen, povídám ti. Jestli nedostanu doušek rumu, Jime, chytnou mě hrůzy; pár jsem jich už viděl. Viděl jsem starýho Flinta tamhle v koutě, za tebou; jasně jako na obrázku jsem ho viděl; a jestli mě chytnou hrůzy, já

jsem chlap, co žil drsně, a udělám tu peklo. Sám tvůj doktor říkal, že jedna sklenka mi neublíží. Dám ti zlatou guineji za štamprlík, Jime."

Byl čím dál rozrušenější, a to mě znepokojilo kvůli otci, kterému bylo ten den hodně zle a potřeboval klid; kromě toho mě uklidnila doktorova slova, která mi teď připomněl, a docela mě urazilo, že mi nabízí úplatek.

„Nechci žádné vaše peníze," řekl jsem, „kromě těch, co dlužíte otci. Přinesu vám jednu sklenku a víc ne."

Když jsem mu ji přinesl, chňapl po ní a hltavě ji vypil.

„Jo, jo," řekl, „to je hned lepší, to teda jo. A teď, kamaráde, říkal ten doktor, jak dlouho mám ležet v týhle starý kóji?"

„Nejmíň týden," řekl jsem.

„Hrom do toho!" vykřikl. „Týden! To nemůžu; to už by mi do tý doby dali černou známku. Ty suchozemský krysy se zrovna teď snažej zjistit, kde vězím; suchozemci, co si neuměli udržet, co měli, a chtěj shrábnout, co patří jinýmu. Je tohle chování pro námořníka, rád bych věděl? Ale já jsem spořivá duše. Nikdy jsem svoje dobrý peníze nepromrhal ani neztratil; a zase je převezu. Nebojím se jich. Povolím další ref, kamaráde, a zase je napálím."

Zatímco takhle mluvil, s velkou námahou se zvedal z postele, držel se mě za rameno tak pevně, že jsem málem vykřikl, a hýbal nohama, jako by to bylo mrtvé závaží. Jeho slova, jakkoli smělá svým smyslem, smutně kontrastovala se slabostí hlasu, kterým je pronášel. Když se dostal do sedu na kraji postele, zarazil se.

„Ten doktor mě dodělal," zamumlal. „V uších mi zvoní. Polož mě zpátky."

Než jsem mu stačil nějak pomoct, sesul se zpátky na své dřívější místo a chvíli tam mlčky ležel.

„Jime," řekl nakonec, „viděl jsi dneska toho námořníka?"

„Černého Psa?" zeptal jsem se.

„Jo! Černý Pes," povídá. „*To* je zlej chlap; ale jsou horší, co ho na mě poslali. Tak poslouchej, jestli se odsud nijak nedostanu a dají mi černou známku, pamatuj si, že jde o mou starou námořnickou truhlu; sedneš na koně – umíš jezdit, ne? No tak teda sedneš na koně a pojedeš – no jo, udělám to! – za tím zatraceným pucflekem doktorem a řekneš mu, ať svolá všechny na palubu – soudce a takový – a on je tady u Benbowa všechny zajme – celou posádku starýho Flinta, chlapy i kluky, všechny, co jich zbejvá. Byl jsem první důstojník, to jsem byl, první důstojník starýho Flinta, a jsem jedinej, kdo ví, kde to místo je. Dal mi to v Savannah, když umíral, zrovna jako bych teď měl umírat já, víš. Ale nebudeš nic prozrazovat, dokud mi nedají černou známku nebo dokud znova neuvidíš toho Černého Psa nebo námořníka s jednou nohou, Jime – toho hlavně."

„Ale co je to černá známka, kapitáne?" zeptal jsem se.

„To je předvolání, kamaráde. Řeknu ti, jestli ji dostanu. Ale ty měj oči na stopkách, Jime, a já se s tebou rozdělím napůl, na mou čest."

Ještě chvíli blouznil a hlas mu slábl; ale brzy potom, co jsem mu dal lék, který vzal jako dítě s poznámkou: „Jestli kdy nějakej námořník potřeboval medicíny, tak já," upadl konečně do těžkého spánku podobného mdlobám, a tak jsem ho tam nechal. Co bych udělal, kdyby všechno šlo dobře, nevím. Nejspíš bych celý příběh vyprávěl doktorovi, protože jsem měl smrtelný strach, že kapitán bude svých přiznání litovat a skoncuje se mnou. Ale jak se věci vyvinuly, můj ubohý otec ten večer docela náhle zemřel, a to odsunulo všechno ostatní stranou. Přirozený zármutek, návštěvy sousedů, zařizování pohřbu a všechna práce v hostinci, která musela mezitím běžet dál, mě tak zaměstnávaly, že jsem sotva měl čas myslet na kapitána, natož se ho bát.

Druhý den ráno přece jen sešel dolů a jedl jako obvykle, i když jedl málo a vypil, obávám se, víc než svou obvyklou dávku rumu, protože si sám bral za výčepním pultem, mračil se a frkal nosem a nikdo se mu neodvážil postavit. V noci před pohřbem byl opilý jako vždycky; a bylo

otřesné slyšet ho v tom domě smutku vyzpěvovat tu jeho ošklivou starou námořnickou píseň; ale i když byl slabý, všichni jsme se ho smrtelně báli a doktora najednou zaměstnal nějaký případ mnoho mil daleko a od otcovy smrti se u nás vůbec neukázal. Řekl jsem, že kapitán byl slabý, a opravdu se zdálo, že spíš dál slábne, než aby nabíral sílu. Škrábal se po schodech nahoru a dolů, chodil z výčepní místnosti k pultu a zpátky a občas vystrčil nos ze dveří, aby si přičichl k moři, přitom se přidržoval zdí a dýchal těžce a rychle jako člověk na strmé hoře. Nikdy se na mě zvlášť neobracel a já věřím, že na to, co mi svěřil, skoro zapomněl; ale nálady měl vrtkavější a, vezmeme-li v úvahu jeho tělesnou slabost, byl prudší než kdy předtím. Když byl opilý, měl ted znepokojivý zvyk vytáhnout tesák a položit ho obnažený před sebe na stůl. Ale přesto si lidí všímal méně a zdálo se, že je uzavřený ve vlastních myšlenkách a trochu blouzní. Jednou například, k našemu nesmírnému údivu, spustil úplně jinou melodii, jakousi venkovskou milostnou píseň, kterou se musel naučit v mládí, než začal jezdit na moře.

Tak to šlo, až den po pohřbu, kolem třetí hodiny krutě studeného, mlhavého, mrazivého odpoledne, jsem na chvilku stál ve dveřích, plný smutných myšlenek na otce, když jsem uviděl, že se po silnici pomalu někdo blíží. Byl zjevně slepý, protože si před sebou ťukal holí a přes oči a nos měl velké zelené stínítko; byl shrbený, jako by stářím nebo slabostí, a měl na sobě obrovský, starý, otrhaný námořnický plášť s kapucí, ve kterém vypadal přímo znetvořeně. Nikdy v životě jsem neviděl hrůzostrašnější postavu. Zastavil se kousek od hostince, zvýšil hlas do podivného zpěvavého tónu a promluvil do vzduchu před sebou: „Poví nějaký laskavý přítel ubohému slepci, který přišel o drahocenný zrak svých očí při šlechetné obraně své rodné země, Anglie – a Bůh žehnej králi Jiřímu! –, kde nebo v které části této země se právě nachází?“

„Jste v hostinci U Admirála Benbowa, v zátoce pod Černým vrchem, dobrý muži," řekl jsem.

„Slyším hlas," řekl, „mladý hlas. Podáš mi ruku, můj laskavý mladý příteli, a dovedeš mě dovnitř?"

Natáhl jsem ruku a ten hrozný, úlisně mluvící tvor bez očí ji v mžiku sevřel jako ve svěráku. Tak jsem se lekl, že jsem se snažil ruku vytrhnout, ale slepec si mě jediným pohybem paže přitáhl těsně k sobě.

„A teď, chlapče," řekl, „zaveď mě dovnitř ke kapitánovi."

„Pane," řekl jsem, „namouduši, to se neodvážím."

„Á," ušklíbl se, „tak takhle! Okamžitě mě tam zaveď, nebo ti zlomím ruku."

A jak to říkal, zkroutil mi ji tak, že jsem vykřikl.

„Pane," řekl jsem, „myslím to kvůli vám. Kapitán už není, co býval. Sedí s taseným tesákem. Jiný pán –"

„No tak, pochoduj," přerušil mě; a nikdy jsem neslyšel hlas tak krutý, chladný a ošklivý jako hlas toho slepce. Zastrašil mě víc než bolest a hned jsem ho začal poslouchat, vešel jsem rovnou dveřmi a zamířil k výčepní místnosti, kde seděl náš nemocný starý bukanýr, omámený rumem. Slepec se ke mně těsně tiskl, držel mě jednou železnou pěstí a opíral se o mě skoro větší vahou, než jsem unesl. „Zaveď mě rovnou k němu, a až mě uvidí, vykřikni: ‚Tady je pro tebe přítel, Bille.' Jestli to neuděláš, udělám tohle," a s tím mnou škubl tak, že jsem myslel, že omdlím. Tím vším jsem z toho slepého žebráka dostal takovou hrůzu, že jsem zapomněl na strach z kapitána, a když jsem otevřel dveře výčepu, vykřikl jsem roztřeseným hlasem slova, která mi nařídil.

Ubohý kapitán zvedl oči a při jediném pohledu z něj rum vyprchal a nechal ho střízlivého a strnulého. Výraz jeho tváře neprozrazoval ani tak hrůzu jako smrtelnou nemoc. Pohnul se, jako by chtěl vstát, ale nevěřím, že mu v těle zbylo dost síly.

„Tak, Bille, zůstaň sedět, kde jsi," řekl žebrák. „I když nevidím, slyším, i když se jen pohne prst. Obchod je obchod. Natáhni levou ruku.

Chlapče, chyť ho za zápěstí levé ruky a přistrč mi ji k mé pravé.“

Oba jsme ho do písmene poslechli a já viděl, jak z ruky, ve které držel hůl, vložil kapitánovi něco do dlaně, která se kolem toho okamžitě sevřela.

„A teď je to vyřízené,“ řekl slepec; a při těch slovech mě najednou pustil a s neuvěřitelnou přesností a hbitostí vyklouzl z výčepu ven na silnici, kde jsem, zatímco jsem ještě stál bez hnutí, slyšel jeho hůl, jak ťuk-ťuk-ťuká do dálky.

Chvíli trvalo, než jsme se já i kapitán, jak se zdálo, vzpamatovali, ale nakonec, skoro ve stejnou chvíli, jsem pustil jeho zápěstí, které jsem pořád držel, a on stáhl ruku a ostře se zadíval do dlaně.

„V deset!“ vykřikl. „Šest hodin. Ještě je převezem,“ a vyskočil na nohy.

V tu chvíli se ale zapotácel, chytil se rukou za hrdlo, chvíli stál a kymácel se, a pak se zvláštním zvukem padl celou svou délkou tváří k zemi.

Hned jsem k němu přiběhl a volal matku. Ale všechen spěch byl marný. Kapitána zabila prudká mrtvice. Je to zvláštní, protože jsem toho člověka rozhodně nikdy neměl rád, i když jsem ho v poslední době začal litovat, ale jakmile jsem viděl, že je mrtvý, propukl jsem v proud slz. Byla to druhá smrt, kterou jsem zažil, a smutek z té první jsem měl v srdci ještě čerstvý.

Kapitola čtvrtá: Námořnická truhla

Samozřejmě jsem neztrácel čas a řekl matce všechno, co jsem věděl, a možná jsem jí to měl říct už dávno, a hned jsme viděli, že jsme v těžké a nebezpečné situaci. Část peněz toho člověka – pokud nějaké měl – nám rozhodně patřila, ale nebylo pravděpodobné, že by kapitánovi lodní kamarádi, a zvlášť ti dva exempláři, které jsem viděl, Černý Pes a slepý žebrák, byli ochotni vzdát se kořisti na zaplacení dluhů mrtvého. Kdybych podle kapitánova příkazu hned nasedl na koně a jel pro doktora Liveseyho, zůstala by matka sama a bez ochrany, a na to se nedalo ani pomyslet. Vlastně se zdálo nemožné, aby kdokoli z nás zůstal v domě o mnoho déle; každé spadnutí uhlíku v kuchyňských kamnech, dokonce i tikání hodin nás plnilo úzkostí. Kolem domu jsme pořád jako by slyšeli blížící se kroky; a mezi mrtvým tělem kapitána na podlaze výčepu a myšlenkou na toho odporného slepého žebráka, který se potuloval nablízku a byl připravený se vrátit, byly chvíle, kdy jsem, jak se říká, hrůzou málem vyskočil z kůže. Bylo třeba se rychle k něčemu rozhodnout, a nakonec nás napadlo, že spolu půjdeme hledat pomoc do vedlejší vesnice. Jak řečeno, tak uděláno. Jen tak, bez klobouků, jsme hned vyběhli do houstnoucího večera a mrazivé mlhy.

Vesnice ležela jen pár set kroků daleko, i když z dohledu, na druhé straně sousední zátoky; a co mě hodně povzbudilo, bylo to opačným směrem, než odkud se objevil slepec a kam se nejspíš zase vrátil. Na cestě jsme nebyli dlouho, i když jsme se občas zastavili, chytili se navzájem a naslouchali. Ale neozýval se žádný neobvyklý zvuk – nic než tiché šplouchání vlnek a krákání ptáků v lese.

Když jsme došli do vesnice, svítilo se už svíčkami, a nikdy nezapomenu, jak mě potěšilo, když jsem viděl žlutou záři ve dveřích a oknech; ale jak se ukázalo, to bylo taky to nejlepší, čeho se nám v těch končinách mělo dostat. Protože – člověk by si myslel, že se ti muži budou stydět – ani jedna duše nebyla ochotná vrátit se s námi do hostince U Admirála Benbowa. Čím víc jsme o svých trampotách vyprávěli, tím víc se muži, ženy i děti drželi v úkrytu svých domů. Jméno kapitána Flinta, které pro mě bylo cizí, tu někteří dobře znali a vzbuzovalo velikou hrůzu. Někteří z mužů, kteří pracovali na polích na druhé straně za Benbowem, si navíc vzpomněli, že na silnici viděli několik cizinců, a protože je měli za pašeráky, vzali do zaječích; a aspoň jeden z nich viděl v místě, kterému jsme říkali Kittova díra, malou plachetnici. Ostatně každý, kdo byl kapitánovým kumpánem, je dokázal vydělit k smrti. Zkrátka a dobře, našlo se sice několik lidí, kteří byli docela ochotní dojet k doktoru Liveseymu, což bylo jiným směrem, ale ani jeden nám nechtěl pomoct bránit hostinec.

Říká se, že zbabělost je nakažlivá; ale na druhé straně hádka dodává velkou odvahu; a tak když každý řekl své, matka k nim promluvila. Prohlásila, že nepřijde o peníze, které patří jejímu chlapci bez otce. „Jestli se nikdo z vás neodváží," řekla, „Jim a já se odvážíme. Vrátíme se, kudy jsme přišli, a moc vám nepoděkujeme, vy velcí, neohrabaní chlapi se zaječím srdcem. Tu truhlu otevřeme, i kdybychom za to měli zemřít. A vás, paní Crossleyová, poprosím o ten pytlík, abychom v něm donesli naše právoplatné peníze."

Řekl jsem samozřejmě, že s matkou půjdu, a všichni samozřejmě křičeli, jak jsme pošetile odvážní, ale ani pak s námi nechtěl jít jediný muž. Jediné, co pro nás udělali, bylo, že mi dali nabitou pistoli pro případ, že by nás někdo přepadl, a slíbili, že budou mít osedlané koně pro případ, že by nás na zpáteční cestě pronásledovali, a jeden mládenec měl jet napřed k doktorovi pro ozbrojenou pomoc.

Srdce mi pořádně bušilo, když jsme se my dva vydali ve studené noci na tenhle nebezpečný podnik. Začínal vycházet úplněk a rudě prosvítal horním okrajem mlhy, a to nás ještě popohánělo, protože bylo jasné, že než se zase vydáme zpátky, bude všude světlo jako ve dne a náš odchod uvidí každý, kdo by číhal. Proklouzli jsme podél živých plotů, tiše a rychle, a neviděli ani neslyšeli nic, co by naši hrůzu zvětšilo, až se za námi k naší úlevě zavřely dveře hostince U Admirála Benbowa.

Hned jsem zastrčil závoru a chvíli jsme stáli a oddychovali ve tmě, sami v domě s mrtvým kapitánem. Pak matka vzala za pultem svíčku a drželi jsme se za ruce, když jsme vcházeli do výčepu. Ležel, jak jsme ho nechali, na zádech, s otevřenýma očima a jednou rukou nataženou.

„Stáhni roletu, Jime," šeptala matka, „mohli by přijít a dívat se zvenku. A teď," řekla, když jsem to udělal, „musíme z *tohohle* dostat ten klíč; a kdo se toho má dotknout, to bych ráda věděla!" a jak ta slova říkala, trochu vzlykla.

Hned jsem si klekl. Na podlaze těsně u jeho ruky ležel malý kulatý kousek papíru, z jedné strany začerněný. Nemohl jsem pochybovat, že tohle je *černá známka*; zvedl jsem ji a na druhé straně jsem našel napsanou velmi pěkným, úhledným písmem tuhle krátkou zprávu: „Máš čas do deseti večer."

„Měl čas do deseti, mami," řekl jsem; a právě když jsem to říkal, začaly naše staré hodiny odbíjet. Ten náhlý zvuk nás strašlivě vylekal; ale zpráva to byla dobrá, protože bylo teprve šest.

„Tak, Jime," řekla, „ten klíč."

Prohledal jsem mu kapsy, jednu po druhé. Pár drobných mincí, náprstek, nějaká nit a velké jehly, kus tabáku stočeného do copu, na konci okousaný, jeho nůž se zahnutou rukojetí, kapesní kompas a troudnice, to bylo všechno, co obsahovaly, a já začínal zoufat.

„Možná ho má na krku," napadlo matku.

Přemohl jsem silný odpor, roztrhl mu košili u krku, a opravdu, na kousku dehtovaného provázku, který jsem přeřízl jeho vlastním nožem, jsme našli klíč. Ten úspěch nás naplnil nadějí a bez prodlení jsme spěchali nahoru do malého pokoje, kde tak dlouho spal a kde od jeho příjezdu stála jeho truhla.

Zvenku vypadala jako každá jiná námořnická truhla, navrchu měla rozžhaveným železem vypálené písmeno „B“ a rohy trochu otlučené a polámané, jako po dlouhém, drsném používání.

„Dej mi klíč,“ řekla matka; a ačkoli zámek šel hodně ztuha, v mžiku ho otočila a odklopila víko.

Zevnitř se vyvalil silný pach tabáku a dehtu, ale navrchu nebylo vidět nic než velmi dobrý oblek, pečlivě vykartáčovaný a složený. Nikdy ho neměl na sobě, řekla matka. Pod ním začínala směsice všeho možného – kvadrant, plechový hrnek, několik svitků tabáku, dva páry velmi pěkných pistolí, kus prutového stříbra, staré španělské hodinky a nějaké další cetky malé ceny a většinou cizí výroby, mosazí kované kružítko a pět nebo šest zvláštních lastur ze Západní Indie. Od té doby jsem často přemýšlel, proč s sebou ty lastury nosil po celý svůj tulácký, hříšný a štvaný život.

Zatím jsme nenašli nic cenného kromě stříbra a cetek, a ani jedno se nám nehodilo. Vespod ležel starý lodní plášť, zbělený mořskou solí na nejedné přístavní mělčině. Matka ho netrpělivě vytáhla, a před námi ležely poslední věci v truhle, balíček zavázaný v nepromokavém plátně, který vypadal jako papíry, a plátěný pytlík, ze kterého se při doteku ozvalo cinkání zlata.

„Ukážu těm darebákům, že jsem poctivá ženská,“ řekla matka. „Vezmu si, co mi patří, a ani o groš víc. Drž pytlík paní Crossleyové.“ A začala z námořníkova pytle odpočítávat kapitánův dluh do pytlíku, který jsem držel.

Byla to dlouhá a obtížná práce, protože mince byly ze všech zemí a všech velikostí – dublony a luisdory a guineje a osmireály a já nevím

co ještě, všechno páté přes deváté promíchané. Guinejí bylo navíc skoro nejmíň, a matka uměla počítat jen s nimi.

Když jsme byli asi v polovině, najednou jsem jí položil ruku na paži, protože jsem v tichém, mrazivém vzduchu zaslechl zvuk, při kterém mi srdce vyskočilo až do krku – ťukání slepcovy hole na zmrzlé silnici. Blížilo se a blížilo, zatímco jsme seděli se zatajeným dechem. Pak prudce udeřilo do dveří hostince a pak jsme slyšeli, jak se otáčí klikou a jak chřestí závora, když se ten bídný tvor pokoušel dostat dovnitř; a pak bylo dlouho ticho uvnitř i venku. Nakonec ťukání začalo znovu a k naší nepopsatelné radosti a vděčnosti zase pomalu odeznívalo, až už nebylo slyšet vůbec.

„Mami," řekl jsem, „vezmi všechno a pojďme," protože jsem si byl jistý, že zastrčená závora musela vzbudit podezření a poštve na nás celé sršní hnízdo, ačkoli jak jsem byl vděčný, že jsem ji zastrčil, to by nepochopil nikdo, kdo se nesetkal s tím strašným slepcem.

Ale matka, i když byla vyděšená, nechtěla svolit, aby si vzala byť jen o kousek víc, než jí patřilo, a tvrdohlavě se nechtěla spokojit s méně. Ještě zdaleka nebylo sedm, řekla; zná svá práva a chce, co jí náleží; a ještě se se mnou přela, když se kus cesty odtud na kopci ozvalo tiché hvízdnutí. To nám oběma stačilo, a víc než stačilo.

„Vezmu, co mám," řekla a vyskočila na nohy.

„A já vezmu tohle, aby účet seděl," řekl jsem a zvedl balíček v nepromokavém plátně.

V příští chvíli jsme oba tápali dolů po schodech a svíčku jsme nechali u prázdné truhly; a v další chvíli jsme otevřeli dveře a byli na plném ústupu. Nevyrazili jsme ani o chvilku dřív, než bylo třeba. Mlha se rychle rozplývala; měsíc už docela jasně svítil na vyvýšeniny po obou stranách; a jen přesně na dně úžlabiny a kolem dveří hostince ještě visel neprotržený tenký závoj, který zakrýval naše první kroky na útěku. Ani ne v polovině cesty do vesnice, kousek za úpatím kopce, jsme museli vyjít do měsíčního světla. A to nebylo všechno, protože

k našim uším už doléhal zvuk kroků několika běžících lidí, a když jsme se ohlédli tím směrem, světlo, které se kymácelo sem a tam a pořád se rychle blížilo, ukazovalo, že jeden z příchozích nese lucernu.

„Synku," řekla matka najednou, „vezmi peníze a utíkej. Omdlím."

Tohle byl určitě konec pro nás oba, pomyslel jsem si. Jak jsem proklínal zbabělost sousedů; jak jsem vyčítal své ubohé matce její poctivost a chamtivost, její dřívější pošetilou odvahu a teď slabost! Naštěstí jsme byli právě u malého mostku; a pomohl jsem jí, potácející se, na kraj břehu, kde, jak se dalo čekat, vzdychla a padla mi na rameno. Nevím, kde jsem vůbec našel sílu to udělat, a obávám se, že jsem to udělal hrubě, ale podařilo se mi ji stáhnout dolů ze břehu a kousek pod oblouk. Dál jsem ji odtáhnout nemohl, protože most byl tak nízko, že jsem pod ním mohl leda lézt po čtyřech. Tak jsme tam museli zůstat – matka skoro úplně na očích a my oba na doslech od hostince.

Kapitola pátá: Slepcův konec

Moje zvědavost byla svým způsobem silnější než strach, protože jsem nevydržel zůstat, kde jsem byl, a připlazil jsem se zpátky na břeh, odkud jsem, s hlavou ukrytou za keřem kručinky, mohl přehlédnout silnici před našimi dveřmi. Sotva jsem zaujal místo, začali přicházet moji nepřátelé, sedm nebo osm, běželi, co jim síly stačily, nohy jim po silnici dupaly každá do jiného taktu a muž s lucernou byl pár kroků před ostatními. Tři muži běželi spolu, ruku v ruce; a i přes mlhu jsem rozeznal, že prostřední z té trojice je slepý žebrák. V příští chvíli mi jeho hlas potvrdil, že mám pravdu.

„Vyražte dveře!“ vykřikl.

„Rozkaz, pane!“ odpověděli dva nebo tři; a vrhli se na hostinec U Admirála Benbowa, muž s lucernou za nimi; a pak jsem viděl, jak se zastavili, a slyšel, jak si tišeji něco říkají, jako by je překvapilo, že dveře jsou otevřené. Ale zastávka byla krátká, protože slepec znovu vydal rozkazy. Hlas mu zněl hlasitěji a výš, jako by hořel nedočkavostí a vztekem.

„Dovnitř, dovnitř, dovnitř!“ křičel a proklínal je, že se loudají.

Čtyři nebo pět jich hned poslechlo, dva zůstali na silnici s tím hrozným žebrákem. Chvíli bylo ticho, pak se ozval výkřik překvapení a pak z domu zakřičel hlas: „Bill je mrtvej.“

Ale slepec jim znovu nadával, že se loudají.

„Prohledejte ho, někdo z vás, vy líní suchozemci, a vy ostatní nahoru pro truhlu,“ křičel.

Slyšel jsem, jak jim nohy duní po našich starých schodech, až se celý dům musel třást. Hned potom se ozvaly nové zvuky úžasu; okno kapitánova pokoje se s třesknutím a řinčením rozbitého skla rozletělo a nějaký muž se vyklonil hlavou a rameny do měsíčního světla a zavolal na slepého žebráka na silnici pod sebou.

„Pew," křičel, „někdo tu byl před náma. Někdo tu truhlu převrátil vzhůru nohama."

„Je to tam?" zařval Pew.

„Peníze jsou tady."

Slepec peníze proklel.

„Flintův rukopis, myslím," křičel.

„Tady to nikde nevidíme," odpověděl muž.

„Hej, vy tam dole, má to Bill u sebe?" křičel slepec znovu.

Na to přišel ke dveřím hostince další chlap, nejspíš ten, co zůstal dole a prohledával kapitánovo tělo. „Bill už je prošacovanej," řekl, „nic tam není."

„To ti lidi z hostince – to ten kluk. Kéž bych mu byl vypíchl oči!" křičel slepec, Pew. „Byli tu před chvílí – když jsem to zkoušel, měli dveře zastrčené na závoru. Rozprchněte se, hoši, a najděte je."

„No jo, nechali tu svou svíčku," řekl chlap od okna.

„Rozprchněte se a najděte je! Obraťte dům naruby!" opakoval Pew a bušil holí do silnice.

Pak to v celém našem starém hostinci strašlivě zahučelo, těžké nohy dusaly sem a tam, nábytek se převracel, dveře se vykopávaly, až se ozývaly i skály, a muži zase jeden po druhém vycházeli na silnici a hlásili, že nás nikde nemůžou najít. Vtom se nocí znovu jasně ozvalo to samé hvízdnutí, které vylekalo matku a mě nad penězi mrtvého kapitána, ale tentokrát dvakrát po sobě. Myslel jsem, že je to slepcova trubka, abych tak řekl, která svolává jeho posádku do útoku, ale ted jsem pochopil, že je to signál ze stráně směrem k vesnici, a podle

toho, jak na bukanýry zapůsobil, signál, který je varuje před blížícím se nebezpečím.

„To je zase Dirk," řekl jeden. „Dvakrát! Musíme zmizet, chlapi."

„Zmizet, ty srabe!" křičel Pew. „Dirk byl od začátku blázen a zbabělec – toho neposlouchejte. Musí bejt blízko; nemůžou bejt daleko; máte to na dosah. Rozprchněte se a hledejte je, psi! Ach, ať mi praskne duše," křičel, „kdybych tak měl oči!"

Ta výzva, jak se zdálo, trochu zapůsobila, protože dva z chlapů začali hledat tu a tam mezi harampádím, ale jen napůl, myslel jsem si, a pořád jedním okem hlídali vlastní nebezpečí, zatímco ostatní nerozhodně stáli na silnici.

„Máte na dosah tisíce, vy blázni, a ještě váháte! Byli byste bohatí jako králové, kdybyste to našli, a víte, že je to tady, a stojíte tu a ulejváte se. Ani jeden z vás se neodvážil postavit se Billovi, a já to udělal – slepej! A já mám kvůli vám přijít o svou šanci! Mám bejt ubohej žebrák, co se plazí a žebrá o rum, když bych se moh vozit v kočáře! Kdybyste měli kuráž aspoň jako červ v sucharu, ještě byste je chytili."

„Hrom do toho, Pew, dublony máme!" zabručel jeden.

„Mohli tu zatracenou věc schovat," řekl jiný. „Vem si ty zlaťáky s králem Jiřím, Pew, a nestůj tu a neječ."

Ječení bylo to pravé slovo; Pew se nad těmi námitkami rozzuřil čím dál víc, až ho nakonec vášeň úplně přemohla a on ve své slepotě mlátil kolem sebe napravo nalevo a jeho hůl těžce dopadla na víc než jednoho.

Ti zase na oplátku proklínali slepého lotra, vyhrožovali mu hroznými slovy a marně se snažili chytit hůl a vyrvat mu ji z ruky.

Ta hádka nás zachránila, protože zatímco ještě zuřila, ozval se z vrcholu kopce na straně vesnice jiný zvuk – dusot cválajících koní. Skoro ve stejnou chvíli šlehl od živého plotu výstřel z pistole, záblesk a rána. A to byl zřejmě poslední signál nebezpečí, protože bukanýři se hned otočili a utíkali, rozprchli se všemi směry, jeden k moři podél zátoky,

jiný šikmo přes kopec a tak dál, takže za půl minuty po nich nezbylo ani stopy, jen Pew tam zůstal. Opustili ho, jestli z čiré paniky, nebo z pomsty za jeho zlá slova a rány, to nevím; ale zůstal tam sám, v šílenství ťukal holí po silnici sem a tam, tápal a volal na kamarády. Nakonec zahnul špatným směrem a pár kroků proběhl kolem mě k vesnici a křičel: „Johnny, Černý Pse, Dirku," a další jména, „přece neopustíte starýho Pew, kamarádi – starýho Pew ne!"

Právě v tu chvíli dorazil hluk koní na hřeben a v měsíčním světle se objevili čtyři nebo pět jezdců a plným tryskem se hnali ze svahu.

Teprve teď Pew poznal svou chybu, s výkřikem se otočil a rozběhl se přímo k příkopu, do kterého se skutálel. Ale za vteřinu byl zase na nohou a znovu se vrhl, teď už úplně zmatený, přímo pod nejbližšího z blížících se koní.

Jezdec se ho snažil ušetřit, ale marně. Pew padl s výkřikem, který se nesl vysoko do noci; čtyři kopyta ho pošlapala, odkopla a přehnala se přes něj. Padl na bok, pak se pomalu svezl na tvář a už se nepohnul.

Vyskočil jsem na nohy a zavolal na jezdce. Tak jako tak zastavovali, zděšení tou nehodou; a brzy jsem viděl, kdo jsou. Jeden, který se loudal za ostatními, byl mládenec, který jel z vesnice k doktoru Liveseymu; ostatní byli celníci, které potkal cestou, a on byl tak chytrý, že se s nimi hned vrátil. Nějaká zpráva o plachetnici v Kittově díře se donesla k celnímu dozorci Danceovi a ten se ještě té noci vydal naším směrem, a této okolnosti jsme matka a já vděčili za to, že jsme se zachránili před smrtí.

Pew byl mrtvý, mrtvý jako kámen. Co se týče matky, když jsme ji donesli nahoru do vesnice, trocha studené vody, čichací soli a podobně ji brzy přivedly k sobě, a ten strach jí neublížil, i když pořád dál naříkala nad zbytkem peněz. Dozorce zatím jel, jak nejrychleji mohl, ke Kittově díře; ale jeho muži museli sesednout a tápat dolů roklí, vedli a občas i podpírali koně a pořád se báli přepadení; takže nebylo nijak divné, že když se dostali dolů k Díře, plachetnice už byla na cestě,

i když ještě blízko u břehu. Zavolal na ni. Odpověděl mu hlas, ať se drží mimo měsíční světlo, nebo dostane do těla trochu olova, a vzápětí mu těsně kolem paže hvízdla kulka. Brzy nato plachetnice obeplula mys a zmizela. Pan Dance tam stál, jak sám řekl, „jako ryba na suchu“, a jediné, co mohl udělat, bylo poslat muže do B. varovat celní loď. „A to,“ řekl, „je skoro totéž, jako by se neudělalo nic. Pláchli nám čistě, a je konec. Jen,“ dodal, „jsem rád, že jsem mistru Pew šlápl na kuří oko,“ protože v té době už slyšel můj příběh.

Vrátil jsem se s ním do hostince U Admirála Benbowa a nedovedete si představit dům v takovém zpustošení; ti chlapi při svém zuřivém hledání matky a mě shodili dokonce i hodiny; a ačkoli nic doopravdy neodnesli kromě kapitánova měšce s penězi a trochy stříbra z pokladničky, hned jsem viděl, že jsme zruinovaní. Pan Dance se v tom vůbec nevyznal.

„Peníze si vzali, říkáš? Tak co proboha hledali, Hawkinsi? Další peníze, předpokládám?“

„Ne, pane; myslím, že ne peníze,“ odpověděl jsem. „Vlastně, pane, myslím, že tu věc mám v náprsní kapse; a abych pravdu řekl, rád bych ji dal někam do bezpečí.“

„Ale jistě, chlapče; docela správně,“ řekl. „Vezmu ji, jestli chceš.“

„Myslel jsem, že by možná doktor Livesey –“ začal jsem.

„Naprosto správně,“ přerušil mě velice vesele, „naprosto správně – gentleman a smírčí soudce. A když o tom tak přemýšlím, mohl bych se tam sám zajet podívat a podat zprávu jemu nebo statkáři. Mistr Pew je koneckonců mrtvý; ne že bych toho litoval, ale je mrtvý, víš, a lidi to budou chtít přišít důstojníkovi celní služby Jeho Veličenstva, jestli to jen trochu půjde. Tak víš co, Hawkinsi, jestli chceš, vezmu tě s sebou.“

Srdečně jsem mu za tu nabídku poděkoval a vrátili jsme se pěšky do vesnice, kde byli koně. Než jsem matce řekl, co mám v úmyslu, seděli už všichni v sedlech.

„Doggere," řekl pan Dance, „ty máš dobrého koně; vezmi toho chlapce za sebe."

Jakmile jsem nasedl a držel se Doggera za opasek, dal dozorce povel a skupina vyrazila poskakujícím klusem po cestě k domu doktora Liveseyho.

Kapitola šestá: Kapitánovy papíry

Celou cestu jsme jeli ostře, až jsme zastavili před dveřmi doktora Liveseyho. Dům byl zepředu celý potemnělý.

Pan Dance mi řekl, ať seskočím a zaklepu, a Dogger mi podal třmen, abych po něm slezl. Dveře skoro hned otevřela služka.

„Je doktor Livesey doma?“ zeptal jsem se.

Ne, řekla, odpoledne přišel domů, ale odešel nahoru do panského sídla, aby povečeřel a strávil večer se statkářem.

„Tak jedeme tam, hoši,“ řekl pan Dance.

Tentokrát jsem, protože to bylo blízko, nenasedal, ale běžel jsem vedle Doggera a držel se řemene jeho třmenu až k bráně u vrátnice a pak nahoru dlouhou, bezlistou, měsícem ozářenou alejí k místu, kde se bílá řada budov sídla dívala na obě strany do velkých starých zahrad. Tady pan Dance sesedl, vzal mě s sebou a na jedno slovo nás pustili do domu.

Sluha nás vedl chodbou vystlanou rohožemi a na jejím konci nás uvedl do velké knihovny, kde podél všech stěn stály skříně s knihami a na nich busty. Po obou stranách jasně hořícího krbu tam s dýmkou v ruce seděli statkář a doktor Livesey.

Statkáře jsem nikdy předtím neviděl tak zblízka. Byl to vysoký muž, měřil přes šest stop a byl tomu odpovídajícím způsobem ramenatý, a měl bodrou, drsnou, rázně vyhlížející tvář, celou zhrubělou, zarudlou a vrásčitou od dlouhých cest. Obočí měl velmi černé a pohyblivé, a to mu dodávalo výraz jisté prchlivosti, ne zlé, řekli byste, ale rychlé a prudké.

„Pojďte dál, pane Dance," povídá velmi důstojně a blahosklonně.

„Dobrý večer, Dance," povídá doktor a kývne hlavou. „A dobrý večer i tobě, příteli Jime. Jaký dobrý vítr tě sem přivál?"

Dozorce se postavil zpříma a strnule a odříkal svůj příběh jako naučenou lekci; a to jste měli vidět, jak se ti dva pánové předkláněli, dívali se jeden na druhého a překvapením a zájmem zapomněli kouřit. Když uslyšeli, že se matka vrátila do hostince, doktor Livesey se přímo plácl do stehna, statkář zvolal „Bravo!" a zlomil svou dlouhou dýmku o krbovou mříž. Dlouho předtím, než byl příběh u konce, vstal pan Trelawney – tak se, jak si jistě pamatujete, statkář jmenoval – ze židle a přecházel dlouhými kroky po místnosti, a doktor si, jako by chtěl lépe slyšet, sundal napudrovanou paruku a seděl tam a vypadal se svou vlastní nakrátko ostříhanou černou hlavou opravdu velice zvláštně.

Konečně pan Dance příběh dokončil.

„Pane Dance," řekl statkář, „jste velice šlechetný člověk. A co se týče toho, že jste přejeli toho černého, ohavného lotra, považuji to za ctnostný čin, pane, jako zašlápnout švába. Tenhle chlapec Hawkins je, jak vidím, zlatý chlapec. Hawkinsi, zazvoníš na ten zvonek? Pan Dance musí dostat trochu piva."

„Takže, Jime," řekl doktor, „ty máš tu věc, po které šli, ano?"

„Tady je, pane," řekl jsem a podal mu balíček v nepromokavém plátně.

Doktor si ho celý prohlédl, jako by ho svrběly prsty, aby ho otevřel; ale místo toho ho v klidu strčil do kapsy kabátu.

„Pane statkáři," řekl, „až Dance dopije pivo, musí samozřejmě odjet ve službách Jeho Veličenstva; ale já chci nechat Jima Hawkinse přespat u sebe doma, a s vaším dovolením navrhuji, abychom nechali přinést studenou paštiku a dali mu povečeřet."

„Jak chcete, Livesey," řekl statkář; „Hawkins si zasloužil něco lepšího než studenou paštiku."

A tak přinesli velkou holubí paštiku a postavili ji na servírovací stolek a já se vydatně navečeřel, protože jsem měl hlad jako vlk, zatímco pana Dance ještě dál chválili a nakonec ho propustili.

„A teď, pane statkáři," řekl doktor.

„A teď, Livesey," řekl statkář jedním dechem.

„Jeden po druhém, jeden po druhém," zasmál se doktor Livesey. „O tom Flintovi jste asi slyšel?"

„Jestli jsem o něm slyšel!" vykřikl statkář. „Jestli jsem o něm slyšel, ptáte se! Byl to nejkrvežíznivější bukanýr, který kdy plul po moři. Černovous byl proti Flintovi děcko. Španělé se ho tak nesmírně báli, že jsem, to vám povídám, pane, byl někdy pyšný, že je to Angličan. Viděl jsem jeho horní plachty na vlastní oči u Trinidadu, a ten zbabělý syn rumového sudu, se kterým jsem plul, se obrátil zpátky – obrátil se zpátky, pane, do Port of Spain."

„No, sám jsem o něm slyšel, tady v Anglii," řekl doktor. „Ale jde o to, jestli měl peníze?"

„Peníze!" vykřikl statkář. „Slyšel jste ten příběh? Po čem jiném ti darebáci šli než po penězích? Na čem jiném jim záleží než na penězích? Pro co jiného by riskovali svá lotrovská těla než pro peníze?"

„To se brzy dozvíme," odpověděl doktor. „Ale vy jste tak zatraceně horká hlava a tolik vykřikujete, že se nedostanu ke slovu. Chci vědět tohle: Dejme tomu, že tady v kapse mám nějaké vodítko k tomu, kde Flint zakopal svůj poklad; bude ten poklad stát za to?"

„Stát za to, pane!" vykřikl statkář. „Bude stát za tohle: Jestli máme to vodítko, o kterém mluvíte, vypravím loď v bristolských docích, vezmu s sebou vás a tady Hawkinse, a ten poklad budu mít, i kdybych měl hledat celý rok."

„Výborně," řekl doktor. „Tak tedy, jestli Jim souhlasí, otevřeme ten balíček"; a položil si ho před sebe na stůl.

Balíček byl sešitý a doktor musel vytáhnout pouzdro s nástroji a přestřihnout stehy lékařskými nůžkami. Obsahoval dvě věci – kníž-

ku a zapečetěný papír.

„Nejdřív zkusíme knížku," poznamenal doktor.

Statkář i já jsme mu nakukovali přes rameno, když ji otevíral, protože doktor Livesey mi laskavě pokynul, abych přešel od servírovacího stolku, kde jsem jedl, a užil si tu zábavu s hledáním. Na první stránce bylo jen několik útržků písma, jaké člověk s perem v ruce napíše z nudy nebo pro cvik. Jeden byl stejný jako to tetování, „Billy Bones a jeho milá"; pak tam bylo „Pan W. Bones, první důstojník", „Žádnej další rum", „U Palm Key to dostal" a pár dalších útržků, většinou jednotlivá slova a nesrozumitelná. Nemohl jsem se ubránit otázce, kdo to „dostal" a co bylo to, co dostal. Nejspíš nůž do zad.

„Moc poučné to není," řekl doktor Livesey a obracel dál.

Dalších deset nebo dvanáct stránek vyplňovala zvláštní řada zápisů. Na jednom konci řádku bylo datum a na druhém peněžní částka, jako v obyčejných účetních knihách, ale místo vysvětlujícího textu mezi nimi byl jen různý počet křížků. Například dvanáctého června roku sedmnáct set čtyřicet pět se zjevně někomu stala splatnou částka sedmdesát liber a na vysvětlenou tam nebylo nic než šest křížků. V několika případech bylo ovšem připsáno jméno místa, jako „U Karakasu", nebo jen zápis zeměpisné šířky a délky, jako „šedesát dva stupňů, sedmnáct minut, dvacet vteřin; devatenáct stupňů, dvě minuty, čtyřicet vteřin".

Záznamy pokrývaly skoro dvacet let, jednotlivé částky s časem rostly a na konci byl po pěti nebo šesti chybných sčítáních vypočítán celkový součet a připsána tato slova: „Bonesův majlant."

„Já se v tom vůbec nevyznám," řekl doktor Livesey.

„Vždyť je to jasné jako slunce," vykřikl statkář. „Tohle je účetní kniha toho psa s černým srdcem. Ty křížky znamenají jména lodí nebo měst, které potopili nebo vyplenili. Ty částky jsou podíl toho darebáka, a kde se bál, že by to mohlo být nejasné, vidíte, připsal něco srozumitelnějšího. Třeba ‚U Karakasu'; vidíte, tady u toho pobřeží přepadli

nějakou nešťastnou loď. Bůh buď milostiv ubohým duším, které na ní sloužily – už dávno z nich je korál.“

„Správně!“ řekl doktor. „Tady vidíte, co to znamená být cestovatel. Správně! A ty částky, vidíte, rostou, jak stoupal v hodnosti.“

Jinak v té knížce nebylo skoro nic, jen pár zaznamenaných poloh nějakých míst na prázdných listech ke konci a tabulka na převádění francouzských, anglických a španělských peněz na společnou hodnotu.

„Spořivý člověk!“ zvolal doktor. „Ten se ošidit nenechal.“

„A teď,“ řekl statkář, „to druhé.“

Papír byl na několika místech zapečetěný náprstkem místo pečetidla; možná právě tím náprstkem, který jsem našel v kapitánově kapse. Doktor velmi opatrně rozlomil pečeti a vypadla mapa ostrova se zeměpisnou šířkou a délkou, s hloubkami, s názvy kopců, zálivů a zátok a se všemi podrobnostmi, které by byly potřeba, aby loď mohla bezpečně zakotvit u jeho břehů. Ostrov byl asi devět mil dlouhý a pět široký, tvarem podobný, dalo by se říct, tlustému drakovi, který stojí na zadních, a měl dva krásné přístavy chráněné pevninou a uprostřed kopec označený „Dalekohled“. Bylo tam několik pozdějších doplňků, ale především tři křížky červeným inkoustem – dva na severní části ostrova, jeden na jihozápadě – a vedle toho posledního stejným červeným inkoustem, drobným, úhledným písmem, docela jiným než kapitánova roztřesená písmena, tato slova: „Tady je většina pokladu.“

Na rubu napsala stejná ruka ještě tyto další údaje:

Vysoký strom, rameno Dalekohledu, směr o čárku k severu od severoseverovýchodu.

Ostrov koster východojihovýchod, o čárku k východu.

Deset stop.

Prutové stříbro je v severní skrýši; najdeš ji podle sklonu východního pahorku, deset sáhů jižně od černé skály s obličejem.

Zbraně se najdou snadno, v písečném návrší na severním cípu mysu u Severní zátoky, směr východ a čtvrt čárky k severu.
J. F.

To bylo všechno; ale i když to bylo krátké a pro mě nesrozumitelné, statkáře a doktora Liveseyho to naplnilo nadšením.

„Livesey," řekl statkář, „s tou svou bídnou praxí okamžitě skončíte. Zítra vyrážím do Bristolu. Za tři týdny – tři týdny! – dva týdny – deset dní – budeme mít nejlepší loď, pane, a nejvybranější posádku v Anglii. Hawkins pojede jako plavčík. Z tebe bude skvělý plavčík, Hawkinsi. Vy, Livesey, jste lodní lékař; já jsem admirál. Vezmeme Redrutha, Joyce a Huntera. Budeme mít příznivé větry, rychlou plavbu a ani nejmenší potíže to místo najít, a peněz, že je budeme moct jíst, válet se v nich a rozhazovat je plnými hrstmi až do smrti."

„Trelawney," řekl doktor, „pojedu s vámi; a ručím za to, že Jim taky, a bude celému podniku dělat čest. Bojím se jen jednoho člověka."

„A kdo to je?" vykřikl statkář. „Jmenujte toho psa, pane!"

„Vás," odpověděl doktor, „protože neumíte držet jazyk za zuby. Nejsme jediní, kdo o tom papíru ví. Ti chlapi, co dnes v noci přepadli hostinec – odvážní, zoufalí rváči, to jistě –, a ostatní, co zůstali na té plachetnici, a troufám si říct, že ještě další, nedaleko odsud, jsou do jednoho a za všech okolností odhodlaní ty peníze získat. Dokud nevyplujeme na moře, nesmí nikdo z nás nikam chodit sám. Jim a já se zatím budeme držet pohromadě; vy si vezmete Joyce a Huntera, až pojedete do Bristolu, a od začátku do konce nesmí nikdo z nás ani muknout o tom, co jsme našli."

„Livesey," odpověděl statkář, „vy máte vždycky pravdu. Budu mlčet jako hrob."

Díl druhý: Lodní kuchař

Kapitola sedmá: Jedu do Bristolu

Než jsme byli připraveni vyplout na moře, trvalo to déle, než si statkář představoval, a žádný z našich prvních plánů – ani plán doktora Liveseyho, že si mě nechá u sebe – se nedal uskutečnit tak, jak jsme zamýšleli. Doktor musel odjet do Londýna pro lékaře, který by převzal jeho praxi; statkář měl v Bristolu plné ruce práce; a já jsem dál žil v panském sídle pod dohledem starého Redrutha, hajného, skoro jako vězeň, ale plný snů o moři a těch nejpůvabnějších představ o podivných ostrovech a dobrodružstvích. Celé hodiny jsem dumal nad mapou, jejíž podrobnosti jsem si všechny dobře pamatoval. Seděl jsem u ohně v pokoji hospodyně a v duchu jsem se k tomu ostrovu blížil ze všech možných směrů; prozkoumal jsem každý kousek jeho povrchu; tisíckrát jsem vylezl na ten vysoký kopec, kterému říkají Dalekohled, a z vrcholu se kochal těmi nejúžasnějšími a stále se měnícími výhledy. Někdy se to na ostrově hemžilo divochy, se kterými jsme bojovali, jindy byl plný nebezpečných zvířat, která nás honila, ale ve všech mých

představách mě nenapadlo nic tak podivného a tragického jako naše skutečná dobrodružství.

Tak ubíhaly týdny, až jednoho krásného dne přišel dopis adresovaný doktoru Liveseymu s tímto dodatkem: „V případě jeho nepřítomnosti ať otevře Tom Redruth nebo mladý Hawkins.“ Podle tohoto pokynu jsme našli, nebo spíš já jsem našel – protože hajný uměl stěží přečíst cokoli jiného než tištěné písmo –, tyto důležité zprávy:

> *Hostinec U Staré kotvy, Bristol, prvního března léta Páně sedmnáct set –*
>
> Milý Livesey, protože nevím, jestli jste v sídle, nebo ještě v Londýně, posílám tento dopis dvakrát, na obě místa.
>
> Loď je koupená a vystrojená. Stojí na kotvě, připravená k vyplutí. Rozkošnější škuner jste si nedovedl představit – i dítě by ho uřídilo –, dvě stě tun; jméno Hispaniola.
>
> Získal jsem ji prostřednictvím svého starého přítele Blandlyho, který se po celou dobu ukázal jako ten nejpřekvapivější poklad. Ten skvělý člověk se pro mě doslova dřel jako otrok, a to, mohu říct, i všichni ostatní v Bristolu, jakmile se doslechli, do jakého přístavu plujeme – myslím tím poklad.

„Redruthe,“ přerušil jsem čtení dopisu, „tohle se doktoru Liveseymu nebude líbit. Statkář přece jen mluvil.“

„No a kdo by měl větší právo?“ zavrčel hajný. „To by byla pěkná věc, kdyby statkář nesměl mluvit kvůli doktoru Liveseymu, myslím si.“

Na to jsem se vzdal všech pokusů o komentáře a četl jsem rovnou dál:

> Hispaniolu našel Blandly sám a nanejvýš obdivuhodným jednáním ji získal za úplnou maličkost. V Bristolu je jistá skupina lidí, kteří mají proti Blandlymu nehorázné předsudky. Zacházejí tak daleko, že tvrdí,

že by ten poctivec udělal pro peníze cokoli, že Hispaniola patřila jemu a že mi ji prodal za nesmyslně vysokou cenu – samé průhledné pomluvy. Nikdo z nich se ale neodváží upírat té lodi její přednosti.

Až dosud nebyl jediný zádrhel. Dělníci – takeláž̌níci a podobně – byli ovšem nanejvýš otravně pomalí; ale to vyléčil čas. Starosti mi dělala posádka.

Chtěl jsem dobrých dvacet mužů – kdyby došlo na domorodce, bukanýry nebo ty odporné Francouze – a měl jsem s tím ďábelské trápení, nedařilo se mi najít ani půl tuctu, až mi ta nejpozoruhodnější náhoda přivedla do cesty přesně toho muže, kterého jsem potřeboval.

Stál jsem v docích, když jsem se s ním docela náhodou dal do řeči. Zjistil jsem, že je to starý námořník, má hostinec, zná všechny námořníky v Bristolu, na souši přišel o zdraví a chtěl by dobré místo jako kuchař, aby se zase dostal na moře. Toho rána se tam prý dobelhal, aby si přičichl ke slanému vzduchu.

Nesmírně mě to dojalo – vás by to dojalo taky – a z čirého soucitu jsem ho na místě najal jako lodního kuchaře. Říká se mu Dlouhý John Silver a přišel o nohu; ale to jsem považoval za doporučení, protože o ni přišel ve službách své země pod nesmrtelným Hawkem. Nemá žádnou penzi, Livesey. Představte si, v jaké ohavné době žijeme!

Nuže, pane, myslel jsem, že jsem našel jen kuchaře, ale objevil jsem celou posádku. Silver a já jsme za pár dní dali dohromady mužstvo z těch nejotužilejších starých námořníků, jaké si lze představit – na pohled nijak pěkní, ale podle tváří chlapíci té nejnezdolnější povahy. Prohlašuji, že bychom se utkali i s fregatou.

Dlouhý John se dokonce zbavil dvou z těch šesti nebo sedmi, které jsem už najal. Hned mi ukázal, že jsou to přesně takoví sladkovodní pucfleci, jakých se při tak významném dobrodružství musíme bát.

Mám to nejskvělejší zdraví i náladu, jím jako býk, spím jako špalek, a přece si neužiju ani chvilku, dokud neuslyším, jak moji staří mořští vlci dupou kolem kotevního vrátku. Na moře, hoj! K čertu s pokladem! To sláva moře mi zatočila hlavou. Takže, Livesey, přijeďte rychlým poštovním dostavníkem; neztrácejte ani hodinu, jestli si mě vážíte.

Ať mladý Hawkins hned zajde za matkou, s Redruthem jako strážcem; a pak ať oba přijedou co nejrychleji do Bristolu.
John Trelawney

Dodatek: Neřekl jsem vám, že Blandly, který mimochodem pošle za námi doprovodnou loď, jestli se do konce srpna neukážeme, našel skvělého chlapíka jako navigátora – je to upjatý člověk, čehož lituji, ale ve všech ostatních ohledech poklad. Dlouhý John Silver vyhrabal velmi schopného muže na místo prvního důstojníka, jistého Arrowa. Mám loďmistra, který píská na píšťalu, Livesey; takže na palubě dobré lodi Hispaniola to půjde jako na válečné lodi.

Zapomněl jsem vám říct, že Silver je zámožný muž; z vlastní zkušenosti vím, že má účet u bankéře, který nikdy nepřečerpal. Hostinec nechává spravovat ženě; a protože je to černoška, dva staří mládenci jako vy a já si snad smějí dovolit hádat, že ho zpátky na moře žene stejně tak žena jako zdraví.
J. T.

Ještě dodatek: Hawkins smí zůstat jednu noc u matky.
J. T.

Dovedete si představit, jak mě ten dopis rozrušil. Radostí jsem byl napůl bez sebe; a jestli jsem kdy nějakým člověkem pohrdal, byl to starý Tom Redruth, který nedělal nic jiného, než že bručel a naříkal. Kterýkoli z pomocných hajných by si s ním rád vyměnil místo; ale statkář si to nepřál, a co si statkář přál, bylo pro ně pro všechny zákonem. Nikdo kromě starého Redrutha by se neodvážil ani zabručet.

Druhý den ráno jsme se spolu vydali pěšky do hostince U Admirála Benbowa a tam jsem našel matku zdravou a v dobré náladě. Kapitán, který nám tak dlouho působil tolik nepříjemností, odešel tam, kde zlí přestávají škodit. Statkář dal všechno opravit, nechal znovu natřít lokál i vývěsní štít a přidal nějaký nábytek – hlavně krásné křeslo pro matku za výčepní pult. Našel jí také chlapce jako učně, aby neměla nouzi o pomoc, až budu pryč.

Teprve když jsem toho chlapce uviděl, pochopil jsem poprvé, v jaké jsem situaci. Až do té chvíle jsem myslel jen na dobrodružství, která mě čekají, a vůbec ne na domov, který opouštím; a teď, při pohledu na toho neohrabaného cizince, který tu měl zůstat místo mě u matky, jsem měl první záchvat pláče. Obávám se, že jsem tomu chlapci dělal ze života peklo, protože byl v té práci nový a já měl stokrát příležitost ho opravovat a usazovat, a nemeškal jsem ji využít.

Noc uběhla a druhý den po obědě jsme s Redruthem byli zase na nohou a na cestě. Rozloučil jsem se s matkou a se zátokou, kde jsem žil od narození, a s milým starým hostincem U Admirála Benbowa – ačkoli od té doby, co ho přemalovali, už ne tak docela milým. Jedna z mých posledních myšlenek patřila kapitánovi, který tak často kráčel po pláži v klobouku s ohrnutou krempou, s jizvou po šavli na tváři a se svým starým mosazným dalekohledem. V příští chvíli jsme zahnuli za roh a můj domov zmizel z dohledu.

Poštovní dostavník nás nabral za soumraku u hostince U Krále Jiřího na vřesovišti. Byl jsem vmáčknutý mezi Redrutha a tlustého starého pána, a navzdory rychlé jízdě a studenému nočnímu vzduchu jsem nejspíš hned od začátku hodně podřimoval a pak spal jako dřevo do kopce i z kopce, od stanice ke stanici, protože když mě nakonec probudili, bylo to šťouchnutím do žeber, a když jsem otevřel oči, zjistil jsem, že stojíme před velkou budovou v městské ulici a že už je dávno den.

„Kde jsme?“ zeptal jsem se.

„V Bristolu," řekl Tom. „Vystup."

Pan Trelawney se ubytoval v hostinci daleko dole u doků, aby mohl dohlížet na práce na škuneru. Tam jsme teď museli dojít pěšky a naše cesta k mé velké radosti vedla po nábřežích a kolem velikého množství lodí všech velikostí, typů oplachtění a národností. Na jedné námořníci při práci zpívali, na jiné byli muži vysoko nad mou hlavou v lanoví a viseli na provazech, které se zdály tenčí než pavučina. I když jsem celý život žil u pobřeží, jako bych do té doby nikdy nebyl moři nablízku. Pach dehtu a soli byl pro mě něčím novým. Viděl jsem ty nejnádhernější lodní figury na přídích, které všechny už byly daleko za oceánem. Viděl jsem kromě toho spoustu starých námořníků s náušnicemi v uších, s licousy stočenými do kudrlinek, s dehtovanými copy a s jejich chvástavou, neohrabanou námořnickou chůzí; a kdybych viděl stejný počet králů nebo arcibiskupů, nemohl bych mít větší radost.

A já sám jsem měl plout na moře, na moře na škuneru, s loďmistrem, který píská na píšťalu, a se zpívajícími námořníky s copy, na moře, k neznámému ostrovu, hledat zakopaný poklad!

Zatímco jsem byl ještě pohroužený do toho rozkošného snu, ocitli jsme se najednou před velkým hostincem a potkali statkáře Trelawneyho, oblečeného celého jako námořní důstojník do pevného modrého sukna, jak vychází ze dveří s úsměvem na tváři a se skvěle napodobenou námořnickou chůzí.

„Tak jste tady," zvolal, „a doktor přijel včera večer z Londýna. Bravo! Lodní společnost je kompletní!"

„Ach, pane," vykřikl jsem, „kdy vyplujeme?"

„Vyplujeme!" povídá. „Vyplujeme zítra!"

Kapitola osmá: Hostinec U Dalekohledu

Když jsem dosnídal, dal mi statkář lístek adresovaný Johnu Silverovi do hostince U Dalekohledu a řekl mi, že to místo snadno najdu, když půjdu podél doků a budu bedlivě vyhlížet malou krčmu s velkým mosazným dalekohledem místo vývěsního štítu. Vyrazil jsem, celý šťastný z té příležitosti vidět další lodě a námořníky, a proplétal se velikým davem lidí, vozíků a žoků, protože v docích teď vrcholil ruch, až jsem tu krčmu našel.

Byl to docela světlý malý podnik. Vývěsní štít byl nově natřený; okna měla úhledné červené záclony; podlaha byla čistě vysypaná pískem. Hostinec stál na rohu dvou ulic a do obou měl otevřené dveře, takže ve velké, nízké místnosti bylo docela dobře vidět, navzdory oblakům tabákového kouře.

Hosté byli většinou námořníci a mluvili tak hlasitě, že jsem se zastavil ve dveřích a skoro se bál vejít.

Jak jsem tak čekal, vyšel z vedlejší místnosti muž a na první pohled jsem si byl jistý, že to musí být Dlouhý John. Levou nohu měl uříznutou těsně u kyčle a pod levým ramenem nosil berli, se kterou zacházel s úžasnou zručností a poskakoval na ní jako pták. Byl velmi vysoký a silný, s tváří velkou jako šunka – nehezkou a bledou, ale inteligentní a usměvavou. Opravdu se zdálo, že je v té nejveselejší náladě, pohvizdoval si, když se pohyboval mezi stoly, a pro oblíbenější hosty měl veselé slovo nebo plácnutí po rameni.

Abych vám řekl pravdu, od první zmínky o Dlouhém Johnovi ve statkářově dopise mi v hlavě vězel strach, že by to mohl být právě ten

jednonohý námořník, kterého jsem tak dlouho vyhlížel u starého Benbowa. Ale stačil jediný pohled na muže přede mnou. Viděl jsem kapitána, Černého Psa i slepce Pew a myslel jsem, že vím, jak vypadá bukanýr – podle mě docela jiný tvor než tenhle čistotný hostinský s příjemnou povahou.

Hned jsem sebral odvahu, překročil práh a šel rovnou k tomu muži, jak tam stál, opřený o berli, a mluvil s nějakým hostem.

„Pan Silver, pane?“ zeptal jsem se a podával mu lístek.

„Ano, chlapče,“ řekl, „tak se jmenuju, to je jistý. A kdo jseš ty?“ A pak, když uviděl statkářův dopis, zdálo se mi, že sebou skoro trhl.

„Á!“ řekl docela nahlas a podával mi ruku. „Už vím. Ty jseš náš novej plavčík; rád tě vidím.“

A sevřel mou ruku ve své velké, pevné dlani.

Právě v tu chvíli jeden z hostů na druhém konci místnosti náhle vstal a zamířil ke dveřím. Byly hned vedle něj a v mžiku byl venku na ulici. Ale jeho spěch upoutal mou pozornost a na první pohled jsem ho poznal. Byl to ten muž s voskově žlutou tváří, kterému chyběly dva prsty a který tehdy první přišel do hostince U Admirála Benbowa.

„Ach,“ vykřikl jsem, „zastavte ho! To je Černý Pes!“

„Je mi fuk, kdo to je,“ vykřikl Silver. „Ale nezaplatil útratu. Harry, běž a chyť ho.“

Jeden z ostatních, který byl nejblíž ke dveřím, vyskočil a pustil se za ním.

„I kdyby to byl admirál Hawke, útratu zaplatí,“ vykřikl Silver; a pak mi pustil ruku a zeptal se: „Kdo že to byl? Černý co?“

„Pes, pane,“ řekl jsem. „Neříkal vám pan Trelawney o těch bukanýrech? Byl to jeden z nich.“

„Vážně?“ vykřikl Silver. „V mým domě! Bene, běž a pomoz Harrymu. Jeden z těch pucfleků, jo? To jsi s ním pil ty, Morgane? Pojď sem.“

Muž, kterému říkal Morgan – starý, šedovlasý námořník s tváří barvy mahagonu –, přišel dost zahanbeně blíž a převaloval v ústech

žvanec tabáku.

„Tak, Morgane," řekl Dlouhý John velice přísně, „toho Černého – Černého Psa jsi předtím nikdy neviděl, viď, že ne?"

„To ne, pane," řekl Morgan a zasalutoval.

„Neznal jsi jeho jméno, viď?"

„Ne, pane."

„U všech ďasů, Tome Morgane, máš štěstí!" zvolal hostinský. „Kdyby ses zapletl s někým takovým, už bys do mýho domu nikdy nevkročil, na to se můžeš spolehnout. A co ti povídal?"

„Pořádně nevím, pane," odpověděl Morgan.

„Máš na ramenou hlavu, nebo zatracenou kladku?" vykřikl Dlouhý John. „Pořádně nevíš, jo! Možná taky pořádně nevíš, s kým jsi mluvil, co? No tak, o čem žvanil – o plavbách, kapitánech, lodích? Ven s tím! Co to bylo?"

„Bavili jsme se o protahování pod kýlem," odpověděl Morgan.

„O protahování pod kýlem, jo? To je teda náramně vhodná věc, na to se můžeš spolehnout. Vrať se na svý místo, Tome, ty suchozemče."

A když se Morgan odkolébal zpátky na své místo, dodal mi Silver důvěrným šepotem, který mi, jak jsem si myslel, velice lichotil: „Je to docela poctivej chlap, ten Tom Morgan, jenom hloupej. A teď," pokračoval zase nahlas, „ukaž – Černý Pes? Ne, to jméno neznám, to ne. Ale tak nějak si myslím, že jsem – jo, toho pucfleka jsem už viděl. Chodíval sem se slepým žebrákem, chodíval."

„To určitě chodil, to mi věřte," řekl jsem. „Toho slepce jsem znal taky. Jmenoval se Pew."

„Jmenoval!" vykřikl Silver, teď už docela rozrušený. „Pew! Tak se určitě jmenoval. Á, vypadal jako žralok, to teda jo! Jestli toho Černého Psa chytíme, to bude novina pro kapitána Trelawneyho! Ben je dobrej běžec; málokterej námořník běhá líp než Ben. Měl by ho dohnat, ruku přes ruku, u všech ďasů! Mluvil o protahování pod kýlem, jo? *Já* ho protáhnu pod kýlem!"

Celou dobu, co ze sebe vyrážel ty věty, dupal o berli po krčmě sem a tam, plácal rukou do stolů a předváděl takové rozčilení, že by přesvědčil soudce z Old Bailey nebo londýnského policejního strážníka. Když jsem v hostinci U Dalekohledu narazil na Černého Psa, moje podezření se znovu docela probudilo a bedlivě jsem kuchaře pozoroval. Ale na mě byl příliš mazaný, příliš pohotový a příliš chytrý, a než se ti dva muži bez dechu vrátili a přiznali, že ztratili stopu v davu, a dostali vynadáno jako zloději, byl bych ručil za nevinu Dlouhého Johna Silvera.

„Tak se podívej, Hawkinsi," řekl, „tohle je pro člověka, jako jsem já, zatraceně tvrdá věc, co? Tady je kapitán Trelawney – co si má myslet? A já tu mám ve vlastním domě toho zatraceného holandského syna, jak pije můj vlastní rum! A ty přijdeš a řekneš mi to na rovinu; a já ho nechám, aby nám všem proklouz před mýma vlastníma zatracenýma očima! Tak, Hawkinsi, zastaň se mě u kapitána. Jseš kluk, to jo, ale chytrej jako opice. To jsem viděl, hned jak jsi vešel. Tak, jde o tohle: Co jsem moh dělat s tímhle starým dřevem, na kterým se belhám? Když jsem byl prvotřídní námořník, byl bych ho dohnal, ruku přes ruku, a byl bych ho zkroutil, ani bys nemrkl, to bych teda udělal; ale teď –"

A pak se najednou zarazil a spadla mu brada, jako by si na něco vzpomněl.

„Ta útrata!" vyhrkl. „Tři rumy! No ať mi praskne kýl, jestli jsem nezapomněl na svou útratu!"

Sesul se na lavici a smál se, až mu po tvářích tekly slzy. Nemohl jsem se nepřidat a smáli jsme se spolu, salvu za salvou, až se to krčmou rozléhalo.

„No, já jsem ale starej mořskej tuleň!" řekl nakonec a utíral si tváře. „Ty a já bychom spolu měli dobře vycházet, Hawkinsi, protože na to přísahám, že by mě měli zapsat jako plavčíka. Ale teď pojď, připravit k obratu. Takhle to nejde. Povinnost je povinnost, kamarádi. Vezmu si svůj starej klobouk s ohrnutou krempou, půjdu s tebou za kapitánem

Trelawneym a nahlásím mu tuhle věc. Protože pamatuj si, je to vážný, mladej Hawkinsi; a ani ty, ani já jsme z toho nevyšli s něčím, čemu bych si troufal říkat čest. Ani ty ne, povídáš; nebyli jsme chytrý – ani jeden z nás dvou. Ale hrom aby do toho! S tou mou útratou to byla dobrá legrace."

A začal se znovu smát, a tak srdečně, že ačkoli jsem v tom vtip neviděl tak jako on, musel jsem se k jeho veselí zase přidat.

Na naší krátké procházce po nábřežích se ukázal jako nanejvýš zajímavý společník, vyprávěl mi o různých lodích, kolem kterých jsme šli, o jejich oplachtění, tonáži a národnosti, vysvětloval mi práci, která se právě dělala – jak jedna loď vykládá, druhá nakládá náklad a třetí se chystá na moře –, a každou chvíli mi vyprávěl nějakou krátkou historku o lodích nebo námořnících nebo opakoval nějaký námořní výraz, dokud jsem se ho dokonale nenaučil. Začínal jsem chápat, že tohle je jeden z nejlepších lodních kamarádů, jaké si člověk může přát.

Když jsme došli do hostince, seděli statkář a doktor Livesey spolu a dopíjeli džbán piva s opečeným chlebem, než se vydají na palubu škuneru na inspekční návštěvu.

Dlouhý John vyprávěl celý příběh od začátku do konce, s velkým zápalem a naprosto pravdivě. „Tak to bylo, viď, Hawkinsi?" říkal tu a tam, a já mu vždycky mohl všechno dosvědčit.

Oba pánové litovali, že Černý Pes utekl, ale všichni jsme se shodli, že se nedá nic dělat, a když Dlouhého Johna pochválili, vzal svou berli a odešel.

„Všichni na palubu dnes do čtyř odpoledne!" zavolal za ním statkář.

„Rozkaz, pane," zavolal kuchař z chodby.

„Nu, pane statkáři," řekl doktor Livesey, „vašim objevům obecně moc nevěřím; ale tohle řeknu: John Silver se mi zamlouvá."

„Ten člověk je dokonalý poklad," prohlásil statkář.

„A teď," dodal doktor, „Jim může jít na palubu s námi, ne?"

„Samozřejmě, že může," povídá statkář. „Vezmi si klobouk, Hawkinsi, a půjdeme se podívat na loď."

Kapitola devátá: Střelný prach a zbraně

Hispaniola kotvila kus od břehu a my jsme proplouvali pod lodními figurami a kolem zádí mnoha jiných lodí, jejichž kotevní lana nám chvílemi skřípala pod kýlem a chvílemi se houpala nad hlavou. Nakonec jsme ale přirazili k boku, a když jsme vystoupili na palubu, uvítal nás a zasalutoval nám první důstojník, pan Arrow, starý námořník osmahlý do hněda, s náušnicemi v uších a šilhavý. Se statkářem si byli velmi blízcí a přátelští, ale brzy jsem si všiml, že mezi panem Trelawneym a kapitánem to tak docela není.

Kapitán byl muž ostrého pohledu, který se zdál rozzlobený na všechno na palubě, a brzy nám měl říct proč, protože jsme sotva sešli dolů do kajuty, když za námi přišel jeden námořník.

„Kapitán Smollett, pane, by s váma rád mluvil," řekl.

„Jsem kapitánovi vždycky k službám. Uveďte ho," řekl statkář.

Kapitán, který šel těsně za svým poslem, hned vstoupil a zavřel za sebou dveře.

„Nuže, kapitáne Smollette, co nám chcete říct? Doufám, že je všechno v pořádku; všechno jak má být a připravené k plavbě?"

„Nuže, pane," řekl kapitán, „myslím, že je lepší mluvit na rovinu, i kdybych měl riskovat, že se urazíte. Nelíbí se mi tahle plavba; nelíbí se mi ti muži; a nelíbí se mi můj důstojník. To je krátké a jasné."

„A loď se vám snad, pane, také nelíbí?" zeptal se statkář, a jak jsem viděl, byl velmi rozzlobený.

„K tomu se vyjádřit nemohu, pane, protože jsem ji ještě neviděl v akci," řekl kapitán. „Zdá se, že je to obratné plavidlo; víc říct

nemohu.“

„A možná se vám, pane, nelíbí ani váš zaměstnavatel?“ povídá statkář.

Ale tady se vmísil doktor Livesey.

„Moment,“ řekl, „moment. Takové otázky k ničemu nejsou, jen vyvolají zlou krev. Kapitán řekl buď příliš mnoho, nebo příliš málo, a musím říct, že jeho slova potřebují vysvětlení. Říkáte, že se vám nelíbí tahle plavba. Proč?“

„Najali mě, pane, na takzvané zapečetěné rozkazy, abych tu loď vedl pro tohoto pána, kam mi poručí,“ řekl kapitán. „Potud dobrá. Ale ted zjišťuji, že každý obyčejný námořník ví víc než já. Tomu neříkám poctivé jednání. Vy snad ano?“

„Ne,“ řekl doktor Livesey, „já také ne.“

„Dále,“ řekl kapitán, „dozvídám se, že jedeme za pokladem – a dozvídám se to od vlastního mužstva, všimněte si. Poklad je ošemetná věc; výpravy za pokladem nemám rád za žádnou cenu, a nejméně ze všeho je mám rád, když jsou tajné a když je to tajemství – promiňte, pane Trelawney – vyzvoněné papouškovi.“

„Silverovu papouškovi?“ zeptal se statkář.

„To je jen takové rčení,“ řekl kapitán. „Chci říct vykecané. Jsem přesvědčen, že ani jeden z vás pánů neví, do čeho jde, ale řeknu vám, jak to vidím já: jde o život a o smrt, a bude to o chlup.“

„To je všechno jasné a troufám si říct, že je to docela pravda,“ odpověděl doktor Livesey. „To riziko podstupujeme, ale nejsme tak nevědomí, jak si o nás myslíte. Dále říkáte, že se vám nelíbí posádka. Nejsou to snad dobří námořníci?“

„Nelíbí se mi, pane,“ odvětil kapitán Smollett. „A když už na to přišla řeč, myslím, že jsem si mužstvo měl vybrat sám.“

„Možná ano,“ odpověděl doktor. „Můj přítel vás snad měl vzít s sebou; ale jestli to byla nějaká urážka, nebyla úmyslná. A pan Arrow se vám nelíbí?“

„Nelíbí, pane. Věřím, že je to dobrý námořník, ale na dobrého důstojníka se s mužstvem příliš kamarádí. První důstojník si má držet odstup – nemá pít s obyčejnými námořníky!“

„Chcete říct, že pije?“ vykřikl statkář.

„Ne, pane,“ odpověděl kapitán, „jen že je s nimi příliš důvěrný.“

„Nuže, kapitáne, a co z toho všeho plyne?“ zeptal se doktor. „Řekněte nám, co chcete.“

„Nuže, pánové, jste rozhodnutí na tuhle plavbu jet?“

„Jako skála,“ odpověděl statkář.

„Dobrá,“ řekl kapitán. „Když jste mě tedy tak trpělivě vyslechli, i když jsem říkal věci, které nemůžu dokázat, vyslechněte ještě pár slov. Ukládají střelný prach a zbraně do předního podpalubí. Pod kajutou ale máte dobré místo; proč je nedat tam? To je první věc. Dále berete s sebou čtyři vlastní lidi a prý mají někteří z nich spát vpředu. Proč jim nedat kóje tady vedle kajuty? To je druhá věc.“

„Ještě něco?“ zeptal se pan Trelawney.

„Jen jedno,“ řekl kapitán. „Už se toho navykecalo příliš.“

„Až příliš,“ souhlasil doktor.

„Řeknu vám, co jsem sám slyšel,“ pokračoval kapitán Smollett. „Že máte mapu nějakého ostrova, že na té mapě jsou křížky, které ukazují, kde je poklad, a že ostrov leží –“ A pak přesně jmenoval zeměpisnou šířku a délku.

„To jsem nikdy neřekl,“ vykřikl statkář, „ani živé duši!“

„Mužstvo to ví, pane,“ odvětil kapitán.

„Livesey, to jste musel být vy, nebo Hawkins,“ vykřikl statkář.

„Na tom moc nezáleží, kdo to byl,“ odpověděl doktor. A viděl jsem, že ani on, ani kapitán protestům pana Trelawneyho moc nevěří. Já ostatně také ne, tak rád statkář mluvil; ale v tomhle případě měl, myslím, opravdu pravdu a polohu ostrova nikdo neprozradil.

„Nuže, pánové,“ pokračoval kapitán, „nevím, kdo má tu mapu; ale trvám na tom, aby zůstala v tajnosti i přede mnou a před panem Arro-

wem. Jinak bych vás požádal, abyste mě propustili.“

„Rozumím,“ řekl doktor. „Přejete si, abychom tu věc drželi pod pokličkou a abychom ze zadní části lodi udělali pevnost obsazenou lidmi mého přítele a zásobenou všemi zbraněmi a prachem, které jsou na palubě. Jinými slovy, bojíte se vzpoury.“

„Pane,“ řekl kapitán Smollett, „nechci se urážet, ale upírám vám právo vkládat mi slova do úst. Žádný kapitán, pane, by nesměl vůbec vyplout na moře, kdyby měl dost důvodů něco takového říct. Pokud jde o pana Arrowa, věřím, že je naprosto poctivý; někteří z mužů také; a co já vím, možná všichni. Ale odpovídám za bezpečnost lodi a za život každého jednoho člověka na palubě. Vidím, že věci nejdou, jak si myslím, tak docela správně. A žádám vás, abyste učinili jistá opatření, nebo mě nechali odejít z místa. A to je všechno.“

„Kapitáne Smollette,“ začal doktor s úsměvem, „slyšel jste někdy bajku o hoře, která porodila myš? Jistě mi prominete, ale tu bajku mi připomínáte. Když jste sem vcházel, vsadím paruku, že jste měl na mysli víc než tohle.“

„Doktore,“ řekl kapitán, „jste chytrý. Když jsem sem vcházel, chtěl jsem dosáhnout propuštění. Nenapadlo mě, že by pan Trelawney vyslechl jediné slovo.“

„To bych také nevyslechl,“ vykřikl statkář. „Nebýt tu Liveseyho, poslal bych vás k čertu. Takhle jsem vás vyslechl. Udělám, co si přejete, ale mám o vás o to horší mínění.“

„Jak myslíte, pane,“ řekl kapitán. „Uvidíte, že svou povinnost plním.“

A s tím se rozloučil.

„Trelawney,“ řekl doktor, „navzdory všemu, co jsem si myslel, věřím, že se vám podařilo dostat na palubu dva poctivé muže – toho člověka a Johna Silvera.“

„Silvera, jestli chcete,“ vykřikl statkář, „ale co se týče toho nesnesitelného šarlatána, prohlašuji, že jeho chování je nemužné, nenámoř-

nické a přímo neanglické.“

„Nu,“ povídá doktor, „uvidíme.“

Když jsme vyšli na palubu, muži už začali vynášet zbraně a prach, při práci pokřikovali jo-ho-ho a kapitán s panem Arrowem stáli opodál a dohlíželi na ně.

Nové uspořádání bylo docela po mém gustu. Celý škuner prošel opravou; na zádi bylo z bývalé zadní části hlavního podpalubí zřízeno šest kójí; a tahle řada kajutek byla s lodní kuchyní a příďovou ubikací spojena jen chodbou s laťkovou stěnou na levoboku. Původně se počítalo s tím, že v těch šesti kójích budou bydlet kapitán, pan Arrow, Hunter, Joyce, doktor a statkář. Teď jsme dvě z nich měli dostat Redruth a já, a pan Arrow s kapitánem měli spát na palubě v nástavbě nad schody do podpalubí, kterou na obou stranách rozšířili tak, že by se jí skoro dalo říkat zadní nástavba. Pořád byla samozřejmě velmi nízká; ale bylo tam dost místa, aby se daly zavěsit dvě houpací sítě, a dokonce i první důstojník se s tím uspořádáním zdál spokojený. Možná i on měl o posádce pochybnosti, ale to je jen dohad, protože, jak uslyšíte, jeho rady jsme se dlouho netěšili.

Všichni jsme byli v plné práci, stěhovali jsme prach a kóje, když člunem od břehu připluli poslední jeden nebo dva muži a s nimi Dlouhý John.

Kuchař vylezl po boku lodi obratně jako opice, a jakmile uviděl, co se děje, povídá: „Hola, chlapi! Co to má bejt?“

„Přendáváme prach, Johne,“ odpoví jeden.

„No u všech ďasů,“ vykřikl Dlouhý John, „jestli to budem dělat, zmeškáme ranní příliv!“

„Můj rozkaz!“ řekl kapitán úsečně. „Můžete jít dolů, příteli. Mužstvo bude chtít večeři.“

„Rozkaz, pane,“ odpověděl kuchař, sáhl si k čelu na pozdrav a hned zmizel směrem ke své lodní kuchyni.

„To je dobrý člověk, kapitáne,“ řekl doktor.

„Velmi pravděpodobně, pane," odpověděl kapitán Smollett. „Opatrně s tím, chlapi – opatrně," pokračoval k mužům, kteří přenášeli prach; a pak si najednou všiml, že si prohlížím otočné dělo, které jsme vezli uprostřed lodi, dlouhý mosazný devítiliberní kanón. „Hej, ty, plavčíku," vykřikl, „pryč odtamtud! Mazej za kuchařem a najdi si nějakou práci."

A jak jsem spěšně odcházel, slyšel jsem ho, jak docela nahlas říká doktorovi: „Na své lodi žádné miláčky trpět nebudu."

Ujišťuji vás, že jsem byl úplně stejného názoru jako statkář a kapitána jsem z hloubi duše nenáviděl.

Kapitola desátá: Plavba

Celou tu noc panoval velký shon, všechno se ukládalo na své místo a připlouvaly celé čluny statkářových přátel, pana Blandlyho a jiných, aby mu popřáli šťastnou plavbu a bezpečný návrat. V hostinci U Admirála Benbowa jsem nikdy nezažil noc, kdy bych měl práce aspoň z poloviny tolik; a byl jsem utahaný jako pes, když krátce před svítáním loďmistr zapískal na píšťalu a mužstvo se začalo chápat pák kotevního vrátku. Mohl jsem být dvakrát tak unavený, a přece bych z paluby neodešel, všechno pro mě bylo tak nové a zajímavé – krátké povely, pronikavý tón píšťaly, muži, kteří ve svitu lodních luceren spěchali na svá místa.

„Tak, Barbecue, zanoť nám něco," zavolal jeden hlas.

„Tu starou," zavolal jiný.

„Rozkaz, chlapi," řekl Dlouhý John, který stál opodál s berlí pod paží, a hned spustil tu melodii a ta slova, která jsem tak dobře znal:

„Patnáct chlapů na truhle mrtvého –"

A pak se celá posádka přidala sborem:

„jo-ho-ho, a láhev rumu!"

A při třetím „ho!" se muži z plné síly opřeli do pák.

I v té vzrušující chvíli mě to v okamžení přeneslo zpátky do starého hostince U Admirála Benbowa a zdálo se mi, že slyším, jak se do refrénu přidává pisklavý hlas kapitána. Ale brzy už kotva skoro vyjížděla ze dna; brzy visela u přídě a kapala z ní voda; brzy se plachty začaly

plnit větrem a země i lodě začaly ubíhat po obou stranách; a než jsem si stačil lehnout a ukrást si hodinku spánku, Hispaniola už vyplula na cestu k Ostrovu pokladů.

Nebudu tu plavbu líčit podrobně. Probíhala docela šťastně. Ukázalo se, že loď je dobrá, posádka že jsou schopní námořníci a kapitán že se ve svém řemesle dokonale vyzná. Ale než jsme dopluli až k Ostrovu pokladů, staly se dvě tři věci, o kterých je třeba vědět.

Především se ukázalo, že pan Arrow je ještě horší, než se kapitán obával. Neměl mezi muži žádnou autoritu a lidé si s ním dělali, co chtěli. Ale to zdaleka nebylo to nejhorší, protože po dni nebo dvou na moři se začal objevovat na palubě se zakaleným pohledem, červenými tvářemi, zadrhávajícím jazykem a dalšími známkami opilosti. Znovu a znovu ho s hanbou posílali dolů. Někdy upadl a pořezal se; někdy proležel celý den ve své malé kóji u schodů do podpalubí; někdy byl den nebo dva skoro střízlivý a svou práci dělal aspoň obstojně.

Přitom jsme nikdy nepřišli na to, kde to pití bere. To bylo tajemství celé lodi. Mohli jsme ho hlídat, jak jsme chtěli, nic jsme nevyřešili; a když jsme se ho na to zeptali do očí, buď se jen smál, pokud byl opilý, nebo, pokud byl střízlivý, slavnostně zapíral, že kdy okusil něco jiného než vodu.

Nejenže byl jako důstojník k ničemu a na muže měl špatný vliv, ale bylo jasné, že se takhle brzy upije k smrti, a tak nikoho moc nepřekvapilo ani moc nemrzelo, když jedné temné noci, kdy vlny šly proti přídi, úplně zmizel a už ho nikdo nikdy neviděl.

„Přes palubu!“ řekl kapitán. „Nu, pánové, aspoň nebudeme mít starost s tím, abychom ho dávali do želez.“

Ale zůstali jsme bez prvního důstojníka; a samozřejmě bylo nutné povýšit někoho z mužstva. Nejvhodnějším mužem na palubě byl loďmistr Job Anderson, a ačkoli si podržel svůj starý titul, sloužil svým způsobem jako první důstojník. Pan Trelawney se kdysi plavil po moři a jeho znalosti byly velmi užitečné, protože za klidného počasí často

sám držel hlídku. A kormidelník Israel Hands byl pečlivý, prohnaný, starý a zkušený námořník, kterému se dalo v nouzi svěřit skoro cokoli.

Byl velkým důvěrníkem Dlouhého Johna Silvera, a tak mě zmínka o jeho jménu přivádí k našemu lodnímu kuchaři, kterému muži říkali Barbecue.

Na palubě nosil berli na šňůrce kolem krku, aby měl obě ruce co nejvíc volné. Stálo za to vidět, jak opře konec berle o přepážku, a opřený o ni se poddává každému pohybu lodi a vaří si, jako by byl bezpečně na souši. Ještě podivnější bylo vidět ho přecházet palubu v té nejhorší nepohodě. Na nejširších místech si dal natáhnout lano nebo dvě, aby mu pomáhaly přes ně přejít – říkalo se jim náušnice Dlouhého Johna; a on se po nich ručkoval z místa na místo, jednou s pomocí berle, jindy ji táhl za sebou na šňůrce, a to tak rychle, jak by jiný člověk šel. A přece někteří z mužů, kteří s ním už dřív pluli, vyjadřovali lítost, že ho vidí tak zubožený.

„Barbecue, to není žádnej obyčejnej chlap," řekl mi kormidelník. „Za mlada měl dobrý školy a umí mluvit jako kniha, když se mu chce; a statečnej – lev je proti Dlouhýmu Johnovi nic! Viděl jsem, jak chytil čtyři chlapy a srazil jim hlavy dohromady – a to byl beze zbraně."

Celá posádka si ho vážila, a dokonce ho poslouchala. Uměl mluvit s každým a každému prokázat nějakou zvláštní službu. Ke mně byl neúnavně laskavý a vždycky rád mě viděl v lodní kuchyni, kterou udržoval jako ze škatulky, nádobí viselo vyleštěné a v jednom rohu stál v kleci jeho papoušek.

„Pojď sem, Hawkinsi," říkával, „pojď si popovídat s Johnem. Nikdo tu není vítanější než ty, synku. Sedni si a poslechni si novinky. Tady je kapitán Flint – svýmu papouškovi říkám kapitán Flint, po tom slavným bukanýrovi –, tady kapitán Flint předpovídá naší plavbě úspěch. Viď, kapitáne?"

A papoušek pak hrozně rychle opakoval: „Osmireály! Osmireály! Osmireály!", až se člověk divil, že mu nedojde dech, nebo dokud John

nepřehodil přes klec kapesník.

„Tadyhle ten pták," říkával, „je možná dvě stě let starej, Hawkinsi – oni žijou většinou skoro věčně; a jestli někdo viděl víc ničemností, tak leda sám ďábel. Plavil se s Englandem, se slavným kapitánem Englandem, tím pirátem. Byl na Madagaskaru a na Malabarském pobřeží a v Surinamu a na Providence a v Portobellu. Byl u toho, když se lovilo stříbro z vraků španělskejch lodí s pokladem. Tam se naučil to ‚osmireály', a není divu; tři sta padesát tisíc jich bylo, Hawkinsi! Byl u toho, když se přepadala loď *Viceroy of the Indies*, co vyplula z Goy, to teda byl; a když se na něj podíváš, myslel bys, že je to mimino. Ale střelnej prach už čichal – viď, kapitáne?"

„Připravit k obratu!" zaječel papoušek.

„Jo, to je fešný plavidlo, to je," říkal kuchař a dal mu z kapsy cukr, a pták pak klovl do mříží a spustil jednu nadávku za druhou, neuvěřitelně bezbožně. „No vidíš," dodal John, „kdo si hraje s dehtem, ten se umaže, chlapče. Tady ten můj ubohej starej nevinnej pták kleje, až se modře blejská, a nemá o tom ani zdání, na to se můžeš spolehnout. Klel by stejně, abych tak řek, i před kaplanem." A John si sáhl k čelu s tou svou slavnostní vážností, až jsem si myslel, že je to ten nejlepší člověk na světě.

Statkář a kapitán Smollett se zatím k sobě pořád chovali dost odměřeně. Statkář si s tím nedělal žádné cavyky; kapitánem pohrdal. Kapitán zase nikdy nepromluvil, dokud ho někdo neoslovil, a pak odpovídal ostře, krátce a suše, a ani o slovo víc. Když ho zahnali do kouta, přiznal, že se v posádce asi mýlil, že někteří jsou tak čilí, jak si jen může přát, a všichni se chovají docela slušně. Co se týče lodi, tu si přímo zamiloval. „Plave o čárku blíž k větru, pane, než by člověk měl právo čekat od vlastní manželky. Ale," dodával, „říkám jen tolik, že ještě nejsme doma, a ta plavba se mi nelíbí."

Statkář se na to vždycky otočil a s bradou vzhůru pochodoval po palubě sem a tam.

„Ještě chvilku s tím člověkem," říkával, „a vybuchnu."

Zažili jsme i nějakou nepohodu, která jen prokázala přednosti Hispanioly. Všichni muži na palubě se zdáli spokojení, a museli by být hodně nároční, kdyby nebyli, protože podle mě nebyla žádná lodní posádka tak rozmazlená od té doby, co Noe vyplul na moře. Při každé sebemenší příležitosti se rozdával dvojitý příděl grogu; občas byl pudink, třeba když se statkář doslechl, že má někdo z mužů narozeniny; a uprostřed paluby stál pořád otevřený sud s jablky, aby si mohl vzít každý, kdo dostal chuť.

„Ještě jsem neviděl, že by z toho kdy vzešlo něco dobrého," řekl kapitán doktoru Liveseymu. „Rozmazlíte chlapy z příďové ubikace, uděláte z nich ďábly. Tak to vidím já."

Ale ze sudu s jablky něco dobrého vzešlo, jak uslyšíte, protože nebýt ho, nedostalo by se nám žádného varování a mohli jsme všichni zahynout zradou.

Stalo se to takhle.

Pluli jsme s pasáty, abychom se dostali na návětrnou stranu ostrova, ke kterému jsme mířili – přesněji to říct nesmím –, a teď jsme k němu pluli po větru a ve dne v noci bedlivě vyhlíželi. Byl to podle nejštědřejšího odhadu asi poslední den naší cesty tam; někdy té noci, nebo nejpozději do poledne příštího dne, jsme měli spatřit Ostrov pokladů. Mířili jsme na jihojihozápad, vítr jsme měli stálý z boku a moře klidné. Hispaniola se pravidelně kolébala a tu a tam ponořila čelen do vln a zvedla sprškу vody. Všechny plachty dole i nahoře táhly; všichni byli v té nejlepší náladě, protože jsme byli tak blízko konce první části našeho dobrodružství.

Hned po západu slunce, když jsem měl všechnu práci hotovou a šel jsem do své kóje, mě napadlo, že bych si dal jablko. Vyběhl jsem na palubu. Hlídka byla celá na přídi a vyhlížela ostrov. Muž u kormidla sledoval přední okraj plachty a tiše si pohvizdoval, a to byl jediný zvuk kromě šumění moře kolem přídě a podél boků lodi.

Vlezl jsem celý do sudu s jablky a zjistil jsem, že tam skoro žádné nezbylo; ale jak jsem tam vsedě ve tmě poslouchal šumění vody a cítil houpání lodi, buď jsem usnul, nebo jsem byl na nejlepší cestě, když si těsně vedle mě s dost hlasitým žuchnutím sedl nějaký těžký muž. Sud se zatřásl, když se o něj opřel zády, a já se právě chystal vyskočit, když ten muž začal mluvit. Byl to Silverův hlas, a než jsem slyšel tucet slov, nebyl bych se ukázal za nic na světě a ležel jsem tam, třásl se a poslouchal, v krajním strachu a zvědavosti, protože z toho tuctu slov jsem pochopil, že životy všech poctivých mužů na palubě závisejí jen na mně.

Kapitola jedenáctá: Co jsem slyšel v sudu s jablky

„Ne, já ne," řekl Silver. „Kapitánem byl Flint; já byl kvartýrmistr, kvůli tomuhle dřevěnýmu pahejlu. Ve stejný salvě, co jsem přišel o nohu, přišel starej Pew o svý kukadla. Byl to mistr ranhojič, ten, co mi ji uříz – vystudovanej a všechno –, latiny měl plný vědra a co já vím, co ještě; ale pověsili ho jako psa a usušili na slunci jako ty ostatní, v Corso Castle. To byli Robertsovi chlapi, to teda byli, a přišlo to z toho, že svejm lodím měnili jména – Royal Fortune a tak. Jak byla loď pokřtěná, tak ať se jmenuje, povídám já. Tak to bylo s Cassandrou, co nás všechny bezpečně dovezla domů z Malabarskýho pobřeží, když England sebral loď *Viceroy of the Indies*; tak to bylo se starým Walrusem, Flintovou starou lodí, kterou jsem viděl celou zbrocenou rudou krví a tak naloženou zlatem, že se málem potopila."

„Á!" vykřikl jiný hlas, hlas nejmladšího muže na palubě, a bylo slyšet, že je plný obdivu. „Ten Flint, to byl ze všech nejlepší!"

„Davis byl taky chlap, jak se povídá," řekl Silver. „S tím jsem se nikdy neplavil; nejdřív s Englandem, pak s Flintem, tak je to se mnou; a teď tady na vlastní účet, abych tak řek. Od Englanda jsem si bezpečně uložil devět set a po Flintovi dva tisíce. To není špatný na obyčejnýho námořníka – všechno pěkně v bance. Nejde o to vydělat, jde o to ušetřit, na to se můžeš spolehnout. Kde jsou teď všichni Englandovi chlapi? Nevím. Kde jsou Flintovi? Inu, většina z nich je tady na palubě a ráda, že dostane pudink – někteří z nich předtím žebrali. Starej Pew,

co přišel o zrak, a možná by se měl stydět, utratil dvanáct set liber za rok jako nějakej lord v parlamentu. Kde je teď? No, teď je mrtvej a pod poklopem; ale dva roky předtím, ať mi praskne kýl, ten chlap hladověl! Žebral a kradl a podřezával krky, a stejně hladověl, u všech ďasů!“

„No, tak to nakonec stejně k ničemu není,“ řekl mladý námořník.

„Bláznům to k ničemu není, na to se můžeš spolehnout – ani tohle, ani nic jinýho,“ vykřikl Silver. „Ale teď poslouchej: jseš mladej, to jo, ale chytrej jako opice. To jsem viděl, hned jak jsem na tebe pohlíd, a budu s tebou mluvit jako s chlapem.“

Dovedete si představit, jak mi bylo, když jsem slyšel, jak ten ohavný starý darebák oslovuje jiného úplně stejnými lichotkami, jaké použil na mě. Myslím, že kdybych mohl, zabil bych ho skrz sud. Zatím mluvil dál a ani ho nenapadlo, že ho někdo poslouchá.

„Tak takhle je to s rytíři štěstěny. Žijou drsně a riskujou, že se budou houpat na šibenici, ale jedí a pijou jako kohouti před zápasem, a když je plavba u konce, inu, maj v kapsách stovky liber místo stovek grošů. Většina toho padne na rum a pořádnej flám, a pak zase na moře jen v košili. Ale takovej kurz já nedržím. Já si všechno uložím, něco tady, něco tam, a nikde moc, aby to nebudilo podezření. Je mi padesát, to si pamatuj; jakmile se vrátím z týhle plavby, začnu doopravdy žít jako pán. Už bylo načase, povídáš. Jo, ale já si mezitím žil pohodlně, nikdy jsem si neodepřel nic, po čem srdce touží, a celej život jsem spal na měkkým a jed lahůdky, kromě doby na moři. A jak jsem začínal? Jako obyčejnej námořník, jako ty!“

„No jo,“ řekl ten druhý, „ale všechny ty ostatní peníze jsou teď pryč, ne? Po tomhle se v Bristolu nesmíš ukázat.“

„A kde bys myslel, že jsou?“ zeptal se Silver posměšně.

„V Bristolu, v bankách a tak,“ odpověděl jeho společník.

„Byly,“ řekl kuchař, „byly tam, když jsme zvedali kotvu. Ale teď už je má všechny moje stará. A hostinec U Dalekohledu je prodanej, i s ná-

jmem, zákazníkama a celým vybavením; a moje stará už je na cestě za mnou. Řek bych ti kam, protože ti věřím, ale chlapi by žárlili."

„A můžeš svý starý věřit?" zeptal se ten druhý.

„Rytíři štěstěny," odvětil kuchař, „si mezi sebou obvykle moc nevěřej, a maj pravdu, na to se můžeš spolehnout. Ale já si umím poradit, to teda umím. Když si nějakej kamarád povolí lano a chce zdrhnout – myslím někdo, kdo mě zná –, tak už dlouho nebude na stejným světě jako starej John. Někdo se bál Pew a někdo se bál Flinta; ale Flint sám se bál mě. Bál se mě, a to byl pyšnej chlap. Flintova posádka byla ta nejdrsnější, co kdy plula po moři; sám ďábel by se bál s nima vyplout. No a povídám ti, já nejsem žádnej chlubil a sám jsi viděl, jak snadno s lidma vycházím, ale když jsem byl kvartýrmistr, *beránci* by bylo slabý slovo pro Flintovy starý bukanýry. Jo, na lodi starýho Johna si můžeš bejt jistej."

„No, tak já ti teda povím," odpověděl mládenec, „že se mi ta věc ani za mák nelíbila, dokud jsem si s tebou takhle nepromluvil, Johne; ale teď ti na to dávám ruku."

„A seš statečnej kluk, a chytrej k tomu," odpověděl Silver a potřásl mu rukou tak srdečně, že se celý sud otřásl, „a hezčí lodní figuru pro rytíře štěstěny jsem ještě neviděl."

Teď už jsem začínal chápat, co ty jejich výrazy znamenají. „Rytířem štěstěny" zjevně mysleli ani víc, ani míň než obyčejného piráta, a ta malá scéna, kterou jsem vyslechl, byla posledním dějstvím ve svádění jednoho z poctivých mužů – možná posledního, který na palubě zbýval. Ale v tom ohledu se mi měla brzy ulevit, protože Silver tiše hvízdl a přišel ještě třetí muž a přisedl si k nim.

„Dick je s náma," řekl Silver.

„Ale to já věděl, že Dick je s náma," odpověděl hlas kormidelníka Israele Handse. „Dick není žádnej hlupák." Převalil v ústech žvanec tabáku a odplivl si. „Ale poslouchej," pokračoval, „já chci vědět tohle, Barbecue: jak dlouho budem ještě křižovat sem a tam jako nějakej za-

tracenej kupeckej člun? Kapitána Smolletta už mám skoro dost; honí mě už dost dlouho, u hromu! Chci do tý kajuty, to teda chci. Chci jejich nakládačky a vína a tak.“

„Israel,“ řekl Silver, „ta tvoje hlava za moc nestojí a nikdy nestála. Ale slyšet snad umíš; aspoň uši máš dost velký. Tak já povídám tohle: budeš spát vpředu a budeš žít tvrdě a mluvit potichu a budeš střízlivej, dokud nedám znamení; na to se můžeš spolehnout, synku.“

„No, vždyť já neříkám, že ne,“ zavrčel kormidelník. „Já říkám, kdy? To říkám.“

„Kdy! U všech ďasů!“ vykřikl Silver. „No tak, jestli to chceš vědět, já ti povím kdy. Co nejpozdějc to půjde, tehdy. Tady máme prvotřídního námořníka, kapitána Smolletta, ten nám tu zatracenou loď řídí. Tady máme statkáře a doktora s mapou a tak – já nevím, kde to je, nebo jo? Ty taky ne, povídáš. No tak teda, já chci, aby ten statkář a doktor ty věci našli a pomohli nám je dostat na palubu, u všech ďasů. Pak se uvidí. Kdybych si byl jistej váma všema, vy dvakrát holandský synové, nechal bych kapitána Smolletta, ať nás dovede ještě půl cesty zpátky, než bych udeřil.“

„No, vždyť tady na palubě jsme snad všichni námořníci,“ řekl mladík Dick.

„Všichni jsme chlapi z příďový ubikace, chceš říct,“ vyjel na něj Silver. „Kurz udržet umíme, ale kdo ho vytyčí? Na tom jste si vy všichni páni vždycky nakonec vylámali zuby. Kdyby bylo po mým, nechal bych kapitána Smolletta, ať nás dovede zpátky aspoň do pasátů; pak bychom neměli žádný zatracený chyby ve výpočtech a lžíci vody na den. Ale já vím, jaký jste. Skoncuju s nima na ostrově, jakmile budou prachy na palubě, a je to škoda. Ale vy nejste spokojený, dokud nejste opilý. Ať mi praskne bok, je mi z toho zle, že mám plout s takovejma, jako jste vy!“

„Klid, Dlouhej Johne,“ vykřikl Israel. „Kdo ti odporuje?“

„No, kolik pyšnejch lodí jsem podle tebe viděl, jak je přepadli? A kolik čilejch chlapců, jak schnou na slunci u Popravčího doku?“ vykřikl Silver. „A všechno kvůli tomuhle spěchu, spěchu a spěchu. Slyšíš mě? Já na moři leccos viděl, to teda jo. Kdybyste jen drželi kurz a o čárku k větru, jezdili byste v kočárech, to teda jo. Ale vy ne! Já vás znám. Zejtra si dáte hlt rumu a půjdete na šibenici.“

„Každej věděl, že seš takovej kaplan, Johne; ale jsou i jiný, co uměj kasat plachty a kormidlovat stejně dobře jako ty,“ řekl Israel. „Ty měli rádi trochu legrace, to teda jo. Nebyli tak nafoukaný a suchý, ani trochu, užili si, jak se patří, samý veselý kumpáni.“

„Jo?“ povídá Silver. „No, a kde jsou teď? Pew byl takovej, a umřel jako žebrák. Flint byl takovej, a umřel na rum v Savannah. Jo, to byla pěkná posádka, to teda byla! Jenom kde je?“

„Ale,“ zeptal se Dick, „až je teda dostanem, co s nima vlastně uděláme?“

„To je chlap podle mýho gusta!“ zvolal kuchař obdivně. „Tomu říkám obchod. No, co bys myslel? Vysadit je na pustým ostrově jako trestance? To by byl Englandův způsob. Nebo je rozsekat jako kus vepřovýho? To by byl Flintův, nebo Billyho Bonese.“

„Billy, to byl chlap na takový věci,“ řekl Israel. „‚Mrtví nekoušou,‘ říkal. No, teď je sám mrtvej; teď už ví, jak to s tím je; a jestli kdy připlul do přístavu drsnej chlap, byl to Billy.“

„Máš pravdu,“ řekl Silver, „drsnej a rázný. Ale pamatuj si, já jsem mírnej člověk – úplnej gentleman, povídáš; ale tentokrát je to vážný. Povinnost je povinnost, kamarádi. Já hlasuju – smrt. Až budu sedět v parlamentu a jezdit v kočáře, nechci, aby se mi do kajuty vrátil nějakej z těch mořskejch advokátů, s kterým nikdo nepočítal, jako čert na modlitbách. Čekat, to říkám já; ale až přijde čas, tak to pustíme naplno!“

„Johne,“ vykřikl kormidelník, „ty jseš chlap!“

„To řekneš, Israel, až to uvidíš," řekl Silver. „Jen jedno si vyhrazuju – vyhrazuju si Trelawneyho. Tu jeho telecí hlavu mu těmahle rukama urvu od těla. Dicku!" dodal a přerušil se. „Vyskoč, jako hodnej kluk, a podej mi jablko, ať si svlažím hrdlo."

Dovedete si představit, jakou jsem měl hrůzu! Byl bych vyskočil a utíkal, kdybych na to měl sílu, ale vypovídaly mi údy i srdce. Slyšel jsem, jak se Dick zvedá, a pak ho nejspíš někdo zarazil a Handsův hlas zvolal: „Ale nech toho! Nebudeš přece cucat takovou břečku, Johne. Dáme si rum."

„Dicku," řekl Silver, „věřím ti. Na soudku mám značku, pamatuj si. Tady máš klíč; natoč plechovej hrnek a přines ho nahoru."

Jakkoli jsem byl vyděšený, nemohl jsem si nepomyslet, že takhle musel pan Arrow přicházet k té kořalce, která ho zničila.

Dick byl pryč jen chvilku a za jeho nepřítomnosti mluvil Israel kuchaři rovnou do ucha. Zachytil jsem jen slovo nebo dvě, a přece jsem se dozvěděl důležitou novinu, protože kromě jiných útržků, které směřovaly k témuž, byla slyšet celá tahle věta: „Už se k nám nepřidá ani jeden." Na palubě tedy ještě byli věrní muži.

Když se Dick vrátil, vzali si ti tři jeden po druhém hrnek a napili se – jeden „Na štěstí!", druhý se slovy „Na zdraví starýho Flinta!", a sám Silver jakoby zpěvavě řekl: „Na nás samotný – drž kurz a nepovol, ať je kořisti dost a pudinku plnej stůl!"

V tu chvíli na mě v sudu padlo jakési světlo, a když jsem vzhlédl, zjistil jsem, že vyšel měsíc, postříbřil plošinu na zadním stěžni a bíle svítil na náběžnou hranu přední plachty; a skoro ve stejnou chvíli vykřikl hlas hlídky: „Země na obzoru!"

Kapitola dvanáctá: Válečná porada

Po palubě se rozběhla spousta nohou. Slyšel jsem, jak se lidé hrnou nahoru z kajuty i z příďové ubikace, a v mžiku jsem vyklouzl ze sudu, vrhl se za přední plachtu, udělal kličku k zádi a vynořil se na volné palubě právě včas, abych se s Hunterem a doktorem Liveseym rozběhl k návětrné straně přídě.

Tam už se shromáždilo celé mužstvo. Pás mlhy se zvedl skoro současně s tím, jak vyšel měsíc. Daleko na jihozápadě jsme viděli dva nízké kopce, asi dvě míle od sebe, a za jedním z nich se zvedal třetí, vyšší kopec, jehož vrchol byl ještě zahalený v mlze. Všechny tři vypadaly jako ostré kužely.

Tolik jsem viděl, skoro jako ve snu, protože jsem se ještě nevzpamatoval z té příšerné hrůzy před minutou nebo dvěma. A pak jsem uslyšel hlas kapitána Smolletta, jak vydává rozkazy. Hispaniola se natočila o dvě čárky blíž k větru a teď plula kurzem, který měl ostrov těsně minout z východní strany.

„A teď, chlapi," řekl kapitán, když byly všechny plachty napnuté, „viděl už někdo z vás tu zemi před námi?"

„Já, pane," řekl Silver. „Brali jsme tam vodu s jednou obchodní lodí, na který jsem byl kuchařem."

„Kotviště je na jihu za ostrůvkem, myslím?" zeptal se kapitán.

„Ano, pane; říkají mu Ostrov koster. Kdysi to bylo hlavní místo pirátů a jeden chlap, co jsme ho měli na palubě, znal všechna jména, co tomu dávali. Tomu kopci na severu říkají vrch Přední stěžeň; jsou tam tři kopce v řadě směrem na jih – přední, hlavní a zadní stěžeň, pane.

Ale tomu hlavnímu – to je ten velkej, s mrakem na vršku – říkají obvykle Dalekohled, protože tam drželi hlídku, když v kotvišti čistili lodě; protože tam čistili lodě, pane, s dovolením."

„Mám tu námořní mapu," povídá kapitán Smollett. „Podívejte se, jestli je to to místo."

Dlouhému Johnovi zaplály oči, když si mapu bral, ale podle toho, jak čerstvě papír vypadal, jsem věděl, že ho čeká zklamání. Tohle nebyla mapa, kterou jsme našli v truhle Billyho Bonese, ale přesná kopie, úplná ve všem – jména, výšky i hloubky –, s jedinou výjimkou červených křížků a psaných poznámek. Jakkoli ho to muselo prudce rozladit, měl Silver dost síly ducha, aby to skryl.

„Ano, pane," řekl, „tohle je to místo, to určitě, a moc pěkně nakreslený. Kdo to asi moh udělat? Piráti na to byli moc nevzdělaný, řek bych. Jo, tady to je: ‚Kiddovo kotviště' – přesně tak tomu říkal můj kamarád z lodi. Podél jižního břehu teče silnej proud a pak dál na sever podél západního pobřeží. Měl jste pravdu, pane," povídá, „že jste šel ostřeji proti větru a držel se na návětrný straně ostrova. Aspoň jestli máte v úmyslu vplout dovnitř a položit loď na bok, abyste ji vyčistil, a na to tady v těch vodách lepší místo není."

„Děkuji vám, příteli," povídá kapitán Smollett. „Později vás požádám, abyste nám pomohl. Můžete jít."

Překvapilo mě, jak chladnokrevně John přiznal, že ostrov zná, a přiznávám, že jsem se napůl vyděsil, když jsem viděl, že se ke mně blíží. Nevěděl ovšem, že jsem jeho poradu ze sudu s jablky vyslechl, ale já jsem z jeho krutosti, falše a moci měl v té době už takovou hrůzu, že jsem stěží zakryl, jak se otřásám, když mi položil ruku na paži.

„Jo," povídá, „tohle je rozkošný místo, tenhle ostrov – rozkošný místo pro kluka, aby vystoupil na břeh. Budeš se koupat a lézt po stromech a lovit kozy, to teda jo; a na ty kopce se vyšplháš sám jako koza. Inu, já zase mládnu. Málem bych zapomněl na svou dřevěnou nohu, to teda jo. Je to příjemná věc, bejt mladej a mít deset prstů na nohou, na

to se můžeš spolehnout. Až budeš chtít jít trochu na průzkum, jen řekni starýmu Johnovi a on ti nachystá něco k snědku na cestu."

A přátelsky mě poplácal po rameni, odbelhal se na příď a sešel dolů.

Kapitán Smollett, statkář a doktor Livesey spolu mluvili na zadní palubě, a jakkoli jsem jim dychtil všechno povědět, neodvážil jsem se je otevřeně vyrušit. Zatímco jsem si ještě v duchu vymýšlel nějakou věrohodnou záminku, zavolal si mě doktor Livesey k sobě. Nechal dole dýmku, a protože byl otrokem tabáku, chtěl, abych mu ji přinesl; ale jakmile jsem byl dost blízko, abych mohl mluvit a nikdo jiný mě neslyšel, hned jsem vyhrkl: „Pane doktore, nechte mě mluvit. Dostaňte kapitána a statkáře dolů do kajuty a pak si pod nějakou záminkou pošlete pro mě. Mám hrozné zprávy."

Doktor trochu změnil výraz, ale v příští chvíli se už ovládal.

„Děkuji, Jime," řekl docela nahlas, „to je všechno, co jsem chtěl vědět," jako by se mě na něco ptal.

A s tím se otočil na podpatku a vrátil se k ostatním dvěma. Chvíli spolu mluvili, a ačkoli ani jeden z nich sebou netrhl, nezvýšil hlas, ani třeba jen nehvízdl, bylo docela jasné, že doktor Livesey mou prosbu vyřídil, protože to další, co jsem slyšel, byl kapitánův rozkaz Jobu Andersonovi a píšťala svolala všechny na palubu.

„Chlapi," řekl kapitán Smollett, „chci vám něco říct. Ta země, kterou jsme spatřili, je to místo, ke kterému jsme pluli. Pan Trelawney, který je, jak všichni víme, velmi štědrý pán, se mě právě na něco zeptal, a protože jsem mu mohl říct, že každý muž na palubě dělal svou povinnost, dole i nahoře, tak, že bych si to lépe nepřál, půjde teď on, já a doktor dolů do kajuty pít na *vaše* zdraví a štěstí, a vám se rozdá grog, abyste pili na *naše* zdraví a štěstí. Řeknu vám, co si o tom myslím: myslím, že je to šlechetné. A jestli si myslíte totéž co já, provoláte pořádné námořnické hurá na pána, který to dělá."

Následovalo provolání – to se samo sebou rozumělo; ale znělo tak plně a srdečně, že přiznávám, že jsem skoro nemohl uvěřit, že titíž muži usilují o naši krev.

„Ještě jednou hurá na kapitána Smolletta!“ zavolal Dlouhý John, když to první utichlo.

I to provolali s chutí.

Hned nato šli ti tři pánové dolů a nedlouho potom přišel na příd vzkaz, že Jima Hawkinse chtějí v kajutě.

Našel jsem je všechny tři u stolu, před sebou láhev španělského vína a nějaké rozinky, a doktor zuřivě kouřil a paruku měl na klíně, a to, jak jsem věděl, bylo znamení, že je rozrušený. Záďové okno bylo otevřené, protože byla teplá noc, a bylo vidět, jak za lodí svítí měsíc na brázdu.

„Nuže, Hawkinsi,“ řekl statkář, „ty nám chceš něco říct. Mluv.“

Udělal jsem, jak mi bylo řečeno, a co nejstručněji jsem jim vylíčil všechny podrobnosti Silverova rozhovoru. Nikdo mě nepřerušil, dokud jsem neskončil, a ani jeden z těch tří se ani nepohnul, ale od začátku do konce mi upírali oči do tváře.

„Jime,“ řekl doktor Livesey, „posaď se.“

A posadili mě k sobě ke stolu, nalili mi sklenku vína, naplnili mi dlaně rozinkami a všichni tři, jeden po druhém a každý s úklonou, mi připili na zdraví, ujistili mě o své úctě a pili na mé štěstí a odvahu.

„Nuže, kapitáne,“ řekl statkář, „vy jste měl pravdu, a já se mýlil. Přiznávám, že jsem osel, a čekám na vaše rozkazy.“

„O nic větší osel než já, pane,“ odvětil kapitán. „Ještě jsem neslyšel o posádce, která by chystala vzpouru a předem se neprozradila, takže každý, kdo má oči v hlavě, mohl tu neplechu vidět a podle toho zakročit. Ale tahle posádka,“ dodal, „na mě vyzrála.“

„Kapitáne,“ řekl doktor, „s dovolením, to je Silver. Velmi pozoruhodný člověk.“

„Pozoruhodně by vypadal na ráhně, pane,“ odvětil kapitán. „Ale tohle jsou řeči; k ničemu to nevede. Vidím tři nebo čtyři body, a jestli

pan Trelawney dovolí, vyjmenuju je.“

„Vy jste kapitán, pane. Je na vás, abyste mluvil,“ povídá pan Trelawney velkomyslně.

„První bod,“ začal pan Smollett. „Musíme pokračovat, protože se nemůžeme vrátit. Kdybych dal rozkaz k obratu, okamžitě by se vzbouřili. Druhý bod, máme před sebou čas – aspoň dokud se ten poklad nenajde. Třetí bod, jsou tu věrní muži. Nuže, pane, dřív nebo později musí dojít k boji, a já navrhuju chytit příležitost za pačesy, jak se říká, a dát se do boje nějakého pěkného dne, kdy to budou nejméně čekat. Na své vlastní služebnictvo z domova se můžeme spolehnout, předpokládám, pane Trelawney?“

„Jako na mě samého,“ prohlásil statkář.

„Tři,“ počítal kapitán, „s námi to je sedm, když počítám tady Hawkinse. A co poctiví muži z mužstva?“

„Nejspíš Trelawneyho vlastní lidé,“ řekl doktor, „ti, které si sám vybral, než narazil na Silvera.“

„Kdepak,“ odpověděl statkář. „Hands byl jeden z mých.“

„Myslel jsem, že bych Handsovi mohl věřit,“ dodal kapitán.

„A když si pomyslím, že jsou to všechno Angličané!“ vybuchl statkář. „Pane, nejradši bych tu loď vyhodil do povětří.“

„Nuže, pánové,“ řekl kapitán, „to nejlepší, co můžu říct, není moc. Musíme, s dovolením, stáhnout plachty, vyčkávat a dávat bedlivý pozor. Vím, že je to pro člověka těžké. Příjemnější by bylo dát se do boje. Ale nedá se nic dělat, dokud neznáme své lidi. Stáhnout plachty a pískat si o vítr, to je můj názor.“

„Tady Jim,“ řekl doktor, „nám může pomoct víc než kdokoli jiný. Muži se před ním neostýchají a Jim je všímavý chlapec.“

„Hawkinsi, mám v tebe nesmírnou důvěru,“ dodal statkář.

Začal jsem si při tom připadat docela zoufale, protože jsem se cítil úplně bezmocný; a přece, podivnou souhrou okolností, právě skrze mě přišla záchrana. Zatím jsme ale mohli mluvit, jak jsme chtěli,

a stejně bylo z šestadvaceti lidí jen sedm, o kterých jsme věděli, že se na ně můžeme spolehnout; a z těch sedmi byl jeden chlapec, takže na naší straně stálo šest dospělých mužů proti jejich devatenácti.

Díl třetí: Moje dobrodružství na souši

Kapitola třináctá: Jak začalo moje dobrodružství na souši

Když jsem druhý den ráno vyšel na palubu, vypadal ostrov úplně jinak. Ačkoli vítr teď úplně utichl, za noc jsme urazili velký kus cesty a stáli jsme teď v bezvětří asi půl míle jihovýchodně od nízkého východního pobřeží. Velkou část ostrova pokrývaly šedavé lesy. Ten jednotvárný odstín sice v nižších polohách přerušovaly pruhy žlutého písku a spousta vysokých stromů z rodu borovic, které přerůstaly ostatní – některé osamělé, jiné ve skupinkách; ale celkové zbarvení bylo jednotvárné a smutné. Kopce se zvedaly nad porost ve věžích holé skály. Všechny měly podivné tvary, a Dalekohled, který byl o tři nebo čtyři sta stop vyšší než všechno ostatní na ostrově, měl také tvar ze všech nejpodivnější: skoro ze všech stran se zvedal příkře vzhůru a nahoře byl najednou uťatý jako podstavec pro sochu.

Hispaniola se v oceánském vlnobití kolébala tak, že nabírala vodu odtokovými otvory. Spodní ráhna škubala kladkami, kormidlo bou-

chalo sem a tam a celá loď vrzala, sténala a otřásala se jako továrna. Musel jsem se pevně držet zadního stěhu a svět se mi točil před očima, protože i když jsem byl docela dobrý námořník, dokud loď plula, tohle stání na místě a kutálení jako láhev jsem se nikdy nenaučil snášet bez nějakého toho nevolného pocitu, a hlavně ne ráno nalačno.

Možná to bylo tím – možná to bylo tím, jak ostrov vypadal, s šedivými, zasmušilými lesy, divokými kamennými věžemi a příbojem, který jsme viděli i slyšeli, jak pění a hřmí na strmé pláži –, každopádně, i když slunce svítilo jasně a horce a kolem nás lovili a křičeli pobřežní ptáci, a člověk by si myslel, že každý bude po tak dlouhé době na moři rád, že se dostane na pevninu, spadlo mi srdce, jak se říká, až do bot; a od prvního pohledu jsem nenáviděl už jen pomyšlení na Ostrov pokladů.

Čekala nás ponurá dopolední práce, protože po větru nebylo ani stopy a musely se spustit čluny, obsadit veslaři a loď se musela odtáhnout na lanech tři nebo čtyři míle kolem cípu ostrova a úzkým průlivem do přístavu za Ostrovem koster. Přihlásil jsem se dobrovolně do jednoho člunu, kde jsem samozřejmě neměl co dělat. Bylo k zalknutí horko a muži při práci zuřivě bručeli. Mému člunu velel Anderson, a místo aby udržoval mužstvo v pořádku, bručel stejně hlasitě jako ti nejhorší.

„No," řekl a zaklel, „však to nebude navěky."

Považoval jsem to za velmi špatné znamení, protože až do toho dne dělali muži svou práci čile a ochotně; ale už pouhý pohled na ostrov povolil pouta kázně.

Celou cestu dovnitř stál Dlouhý John u kormidelníka a udával kurz. Znal průliv jako svou dlaň, a ačkoli muž, který na přídi měřil olovnicí hloubku, všude naměřil víc vody, než bylo na mapě, John ani jednou nezaváhal.

„Při odlivu je tu silnej proud, co vymílá dno," řekl, „a tenhle průliv je vyhloubenej, abych tak řek, jako rýčem."

Zakotvili jsme přesně tam, kde byla na mapě kotva, asi třetinu míle od obou břehů, z jedné strany hlavní ostrov, z druhé Ostrov koster. Dno bylo z čistého písku. Jak naše kotva žbluňkla do vody, vyletěla nad lesy mračna ptáků, kroužila a křičela, ale za necelou minutu už zase sedla a všechno bylo znovu tiché.

To místo bylo ze všech stran obklopené pevninou, zapadlé v lesích, stromy sahaly až k čáře přílivu, břehy byly většinou ploché a vrcholky kopců stály v dálce kolem dokola v jakémsi amfiteátru, jeden tady, jiný tam. Do toho rybníka, jak by se tomu dalo říct, ústily dvě říčky, nebo spíš dvě bažiny; a listí kolem té části břehu mělo jakýsi jedovatě jasný lesk. Z lodi jsme neviděli nic ze srubu ani z pevnůstky, protože byly docela zapadlé mezi stromy; a nebýt mapy u schodů do podpalubí, mohli jsme být první, kdo tu kdy zakotvil od chvíle, kdy se ostrov vynořil z moře.

Nehnul se ani vánek a nebylo slyšet nic než příboj, který půl míle odtud hučel podél pláží a o skály venku. Nad kotvištěm visel zvláštní zatuchlý pach – pach rozmočeného listí a hnijících kmenů. Všiml jsem si, že doktor pořád čenichá a čenichá jako někdo, kdo ochutnává zkažené vejce.

„Nevím, jak je to s pokladem," řekl, „ale vsadím paruku, že tady je zimnice."

Jestliže bylo chování mužů v člunu znepokojivé, po návratu na palubu se stalo vyloženě hrozivým. Váleli se po palubě a bručeli spolu. I ten nejmenší rozkaz přijímali se zachmuřeným pohledem a plnili ho neochotně a ledabyle. I poctiví muži se museli nakazit, protože na palubě nebyl jediný muž, který by druhého napravil. Bylo jasné, že nad námi visí vzpoura jako bouřkový mrak.

A to nebezpečí jsme nevnímali jen my z kajuty. Dlouhý John se činil, chodil od skupinky ke skupince, ze všech sil rozdával dobré rady, a pokud jde o příklad, nikdo by nedal lepší. Ochotou a zdvořilostí doslova předčil sám sebe; na každého se jen usmíval. Když padl nějaký

rozkaz, byl John v mžiku na berli s tím nejveselejším „Rozkaz, pane!“ na světě; a když nebylo nic jiného na práci, zpíval jednu píseň za druhou, jako by chtěl zakrýt nespokojenost ostatních.

Ze všech ponurých okolností toho ponurého odpoledne se tahle zjevná úzkost Dlouhého Johna zdála nejhorší.

V kajutě jsme se sešli k poradě.

„Pane,“ řekl kapitán, „jestli si troufnu na další rozkaz, spadne nám celá loď naráz na hlavu. Vidíte, pane, jak to je. Dostanu hrubou odpověď, že ano? Nuže, když odpovím, budou za dvě vteřiny lítat píky; když neodpovím, Silver pozná, že za tím něco vězí, a hra je prohraná. Ted se můžeme spolehnout jen na jednoho člověka.“

„A kdo to je?“ zeptal se statkář.

„Silver, pane,“ odvětil kapitán. „Ten si stejně jako vy a já přeje, aby se to ututlalo. Tohle je jen mrzutost; brzy by jim to vymluvil, kdyby měl příležitost, a já navrhuji, abychom mu ji dali. Dovolme mužům odpoledne na břehu. Jestli půjdou všichni, nu, budeme bránit loď. Jestli nepůjde ani jeden, pak držíme kajutu, a Bůh pomáhej spravedlivým. Jestli jich půjde jen část, pamatujte na má slova, pane, Silver je přivede zpátky na palubu mírné jako beránky.“

Tak bylo rozhodnuto; všichni spolehliví muži dostali nabité pistole; Hunter, Joyce a Redruth byli zasvěceni a přijali tu zprávu s menším překvapením a s lepší náladou, než jsme čekali, a pak kapitán vyšel na palubu a promluvil k mužstvu.

„Chlapi,“ řekl, „měli jsme horký den, jsme všichni unavení a nesví. Trocha procházky po břehu nikomu neublíží – čluny jsou ještě na vodě; můžete si vzít kapitánské čluny a kdo chce, může jít na odpoledne na břeh. Půl hodiny před západem slunce vystřelím z děla.“

Myslím, že ti hlupáci si museli představovat, že o poklad zakopnou, jakmile vystoupí na břeh, protože všichni v mžiku přestali trucovat a provolali hurá, až se ozvěna ozvala od vzdáleného kopce a ptáci se znovu rozletěli a s křikem kroužili nad kotvištěm.

Kapitán byl dost chytrý na to, aby nepřekážel. V mžiku zmizel z dohledu a nechal Silvera, aby výpravu sestavil, a myslím, že udělal dobře. Kdyby byl na palubě, už by nemohl ani předstírat, že situaci nerozumí. Byla jasná jako den. Kapitánem byl Silver, a měl pořádně vzpurnou posádku. Poctiví muži – a brzy jsem měl vidět důkaz, že takoví na palubě byli – museli být velmi hloupí chlapíci. Nebo spíš myslím, že pravda byla taková, že příklad kolovodů nakazil nevolí celé mužstvo – jen někoho víc, někoho míň; a několik z nich, kteří byli v jádru dobří chlapi, se nedalo dál vést ani hnát. Jedna věc je lenošit a vyhýbat se práci, a docela jiná zmocnit se lodi a zavraždit několik nevinných lidí.

Nakonec ale byla výprava sestavená. Šest chlapů mělo zůstat na palubě a zbývajících třináct, včetně Silvera, se začalo naloďovat.

Tehdy mě napadl první z těch bláznivých nápadů, které tolik přispěly k záchraně našich životů. Jestliže Silver nechal na palubě šest mužů, bylo jasné, že naše skupina se nemůže lodi zmocnit a ubránit ji; a protože jich zůstalo jen šest, bylo stejně jasné, že lidé z kajuty mou pomoc zatím nepotřebují. Hned mě napadlo jít na břeh. V mžiku jsem přelezl přes bok a schoulil se na přídi nejbližšího člunu, a skoro ve stejnou chvíli člun odrazil.

Nikdo si mě nevšiml, jen veslař na přídi řekl: „To jsi ty, Jime? Drž hlavu dole.“ Ale Silver z druhého člunu se tam ostře podíval a zavolal, jestli jsem to já; a od té chvíle jsem začal litovat, co jsem udělal.

Posádky závodily k pláži, ale člun, ve kterém jsem byl, měl kus náskok a byl lehčí i s lepšími veslaři, a tak vyrazil daleko před druhý člun; příď narazila mezi stromy na břehu, já se chytil větve, vyhoupl se ven a vrhl se do nejbližší houštiny, zatímco Silver a ostatní byli ještě sto kroků za námi.

„Jime, Jime!“ slyšel jsem ho volat.

Ale můžete si myslet, že jsem si toho nevšímal; skákal jsem, shýbal se a prodíral se a běžel jsem pořád rovnou za nosem, dokud jsem mohl.

Kapitola čtrnáctá: První rána

Měl jsem takovou radost, že jsem Dlouhému Johnovi utekl, že jsem se začal bavit a s jistým zájmem se rozhlížet po té podivné zemi, kde jsem se ocitl.

Prošel jsem bažinatým pruhem plným vrb, sítí a zvláštních, cizokrajných bahenních stromů; a teď jsem vyšel na okraj otevřeného, zvlněného písčitého kraje asi míli dlouhého, posetého několika borovicemi a velkým množstvím pokroucených stromů, které růstem připomínaly dub, ale měly bledé listí jako vrby. Na druhé straně té pláně stál jeden z kopců se dvěma zvláštními, rozeklanými vrcholky, které jasně zářily na slunci.

Teď jsem poprvé pocítil radost z objevování. Ostrov byl neobydlený; lodní kamarády jsem nechal za sebou a přede mnou nežilo nic než němá zvířata a ptáci. Toulal jsem se sem a tam mezi stromy. Tu a tam rostly kvetoucí rostliny, které jsem neznal; tu a tam jsem viděl hady a jeden zvedl hlavu ze skalního výstupku a zasyčel na mě zvukem podobným bzučení káči. Ani ve snu mě nenapadlo, že je to smrtelný nepřítel a že ten zvuk je proslulé chřestění.

Pak jsem došel k dlouhé houštině těch dubům podobných stromů – živé čili stálezelené duby, jak jsem později slyšel, že se jim má říkat –, které rostly nízko při písku jako ostružiní, větve měly podivně zkroucené a listí husté jako došková střecha. Houština se táhla dolů z vrcholu jednoho z písčitých pahorků, rozšiřovala se a cestou rostla do výšky, až dosáhla okraje širokého, rákosím zarostlého močálu, kterým

nejbližší z obou říček prosakovala do kotviště. Močál se v prudkém slunci kouřil a obrys Dalekohledu se v oparu chvěl.

Najednou se mezi sítím začal šířit jakýsi rozruch; s kejháním vzlétla divoká kachna, za ní další, a brzy nad celým močálem viselo velké mračno ptáků, kteří ve vzduchu křičeli a kroužili. Hned jsem usoudil, že se po okraji močálu musí blížit někdo z mých lodních kamarádů. A nemýlil jsem se, protože brzy jsem uslyšel velmi vzdálený a tichý lidský hlas, a jak jsem dál napínal uši, sílil a blížil se.

To mě naplnilo velkým strachem, zalezl jsem pod nejbližší živý dub a dřepěl jsem tam, naslouchal a byl zticha jako myška.

Odpověděl jiný hlas, a pak se znovu ujal slova ten první, ve kterém jsem teď poznal Silverův, a dlouho mluvil jedním proudem a jen tu a tam ho ten druhý přerušil. Podle zvuku mluvili vážně, skoro zuřivě; ale ani jedno slovo jsem zřetelně nezaslechl.

Nakonec se zdálo, že se mluvčí zastavili a možná se i posadili, protože nejenže se už nepřibližovali, ale i sami ptáci se začali uklidňovat a usazovat se zpátky na svá místa v bažině.

A teď jsem začal cítit, že zanedbávám svou povinnost, že když už jsem byl tak pošetile odvážný a vydal se s těmi zoufalci na břeh, to nejmenší, co můžu udělat, je vyslechnout jejich porady, a že mou jasnou a samozřejmou povinností je dostat se k nim co nejblíž, pod příhodným úkrytem přikrčených stromů.

Kterým směrem jsou, jsem dokázal určit docela přesně, nejen podle zvuku jejich hlasů, ale i podle chování těch několika ptáků, kteří ještě poplašeně kroužili nad hlavami vetřelců.

Plížil jsem se po čtyřech, vytrvale, ale pomalu k nim, až jsem nakonec zvedl hlavu ke škulině mezi listím a viděl jsem rovnou dolů do malého zeleného údolíčka vedle močálu, hustě obklopeného stromy, kde proti sobě stáli a mluvili Dlouhý John Silver a další muž z posádky.

Slunce do nich pražilo naplno. Silver odhodil klobouk vedle sebe na zem a jeho velká, hladká, světlá tvář, celá lesklá horkem, se zvedala

k tváři toho druhého jakoby v prosbě.

„Kamaráde," říkal, „to je proto, že si tě cením jako zlatýho prachu – zlatýho prachu, na to se můžeš spolehnout! Kdybych k tobě nepřilnul jako smůla, myslíš, že bych tu byl a varoval tě? Je rozhodnuto – nic s tím nenaděláš ani nezměníš; mluvím, abych ti zachránil krk, a kdyby se o tom dozvěděl někdo z těch divokejch, kde bych byl já, Tome – no řekni mi, kde bych byl?"

„Silvere," řekl ten druhý muž – a všiml jsem si, že je nejen rudý v obličeji, ale mluví chraplavě jako vrána a hlas se mu také chvěje, jako napnuté lano –, „Silvere," povídá, „jseš starej a poctivej, nebo to o tobě aspoň říkaj; a máš taky peníze, což spousta chudejch námořníků nemá; a jseš statečnej, jestli se nemejlím. A chceš mi říct, že se necháš svést takovou bandou pucfleků? Ty ne! Tak jistě, jak mě Bůh vidí, radši bych přišel o ruku. Jestli se obrátím proti svý povinnosti –"

A pak ho najednou přerušil nějaký hluk. Našel jsem jednoho z poctivých mužů – a teď, v tutéž chvíli, přišla zpráva o dalším. Daleko v močálu se najednou ozval zvuk jako výkřik hněvu, hned za ním další; a pak jeden příšerný, dlouho protahovaný řev. Skály Dalekohledu ho dvacetkrát vrátily ozvěnou; celé hejno bažinných ptáků se znovu zvedlo, až zatemnilo nebe, a všichni naráz zavířili křídly; a dlouho potom, co mi ten smrtelný výkřik ještě zněl v hlavě, ticho znovu ovládlo svou říši a ospalé odpoledne rušil jen šelest ptáků, kteří se zase snášeli, a dunění vzdáleného příboje.

Tom sebou při tom zvuku škubl jako kůň, kterého bodne ostruha, ale Silver ani nemrkl. Stál, kde byl, lehce opřený o berli, a pozoroval svého společníka jako had, který se chystá ke skoku.

„Johne!" řekl námořník a natáhl ruku.

„Ruce pryč!" vykřikl Silver a uskočil o krok dozadu, jak se mi zdálo, s rychlostí a jistotou vycvičeného gymnasty.

„Ruce pryč, jestli chceš, Johne Silvere," řekl ten druhý. „To musí bejt černý svědomí, když se mě kvůli němu bojíš. Ale proboha, řekni

mi, co to bylo?“

„Tohle?“ odpověděl Silver a pořád se usmíval, ale byl ostražitější než kdy jindy, oko jen jako špendlíková hlavička v té jeho velké tváři, ale lesklé jako drobek skla. „Tohle? Ále, řek bych, že to bude Alan.“

A v tu chvíli Tom vzplanul jako hrdina.

„Alan!“ vykřikl. „Tak ať odpočívá v pokoji jako pravej námořník! A co se týče tebe, Johne Silvere, dlouho jsi byl můj kamarád, ale už nejseš. Jestli mám umřít jako pes, umřu, jak mi velí povinnost. Zabil jsi Alana, jo? Zabij taky mě, jestli dokážeš. Ale já se tě nebojím.“

A s tím se ten statečný chlapík otočil ke kuchaři zády a vykročil k pláži. Ale nebylo mu souzeno dojít daleko. John s výkřikem popadl větev stromu, vytrhl si berli zpod paže a mrštil tou neohrabanou střelou, až zasvištěla vzduchem. Zasáhla ubohého Toma hrotem napřed a s omračující silou přímo mezi lopatky, doprostřed zad. Rozhodil rukama, jaksi zalapal po dechu a padl.

Jestli byl zraněný hodně, nebo málo, to se nikdy nikdo nedozvěděl. Podle toho zvuku měl nejspíš na místě přeražená záda. Ale nedostal čas, aby se vzpamatoval. Silver, hbitý jako opice i bez nohy a bez berle, byl v příští chvíli na něm a dvakrát mu zabodl nůž až po rukojeť do toho bezbranného těla. Ze svého úkrytu jsem slyšel, jak při těch ranách nahlas oddechuje.

Nevím, co to přesně je omdlít, ale vím, že nějakou chvíli potom mi celý svět odplul před očima ve vířící mlze; Silver i ptáci i vysoký vrchol Dalekohledu se mi točili dokola a převraceli se mi před očima vzhůru nohama a v uších mi zvonily všemožné zvony a křičely vzdálené hlasy.

Když jsem znovu přišel k sobě, ta zrůda už se dala dohromady, berli pod paží, klobouk na hlavě. Přímo před ním ležel Tom bez hnutí na trávníku; ale vrah si ho ani trochu nevšímal a zatím si o chomáč trávy čistil zakrvácený nůž. Všechno ostatní bylo beze změny, slunce pořád nemilosrdně pražilo na kouřící se močál a na vysoký vrchol hory, a já

jsem se stěží dokázal přesvědčit, že se před chvilkou před mýma očima opravdu stala vražda a krutě skončil lidský život.

Ale teď John sáhl do kapsy, vytáhl píšťalku a zapískal na ni několik různě modulovaných tónů, které se nesly daleko rozpáleným vzduchem. Samozřejmě jsem nevěděl, co ten signál znamená, ale okamžitě ve mně probudil strach. Přijdou další muži. Mohli by mě objevit. Už zabili dva z poctivých lidí; nepřijdu po Tomovi a Alanovi na řadu já?

Okamžitě jsem se začal vyprošťovat a plazit se zpátky, tak rychle a tiše, jak jsem dokázal, k otevřenější části lesa. Přitom jsem slyšel, jak si starý bukanýr a jeho kumpáni pokřikují sem a tam, a ten zvuk nebezpečí mi dodal křídla. Jakmile jsem byl z houštiny venku, běžel jsem, jak jsem nikdy předtím neběžel, a skoro jsem nedbal, kterým směrem prchám, jen když mě to vedlo pryč od vrahů; a jak jsem běžel, strach ve mně rostl a rostl, až se změnil v jakési šílenství.

A opravdu, mohl být někdo ztracenější než já? Až vystřelí dělo, jak bych se mohl odvážit sejít dolů ke člunům mezi ty ďábly, z nichž se ještě kouřilo po jejich zločinu? Nezakroutí mi krkem jako sluce ten první z nich, kdo mě uvidí? Nebude už sama moje nepřítomnost pro ně důkazem, že jsem se polekal, a tedy že vím něco, co mě bude stát život? Je po všem, myslel jsem si. Sbohem, Hispaniolo; sbohem, pane statkáři, pane doktore a pane kapitáne! Nezbývalo mi nic než smrt hladem, nebo smrt rukou vzbouřenců.

Celou tu dobu jsem, jak říkám, pořád běžel, a aniž bych si toho všiml, dostal jsem se k úpatí toho malého kopce se dvěma vrcholky a do části ostrova, kde živé duby rostly řidčeji a vzhledem i velikostí víc připomínaly lesní stromy. Mezi nimi stálo pár roztroušených borovic, některé padesát, jiné spíš sedmdesát stop vysoké. I vzduch tu voněl svěžeji než dole u močálu.

A tady mě nový poplach přinutil zastavit se s bušícím srdcem.

Kapitola patnáctá: Muž z ostrova

Ze svahu kopce, který byl tady strmý a kamenitý, se uvolnil proud štěrku a s rachotem poskakoval dolů mezi stromy. Oči se mi bezděčně stočily tím směrem a uviděl jsem, jak nějaká postava velmi rychle skočila za kmen borovice. Co to bylo, jestli medvěd, člověk, nebo opice, jsem nedokázal nijak říct. Zdálo se to tmavé a huňaté; víc jsem nevěděl. Ale hrůza z toho nového zjevení mě zastavila na místě.

Byl jsem teď, jak se zdálo, odříznutý z obou stran; za mnou vrazi, přede mnou tohle číhající nevímco. A hned jsem začal dávat přednost nebezpečím, která jsem znal, před těmi, která jsem neznal. I sám Silver se mi ve srovnání s tím lesním tvorem zdál méně hrozný, a tak jsem se otočil na podpatku, bedlivě se ohlížel přes rameno a začal se vracet směrem ke člunům.

Postava se okamžitě znovu objevila, udělala široký oblouk a začala mi zahrazovat cestu. Byl jsem tak jako tak unavený; ale i kdybych byl svěží jako ráno, když jsem vstával, viděl jsem, že je marné, abych s takovým protivníkem soupeřil v rychlosti. Ten tvor se míhal od kmene ke kmeni jako jelen, běžel jako člověk po dvou nohou, ale jinak než kterýkoli člověk, jakého jsem kdy viděl, protože při běhu se skoro ohýbal napůl. A přece to byl člověk, o tom jsem už nemohl pochybovat.

Začal jsem si vybavovat, co jsem slyšel o lidojedech. Byl jsem kousek od toho, abych volal o pomoc. Ale už sama skutečnost, že je to člověk, byť divoký, mě trochu uklidnila, a úměrně tomu se ve mně začal znovu probouzet strach ze Silvera. Zůstal jsem proto stát a přemýšlel, jak uniknout; a jak jsem tak přemýšlel, blesklo mi hlavou, že mám pis-

toli. Jakmile jsem si vzpomněl, že nejsem bezbranný, v srdci mi znovu vzplála odvaha, rozhodně jsem se obrátil k tomu muži z ostrova a rázně jsem vykročil k němu.

Ten se zatím schoval za jiný kmen; ale musel mě bedlivě pozorovat, protože jakmile jsem se pohnul jeho směrem, znovu se objevil a udělal krok mně naproti. Pak zaváhal, couvl, zase vykročil vpřed a nakonec, k mému úžasu a zmatku, padl na kolena a prosebně ke mně vztáhl sepjaté ruce.

Na to jsem se znovu zastavil.

„Kdo jste?“ zeptal jsem se.

„Ben Gunn,“ odpověděl a hlas mu zněl chraplavě a neobratně jako zrezivělý zámek. „Já jsem ubohej Ben Gunn, to jsem; a už tři roky jsem nemluvil s žádným křesťanem.“

Teď jsem viděl, že je to běloch jako já a že má dokonce docela příjemné rysy. Kůži měl všude, kde nebyla zakrytá, spálenou od slunce; i rty měl černé a jeho světlé oči v tak tmavé tváři působily docela úžasně. Ze všech žebráků, které jsem kdy viděl nebo si představoval, byl ten nejotrhanější. Byl oblečený do cárů starého lodního plátna a starého námořnického sukna a celou tuhle neobyčejnou záplatovanou směsici držela pohromadě soustava těch nejrůznějších a nejnemožnějších spon, mosazných knoflíků, kousků klacíků a smyček z dehtovaného provázku. Kolem pasu nosil starý kožený opasek s mosaznou přezkou, a to byla jediná pevná věc na celé jeho výstroji.

„Tři roky!“ vykřikl jsem. „Ztroskotal jste?“

„Ne, kamaráde,“ řekl. „Vysadili mě.“

To slovo jsem už slyšel a věděl jsem, že znamená hrozný druh trestu, mezi bukanýry dost běžný, kdy se provinilec vysadí na břeh s trochou prachu a broků a nechá se na nějakém pustém a vzdáleném ostrově.

„Vysadili mě před třema rokama,“ pokračoval, „a od tý doby žiju z koz a bobulí a ústřic. Kde je člověk, povídám si, tam si člověk umí

poradit. Ale, kamaráde, srdce mě bolí po křesťanským jídle. Neměl bys náhodou u sebe kousek sýra? Ne? No, mnohou dlouhou noc se mi zdálo o sýru – většinou opečeným –, a pak jsem se vzbudil, a byl jsem zas tady."

„Jestli se kdy dostanu zpátky na palubu," řekl jsem, „dostanete sýra celé bochníky."

Celou tu dobu ohmatával látku mé kazajky, hladil mě po rukou, prohlížel si mé boty a vůbec, když zrovna nemluvil, dával najevo dětinskou radost z přítomnosti jiného člověka. Ale při mých posledních slovech zbystřil a zatvářil se jaksi polekaně a lstivě.

„Jestli se kdy dostaneš zpátky na palubu, povídáš?" opakoval. „No a kdo ti v tom má bránit?"

„Vy ne, to vím," odpověděl jsem.

„A máš pravdu," vykřikl. „Tak ty – jak ty si říkáš, kamaráde?"

„Jim," řekl jsem mu.

„Jim, Jim," povídá, a zjevně ho to docela potěšilo. „No tak, Jime, já žil tak drsně, že by ses styděl o tom jen slyšet. Tak třeba, neřek bys, že jsem měl zbožnou matku – když se na mě podíváš?" zeptal se.

„No, to tedy zrovna ne," odpověděl jsem.

„No jo," řekl, „ale měl jsem – *náramně* zbožnou. A já byl slušnej, zbožnej kluk a uměl jsem odříkat katechismus tak rychle, že se nedalo rozeznat jedno slovo od druhýho. A tady vidíš, kam to došlo, Jime, a začalo to házením grošů na posvátnejch náhrobcích! Tím to začalo, ale pak to šlo dál; a tak mi to matka říkala a celý to předpověděla, to teda jo, ta zbožná ženská! Ale sem mě postavila Prozřetelnost. Všechno jsem si to tady na tom osamělým ostrově promyslel a zase jsem se dal na zbožnost. Teď mě už nenachytáš, že bych moc pil rum, jenom náprstek pro štěstí, to se ví, hned při první příležitosti. Zavázal jsem se, že budu hodnej, a vím, jak na to. A Jime," – rozhlédl se kolem a ztišil hlas do šepotu – „já jsem bohatej."

Teď už jsem si byl jistý, že se ten ubožák v samotě zbláznil, a nejspíš jsem to musel dát najevo výrazem tváře, protože to prohlášení zaníceně zopakoval: „Bohatej! Bohatej, povídám. A něco ti povím: udělám z tebe pána, Jime. Jo, Jime, budeš děkovat svý šťastný hvězdě, to teda budeš, že jsi mě našel jako první!“

A přitom mu najednou přeběhl přes tvář temný stín, sevřel mi pevněji ruku a výhrůžně mi před očima zvedl ukazováček.

„Tak, Jime, řekni mi po pravdě: to není Flintova loď?“ zeptal se.

Tu jsem dostal šťastný nápad. Začal jsem věřit, že jsem našel spojence, a hned jsem mu odpověděl.

„Není to Flintova loď a Flint je mrtvý; ale řeknu vám po pravdě, když se ptáte – na palubě jsou někteří z Flintových mužů; tím hůř pro nás ostatní.“

„Ne snad nějakej chlap – s jednou – nohou?“ vydechl.

„Silver?“ zeptal jsem se.

„Jo, Silver!“ povídá. „Tak se jmenoval.“

„Je to kuchař, a taky kolovůdce.“

Pořád mě držel za zápěstí, a teď mi ho docela zkroutil.

„Jestli tě poslal Dlouhej John,“ řekl, „tak už jsem jen kus vepřovýho, a já to vím. Ale co myslíš, kde bys byl ty?“

V mžiku jsem se rozhodl a místo odpovědi jsem mu vyprávěl celý příběh naší plavby a to, v jaké jsme se ocitli tísni. Poslouchal mě s nejživějším zájmem, a když jsem skončil, poplácal mě po hlavě.

„Jseš hodnej kluk, Jime,“ řekl, „a jste všichni pěkně zamotaný v uzlu, co? No, jen se svěř Benu Gunnovi – Ben Gunn je na to ten pravej. Myslel bys, že by se ten tvůj statkář ukázal štědrej, kdyby mu někdo pomoh – když je, jak povídáš, takhle zamotanej v uzlu?“

Řekl jsem mu, že statkář je ten nejštědřejší člověk na světě.

„Jo, ale víš,“ odpověděl Ben Gunn, „nemyslel jsem, že by mi dal hlídat bránu a nějakou livrej a tak; o to mi nejde, Jime. Myslím, jestli by

byl ochotnej pustit, řekněme, tak tisíc liber z peněz, který už jsou skoro jeho?“

„Určitě by byl,“ řekl jsem. „Už tak se mělo dělit celé mužstvo.“

„*A* cestu domů?“ dodal a podíval se na mě velmi prohnaně.

„Ale,“ vykřikl jsem, „statkář je gentleman. A kromě toho, kdybychom se zbavili těch ostatních, potřebovali bychom vás, abyste nám pomohl dovést loď domů.“

„Jo,“ řekl, „to byste potřebovali.“ A zdálo se, že se mu velmi ulevilo.

„Tak já ti něco povím,“ pokračoval. „Tolik ti povím, a víc ne. Byl jsem na Flintově lodi, když zakopal poklad; on a šest dalších – šest silnejch námořníků. Byli na břehu skoro tejden a my zatím křižovali sem a tam na starým Walrusu. Jednoho krásnýho dne vylít nahoru signál a připlul Flint sám v malým člunu a hlavu měl ovázanou modrým šátkem. Vycházelo slunce a on byl kolem nosu bílej jako smrt. Ale byl tam, rozumíš, a těch šest bylo mrtvejch – mrtvejch a pohřbenejch. Jak to udělal, na to nikdo z nás na palubě nepřišel. Byl to boj, vražda a náhlá smrt, to teda jo – on sám proti šesti. Billy Bones byl první důstojník; Dlouhej John, ten byl kvartýrmistr; a ptali se ho, kde je poklad. ‚Jo,‘ povídá, ‚můžete jít na břeh, jestli chcete, a zůstat tam,‘ povídá; ‚ale loď, ta pojede pro další, u hromu!‘ Tak to řek.

„No, a před třema rokama jsem byl na jiný lodi a zahlídli jsme tenhle ostrov. ‚Chlapi,‘ řek jsem, ‚tady je Flintův poklad; přistaňme a najdeme ho.‘ Kapitán z toho neměl radost, ale moji kamarádi byli všichni stejnýho názoru a přistáli. Dvanáct dní ho hledali a každej den na mě měli horší slovo, až jednoho krásnýho rána šli všichni na palubu. ‚A ty, Benjamine Gunne,‘ povídaj, ‚tady máš mušketu,‘ povídaj, ‚a rejč a krumpáč. Můžeš tu zůstat a najít si Flintovy peníze sám,‘ povídaj.

„No, Jime, tři roky jsem tady a od toho dne až do dneška ani sousto křesťanskýho jídla. Ale teď se podívej; podívej se na mě. Vypadám jako obyčejnej námořník? Ne, povídáš. Taky jsem nebyl, povídám já.“

A s tím mrkl a pořádně mě štípl.

„Jen řekni tvýmu statkáři tahle slova, Jime," pokračoval. „Taky nebyl – to jsou ta slova. Tři roky byl mužem tohohle ostrova, ve dne i v noci, za pěknýho i za deště; a někdy si možná vzpomněl na modlitbu (povídáš), a někdy si možná vzpomněl na svou starou mámu, jestli je ještě naživu (řekneš); ale většinu Gunnova času (tohle řekneš) – většinu jeho času zabrala jiná věc. A pak ho štípneš, jako já tebe."

A znovu mě štípl tím nejdůvěrnějším způsobem.

„Pak," pokračoval, „pak se vzchopíš a řekneš tohle: Gunn je dobrej člověk (řekneš) a má zatraceně víc důvěry – zatraceně víc, to si pamatuj – v rozenýho gentlemana než v tyhle rytíře štěstěny, protože sám jedním byl."

„No," řekl jsem, „nerozumím ani slovu z toho, co jste říkal. Ale o to teď nejde; jak se mám dostat na palubu?"

„Jo," řekl, „v tom je ten háček, to jistě. No, mám svůj člun, co jsem si udělal vlastníma rukama. Mám ho schovanej pod bílou skálou. Kdyby došlo na nejhorší, mohli bychom to po setmění zkusit s ním. Hej!" vyhrkl. „Co to je?"

Právě tehdy totiž, i když slunce mělo ještě hodinu nebo dvě do západu, probudily se všechny ozvěny ostrova a zahřměly dunivým výstřelem z děla.

„Začali bojovat!" vykřikl jsem. „Pojďte za mnou."

A rozběhl jsem se ke kotvišti a na všechny hrůzy jsem zapomněl, zatímco vedle mě lehce a snadno klusal ten vysazenec ve svých kozích kůžích.

„Doleva, doleva," povídá, „drž se po levý ruce, kamaráde Jime! Pod stromy! Tamhle jsem zabil svou první kozu. Teď už sem dolů nechoděj; všechny vylezly nahoru na ty hory, jako na stěžeň, ze strachu před Benjaminem Gunnem. Á! A tamhle je hřibitov" – hřbitov, chtěl nejspíš říct. „Vidíš ty hroby? Sem jsem chodil a modlil se, tu a tam, když jsem si myslel, že by mohla bejt neděle. Nebyla to zrovna kaple, ale zdálo se

to tak nějak slavnostnější; a pak, povídáš, Ben Gunn neměl dost lidí – žádnýho kaplana, ani Bibli, ani vlajku, povídáš."

Tak pořád mluvil, zatímco jsem běžel, a nečekal ani nedostával žádnou odpověď.

Po výstřelu z děla následovala po dost dlouhé přestávce salva z ručních zbraní.

Další přestávka, a pak jsem necelou čtvrt míle před sebou uviděl, jak nad lesem vlaje ve vzduchu britská vlajka.

Díl čtvrtý: Pevnůstka

Kapitola šestnáctá: Doktor vypráví dál – Jak jsme opustili loď

Bylo asi půl druhé – podle námořnické řeči tři zvony –, když dva čluny odrazily od Hispanioly ke břehu. Kapitán, statkář a já jsme v kajutě probírali situaci. Kdyby byl vál aspoň vánek, byli bychom se vrhli na těch šest vzbouřenců, kteří s námi zůstali na palubě, uvolnili kotevní lano a odpluli na moře. Ale vítr chyběl; a aby naše bezmoc byla úplná, sešel dolů Hunter se zprávou, že Jim Hawkins vklouzl do člunu a odjel s ostatními na břeh.

Ani nás nenapadlo o Jimu Hawkinsovi pochybovat, ale báli jsme se o jeho bezpečí. Při náladě, v jaké muži byli, se zdálo, že je stejná šance, jestli toho chlapce ještě uvidíme, nebo ne. Vyběhli jsme na palubu. Ve spárách bublala smola; z odporného zápachu toho místa se mi dělalo zle; jestli kdy člověk ucítil zimnici a úplavici, pak v tom ohavném kotvišti. Šest darebáků sedělo a bručelo pod plachtou na přídi; na břehu jsme viděli uvázané kapitánské čluny, v každém seděl jeden muž, kou-

sek od místa, kde do zátoky ústí říčka. Jeden z nich si pískal „Lillibullero“.

Čekání nás vyčerpávalo, a tak bylo rozhodnuto, že Hunter a já pojedeme jolou na břeh pro zprávy.

Kapitánské čluny se předtím stočily doprava, ale Hunter a já jsme veslovali rovnou ke břehu směrem k pevnůstce zakreslené na mapě. Ti dva, kteří zůstali hlídat čluny, se při našem objevení zřejmě rozrušili; „Lillibullero“ utichlo a viděl jsem, jak se ti dva radí, co mají dělat. Kdyby šli a řekli to Silverovi, mohlo všechno dopadnout jinak; ale měli asi své rozkazy a rozhodli se klidně sedět, kde byli, a vrátit se k „Lillibullero“.

Pobřeží se tam mírně stáčelo a já kormidloval tak, aby ten ohyb byl mezi námi; ještě než jsme přistáli, ztratili jsme tak čluny z dohledu. Vyskočil jsem a skoro jsem utíkal, jak jen jsem si troufal, s velkým hedvábným šátkem pod kloboukem pro ochlazení a se dvěma nabitými pistolemi kvůli bezpečí.

Neušel jsem ani sto kroků, když jsem došel k pevnůstce.

Bylo to takhle: skoro na vrcholu pahorku vyvěral pramen čisté vody. Nuže, na tom pahorku, tak aby pramen byl uvnitř, postavili pevný srub, do kterého se v nouzi vešlo čtyřicet lidí a který měl na všech stranách střílny pro muškety. Všude kolem vykáceli široké prostranství, a celé to dovršovala šest stop vysoká palisáda bez dveří a bez otvoru, příliš pevná, než aby se dala strhnout bez času a námahy, a příliš řídká, než aby poskytla úkryt obléhatelům. Lidé ve srubu je měli v hrsti ve všech ohledech; stáli klidně v úkrytu a střídali ty druhé jako koroptve. Potřebovali jen dobrou hlídku a jídlo; protože, pokud by nedošlo k úplnému přepadení, mohli by to místo ubránit i proti celému pluku.

Obzvlášť mě zaujal ten pramen. Protože i když jsme v kajutě Hispanioly měli docela dobré postavení, se spoustou zbraní a střeliva, s jídlem a výtečnými víny, na jednu věc se zapomnělo – neměli jsme vodu.

Zrovna jsem o tom přemýšlel, když se nad ostrovem rozlehl výkřik umírajícího člověka. S násilnou smrtí jsem nebyl nováček – sloužil jsem Jeho královské Výsosti vévodovi z Cumberlandu a sám jsem byl zraněn u Fontenoy –, ale vím, že mi puls začal klopýtat. „Jim Hawkins je ztracen," to byla moje první myšlenka.

Něco znamená být starým vojákem, ale ještě víc být lékařem. V naší práci není čas na otálení. A tak jsem se i teď okamžitě rozhodl, bez ztráty času jsem se vrátil ke břehu a skočil do joly.

Hunter naštěstí dobře vesloval. Voda jen stříkala a brzy jsme přirazili k boku a já byl na palubě škuneru.

Našel jsem je všechny otřesené, jak se dalo čekat. Statkář seděl, bílý jako stěna, a myslel na neštěstí, do kterého nás přivedl, ta dobrá duše! A jeden z šesti mužů z příďové ubikace na tom nebyl o moc líp.

„Tamhle je člověk," povídá kapitán Smollett a kývl jeho směrem, „který je v tomhle řemesle nový. Málem omdlel, doktore, když uslyšel ten výkřik. Ještě trochu pootočit kormidlem a ten muž se přidá k nám."

Řekl jsem kapitánovi svůj plán a společně jsme se dohodli na podrobnostech, jak ho provést.

Starého Redrutha jsme postavili do chodby mezi kajutou a příďovou ubikací se třemi nebo čtyřmi nabitými mušketami a matrací na ochranu. Hunter přivedl člun pod záďový průlez a Joyce a já jsme se pustili do nakládání: plechovky s prachem, muškety, pytle sucharů, soudky vepřového, sud koňaku a moje neocenitelná lékárnička.

Statkář a kapitán zatím zůstali na palubě a kapitán zavolal na kormidelníka, který byl na palubě hlavním mužem.

„Pane Handsi," řekl, „jsme tu dva a každý máme dvě pistole. Jestli kdokoli z vás šesti dá jakékoli znamení, je mrtvý."

Byli tím pořádně zaskočení, a po krátké poradě se všichni do jednoho sesypali po předních schodech do podpalubí, nepochybně v úmyslu napadnout nás zezadu. Ale když uviděli, že na ně v chodbě

s laťkovou stěnou čeká Redruth, okamžitě obrátili kurz a na palubě se znovu vynořila jedna hlava.

„Dolů, pse!“ vykřikne kapitán.

A hlava zase zmizela; a o těch šesti velmi malomyslných námořnících jsme zatím už nic neslyšeli.

Mezitím jsme do joly naházeli všechno, co nám přišlo pod ruku, a naložili ji, co nejvíc jsme si troufli. Joyce a já jsme vylezli záďovým průlezem a co nejrychleji, jak nás vesla nesla, jsme zamířili znovu ke břehu.

Tahle druhá cesta hlídky na břehu pořádně vyburcovala. „Lillibullero“ zase utichlo; a těsně předtím, než jsme je ztratili z dohledu za malým výběžkem, jeden z nich vyskočil na břeh a zmizel. Napůl jsem chtěl změnit plán a zničit jim čluny, ale bál jsem se, že Silver a ostatní můžou být blízko, a kdo chce moc, může snadno přijít o všechno.

Brzy jsme přistáli na stejném místě jako předtím a pustili jsme se do zásobování srubu. Napoprvé jsme šli všichni tři, těžce naložení, a házeli jsme zásoby přes palisádu. Pak jsme nechali Joyce, aby je hlídal – jeden muž, to jistě, ale s půl tuctem mušket –, a Hunter a já jsme se vrátili k jole a znovu se naložili. Tak jsme pokračovali, ani jsme si nevydechli, dokud nebyl celý náklad uložený; pak oba sluhové zaujali postavení ve srubu a já jsem ze všech sil vesloval zpátky k Hispaniole.

To, že jsme riskovali druhý náklad člunem, se zdá odvážnější, než doopravdy bylo. Oni měli samozřejmě převahu v počtu, ale my jsme měli převahu ve zbraních. Ani jeden z mužů na břehu neměl mušketu, a než by se dostali na dostřel pistole, lichotili jsme si, že bychom si poradili aspoň s půl tuctem z nich.

Statkář na mě čekal u záďového okna a všechna slabost z něj byla pryč. Chytil uvazovací lano, upevnil ho a pustili jsme se do nakládání člunu, jako by nám šlo o život. Nákladem bylo vepřové, prach a sucharý, a jen po jedné mušketě a jednom tesáku pro statkáře, pro mě, pro Redrutha a pro kapitána. Ostatní zbraně a prach jsme hodili přes pa-

lubu do dvou a půl sáhu vody, takže jsme viděli, jak se hluboko pod námi na čistém písčitém dně leskne ve slunci jasná ocel.

Mezitím začal odliv a loď se otáčela kolem kotvy. Ze směru, kde byly oba kapitánské čluny, se slabě ozývalo volání; a i když nás to uklidnilo, pokud jde o Joyce a Huntera, kteří byli daleko na východě, varovalo to naši skupinu, že je čas zmizet.

Redruth opustil své místo v chodbě a seskočil do člunu, který jsme pak přivedli k zádi lodi, aby to měl kapitán Smollett po ruce.

„Tak, chlapi," řekl, „slyšíte mě?"

Z příďové ubikace nepřišla žádná odpověď.

„Mluvím k vám, Abrahame Gray – k vám mluvím."

Pořád žádná odpověď.

„Gray," pokračoval pan Smollett o něco hlasitěji, „opouštím tuhle loď a nařizuji vám, abyste šel za svým kapitánem. Vím, že jste v jádru dobrý člověk, a troufám si říct, že ani jeden z vás není tak zlý, jak se dělá. Držím v ruce hodinky; dávám vám třicet vteřin, abyste se ke mně přidal."

Nastala chvíle ticha.

„Tak pojďte, příteli," pokračoval kapitán, „nepřešlapujte tak dlouho jako loď, která se nemůže dostat přes vítr. Každou vteřinou riskuji svůj život a životy těchto dobrých pánů."

Najednou se ozvala rvačka, zvuk ran a ven vyrazil Abraham Gray s řeznou ranou od nože na tváři a přiběhl ke kapitánovi jako pes na hvízdnutí.

„Jsem s vámi, pane," řekl.

A v příští chvíli už spolu s kapitánem seskočili k nám do člunu, my jsme odrazili a zabrali vesly.

Z lodi jsme byli venku, ale ještě ne na břehu v naší pevnůstce.

Kapitola sedmnáctá: Doktor vypráví dál – Poslední plavba joly

Tahle pátá plavba byla úplně jiná než všechny předchozí. Především byla ta naše loďka, malá jako lékárnický kelímek, těžce přetížená. Pět dospělých mužů, a z toho tři – Trelawney, Redruth a kapitán – přes šest stop vysocí, to už bylo víc, než měla unést. K tomu přidejte střelný prach, vepřové a pytle s chlebem. Okraj boku na zádi už skoro lízal vodu. Několikrát jsme nabrali trochu vody a moje kalhoty i šosy kabátu byly úplně promočené, ještě než jsme ujeli sto kroků.

Kapitán nás přesadil, aby byla loďka vyvážená, a podařilo se nám ji dostat trochu víc na rovnou. Přesto jsme se báli dýchat.

Za druhé teď začínal odliv – silný, zčeřený proud, který tekl zátokou na západ a pak na jih k moři úžinou, kterou jsme ráno vpluli. Už i ty vlnky byly pro náš přetížený člun nebezpečné, ale nejhorší bylo, že nás proud stáčel z pravého kurzu a odnášel od místa, kde jsme měli přistát, za výběžkem. Kdybychom nechali proud, ať si dělá, co chce, přistáli bychom vedle kapitánských člunů, kde se piráti mohli kdykoli objevit.

„Nedokážu držet příď směrem k pevnůstce, pane," řekl jsem kapitánovi. Kormidloval jsem já, zatímco on a Redruth, dva odpočatí muži, seděli u vesel. „Proud nás pořád snáší. Nemohli byste veslovat trochu silněji?"

„Ne, pokud nechceme člun potopit," řekl. „Musíte stočit příď proti proudu, pane, prosím – držte ji tak, dokud neuvidíte, že

postupujeme.“

Zkusil jsem to a přišel jsem na to, že nás proud unáší na západ tak dlouho, dokud jsem příď nenamířil přímo na východ, zhruba v pravém úhlu ke směru, kterým jsme měli jet.

„Takhle se na břeh nikdy nedostaneme,“ řekl jsem.

„Jestli je to jediný kurz, který můžeme držet, pane, musíme ho držet,“ odvětil kapitán. „Musíme se držet proti proudu. Víte, pane,“ pokračoval, „jakmile by nás to jednou sneslo pod místo přistání, těžko říct, kde bychom se dostali na břeh, nehledě na to, že by nás mohly přepadnout ty čluny; kdežto takhle musí proud zeslábnout a pak se můžeme podél břehu protáhnout zpátky.“

„Proud už je slabší, pane,“ řekl Gray, který seděl na přídi, „můžete trochu povolit.“

„Děkuji, příteli,“ řekl jsem, jako by se nic nestalo, protože jsme se všichni potichu rozhodli jednat s ním jako s jedním z nás.

Najednou se kapitán znovu ozval a mně se zdálo, že má trochu změněný hlas.

„To dělo!“ řekl.

„Na to už jsem myslel,“ řekl jsem, protože jsem byl přesvědčený, že má na mysli ostřelování pevnůstky. „Dělo by nikdy nedostali na břeh, a i kdyby, nikdy by ho lesem neprotáhli.“

„Podívejte se na záď, doktore,“ odpověděl kapitán.

Na dlouhou devítku jsme úplně zapomněli; a tam, k našemu zděšení, se kolem ní činilo těch pět darebáků a stahovali z ní kabátek, jak říkali silné nepromokavé plachtě, pod kterou se dělo na cestě vezlo. Nejen to, v tutéž chvíli mi blesklo hlavou, že jsme na lodi nechali dělové koule i střelný prach pro dělo a že stačí jediná rána sekerou a všechno to dostanou do rukou ti zlosynové na palubě.

„Israel byl Flintův dělostřelec,“ řekl Gray chraplavě.

Navzdory všemu nebezpečí jsme stočili příď člunu rovnou k místu přistání. Mezitím jsme se dostali tak daleko z hlavního proudu, že nás

člun poslouchal i při tom nutně mírném tempu veslování, a já ho mohl držet přímo k cíli. Ale nejhorší bylo, že s kurzem, který jsem teď držel, jsme k Hispaniole obrátili bok místo záděˇ a nabízeli terč velký jako vrata od stodoly.

Slyšel jsem a zároveň viděl, jak ten darebák Israel Hands s ksichtem rudým od kořalky žuchl dělovou koulí na palubu.

„Kdo nejlíp střílí?“ zeptal se kapitán.

„Pan Trelawney, a to daleko nejlíp,“ řekl jsem.

„Pane Trelawney, odstřelil byste mi, prosím, jednoho z těch mužů, pane? Pokud možno Handse,“ řekl kapitán.

Trelawney byl chladný jako ocel. Zkontroloval na pušce zápalnou pánvičku.

„Tak,“ vykřikl kapitán, „opatrně s tou puškou, pane, nebo člun potopíte. Všichni se připravte vyvážit člun, až bude mířit.“

Statkář zvedl pušku, veslování ustalo, my jsme se naklonili na druhou stranu, aby člun zůstal v rovnováze, a všechno bylo tak dobře připravené, že jsme nenabrali ani kapku.

Dělo už mezitím natočili na otočném čepu a Hands, který stál u ústí s nabijákem, byl proto nejvíc na ráně. Ale štěstí jsme neměli, protože právě když Trelawney vystřelil, sehnul se, kule mu hvízdla nad hlavou a padl jeden z těch ostatních čtyř.

Jeho výkřik opakovali nejen jeho kumpáni na palubě, ale i spousta hlasů na břehu, a když jsem se tím směrem podíval, viděl jsem, jak se ostatní piráti hrnou zpod stromů a padají na svá místa v člunech.

„Jedou kapitánské čluny, pane,“ řekl jsem.

„Tak zabrat,“ vykřikl kapitán. „Teď nám nesmí vadit, jestli ho potopíme. Jestli se nedostaneme na břeh, je po všem.“

„Obsazují jen jeden z člunů, pane,“ dodal jsem. „Posádka toho druhého nejspíš půjde kolem po břehu, aby nám odřízla cestu.“

„Pěkně se zapotí, pane,“ odvětil kapitán. „Námořník na souši, víte. Ti mi starosti nedělají; dělá mi je ta dělová koule. Jako kuželky na ko-

berci! To by trefila i komorná mé paní. Řekněte nám, pane statkáři, až uvidíte doutnák, a my zabereme vesly zpátky."

Mezitím jsme na tak přetížený člun postupovali pěkně rychle a nabrali jsme přitom jen málo vody. Byli jsme už blízko; třicet nebo čtyřicet záběrů a člun vyjede na břeh, protože odliv už odkryl úzký pruh písku pod hustými stromy. Kapitánského člunu už jsme se nemuseli bát; ten malý výběžek ho už zakryl před našima očima. Odliv, který nás tak krutě zdržoval, nám to teď vynahrazoval a zdržoval naše útočníky. Jediným zdrojem nebezpečí bylo dělo.

„Kdybych si troufl," řekl kapitán, „zastavil bych a odstřelil dalšího."

Ale bylo jasné, že jim výstřel nesmí nic zdržet. Na padlého kumpána se ani nepodívali, i když nebyl mrtvý a já viděl, jak se snaží odplazit.

„Teď!" vykřikl statkář.

„Zpátky!" vykřikl kapitán, rychle jako ozvěna.

A on s Redruthem zabrali vesly zpátky tak mocně, že poslali záď celou pod vodu. V téže chvíli zazněla rána. To byl ten první výstřel, který slyšel Jim, protože zvuk statkářova výstřelu k němu nedolehl. Kudy kule letěla, nikdo z nás přesně nevěděl, ale myslím, že nám musela přeletět nad hlavami a že k naší pohromě mohl přispět i vzduch, který rozvířila.

V každém případě se člun zádí potopil, docela zvolna, ve třech stopách vody, a kapitán a já jsme zůstali stát na nohou tváří v tvář. Ti druzí tři spadli po hlavě do vody a vynořili se promáčení a prskající.

Zatím se nestalo nic tak hrozného. Nikdo nepřišel o život a mohli jsme se bezpečně brodit na břeh. Ale všechny naše zásoby ležely na dně, a co bylo horší, z pěti pušek zůstaly použitelné jen dvě. Tu svou jsem jakýmsi instinktem chytil z kolen a zvedl nad hlavu. Kapitán zase nesl svou přes rameno na řemeni, a jako rozumný muž zámkem nahoru. Ostatní tři šly s člunem ke dnu.

A ještě víc nás znepokojilo, že jsme v lese podél břehu už slyšeli blížící se hlasy, a hrozilo nám nejen nebezpečí, že nám, napůl bezbran-

ným, odříznou cestu k pevnůstce, ale měli jsme i obavu, jestli Hunter a Joyce, kdyby je napadlo půl tuctu mužů, budou mít dost rozumu a kázně, aby vydrželi. Hunter byl spolehlivý, to jsme věděli; Joyce byl nejistý případ – příjemný, zdvořilý muž, výborný komorník, který vám vykartáčuje šaty, ale ne úplně stvořený pro boj.

S tím vším v hlavě jsme se co nejrychleji brodili na břeh a nechali za sebou ubohou jolu a dobrou polovinu všeho prachu a zásob.

Kapitola osmnáctá: Doktor vypráví dál – Konec prvního dne bojů

Co nejrychleji jsme spěchali přes pruh lesa, který nás teď dělil od pevnůstky, a s každým naším krokem zněly hlasy bukanýrů blíž. Brzy jsme slyšeli dupot jejich nohou, jak běželi, a praskání větví, jak se prodírali houštím.

Začínal jsem chápat, že se do toho budeme muset pustit doopravdy, a zkontroloval jsem na pušce pánvičku.

„Kapitáne," řekl jsem, „Trelawney je vynikající střelec. Dejte mu svou pušku; jeho vlastní je k ničemu."

Vyměnili si pušky a Trelawney, mlčenlivý a chladný jako od začátku celého toho shonu, se na okamžik zastavil, aby se přesvědčil, že je všechno připravené k použití. Současně jsem si všiml, že Gray nemá zbraň, a podal jsem mu svůj tesák. Všem nám to udělalo dobře u srdce, když jsme viděli, jak si plivl do dlaně, svraštil obočí a nechal čepel zazpívat vzduchem. Na každém pohybu jeho těla bylo vidět, že náš nový muž za něco stojí.

O čtyřicet kroků dál jsme došli na kraj lesa a uviděli před sebou pevnůstku. Narazili jsme na ohradu zhruba uprostřed jižní strany a skoro ve stejnou chvíli se u jihozápadního rohu s křikem objevilo sedm vzbouřenců, v čele s loďmistrem Jobem Andersonem.

Zarazili se, jako by je to zaskočilo, a než se vzpamatovali, stačili vypálit nejen statkář a já, ale i Hunter a Joyce ze srubu. Ty čtyři výstřely

zazněly dost nesourodě, ale svou práci udělaly: jeden z nepřátel opravdu padl a ostatní se bez váhání otočili a vrhli se mezi stromy.

Když jsme znovu nabili, šli jsme podél palisády zvenčí podívat se na padlého nepřítele. Byl mrtvý jako kámen – střela mu prošla srdcem.

Začínali jsme se radovat z toho, jak dobře se nám to povedlo, když právě v té chvíli v křoví štěkla pistole, kule mi hvízdla těsně kolem ucha a ubohý Tom Redruth zakopl a padl, jak byl dlouhý, na zem. Statkář i já jsme výstřel opětovali, ale protože jsme neměli na co mířit, nejspíš jsme jen plýtvali prachem. Pak jsme znovu nabili a věnovali se ubohému Tomovi.

Kapitán a Gray ho už prohlíželi a mně stačil jediný pohled, abych viděl, že je s ním konec.

Myslím, že pohotovost naší odpovědi vzbouřence znovu rozehnala, protože nás už nikdo nerušil, když jsme toho ubohého starého hajného přenášeli přes ohradu a nesli ho, sténajícího a krvácejícího, do srubu.

Ubohý stařík! Od samého začátku našich trampot až do chvíle, kdy jsme ho položili ve srubu, aby umřel, nevypustil z úst ani slovo překvapení, stížnosti, strachu nebo třeba jen souhlasu. Ležel statečně jako Trójan za svou matrací v chodbě; každý rozkaz plnil mlčky, houževnatě a dobře; byl o dvacet let starší než kdokoli z nás; a teď měl umřít právě on, ten zamlklý, starý, oddaný sluha.

Statkář vedle něj padl na kolena, líbal mu ruku a plakal jako dítě.

„To už odcházím, pane doktore?“ zeptal se.

„Tome, příteli,“ řekl jsem, „jdete domů.“

„Škoda, že jsem si do nich napřed nemoh aspoň jednou střelit,“ odpověděl.

„Tome,“ řekl statkář, „řekni, že mi odpouštíš, ano?“

„Slušelo by se to, ode mě k vám, pane statkáři?“ zněla odpověď. „Ale budiž, staň se, amen!“

Po chvilce ticha řekl, že by snad někdo mohl přečíst modlitbu. „Je to zvykem, pane," dodal omluvně. A nedlouho potom bez dalšího slova skonal.

Mezitím kapitán, který měl, jak jsem si všiml, hruď i kapsy podivuhodně vyboulené, vytáhl spoustu nejrůznějších věcí – britskou vlajku, Bibli, svitek pevného lana, pero, inkoust, lodní deník a celé libry tabáku. V ohradě našel delší pokácený a osekaný jedlový kmen a s Hunterovou pomocí ho vztyčil u rohu srubu, kde se kmeny křížily a tvořily úhel. Pak vylezl na střechu a vlastní rukou vlajku přivázal a vytáhl.

Jak se zdálo, nesmírně se mu tím ulevilo. Vrátil se do srubu a dal se do počítání zásob, jako by nic jiného na světě nebylo. Ale přesto sledoval, jak Tom odchází, a jakmile bylo po všem, přistoupil s další vlajkou a uctivě ji rozprostřel přes mrtvé tělo.

„Netrapte se tím, pane," řekl a potřásl statkáři rukou. „Je mu dobře; o námořníka, kterého zastřelili, když plnil povinnost ke kapitánovi a k majiteli lodi, se není třeba bát. Možná to není správná teologie, ale je to tak."

Pak si mě vzal stranou.

„Doktore Livesey," řekl, „za kolik týdnů čekáte vy a statkář doprovodnou loď?"

Řekl jsem mu, že to není otázka týdnů, ale měsíců; že jestli se nevrátíme do konce srpna, má pro nás Blandly poslat, ale ani dřív, ani později. „Můžete si to spočítat sám," řekl jsem.

„Inu, ano," odvětil kapitán a podrbal se na hlavě, „a i když počítám se vším, co nám Prozřetelnost může nadělit, řekl bych, pane, že jsme pěkně v úzkých."

„Jak to myslíte?" zeptal jsem se.

„Je škoda, pane, že jsme přišli o ten druhý náklad. Tak to myslím," odpověděl kapitán. „Prachu a střeliva máme dost. Ale příděly jsou malé, hodně malé – tak malé, doktore Livesey, že je možná dobře, že máme o jednu pusu míň."

A ukázal na mrtvé tělo pod vlajkou.

Právě v tu chvíli s burácením a hvízdáním přeletěla vysoko nad střechou srubu dělová koule a žuchla daleko za námi do lesa.

„Oho!“ řekl kapitán. „Jen si střílejte! Prachu už máte beztak málo, hoši.“

Při druhém pokusu mířili lépe a koule dopadla dovnitř pevnůstky, rozvířila oblak písku, ale jinou škodu nenapáchala.

„Kapitáne,“ řekl statkář, „srub z lodi vůbec není vidět. Musí mířit na vlajku. Nebylo by moudřejší ji stáhnout?“

„Stáhnout vlajku!“ vykřikl kapitán. „Ne, pane, to tedy ne“; a jakmile to vyslovil, myslím, že jsme mu všichni dali za pravdu. Nebyl to totiž jen projev pevného, námořnického, správného cítění; byla to navíc i dobrá taktika a ukazovala našim nepřátelům, že jejich kanonádou pohrdáme.

Celý večer pálili a pálili. Koule za koulí přeletěla nebo nedolétla nebo rozmetala písek v ohradě, ale museli střílet tak vysoko, že koule padaly mrtvé a zarývaly se do měkkého písku. Odrazů jsme se bát nemuseli, a i když jedna proletěla střechou srubu a podlahou zase ven, brzy jsme si na takové hrátky zvykli a nevšímali si jich o nic víc než kriketu.

„Na tom všem je jedna dobrá věc,“ poznamenal kapitán, „les před námi je nejspíš prázdný. Odliv už trvá dlouho; naše zásoby musí být odkryté. Hledám dobrovolníky, kteří přinesou vepřové.“

Gray a Hunter se přihlásili první. Dobře ozbrojení se vykradli z pevnůstky, ale ukázalo se, že je to marná výprava. Vzbouřenci byli odvážnější, než jsme si mysleli, nebo víc věřili Israelovu dělostřeleckému umění. Čtyři nebo pět z nich totiž odnášelo naše zásoby a brodilo se s nimi k jednomu z člunů, který stál nablízku; jedním nebo dvěma vesly ho drželi proti proudu. Silver velel ze zádi; a každý z nich teď měl mušketu z nějakého jejich tajného skladu.

Kapitán se posadil k lodnímu deníku a tady je začátek zápisu:

Alexander Smollett, kapitán; David Livesey, lodní lékař; Abraham Gray, pomocník tesaře; John Trelawney, majitel lodi; John Hunter a Richard Joyce, sluhové majitele, suchozemci – což je všechno, co z lodní posádky zůstalo věrné – se zásobami na deset dní při snížených přídělech vystoupili dnes na břeh a vztyčili britskou vlajku na srubu na Ostrově pokladů. Thomas Redruth, sluha majitele, suchozemec, zastřelen vzbouřenci; James Hawkins, plavčík –

A v tutéž chvíli jsem přemýšlel, jaký osud asi potkal ubohého Jima Hawkinse.

Od lesa se ozvalo volání.

„Někdo na nás volá," řekl Hunter, který držel stráž.

„Pane doktore! Pane statkáři! Kapitáne! Haló, Huntere, jste to vy?" ozývaly se výkřiky.

A já doběhl ke dveřím právě včas, abych uviděl, jak Jim Hawkins, živý a zdravý, šplhá přes ohradu.

Kapitola devatenáctá: Jim Hawkins vypráví dál – Posádka pevnůstky

Jakmile Ben Gunn uviděl vlajku, zastavil se, zadržel mě za paži a sedl si.

„Tak," povídá, „tam máš svý přátele, to je jistý."

„Mnohem spíš to budou vzbouřenci," odpověděl jsem.

„Tohle!" vykřikl. „Vždyť na takovým místě, kam nezajede nikdo jinej než rytíři štěstěny, by Silver vyvěsil Jolly Roger, o tom nepochybuj. Ne, to jsou tvý přátelé. A taky už tu byla rvačka, a já myslím, že tvý přátelé vyhráli; a teď jsou tady na břehu ve starý pevnůstce, co ji před mnoha a mnoha lety postavil Flint. Jo, to byl chlap, co měl v hlavě, ten Flint! Až na rum se mu nikdo nevyrovnal. Nebál se nikoho, to teda ne; jenom Silvera – Silver byl takovej uhlazenej."

„Inu," řekl jsem, „může to tak být, a budiž; o to víc bych měl pospíšit a přidat se k přátelům."

„Kdepak, kamaráde," odvětil Ben, „ty ne. Ty seš hodnej kluk, jestli se nepletu; ale pořád jenom kluk, když se to tak vezme. Jenže Ben Gunn je mazanej. Ani rum by mě nedostal tam, kam jdeš ty – ani rum ne, dokud neuvidím toho tvýho rozenýho gentlemana a nedá mi na to čestný slovo. A nezapomeneš, co jsem ti řek; ‚Zatraceně víc' (to řekneš), ‚zatraceně víc důvěry' – a pak ho štípneš."

A štípl mě potřetí se stejně chytráckým výrazem.

„A až bude Ben Gunn potřeba, víš, kde ho najdeš, Jime. Přesně tam, kdes ho našel dneska. A ten, kdo přijde, musí mít v ruce něco bílýho

a musí přijít sám. Jo! A řekneš tohle: ‚Ben Gunn,' řekneš, ‚má svý vlastní důvody.'"

„Dobře," řekl jsem, „myslím, že rozumím. Chcete něco navrhnout a chcete mluvit se statkářem nebo s doktorem, a najdou vás tam, kde jsem vás našel já. Je to všechno?"

„A kdy? řekneš," dodal. „No přece od poledního měření slunce až tak do šesti zvonů."

„Dobře," řekl jsem, „a můžu už jít?"

„Nezapomeneš?" ptal se úzkostlivě. „Zatraceně víc, a svý vlastní důvody, řekneš. Svý vlastní důvody; to je to hlavní, jako mezi chlapem a chlapem. No tak teda" – pořád mě držel – „myslím, že můžeš jít, Jime. A Jime, kdybys viděl Silvera, neprodal bys Bena Gunna, viď? Ani párem koní by to z tebe nevytáhli? Ne, řekneš. A jestli ti piráti budou tábořit na břehu, Jime, co bys řek – nebudou ráno vdovy?"

Tady ho přerušila hlasitá rána a mezi stromy se prodrala dělová koule a zaryla se do písku ani ne sto kroků od místa, kde jsme spolu mluvili. V příští chvíli jsme oba vzali nohy na ramena, každý jiným směrem.

Ještě dobrou hodinu potom otřásaly ostrovem časté rány a koule pořád s rachotem prolétaly lesem. Přesouval jsem se z úkrytu do úkrytu a pořád mě, nebo aspoň se mi to tak zdálo, pronásledovaly ty děsivé střely. Ale ke konci ostřelování, i když jsem se pořád neodvažoval jít směrem k pevnůstce, kam koule padaly nejčastěji, jsem začínal, dá se říct, znovu nabírat odvahu, a po dlouhé zajížďce na východ jsem se proplížil dolů mezi stromy u břehu.

Slunce právě zapadlo, mořský vánek šuměl a lomcoval lesem a čeřil šedou hladinu kotviště; byl taky hluboký odliv a velké plochy písku ležely odkryté; vzduch mě po denním horku studil i přes kabátek.

Hispaniola pořád stála, kde zakotvila; ale opravdu, na ráhně zadní plachty vlál Jolly Roger – černá pirátská vlajka. Ještě jak jsem se díval, objevil se další rudý záblesk a další rána, ozvěna se roztřeskla na vše-

chny strany a vzduchem prosvištěla ještě jedna dělová koule. Byla to poslední rána té kanonády.

Nějakou dobu jsem ležel a pozoroval shon, který po útoku nastal. Na pláži poblíž pevnůstky muži něco rozbíjeli sekerami – ubohou jolu, jak jsem později zjistil. Opodál, u ústí řeky, žhnul mezi stromy velký oheň a mezi tím místem a lodí pořád jezdil sem a tam jeden z kapitánských člunů a muži, které jsem předtím viděl tak zachmuřené, u vesel výskali jako děti. Ale v jejich hlasech bylo něco, co napovídalo, že je v tom rum.

Nakonec jsem usoudil, že bych se mohl vrátit k pevnůstce. Byl jsem dost daleko na nízké písčité kose, která uzavírá kotviště z východu a za polovičního odlivu se spojuje s Ostrovem koster; a teď, když jsem se zvedl na nohy, uviděl jsem kus dál na kose, jak se zvedá z nízkých keřů osamělá skála, dost vysoká a zvláštně bílá. Napadlo mě, že to by mohla být ta bílá skála, o které mluvil Ben Gunn, a že kdyby jednou byl potřeba člun, budu vědět, kde ho hledat.

Pak jsem lesem obešel pevnůstku, až jsem se dostal k její zadní straně, té ke břehu, a brzy mě srdečně přivítala naše věrná družina.

Brzy jsem dovyprávěl, co jsem zažil, a začal se rozhlížet kolem sebe. Srub byl postavený z neotesaných borových kmenů – střecha, stěny i podlaha. Podlaha byla na několika místech až stopu nebo stopu a půl nad pískem. U dveří byla stříška a pod ní vyvěrala ta malá studánka do umělé nádrže dost zvláštního druhu – nebylo to nic jiného než velký železný lodní kotel s vyraženým dnem, zapuštěný do písku „až po čáru ponoru“, jak říkal kapitán.

Kromě kostry srubu tam moc nezůstalo, ale v jednom rohu ležela kamenná deska jako ohniště a starý rezavý železný koš na oheň.

Svahy pahorku a celé vnitřní prostranství pevnůstky byly vykácené, aby bylo dřevo na stavbu srubu, a podle pařezů jsme viděli, jaký krásný a vysoký háj tu zničili. Většinu půdy po vykácení stromů spláchly deště nebo ji zavál písek; jen tam, kudy od kotle stékal potůček, se

mezi pískem ještě zelenala hustá vrstva mechu, pár kapradin a nízkých plazivých keříků. Těsně kolem pevnůstky – příliš těsně pro obranu, říkali – se les ještě zvedal vysoký a hustý, na straně do nitra ostrova samé jedle, ale směrem k moři hodně promíchané se stálezelenými duby.

Studený večerní vítr, o kterém jsem už mluvil, hvízdal každou škvírou té hrubé stavby a neustále skrápěl podlahu deštěm jemného písku. Písek jsme měli v očích, písek v zubech, písek ve večeři, písek tančil ve studánce na dně kotle, úplně jako kaše, která se začíná vařit. Komínem nám byla čtvercová díra ve střeše; ven si jí našla cestu jen malá část kouře a zbytek se valil po srubu, takže jsme pořád kašlali a slzely nám oči.

K tomu přidejte, že Gray, náš nový muž, měl obličej ovázaný kvůli říznutí, které utržil, když utíkal od vzbouřenců, a že ubohý starý Tom Redruth, ještě nepohřbený, ležel podél stěny, ztuhlý a strnulý, pod britskou vlajkou.

Kdyby nás nechali sedět nečinně, všechny by nás přepadly chmury, ale kapitán Smollett nebyl muž, který by to dopustil. Svolal si celé mužstvo a rozdělil nás na hlídky. Doktor, Gray a já do jedné; statkář, Hunter a Joyce do druhé. Ač jsme byli všichni unavení, dva poslal pro dříví na oheň; další dva kopat hrob pro Redrutha; doktora jmenoval kuchařem; mě postavil na stráž ke dveřím; a sám kapitán chodil od jednoho k druhému, dodával nám ducha a přiložil ruku k dílu, kdekoli bylo třeba.

Doktor chodil čas od času ke dveřím, aby se trochu nadýchal čerstvého vzduchu a odpočinul si oči, které měl kouřem skoro vyleptané z důlků, a pokaždé, když přišel, prohodil se mnou pár slov.

„Ten Smollett," řekl jednou, „je lepší člověk než já. A když to říkám já, něco to znamená, Jime."

Jindy přišel a chvíli mlčel. Pak naklonil hlavu na stranu a podíval se na mě.

„Je ten Ben Gunn vůbec člověk jako my?“ zeptal se.

„Nevím, pane,“ řekl jsem. „Nejsem si moc jistý, jestli je při smyslech.“

„Jestli o tom máš pochybnosti, tak je,“ odvětil doktor. „Člověk, který si tři roky okusoval nehty na pustém ostrově, Jime, nemůže čekat, že bude vypadat stejně při smyslech jako ty nebo já. To není v lidské povaze. Říkals, že má chuť na sýr?“

„Ano, pane, na sýr,“ odpověděl jsem.

„Tak vidíš, Jime,“ povídá, „jaké dobro přináší, když je člověk v jídle vybíravý. Viděls mou tabatěrku, že ano? A nikdy jsi neviděl, že bych šňupal, a to proto, že v tabatěrce nosím kousek parmazánu – sýra, který se dělá v Itálii, velice výživného. Tak ten je pro Bena Gunna!“

Před večeří jsme starého Toma pohřbili v písku a chvíli jsme kolem něj stáli ve větru s odkrytými hlavami. Dříví se nanosilo dost, ale ne tolik, kolik by si kapitán přál, a ten nad tím zavrtěl hlavou a řekl nám, že „zítra se do toho musíme pustit o hodně živěji“. Pak, když jsme snědli vepřové a každý dostal pořádnou, silnou sklenici grogu z brandy, sešli se ti tři velitelé v koutě, aby probrali naše vyhlídky.

Zdá se, že byli se svou moudrostí v koncích, protože zásob bylo tak málo, že by nás hlad donutil vzdát se dávno předtím, než by přišla pomoc. Ale naše největší naděje, tak se rozhodlo, byla v tom, že budeme bukanýry kosit, dokud buď nestáhnou vlajku, nebo neutečou s Hispaniolou. Z devatenácti jich zbývalo už jen patnáct, dva další byli ranění a nejméně jeden z nich – ten, kterého postřelili u děla – těžce raněný, pokud už nebyl mrtvý. Pokaždé, když se nám k nim naskytne příležitost vystřelit, máme ji využít, ale s největší opatrností, abychom šetřili vlastní životy. A kromě toho jsme měli dva schopné spojence – rum a podnebí.

Co se týče prvního, i když jsme byli asi půl míle daleko, slyšeli jsme je hulákat a zpívat dlouho do noci; a co se týče druhého, vsadil doktor

paruku, že když tábořili tam, kde tábořili, v bažině, a bez léků, polovina z nich bude do týdne ležet na zádech.

„Takže," dodal, „jestli nás napřed všechny nepostřílí, budou rádi, když se sbalí a odplují na škuneru. Loď je to pořád, a pustit se zas do bukanýrství můžou, předpokládám."

„První loď, o kterou jsem kdy přišel," řekl kapitán Smollett.

Byl jsem k smrti unavený, jak si dovedete představit; a když jsem usnul, což se stalo teprve po dlouhém převalování, spal jsem jako poleno.

Ostatní už byli dávno vzhůru, nasnídaní a hromadu dříví zvětšili ještě zhruba o polovinu, když mě probudil shon a zvuk hlasů.

„Bílá vlajka!" slyšel jsem někoho říct; a hned nato s výkřikem překvapení: „Sám Silver!"

Při tom jsem vyskočil, a jak jsem si mnul oči, běžel jsem ke střílně ve stěně.

Kapitola dvacátá: Silver přichází vyjednávat

A opravdu, kousek před pevnůstkou stáli dva muži, jeden z nich mával bílým šátkem a ten druhý, nikdo jiný než sám Silver, stál klidně vedle.

Bylo ještě docela brzy a bylo to nejstudenější ráno, jaké jsem myslím kdy zažil venku – zima, která pronikala až do morku kostí. Nebe nad hlavou bylo jasné a bez mráčku a koruny stromů růžově zářily ve slunci. Ale tam, kde stál Silver se svým pobočníkem, bylo všechno ještě ve stínu a brodili se po kolena v nízkém bílém oparu, který se v noci vyplazil z močálu. Ta zima a ten opar dohromady o ostrově mnoho dobrého nevypovídaly. Bylo to zjevně vlhké, nezdravé místo, plné zimnice.

„Zůstaňte uvnitř, chlapi," řekl kapitán. „Deset ku jedné, že je to léčka."

Pak zavolal na bukanýra.

„Kdo jde? Stůj, nebo střílíme."

„Bílá vlajka," vykřikl Silver.

Kapitán stál pod stříškou u dveří a pečlivě se držel z dosahu zrádné střely, kdyby nějaká měla padnout. Otočil se a promluvil k nám: „Doktorova hlídka na stráž. Doktore Livesey, vezměte si prosím severní stranu; Jime, východní; Gray západní. Volná hlídka, všichni nabíjet muškety. Čile, chlapi, a opatrně."

A pak se znovu obrátil ke vzbouřencům.

„A co chcete s tou svou bílou vlajkou?" zavolal.

Tentokrát odpověděl ten druhý.

„Kapitán Silver, pane, chce přijít na palubu a vyjednat podmínky," zakřičel.

„Kapitán Silver! Neznám. Kdo to je?" zvolal kapitán. A slyšeli jsme, jak si pro sebe dodává: „Kapitán, no podívejme! U všech všudy, to je mi povýšení!"

Dlouhý John odpověděl sám za sebe. „Já, pane. Tihle chudáci si mě zvolili kapitánem, když jste dezertoval, pane" – a slovo „dezertoval" zvlášť zdůraznil. „Jsme ochotný se podrobit, jestli se dohodnem, a žádný okolky. Žádám jenom vaše slovo, kapitáne Smollette, že mě necháte živýho a zdravýho odejít z týhle pevnůstky a dáte mi minutu, abych se dostal z dostřelu, než se vystřelí."

„Příteli," řekl kapitán Smollett, „nemám nejmenší chuť s vámi mluvit. Jestli chcete mluvit vy se mnou, můžete přijít, to je všechno. Jestli bude ve hře nějaká zrada, bude na vaší straně, a pak vám pomáhej Pánbůh."

„To stačí, kapitáne," zavolal Dlouhý John vesele. „Stačí jedno vaše slovo. Gentlemana já poznám, na to se můžete spolehnout."

Viděli jsme, jak se muž s bílou vlajkou snaží Silvera zadržet. Nebylo se čemu divit, když uvážíme, jak zpupně kapitán odpověděl. Ale Silver se mu nahlas vysmál a poplácal ho po zádech, jako by nějaké obavy byly naprostý nesmysl. Pak došel k palisádě, přehodil přes ni berli, zvedl nohu a s velkou energií a obratností se mu podařilo ohradu zdolat a bezpečně seskočit na druhou stranu.

Přiznávám, že mě to, co se dělo, zaujalo natolik, že jsem jako stráž nebyl k ničemu; vlastně jsem už opustil svou východní střílnu a připlížil se za kapitána, který se teď posadil na práh, lokty opřené o kolena, hlavu v dlaních, a upíral oči na vodu, jak bublala ze starého železného kotle v písku. Pohvizdoval si „Pojďte, děvčata, pojďte, hoši".

Silver se s výstupem na pahorek strašně nadřel. Jak byl svah příkrý, plný silných pařezů a měkkého písku, byl i se svou berlí bezmocný jako loď, která uvízla při obratu proti větru. Ale vytrval mlčky jako

chlap a nakonec stanul před kapitánem a pozdravil ho tím nejvybranějším způsobem. Byl vyfintěný ve svém nejlepším; obrovský modrý kabát, hustě posázený mosaznými knoflíky, mu visel až ke kolenům a na zátylku měl posazený pěkný klobouk lemovaný prýmkem.

„Tak tady jste, příteli," řekl kapitán a zvedl hlavu. „Radši si sedněte."

„Vy mě nepustíte dovnitř, kapitáne?" stěžoval si Dlouhý John. „Je ale pořádně studený ráno, pane, sedět venku na písku."

„Inu, Silvere," řekl kapitán, „kdyby se vám bylo zlíbilo zůstat poctivým člověkem, mohl jste teď sedět ve své lodní kuchyni. Je to vaše vlastní vina. Buď jste můj lodní kuchař – a pak se s vámi jednalo slušně –, nebo kapitán Silver, obyčejný vzbouřenec a pirát, a pak můžete jít na šibenici!"

„No jo, no jo, kapitáne," odvětil lodní kuchař a posadil se, jak mu bylo řečeno, do písku, „pak mi ale budete muset pomoct zase vstát, to je celý. Máte to tady moc pěkný, to teda jo. Á, tamhle je Jim! Krásný dobrý ráno, Jime. Doktore, má úcta. Inu, sedíte tu všichni pěkně pohromadě jako šťastná rodina, abych tak řek."

„Jestli nám chcete něco říct, příteli, tak to radši řekněte," řekl kapitán.

„Máte pravdu, kapitáne Smollette," odpověděl Silver. „Povinnost je povinnost, to se ví. Tak teda, koukněte, tohle se vám včera v noci povedlo. Nezapírám, že se vám to povedlo. Někdo z vás to s koncem ruční páky umí pěkně šikovně. A nebudu zapírat ani to, že to některý moje lidi otřáslo – možná to otřáslo všema; možná to otřáslo i mnou; možná proto jsem tady a chci vyjednávat. Ale zapamatujte si, kapitáne, podruhý to nepůjde, u hromu! Budem muset držet stráže a trochu ubrat na rumu. Možná si myslíte, že jsme byli všichni namol. Ale já vám povím, že já byl střízlivej; byl jsem jenom utahanej jako pes; a kdybych se probudil o vteřinu dřív, chytil bych vás při činu, to teda jo. Ještě nebyl mrtvej, když jsem se k němu dostal, to teda ne."

„A?“ povídá kapitán Smollett chladně, jak jen to šlo.

Všechno, co Silver říkal, pro něj byla hádanka, ale z jeho tónu byste to nikdy neuhodli. Já sám jsem začínal něco tušit. Vybavila se mi poslední slova Bena Gunna. Začal jsem si domýšlet, že bukanýry navštívil, zatímco všichni opilí leželi kolem ohně, a s radostí jsem si spočítal, že teď máme proti sobě jen čtrnáct nepřátel.

„Tak, je to takhle,“ řekl Silver. „My chceme ten poklad, a dostanem ho – to je naše věc! Vy byste si radši zachránili život, řek bych; a to je zase vaše. Máte mapu, ne?“

„Možná ano, možná ne,“ odpověděl kapitán.

„Ale jo, máte, to já vím,“ odvětil Dlouhý John. „Nemusíte na člověka bejt tak zamračenej; k ničemu to není, na to se můžete spolehnout. Já chci říct, že chceme vaši mapu. Tak, já osobně jsem vám nikdy nechtěl ublížit.“

„To na mě neplatí, příteli,“ přerušil ho kapitán. „Víme přesně, co jste chtěl udělat, a je nám to jedno, protože teď, jak vidíte, to udělat nemůžete.“

A kapitán se na něj klidně podíval a začal si nacpávat dýmku.

„Jestli Abe Gray –“ vybuchl Silver.

„Dost!“ vykřikl pan Smollett. „Gray mi nic neřekl a já se ho na nic neptal; a co víc, dřív bych viděl vás, jeho i celý tenhle ostrov vyletět z vody do pekla. Tak to je můj názor na tu věc, příteli.“

Tenhle malý výbuch hněvu jako by Silvera zchladil. Předtím už začínal být podrážděný, ale teď se ovládl.

„Možná,“ řekl. „Já bych se neodvažoval určovat, co páni považujou za správný a námořnický, a co ne, podle toho, jak to zrovna je. A když se chystáte zapálit si dýmku, kapitáne, dovolím si udělat totéž.“

A nacpal si dýmku a zapálil ji; a ti dva muži seděli dlouhou dobu mlčky a kouřili, chvíli si hleděli do tváře, chvíli si upěchovali tabák, chvíli se předklonili a odplivli si. Bylo to stejně dobré jako divadlo.

„Tak," pokračoval Silver, „je to takhle. Vy nám dáte mapu, abychom podle ní našli poklad, a přestanete střílet chudáky námořníky a rozbíjet jim hlavy, když spěj. Když to uděláte, nabídnem vám na vybranou. Buď pojedete s náma na palubě, až bude poklad naloženej, a já vám pak odpřisáhnu, na svý čestný slovo, že vás vysadíme někde v bezpečí na břeh. Nebo jestli se vám to nelíbí, protože některý moje chlapi jsou hrubiáni a maj s váma nevyřízený účty za to, jak jste je honili, tak můžete zůstat tady, to můžete. Rozdělíme se s váma o zásoby, každej stejně; a já vám zase odpřisáhnu, že promluvím s první lodí, kterou zahlídnu, a pošlu je sem, aby vás vyzvedli. No řekněte sám, to je řeč. Nic lepšího čekat nemůžete, to teda ne. A doufám" – a zvýšil hlas – „že všichni v tomhle srubu si moje slova pořádně proberou, protože co je řečeno jednomu, je řečeno všem."

Kapitán Smollett vstal a vyklepal si popel z dýmky do dlaně levé ruky.

„Je to všechno?" zeptal se.

„Do posledního slova, u hromu!" odpověděl John. „Odmítněte to, a už mě neuvidíte, leda v podobě mušketovejch kulí."

„Výborně," řekl kapitán. „A teď poslouchejte vy mě. Jestli přijdete jeden po druhém a beze zbraní, zavazuju se, že vás všechny dám do želez a odvezu domů ke spravedlivému soudu v Anglii. Jestli ne, jmenuju se Alexander Smollett, vztyčil jsem vlajku svého panovníka a všechny vás pošlu k Davy Jonesovi. Poklad nenajdete. S lodí neodplujete – mezi vámi není jediný muž, který by tu loď dokázal řídit. Bojovat s námi nedokážete – tady Gray utekl pěti z vás. Vaše loď nemůže z místa, mistře Silvere; vítr vás žene na skály, a to ještě poznáte. Stojím tady a říkám vám to; a jsou to poslední dobrá slova, která ode mě uslyšíte, protože při všem, co je svaté, až vás příště potkám, vpálím vám kulku do zad. Mazejte, chlape. Kliďte se odsud, prosím, ruku přes ruku, a hezky rychle."

Silverova tvář stála za podívanou; oči mu vzteky lezly z důlků. Vytřásl z dýmky oheň.

„Pomozte mi vstát!“ vykřikl.

„Já ne,“ odvětil kapitán.

„Kdo mi pomůže vstát?“ zařval.

Nikdo z nás se ani nepohnul. Za vrčení těch nejsprostších kleteb se plazil po písku, až se chytil stříšky a mohl se znovu vytáhnout na berlu. Pak plivl do studánky.

„Tady!“ vykřikl. „Tohle si o vás myslím. Do hodiny vám ten váš starej srub rozbiju jako sud rumu. Smějte se, u hromu, jen se smějte! Do hodiny vás smích přejde. Ti, co umřou, budou mít štěstí.“

A s hroznou kletbou se odpotácel, prorýval si cestu pískem dolů, po čtyřech nebo pěti nezdarech mu muž s bílou vlajkou pomohl přes ohradu a v příští chvíli zmizel mezi stromy.

Kapitola dvacátá první: Útok

Jakmile Silver zmizel, kapitán, který ho bedlivě sledoval, se obrátil dovnitř srubu a zjistil, že kromě Graye není na svém místě ani jeden z nás. Bylo to poprvé, co jsme ho viděli rozzlobeného.

„Na místa!“ zařval. A pak, když jsme se všichni zahanbeně plížili zpátky na svá místa: „Gray,“ řekl, „zapíšu vaše jméno do lodního deníku; dostál jste své povinnosti jako námořník. Pane Trelawney, divím se vám, pane. Doktore, myslel jsem, že jste nosil královskou uniformu! Jestli jste takhle sloužil u Fontenoy, pane, byl byste udělal líp, kdybyste zůstal v kóji.“

Doktorova hlídka byla zase celá u střílen, ostatní měli plné ruce práce s nabíjením náhradních mušket a každý byl, na to se můžete spolehnout, rudý ve tváři a jako by dostal pořádně za uši.

Kapitán chvíli mlčky přihlížel. Pak promluvil.

„Chlapi,“ řekl, „dal jsem Silverovi pořádnou boční salvu. Schválně jsem ji vypálil rozžhavenou do ruda; a než uplyne hodina, jak říkal, vtrhnou na nás. Je jich víc, to vám nemusím říkat, ale my bojujeme v úkrytu; a před minutou bych byl řekl, že bojujeme s kázní. Vůbec nepochybuju, že je dokážeme rozprášit, když budete chtít.“

Pak obešel všechna stanoviště a přesvědčil se, jak říkal, že je všechno připravené.

Na dvou kratších stranách srubu, východní a západní, byly jen dvě střílny; na jižní straně, kde byla stříška nade dveřmi, zase dvě; a na severní straně pět. Na nás sedm připadalo celých dvacet mušket; dříví bylo vyrovnané do čtyř hromad – stolů, dalo by se říct –, po jedné

zhruba uprostřed každé strany, a na každém z těch stolů leželo trochu střeliva a čtyři nabité muškety, obráncům přímo po ruce. Uprostřed ležely v řadě tesáky.

„Vyhoďte oheň," řekl kapitán, „zima už přešla a nesmíme mít kouř v očích."

Pan Trelawney vynesl železný koš na oheň celý ven a žhavé uhlíky se udusily v písku.

„Hawkins nesnídal. Hawkinsi, vezmi si a jdi se najíst na své místo," pokračoval kapitán Smollett. „Čile, chlapče; než skončíme, budeš to potřebovat. Huntere, nalijte všem po doušku brandy."

A zatímco se to dělo, kapitán v duchu dokončil plán obrany.

„Doktore, vy vezmete dveře," pokračoval. „Dejte pozor, ať se nevystavujete; zůstaňte uvnitř a střílejte skrz štěrbinu. Huntere, vezměte si tamhle východní stranu. Joyce, vy budete hlídat západ, příteli. Pane Trelawney, vy jste nejlepší střelec – vy a Gray vezmete tuhle dlouhou severní stranu s pěti střílnami; tam je nebezpečí. Kdyby se k ní dostali a střídali na nás našimi vlastními střílnami, začalo by to vypadat ošklivě. Hawkinsi, ani ty, ani já za moc nestojíme, co se střílení týče; budeme nabíjet a přiložíme ruku k dílu."

Jak kapitán říkal, zima už přešla. Jakmile se slunce vyhouplo nad pás stromů kolem nás, dopadlo plnou silou na mýtinu a vypilo opar jedním douškem. Brzy se písek pekl a ve kmenech srubu se rozpouštěla pryskyřice. Kabátky a kabáty jsme odhodili stranou, košile rozepnuli u krku a vyhrnuli až k ramenům; a tak jsme tam stáli, každý na svém místě, v horečce horka a úzkosti.

Uplynula hodina.

„Ať je čert vezme!" řekl kapitán. „Tohle je nudné jako bezvětří na rovníku. Gray, zapískejte si o vítr."

A právě v tu chvíli přišla první zpráva o útoku.

„S dovolením, pane," řekl Joyce, „když někoho uvidím, mám střílet?"

„Vždyť jsem vám to říkal!“ vykřikl kapitán.

„Děkuji, pane,“ odvětil Joyce se stejnou tichou zdvořilostí.

Chvíli se nic nedělo, ale ta poznámka nás všechny vyburcovala do pozoru, napínali jsme uši i oči – mušketýři se zbraněmi připravenými v rukou, kapitán uprostřed srubu s pevně sevřenými rty a zamračený.

Tak uběhlo několik vteřin, až najednou Joyce bleskově zvedl mušketu a vystřelil. Rána ještě ani nedozněla, a už se zvenčí ozývala znovu a znovu v roztroušené salvě, výstřel za výstřelem, jako husy v řadě, ze všech stran ohrady. Několik kulí zasáhlo srub, ale dovnitř nepronikla ani jedna; a když se kouř rozptýlil a zmizel, pevnůstka i les kolem vypadaly stejně klidně a prázdně jako předtím. Nepohnula se ani větvička, ani záblesk hlavně muškety neprozradil, že tam jsou naši nepřátelé.

„Trefil jste svého muže?“ zeptal se kapitán.

„Ne, pane,“ odpověděl Joyce. „Myslím, že ne, pane.“

„Hned po trefě je nejlepší říct pravdu,“ zabručel kapitán Smollett. „Nabij mu mušketu, Hawkinsi. Kolik jich podle vás bylo na vaší straně, doktore?“

„To vím přesně,“ řekl doktor Livesey. „Na téhle straně padly tři výstřely. Viděl jsem tři záblesky – dva těsně vedle sebe, jeden víc na západ.“

„Tři!“ opakoval kapitán. „A kolik na vaší, pane Trelawney?“

Na to už se tak snadno odpovědět nedalo. Ze severu jich přišlo hodně – sedm podle statkářova počtu, osm nebo devět podle Graye. Z východu i ze západu padl jen jediný výstřel. Bylo tedy jasné, že útok povedou ze severu a že na ostatních třech stranách nás budou jen zneklidňovat předstíraným nepřátelstvím. Kapitán Smollett ale na svém rozestavení nic nezměnil. Kdyby se vzbouřencům podařilo přelézt ohradu, tvrdil, zmocnili by se každé nechráněné střílny a postříleli by nás jako krysy v naší vlastní pevnosti.

Na přemýšlení nám ostatně moc času nezbylo. Najednou s hlasitým hurá vyskočil z lesa na severní straně hlouček pirátů a běžel rovnou na ohradu. V tutéž chvíli se z lesa znovu začalo střílet a kule z pušky prosvištěla dveřmi a roztříštila doktorovi mušketu na kusy.

Útočníci se přes plot hrnuli jako opice. Statkář a Gray stříleli znovu a znovu; tři muži padli, jeden dopředu do ohrady, dva dozadu ven. Ale jeden z nich byl zřejmě víc vyděšený než zraněný, protože byl v mžiku zase na nohou a okamžitě zmizel mezi stromy.

Dva padli do prachu, jeden utekl, čtyři se pevně uchytili uvnitř našeho opevnění, zatímco sedm nebo osm mužů, každý zřejmě s několika mušketami, vedlo z úkrytu lesa na srub prudkou, i když marnou palbu.

Ti čtyři, kteří vnikli dovnitř, se hnali rovnou ke srubu a za běhu křičeli, a muži mezi stromy na ně křičeli zpátky, aby je povzbudili. Padlo několik výstřelů, ale střelci tak spěchali, že ani jeden, jak se zdá, nezasáhl. V mžiku se ti čtyři piráti vyhrnuli na pahorek a byli na nás.

U prostřední střílny se objevila hlava loďmistra Joba Andersona.

„Na ně, všichni – všichni!“ zařval hromovým hlasem.

V tutéž chvíli chytil jiný pirát Hunterovu mušketu za hlaveň, vyrval mu ji z rukou, vytrhl ji ven střílnou a jedinou omračující ranou ubohého chlapíka srazil v bezvědomí na podlahu. Mezitím se třetí, který bez úhony oběhl celý srub, náhle objevil ve dveřích a vrhl se s tesákem na doktora.

Naše postavení se úplně obrátilo. Ještě před chvílí jsme z úkrytu stříleli na nekrytého nepřítele; teď jsme to byli my, kdo stál bez krytí a nemohl ránu oplatit.

Srub byl plný kouře, a tomu jsme vděčili za to, že jsme byli aspoň trochu v bezpečí. V uších mi zněly výkřiky a zmatek, záblesky a rány pistolí a jedno hlasité zasténání.

„Ven, hoši, ven, a bojujte s nimi venku! Tesáky!“ vykřikl kapitán.

Popadl jsem z hromady tesák a někdo, kdo v tutéž chvíli popadl jiný, mě sekl přes klouby prstů, což jsem skoro ani necítil. Vyrazil jsem ze dveří do jasného slunečního světla. Někdo byl těsně za mnou, nevěděl jsem kdo. Přímo přede mnou pronásledoval doktor svého útočníka dolů z kopce, a právě když jsem na něj pohlédl, prorazil mu kryt a velkým seknutím přes obličej ho poslal naznak k zemi.

„Kolem srubu, hoši! Kolem srubu!“ vykřikl kapitán; a i v té vřavě jsem si všiml, že má změněný hlas.

Mechanicky jsem poslechl, otočil se na východ a se zdviženým tesákem jsem oběhl roh srubu. V příští chvíli jsem stál tváří v tvář Andersonovi. Hlasitě zařval a jeho šavle se mu zvedla nad hlavu a zablýskla se ve slunci. Neměl jsem čas se bát, ale zatímco rána ještě visela nade mnou, v mžiku jsem uskočil stranou, v měkkém písku mi ujela noha a skutálel jsem se po hlavě ze svahu.

Když jsem poprvé vyrazil ze dveří, ostatní vzbouřenci už šplhali přes palisádu, aby s námi skoncovali. Jeden muž v červené noční čepici, s tesákem v zubech, se dokonce dostal až nahoru a přehodil nohu přes okraj. Nuže, ta chvíle byla tak krátká, že když jsem se zase postavil na nohy, bylo všechno ve stejné pozici, chlap v červené noční čepici pořád napůl venku, další teprve vystrkoval hlavu nad okraj pevnůstky. A přece v tom okamžiku byl boj u konce a vítězství bylo naše.

Gray, který běžel těsně za mnou, srazil toho velkého loďmistra dřív, než se stačil vzpamatovat ze své poslední rány. Dalšího zastřelili u střílny, právě když pálil do srubu, a teď ležel v agónii a pistole mu v ruce ještě kouřila. Třetího, jak jsem viděl, odbyl doktor jedinou ranou. Ze čtyř, kteří přelezli palisádu, zbýval jen jeden, a ten, když nechal tesák na bojišti, teď šplhal zase ven, s hrůzou ze smrti v patách.

„Střílejte – střílejte ze srubu!“ vykřikl doktor. „A vy, hoši, zpátky do úkrytu.“

Ale jeho slova nikdo neposlechl, nepadl ani výstřel a poslední útočník šťastně unikl a zmizel s ostatními v lese. Za tři vteřiny nezůstal

z útočící skupiny nikdo než těch pět, kteří padli, čtyři uvnitř a jeden venku za palisádou.

Doktor, Gray a já jsme utíkali, co nám nohy stačily, do úkrytu. Ti, kdo přežili, se mohli brzy vrátit tam, kde nechali muškety, a střelba mohla každou chvíli začít znovu.

Ve srubu se mezitím kouř trochu rozptýlil a jediným pohledem jsme viděli, jakou cenu jsme za vítězství zaplatili. Hunter ležel omráčený u své střílny; Joyce u své, střelený do hlavy, a už se nikdy nepohnul; a přímo uprostřed podpíral statkář kapitána, oba stejně bledí.

„Kapitán je raněný," řekl pan Trelawney.

„Utekli?" zeptal se pan Smollett.

„Všichni, kdo mohli, na to vezměte jed," odvětil doktor, „ale pět z nich už nikdy utíkat nebude."

„Pět!" vykřikl kapitán. „No vida, to je lepší. Pět proti třem, to nám dává čtyři proti devíti. To je lepší poměr, než jsme měli na začátku. Tehdy nás bylo sedm proti devatenácti, nebo jsme si to aspoň mysleli, a to je stejně zlé."

Vzbouřenců bylo brzy jen osm, protože muž, kterého pan Trelawney postřelil na palubě škuneru, ještě téhož večera na svou ránu zemřel. To se ovšem věrná družina dozvěděla až později.

Díl pátý: Moje dobrodružství na moři

Kapitola dvacátá druhá: Jak začalo moje dobrodružství na moři

Vzbouřenci se už nevrátili – z lesa už nepadl ani výstřel. „Dostali pro dnešek svůj příděl," jak to kapitán vyjádřil, a my měli celé místo pro sebe a klid, abychom ošetřili raněné a připravili oběd. Statkář a já jsme navzdory nebezpečí vařili venku, a i tam jsme sotva věděli, co děláme, hrůzou z hlasitého sténání, které k nám doléhalo od doktorových pacientů.

Z osmi mužů, kteří v boji padli, dýchali ještě jen tři – ten pirát, kterého zastřelili u střílny, Hunter a kapitán Smollett; a z nich ti první dva byli tak dobře jako mrtví; vzbouřenec opravdu zemřel doktorovi pod nožem, a Hunter, ať jsme dělali, co jsme dělali, už na tomto světě nenabyl vědomí. Živořil celý den, hlasitě dýchal jako ten starý bukanýr doma, když ho ranila mrtvice, ale ta rána mu rozdrtila kosti hrudníku a při pádu si roztříštil lebku, a někdy příští noci, bez jediného znamení nebo hlesu, odešel ke svému Stvořiteli.

Co se týče kapitána, jeho rány byly opravdu těžké, ale ne nebezpečné. Žádný orgán nebyl smrtelně zasažený. Andersonova kule – protože to byl Job, kdo ho postřelil první – mu zlomila lopatku a zasáhla plíci, ne však zle; druhá mu jen natrhla a posunula nějaké svaly v lýtku. Určitě se uzdraví, říkal doktor, ale zatím a ještě celé týdny nesmí chodit ani hýbat paží, a pokud to jen jde, ani mluvit.

Moje vlastní náhodné říznutí přes klouby bylo jen jako blechy kousnutí. Doktor Livesey mi ho zalepil náplastí a ještě mě k tomu vytahal za uši.

Po obědě seděli statkář s doktorem chvíli u kapitána a radili se; a když si pohovořili do sytosti, bylo něco po poledni, doktor vzal klobouk a pistole, připásal si tesák, strčil mapu do kapsy, a s mušketou přes rameno přelezl palisádu na severní straně a svižně vyrazil mezi stromy.

Gray a já jsme spolu seděli na druhém konci srubu, abychom neslyšeli, o čem se naši důstojníci radí; a Gray vyndal dýmku z úst a úplně ji tam zapomněl vrátit, tak ho to, co se stalo, ohromilo.

„U Davy Jonese," řekl, „zbláznil se doktor Livesey?"

„To ne," povídám. „On je asi poslední z celé téhle posádky, kdo by se zbláznil, myslím."

„No, kamaráde," řekl Gray, „možná se nezbláznil; ale jestli on ne, tak si pamatuj, že já jo."

„Myslím," odpověděl jsem, „že doktor má nějaký nápad; a jestli mám pravdu, jde teď za Benem Gunnem."

Měl jsem pravdu, jak se později ukázalo; ale mezitím, protože ve srubu bylo k zalknutí horko a malý kousek písku uvnitř palisády žhnul poledním sluncem, mi začala v hlavě klíčit jiná myšlenka, která rozhodně tak správná nebyla. Začal jsem doktorovi závidět, že se prochází chladným stínem lesa, kolem sebe ptáky a příjemnou vůni borovic, zatímco já tu sedím a peču se, šaty přilepené k horké pryskyřici, ko-

lem sebe tolik krve a všude kolem tolik ubohých mrtvých těl, že se mi to místo zošklivilo skoro stejně silně jako strach.

Celou dobu, co jsem vymýval srub a pak umýval nádobí po obědě, ve mně ten odpor a závist rostly a rostly, až jsem nakonec, když jsem byl blízko pytle s chlebem a nikdo si mě zrovna nevšímal, udělal první krok ke svému útěku a nacpal si obě kapsy kabátu suchary.

Byl jsem blázen, chcete-li, a rozhodně jsem se chystal k pošetilému, přehnaně odvážnému činu; ale byl jsem odhodlaný udělat ho se všemi opatřeními, která byla v mých silách. Ty suchary mě, kdyby se mi něco stalo, uchrání aspoň od hladu až hluboko do příštího dne.

Další, čeho jsem se zmocnil, byly dvě pistole, a protože jsem už měl rožek na prach a kule, cítil jsem se dobře vyzbrojený.

Co se týče plánu, který jsem měl v hlavě, sám o sobě nebyl špatný. Chtěl jsem jít dolů po písečné kose, která odděluje kotviště na východě od otevřeného moře, najít bílou skálu, které jsem si všiml předešlého večera, a zjistit, jestli právě tam Ben Gunn schoval svůj člun, a to byla věc, která za to opravdu stála, jak si dodnes myslím. Ale protože jsem si byl jistý, že mě z ohrady nepustí, jediná možnost byla zmizet bez rozloučení a vyklouznout, když se nikdo nedívá, a to byl tak špatný způsob, že se tím špatnou stala i ta věc sama. Ale byl jsem jen kluk a měl jsem rozhodnuto.

Nuže, jak se to nakonec vyvinulo, naskytla se mi skvělá příležitost. Statkář a Gray byli zaměstnaní tím, že pomáhali kapitánovi s obvazy, vzduch byl čistý, vyrazil jsem přes ohradu mezi nejhustší stromy, a než si někdo všiml, že tam nejsem, byl jsem z doslechu svých druhů.

To byla moje druhá pošetilost, mnohem horší než ta první, protože jsem srub nechal hlídat jen dvěma zdravým mužům; ale stejně jako ta první pomohla nás všechny zachránit.

Zamířil jsem rovnou k východnímu pobřeží ostrova, protože jsem byl rozhodnutý jít po kose po straně od moře, abych se vyhnul jakékoli možnosti, že mě uvidí z kotviště. Bylo už pozdní odpoledne, ale pořád

teplo a slunečno. Jak jsem se dál proplétal vysokým lesem, slyšel jsem daleko před sebou nejen nepřetržité hřmění příboje, ale i jakési zmítání listí a skřípění větví, z čehož jsem poznal, že se mořský vítr zvedl silněji než obvykle. Brzy ke mně začaly dolétat chladné závany vzduchu, a o pár kroků dál jsem vyšel na otevřený okraj háje a uviděl moře, jak leží modré a slunečné až k obzoru, a příboj, jak se valí a rozhazuje pěnu podél pláže.

Nikdy jsem neviděl, že by moře kolem Ostrova pokladů bylo klidné. Slunce mohlo nad hlavou pálit, vzduch mohl být bez jediného vánku, hladina hladká a modrá, ale ty velké vlny se přesto valily podél celého vnějšího pobřeží, hřměly a hřměly ve dne v noci; a sotva věřím, že je na ostrově jediné místo, kde by člověk jejich hukot neslyšel.

S velkým potěšením jsem kráčel podél příboje, až jsem usoudil, že už jsem došel dost daleko na jih, schoval jsem se za husté křoví a opatrně se vyplížil na hřbet kosy.

Za mnou bylo moře, přede mnou kotviště. Mořský vítr, jako by se svou neobvyklou prudkostí vyfoukal dřív, už ustal; vystřídal ho slabý, proměnlivý vánek od jihu a jihovýchodu, který přinášel velké chuchvalce mlhy; a kotviště v závětří Ostrova koster leželo nehybné a olověné jako tehdy, když jsme do něj poprvé vpluli. Hispaniola se v tom neporušeném zrcadle přesně odrážela od vrcholku stěžně až po čáru ponoru a z ráhna zadní plachty visel Jolly Roger.

U jejího boku stál jeden z kapitánských člunů a na zádi v něm seděl Silver – toho jsem poznal vždycky –, zatímco dva muži se nakláněli přes okolek na zádi, jeden z nich v červené čepici – ten samý darebák, kterého jsem před několika hodinami viděl obkročmo na palisádě. Zřejmě si povídali a smáli se, i když na tu vzdálenost – přes míli – jsem samozřejmě neslyšel ani slovo z toho, co říkají. Najednou se ozvalo ten nejpříšernější, nadpozemský křik, který mě zpočátku hrozně polekal, i když jsem si brzy vzpomněl na hlas Kapitána Flinta, a do-

konce jsem si myslel, že toho ptáka rozeznávám podle pestrého peří, jak sedí svému pánovi na zápěstí.

Brzy nato člun odrazil a zamířil ke břehu a muž v červené čepici se svým kumpánem sešli po schodech dolů do kajuty.

Zhruba v tu samou dobu zapadlo slunce za Dalekohled, a protože se mlha rychle zahušťovala, začínalo se doopravdy stmívat. Viděl jsem, že nesmím ztrácet čas, jestli chci ten člun najít ještě večer.

Bílá skála, nad křovím dobře viditelná, byla ještě asi osminu míle dál po kose a trvalo mi hezkou chvíli, než jsem se k ní dostal, protože jsem se plazil, často po čtyřech, mezi křovím. Byla už skoro noc, když jsem položil ruku na její drsné boky. Přímo pod ní byla nesmírně malá prohlubeň se zeleným trávníkem, skrytá náspy a hustým podrostem asi po kolena, který tam rostl velmi hojně; a uprostřed té úžlabiny opravdu stál stanec z kozích kůží, podobný těm, jaké s sebou v Anglii vozí cikáni.

Seskočil jsem do prohlubně, nadzvedl stěnu stanu a tam byl člun Bena Gunna – podomácku vyrobený, jestli kdy bylo něco podomácku vyrobeno; hrubá, nakřivo stlučená kostra z tvrdého dřeva a na ní napnutý potah z kozí kůže, srstí dovnitř. Byla to nesmírně malá věc, i na mě, a stěží si dovedu představit, že by udržela nad vodou dospělého muže. Měla jedno sedátko, posazené co nejníž, na přídi jakousi opěrku na nohy a dvojité pádlo na pohon.

Tehdy jsem ještě neviděl kožený člunek, jaké dělávali staří Britové, ale od té doby jsem jeden viděl a nemůžu vám o člunu Bena Gunna dát lepší představu, než když řeknu, že byl jako ten první a nejhorší kožený člunek, jaký kdy člověk udělal. Ale tu velkou výhodu koženého člunku rozhodně měl, protože byl nesmírně lehký a snadno se dal nosit.

Nuže, teď, když jsem člun našel, mysleli byste, že už jsem měl záškoláctví pro jednou dost, ale mezitím mě napadla další myšlenka a tak tvrdohlavě jsem si ji oblíbil, že bych ji, myslím, uskutečnil i na-

vzdory samotnému kapitánu Smollettovi. Chtěl jsem pod rouškou noci vyklouznout, přeříznout Hispaniole kotevní lano a nechat ji, ať najede na břeh, kde se jí zlíbí. Byl jsem úplně přesvědčený, že vzbouřenci po ranním nezdaru nemají nic jiného na srdci, než zvednout kotvu a odplout na moře; tomu, myslel jsem si, by bylo skvělé zabránit, a teď, když jsem viděl, jak nechávají své hlídky bez člunu, myslel jsem, že by se to dalo udělat bez velkého rizika.

Sedl jsem si, abych počkal na tmu, a vydatně se najedl sucharů. Pro můj záměr to byla noc jako stvořená, jedna z deseti tisíc. Mlha teď pohřbila celé nebe. Jak poslední paprsky denního světla slábly a mizely, snesla se na Ostrov pokladů naprostá tma. A když jsem si nakonec hodil člunek na rameno a klopýtavě vytápal ven z prohlubně, kde jsem povečeřel, byly na celém kotvišti vidět jen dva body.

Jedním byl velký oheň na břehu, u kterého poražení piráti hýřili v bažině. Druhý, jen rozmazaná světelná skvrna ve tmě, ukazoval, kde stojí zakotvená loď. Odliv ji otočil – příď měla teď ke mně –, jediná světla na palubě byla v kajutě a to, co jsem viděl, byl jen odraz silných paprsků ze záďového okna v mlze.

Odliv už nějakou dobu trval a musel jsem se brodit dlouhým pruhem bažinatého písku, kde jsem se několikrát zabořil nad kotníky, než jsem došel k okraji ustupující vody, a když jsem se kousek brodil dovnitř, s vynaložením trochu síly a obratnosti jsem svůj člunek položil kýlem dolů na hladinu.

Kapitola dvacátá třetí: Odliv táhne

Kožený člunek – jak jsem měl dost příležitostí poznat, než jsem s ním skončil – byl pro člověka mé výšky a váhy velmi bezpečné plavidlo, na vlnách nadnášené i obratné; ale ovládat se dalo jen stěží, byl vzpurný a nakřivo. Dělejte, co chcete, vždycky ho to snášelo stranou víc než cokoli jiného, a nejlépe ze všeho uměl točit se dokola. I sám Ben Gunn přiznal, že je „divnej na ovládání, dokud mu člověk nepřijde na kloub".

Já mu rozhodně na kloub nepřišel. Točil se na všechny strany, jen ne tam, kam jsem potřeboval; většinou jsme pluli bokem napřed, a jsem si úplně jistý, že bych se k lodi vůbec nedostal, nebýt odlivu. Naštěstí mě, ať jsem pádloval, jak jsem chtěl, odliv pořád unášel dolů; a tam ležela Hispaniola přímo v plavební dráze, skoro se nedala minout.

Nejdřív se přede mnou vynořila jako skvrna něčeho ještě černějšího, než byla tma, pak začaly dostávat tvar její stěžně a trup, a v příští chvíli, jak se mi zdálo – protože čím dál jsem plul, tím byl proud odlivu prudší –, jsem byl u jejího kotevního lana a chytil se ho.

Lano bylo napjaté jako tětiva luku a proud tak silný, že loď tahala za kotvu. Všude kolem trupu ve tmě bublal a štěbetal zčeřený proud jako malý horský potok. Jediné říznutí mým námořnickým nožem a Hispaniola by s hučením odjela s odlivem.

Zatím dobře, ale pak jsem si vzpomněl, že napjaté lano, které se náhle přeřízne, je stejně nebezpečné jako kopající kůň. Deset ku jedné, že kdybych byl tak pošetilý a odřízl Hispaniolu od kotvy, vymrštilo by mě to i s člunkem z vody.

To mě úplně zarazilo, a kdyby mi štěstí znovu tolik nepřálo, musel bych od svého záměru upustit. Ale slabý vánek, který začal vát od jihovýchodu a jihu, se po setmění stočil na jihozápad. Právě když jsem uvažoval, přišel závan, opřel se do Hispanioly a natlačil ji proti proudu; a k mé velké radosti jsem ucítil, jak lano v mém sevření povolilo a ruka, kterou jsem ho držel, se na vteřinu ponořila pod vodu.

Tím jsem se rozhodl, vytáhl nůž, otevřel ho zuby a přeřezával jeden pramen za druhým, až loď visela jen na dvou. Pak jsem tiše ležel a čekal, až tah znovu poleví při dalším závanu větru, abych přeřízl i ty poslední.

Celou tu dobu jsem slyšel z kajuty hlasité hlasy, ale abych řekl pravdu, myslel jsem tak úplně na jiné věci, že jsem jim sotva věnoval pozornost. Teď ale, když jsem neměl nic jiného na práci, jsem začal dávat větší pozor.

Jeden jsem poznal, byl to kormidelník Israel Hands, kdysi Flintův dělostřelec. Ten druhý byl samozřejmě můj přítel v červené noční čepici. Oba byli zjevně pořádně opilí a pili dál, protože ještě zatímco jsem poslouchal, jeden z nich s opileckým výkřikem otevřel záďové okno a něco vyhodil ven, podle všeho prázdnou láhev. Ale nebyli jen podnapilí; bylo jasné, že jsou zuřivě rozzlobení. Kletby létaly jako krupobití a každou chvíli to vybuchlo tak, že jsem myslel, že to určitě skončí rvačkou. Ale pokaždé hádka přešla a hlasy chvíli bručely tišeji, dokud nepřišla další krize a ta zase přešla bez následků.

Na břehu jsem viděl záři velkého táborového ohně, jak teple svítí mezi stromy u pobřeží. Někdo zpíval, nudnou, starou, protahovanou námořnickou píseň, s poklesem a zachvěním na konci každé sloky, a zdálo se, že nemá jiný konec než trpělivost zpěváka. Na plavbě jsem ji slyšel víckrát a pamatoval jsem si tahle slova:

„Jen jeden z posádky vrátil se zpět,
a vyplulo jich sedmdesát pět.“

A myslel jsem si, že je to popěvek až příliš truchlivě výstižný pro společnost, která ráno utrpěla tak kruté ztráty. Ale podle toho, co jsem viděl, byli všichni ti bukanýři opravdu stejně bezcitní jako moře, po kterém se plavili.

Konečně přišel vítr; škuner se pohnul bokem a přiblížil se ve tmě; ucítil jsem, jak lano znovu povolilo, a pořádně houževnatým tahem jsem přeřízl poslední vlákna.

Vítr na člunek působil jen málo a skoro okamžitě mě to vrhlo proti přídi Hispanioly. Současně se škuner začal otáčet na místě a pomalu se stáčel napříč proudem, až měl příď tam, kde předtím záď.

Pracoval jsem jako posedlý, protože jsem každou chvíli čekal, že se potopím; a když jsem zjistil, že se člunkem nemůžu odrazit přímo, odstrkoval jsem se teď podél boku k zádi. Konečně jsem se od svého nebezpečného souseda uvolnil, a právě když jsem se naposledy odrazil, narazily moje ruce na tenký provaz, který visel přes okolek na zádi do vody. Okamžitě jsem se ho chytil.

Proč jsem to udělal, sotva dokážu říct. Zprvu to byl čirý instinkt, ale jakmile jsem ho měl v rukou a zjistil, že je pevně uvázaný, začala nade mnou brát vrch zvědavost a rozhodl jsem se, že se jednou podívám oknem do kajuty.

Přitahoval jsem se po provazu ruku přes ruku, a když jsem usoudil, že jsem dost blízko, s nesmírným rizikem jsem se zvedl asi do poloviny své výšky a tak jsem viděl na strop a kus vnitřku kajuty.

Mezitím už škuner i jeho malý průvodce klouzali po vodě pěkně rychle; vlastně jsme už byli na úrovni táborového ohně. Loď, jak říkají námořníci, hlasitě mluvila, rozrážela nesčetné vlnky s neustálým čvachtavým šplouchánim; a dokud jsem nedostal oči nad okenní parapet, nemohl jsem pochopit, proč hlídka nevyhlásila poplach. Jediný pohled ale stačil; a víc než jediný pohled jsem si z toho vratkého člunku netroufl. Ukázal mi Handse a jeho kumpána, jak se svírají ve smrtelném zápase, každý s rukou na hrdle toho druhého.

Klesl jsem zpátky na sedátko, a bylo načase, protože jsem málem přepadl přes okraj. Chvíli jsem neviděl nic než ty dvě zuřivé, zrudlé tváře, jak se spolu kymácejí pod čadící lampou, a zavřel jsem oči, aby si znovu přivykly na tmu.

Nekonečná balada konečně skončila a celá prořídlá společnost kolem táborového ohně spustila sbor, který jsem slyšel tak často:

„Patnáct chlapů na truhle mrtvého –
jo-ho-ho, a láhev rumu!
Ty další chlast a čert dostal do jednoho –
jo-ho-ho, a láhev rumu!“

Právě jsem přemýšlel, jak pilně pracují chlast a čert v té chvíli v kajutě Hispanioly, když mě překvapilo, že se člunek náhle zakymácel. V tutéž chvíli prudce vybočil a jako by změnil směr. Rychlost se mezitím podivně zvýšila.

Okamžitě jsem otevřel oči. Všude kolem mě byly malé vlnky, které se převalovaly s ostrým, šumivým zvukem a slabě světélkovaly. Sama Hispaniola, v jejíž brázdě mě to kousek za ní pořád točilo, jako by ve svém kurzu zakolísala; viděl jsem, jak se její stěžně proti černé noci trochu kývají; ba co víc, když jsem se díval déle, byl jsem si jistý, že se i ona stáčí k jihu.

Ohlédl jsem se přes rameno a srdce mi zabušilo až v žebrech. Tam, přímo za mnou, byla záře táborového ohně. Proud se stočil v pravém úhlu a strhl s sebou vysoký škuner i malý tančící člunek; čím dál rychlejší, čím dál výš bublající, čím dál hlasitěji mumlající se hnal úžinou na otevřené moře.

Najednou škuner přede mnou prudce vybočil, otočil se možná o dvacet stupňů; a skoro v tutéž chvíli se z paluby ozval jeden výkřik za druhým; slyšel jsem, jak po schodech do podpalubí duní nohy, a věděl jsem, že ti dva opilci byli konečně ve své hádce vyrušeni a probrali se a pochopili, jaká je postihla pohroma.

Lehl jsem si naplocho na dno toho bídného člunku a zbožně jsem svěřil svou duši jejímu Stvořiteli. Na konci úžiny, tím jsem si byl jistý, musíme vjet do nějaké mělčiny se zuřícím příbojem, kde by všechna moje trápení rychle skončila; a i když jsem možná dokázal snést, že zemřu, nedokázal jsem se dívat, jak se ke mně můj osud blíží.

Tak jsem tam musel ležet celé hodiny, neustále zmítaný sem a tam na vlnách, každou chvíli zmáčený létající tříštÍ, a nepřestával jsem čekat, že mě příštÍ propad zabije. Pozvolna mě přemáhala únava; i uprostřed hrůzy na mě padala strnulost, občas otupění, až mě nakonec přemohl spánek a já ležel ve svém moři zmítaném člunku a zdálo se mi o domově a o starém hostinci U Admirála Benbowa.

Kapitola dvacátá čtvrtá: Plavba koženého člunku

Byl už bílý den, když jsem se probudil a zjistil, že se zmítám u jihozápadního cípu Ostrova pokladů. Slunce už vyšlo, ale ještě mi ho zakrývala obrovská hmota Dalekohledu, který na této straně spadal skoro až k moři v hrozivých útesech.

Mys Haulbowline a vrch Zadní stěžeň jsem měl hned vedle sebe, vrch holý a temný, mys obehnaný útesy čtyřicet nebo padesát stop vysokými a lemovaný velkými spousty spadaných skal. Byl jsem sotva čtvrt míle od břehu a moje první myšlenka byla, že dopádluju ke břehu a přistanu.

Od toho nápadu jsem brzy upustil. Mezi spadanými skalami vlny příboje stříkaly a řvaly; hlasité ozvěny a těžké sprchy tříště, které létaly a padaly, se střídaly vteřinu za vteřinou; a viděl jsem, že kdybych se odvážil blíž, buď mě to na drsném pobřeží rozmlátí k smrti, nebo marně vyčerpám síly, až budu šplhat na převislé útesy.

A to nebylo všechno, protože jsem viděl, jak se na plochých skalních deskách plazí obrovské slizké nestvůry – jako slimáci neuvěřitelné velikosti – nebo jak se s hlasitým plesknutím pouštějí do moře, dvě nebo tři desítky pohromadě, a skály se rozléhaly jejich štěkotem.

Od té doby jsem se dozvěděl, že to byli lachtani a že jsou úplně neškodní. Ale jejich vzhled, k tomu obtížné pobřeží a vysoký příboj, to všechno mi to místo k přistání víc než dost zprotivilo. Byl jsem ochotný radši umřít na moři hlady, než čelit takovým nebezpečím.

Mezitím jsem měl před sebou, jak jsem se domníval, lepší příležitost. Na sever od mysu Haulbowline se pevnina daleko stahuje dovnitř

a za odlivu nechává odkrytý dlouhý pruh žlutého písku. A ještě dál na sever je další mys – Lesní mys, jak byl označený na mapě –, zarostlý vysokými zelenými borovicemi, které sestupovaly až k okraji moře.

Vzpomněl jsem si, co říkal Silver o proudu, který teče na sever podél celého západního pobřeží Ostrova pokladů, a protože jsem ze své polohy viděl, že už jsem v jeho moci, raději jsem nechal mys Haulbowline za sebou a šetřil síly na pokus přistát u přívětivěji vyhlížejícího Lesního mysu.

Na moři bylo velké, hladké vlnění. Vítr vál stále a mírně od jihu, nebyl tedy v rozporu s proudem a vlny se zvedaly a klesaly, aniž by se lámaly.

Kdyby tomu bylo jinak, byl bych už dávno zahynul; ale takhle bylo až s podivem, jak snadno a bezpečně se moje malá, lehká loďka na vlnách vezla. Často, když jsem pořád ležel na dně a jen jedním okem vykukoval přes okraj, viděl jsem, jak se těsně nade mnou zvedá velký modrý hřbet; ale člunek jen trochu poskočil, zatančil jako na pružinách a na druhé straně se snesl do brázdy mezi vlnami lehce jako pták.

Po chvíli jsem začal být hodně troufalý a posadil jsem se, abych zkusil, jak mi to jde s pádlem. Ale i malá změna v rozložení váhy způsobí v chování koženého člunku prudké změny. A sotva jsem se pohnul, člunek okamžitě přestal s tím svým jemným tancem, sjel rovnou dolů po vodním svahu tak příkrém, že se mi zatočila hlava, a zabořil se přídí se spoustou tříště hluboko do boku další vlny.

Byl jsem promáčený a vyděšený a okamžitě jsem si lehl zpátky do své předchozí polohy, načež člunek jako by zase našel svůj směr a vedl mě mezi vlnami stejně jemně jako předtím. Bylo jasné, že se mu do toho nesmí zasahovat, a když to tak bylo, když jsem jeho kurz nemohl nijak ovlivnit, jakou jsem měl naději, že se dostanu na pevninu?

Začal jsem mít strašný strach, ale přesto jsem neztratil hlavu. Nejdřív jsem se s největší opatrností pohnul a postupně jsem z člunku

vylil vodu svou námořnickou čepicí; pak jsem znovu vystrčil oči nad okraj a dal se do zkoumání, jak to dělá, že tak tiše proklouzává mezi vlnami.

Zjistil jsem, že každá vlna, místo aby byla tou velkou, hladkou, lesklou horou, jak vypadá z břehu nebo z paluby lodi, je úplně jako kterékoli pohoří na souši, plné vrcholků, rovinek a údolí. Člunek, ponechaný sám sobě, se stáčel ze strany na stranu a proplétal se, abych tak řekl, těmi nižšími místy a vyhýbal se příkrým svahům a vyšším, převislým vrcholkům vlny.

„Tak," pomyslel jsem si, „je jasné, že musím ležet, kde jsem, a neporušovat rovnováhu; ale je taky jasné, že můžu vystrčit pádlo přes okraj a čas od času, na hladkých místech, člunek jednou dvakrát postrčit k pevnině." Jak řečeno, tak uděláno. Ležel jsem tam opřený o lokty v té nejnamáhavější poloze a tu a tam jsem slabě jednou dvakrát zabral, abych stočil příď ke břehu.

Byla to velmi únavná a pomalá práce, a přece jsem viditelně postupoval; a když jsme se blížili k Lesnímu mysu, i když jsem viděl, že ho určitě minu, posunul jsem se přece jen o nějakých sto kroků na východ. Byl jsem vlastně blízko břehu. Viděl jsem chladné zelené koruny stromů, jak se spolu kolébají ve větru, a byl jsem si jistý, že další výběžek už určitě neminu.

Byl nejvyšší čas, protože mě teď začala mučit žízeň. Žár slunce shora, jeho tisícerý odraz od vln, mořská voda, která na mě dopadala a zasychala, až mi i rty ztvrdly solí, to všechno dohromady mi pálilo v krku a bolela mě hlava. Pohled na stromy tak blízko mě touhou skoro rozbolel, ale proud mě brzy unesl kolem výběžku, a když se otevřel další kus moře, uviděl jsem něco, co změnilo povahu mých myšlenek.

Přímo přede mnou, ani ne půl míle daleko, jsem uviděl Hispaniolu pod plachtami. Samozřejmě jsem si byl jistý, že mě chytí; ale tak strašně jsem trpěl nedostatkem vody, že jsem sotva věděl, jestli se mám té myšlence radovat, nebo ji litovat, a dlouho předtím, než jsem došel

k nějakému závěru, mě úplně ovládl údiv a nemohl jsem dělat nic jiného, než zírat a divit se.

Hispaniola měla napnutou hlavní plachtu a dvě kosatky a ta krásná bílá plátna zářila ve slunci jako sníh nebo stříbro. Když jsem ji poprvé zahlédl, všechny plachty se opíraly do větru; plula kurzem zhruba na severozápad a já předpokládal, že muži na palubě obeplouvají ostrov na zpáteční cestě do kotviště. Brzy se začala stáčet víc a víc na západ, takže jsem myslel, že mě zahlédli a obracejí se, aby mě pronásledovali. Nakonec ale najela přímo proti větru, vítr se jí opřel zepředu do plachet a chvíli tam bezmocně stála a plachty se jí třepetaly.

„Nemehla," řekl jsem, „musí být pořád opilí jako dělo." A pomyslel jsem si, jak by je kapitán Smollett proháněl.

Mezitím škuner pozvolna odpadl, plachty se mu znovu naplnily na druhém boku, minutu nebo dvě pěkně rychle plul a pak se zase zastavil přímo proti větru. Znovu a znovu se to opakovalo. Sem a tam, nahoru a dolů, na sever, na jih, na východ i na západ plula Hispaniola ve skocích a výpadech a pokaždé skončila, jak začala, s nečinně plácajícími plachtami. Bylo mi jasné, že nikdo nekormidluje. A jestli ne, kde jsou muži? Buď jsou namol opilí, nebo ji opustili, myslel jsem si, a kdybych se dostal na palubu, mohl bych možná loď vrátit jejímu kapitánovi.

Proud unášel člunek i škuner na jih stejnou rychlostí. Pokud jde o plavbu škuneru, ta byla tak divoká a přerývaná a loď pokaždé tak dlouho bezmocně stála proti větru, že rozhodně nic nezískávala, pokud dokonce neztrácela. Kdybych se jen odvážil posadit a pádlovat, byl jsem si jistý, že ji doženu. Ten plán měl nádech dobrodružství, který mě nadchl, a myšlenka na soudek s vodou u předních schodů do podpalubí moji rostoucí odvahu zdvojnásobila.

Posadil jsem se a skoro okamžitě mě přivítal další oblak tříště, ale tentokrát jsem vytrval a se vší silou a opatrností jsem se pustil pádlovat za Hispaniolou, kterou nikdo neřídil. Jednou jsem nabral tolik

vody, že jsem musel přestat a vylévat, se srdcem, které se třepetalo jako pták, ale postupně jsem přišel na to, jak na to, a vedl jsem člunek mezi vlnami, jen tu a tam dostal ránu do přídě a cákanec pěny do obličeje.

Teď jsem škuner rychle dohánět; viděl jsem, jak se leskne mosaz na kormidelní páce, jak sebou mlátí ze strany na stranu, a pořád se na palubě neukázala ani živá duše. Nemohl jsem si myslet nic jiného, než že je opuštěná. Jestli ne, pak muži leží opilí v podpalubí, kde bych je možná mohl zavřít a dělat si s lodí, co budu chtít.

Už nějakou dobu dělala to nejhorší, co pro mě mohla – stála na místě. Mířila skoro přesně na jih a samozřejmě přitom pořád vybočovala. Pokaždé, když odpadla, plachty se jí zčásti naplnily a ty ji v okamžiku zase stočily přímo proti větru. Řekl jsem, že to pro mě bylo to nejhorší, protože jakkoli bezmocně v té situaci vypadala, s plachtami, které práskaly jako děla, a s kladkami, které se kutálely a bouchaly po palubě, pořád mi utíkala, nejen rychlostí proudu, ale i o celé své snášení větrem, které bylo přirozeně velké.

Ale teď jsem konečně dostal příležitost. Vítr na několik vteřin hodně zeslábl, proud ji pozvolna otáčel, Hispaniola se pomalu stočila kolem své osy a nakonec mi nastavila záď, s oknem kajuty pořád dokořán a s lampou nad stolem, která pořád svítila do dne. Hlavní plachta visela zplihle jako prapor. Loď stála úplně bez hnutí, jen ji nesl proud.

Posledních pár chvil jsem dokonce ztrácel, ale teď jsem zdvojnásobil úsilí a znovu jsem začal svou kořist dohánět.

Nebyl jsem od ní ani sto kroků, když se znovu prudce opřel vítr; plachty se naplnily na levém boku a loď zase vyrazila, skloněná, a klouzala jako vlaštovka.

Mým prvním popudem bylo zoufalství, tím druhým radost. Loď se otáčela, až ke mně stála bokem – a pořád se otáčela, až urazila polovinu, pak dvě třetiny a pak tři čtvrtiny vzdálenosti, která nás dělila. Vi-

děl jsem, jak se jí pod přídí vaří bílá voda. Z mé nízké pozice v člunku mi připadala nesmírně vysoká.

A pak jsem najednou začal chápat. Sotva jsem měl čas přemýšlet – sotva čas jednat a zachránit se. Byl jsem na hřebeni jedné vlny, když se škuner sklonil přes tu další. Čelen jsem měl nad hlavou. Vyskočil jsem na nohy a skočil, až jsem člunek odrazem zatlačil pod vodu. Jednou rukou jsem se chytil výložníku čelenu a noha mi uvízla mezi stěhem a otěží ráhna; a jak jsem tam pořád visel a lapal po dechu, tupá rána mi řekla, že škuner na člunek najel a narazil do něj a že mi na Hispaniole nezbývá žádná cesta zpátky.

Kapitola dvacátá pátá: Stahuji Jolly Roger

Sotva jsem se na čelenu usadil, vnější kosatka zaplácala a s ránou jako z děla se naplnila větrem z druhé strany. Škuner se pod tím zvratem otřásl až po kýl, ale v příští chvíli, protože ostatní plachty ještě táhly, kosatka zase zaplácala zpátky a zplihle visela.

Málem mě to shodilo do moře; a tak jsem už neztrácel čas, přelezl jsem zpátky po čelenu a skulil se po hlavě na palubu.

Byl jsem na závětrné straně přídě a hlavní plachta, která ještě táhla, mi zakrývala část zadní paluby. Nebylo vidět ani živáčka. Na prknech, která od vzpoury nikdo nevydrhl, se otiskly stopy mnoha nohou a prázdná láhev s uraženým hrdlem se jako živá kutálela sem a tam v odtokovém žlábku.

Najednou se Hispaniola stočila přímo proti větru. Kosatky za mnou hlasitě práskly, kormidlo bouchlo, celá loď se odporně zhoupla a zachvěla a v tutéž chvíli se hlavní spodní ráhno přehouplo dovnitř, otěž zaskřípala v kladkách a já uviděl závětrnou stranu zadní paluby.

A opravdu, byli tam oba strážní: muž v červené čepici ležel na zádech, ztuhlý jako ruční páka, s rozpaženýma rukama jako na kříži a se zuby vyceněnými mezi pootevřenými rty; Israel Hands seděl opřený o okolek, bradu na prsou, ruce položené dlaněmi vzhůru na palubě před sebou, a tvář měl pod opálením bílou jako lojová svíčka.

Loď se ještě chvíli vzpínala a uhýbala do stran jako zlý kůň, plachty se plnily hned z jedné strany, hned z druhé a ráhno se kývalo sem a tam, až stěžeň pod tím náporem hlasitě sténal. Tu a tam taky přes okolek přelétl mrak jemné spršky a příď těžce narazila do vlny; tahle

velká loď s plnou výstrojí se s počasím potýkala o tolik hůř než můj podomácku vyrobený, nakřivo sešitý kožený člunek, který teď ležel na dně moře.

Při každém skoku škuneru sklouzl muž v červené čepici sem a tam, ale – a na to byl strašný pohled – ani jeho poloha, ani ten strnulý úšklebek s vyceněnými zuby se při tom hrubém zacházení vůbec nezměnily. Při každém skoku se taky Hands jako by víc a víc hroutil do sebe a sesedal se na palubu, nohy mu klouzaly čím dál víc dopředu a celé tělo se naklánělo směrem k zádi, takže mi jeho tvář kousek po kousku mizela z očí; a nakonec jsem neviděl nic než jeho ucho a roztřepenou kudrnu jedné kotlety.

Zároveň jsem si všiml, že kolem obou jsou na prknech cákance tmavé krve, a začínal jsem si být jistý, že se v opilecké zuřivosti navzájem zabili.

Zatímco jsem se tak díval a divil se, v jedné klidné chvíli, kdy lod stála, se Israel Hands napůl obrátil a s tichým zasténáním se zase sesoukal do té polohy, v jaké jsem ho uviděl poprvé. To zasténání, které prozrazovalo bolest a smrtelnou slabost, a to, jak mu visela otevřená čelist, mi šlo přímo k srdci. Ale když jsem si vzpomněl na rozhovor, který jsem vyslechl ze sudu s jablky, opustil mě všechen soucit.

Došel jsem na záď až k hlavnímu stěžni.

„Hlásím příchod na palubu, pane Handsi," řekl jsem ironicky.

Těžce pootočil očima, ale byl už příliš zesláblý, než aby dal najevo překvapení. Zmohl se jen na jediné slovo: „Brandy."

Napadlo mě, že není času nazbyt, a vyhnul jsem se ráhnu, které se znovu přehouplo přes palubu, proklouzl na záď a sešel po schodech do kajuty.

Byl tam takový zmatek, jaký si sotva dovedete představit. Všechno, co se dalo zamknout, bylo vypáčené, jak hledali mapu. Podlahu pokrývala vrstva bláta, kde si ti grázlové sedali k pití nebo k poradám, když se předtím brodili bažinami kolem svého tábora. Na přepážkách, na-

třených čistou bílou barvou a lemovaných zlacenou lištou, zůstal vzor špinavých rukou. V koutech o sebe podle houpání lodi cinkaly desítky prázdných lahví. Na stole ležela otevřená jedna z doktorových lékařských knih, napůl vykuchaná, nejspíš na zapalování dýmek. Uprostřed toho všeho lampa ještě vrhala čadivé světlo, kalné a hnědé jako umbra.

Zašel jsem do sklípku; sudy byly všechny pryč a z lahví byl překvapivě velký počet vypitý a zahozený. Od začátku vzpoury nemohl být jistě ani jeden z nich střízlivý.

Když jsem se tam přehraboval, našel jsem pro Handse láhev, ve které ještě zbývala brandy; a pro sebe jsem vyhrabal suchary, nakládané ovoce, velký hrozen rozinek a kus sýra. S tím jsem vyšel na palubu, svoje zásoby jsem si uložil za hlavici kormidla, hezky z dosahu kormidelníka, zašel jsem na příď k soudku s vodou a pořádně, zhluboka jsem se napil, a teprve potom, a ne dřív, jsem dal Handsovi brandy.

Než odtrhl láhev od úst, musel jí vypít dobrou čtvrtku pinty.

„Jo," povídá, „u hromu, tohle jsem potřeboval!"

Už jsem seděl ve svém koutku a začal jíst.

„Jste hodně zraněný?" zeptal jsem se ho.

Zabručel, nebo spíš bych řekl zaštěkal.

„Kdyby tu byl ten doktor," řekl, „byl bych zase v pořádku, ani bys nemrknul, ale já nemám vůbec žádný štěstí, vidíš, v tom je celej problém. A co se týče tamtoho pucfleka, ten je pěkně mrtvej, to teda je," dodal a ukázal na muže v červené čepici. „Stejně to nebyl žádnej námořník. A odkud ses tu vzal ty?"

„Inu," řekl jsem, „přišel jsem na palubu, abych se téhle lodi zmocnil, pane Handsi; a buďte tak laskav a až do odvolání mě považujte za svého kapitána."

Podíval se na mě dost kysele, ale nic neřekl. Do tváří se mu trochu vrátila barva, i když pořád vypadal velice nemocně a pořád klouzal a sesedal se, jak sebou loď házela.

„Mimochodem," pokračoval jsem, „tuhle vlajku tu trpět nemůžu, pane Handsi; a s vaším dovolením ji stáhnu. Radši žádnou než tuhle."

A znovu jsem se vyhnul ráhnu, doběhl k vlajkovým šňůrám, stáhl jejich prokletou černou vlajku a hodil ji přes palubu.

„Bůh ochraňuj krále!" řekl jsem a zamával čepicí. „A s kapitánem Silverem je konec!"

Pozoroval mě bystře a lstivě a bradu měl pořád na prsou.

„Myslím," řekl nakonec, „myslím, kapitáne Hawkinsi, že bys teď tak nějak rád na břeh. Co kdybychom si promluvili."

„Ale jistě," povídám, „moc rád, pane Handsi. Jen mluvte." A vrátil jsem se k jídlu s dobrou chutí.

„Tenhle chlap," začal a slabě kývl k mrtvole, „– O'Brien se jmenoval, zatracenej Ir –, tenhle chlap a já jsme na ni vytáhli plachty, že s ní poplujem zpátky. No, a *on* je teď mrtvej, to teda je – mrtvej jako žumpa; a kdo má tuhle loď řídit, to fakt nevím. Jestli ti nedám nějakou radu, tak ty to nebudeš, pokud vím. Tak koukej, ty mi dáš jíst a pít a nějakou starou šálu nebo šátek, abych si zavázal ránu, a já ti povím, jak ji řídit, a to je, myslím, poctivej obchod pro oba."

„Jednu věc vám povím," povídám: „do Kiddova kotviště se nevracím. Chci vplout do Severní zátoky a tam ji potichu posadit na břeh."

„No jasně, že chceš," vykřikl. „Však já nejsem až takovej zatracenej suchozemec. Vidím, ne? Zkusil jsem to, to jo, a prohrál jsem, a ty máš teď vítr na svý straně. Severní zátoka? No, já přece nemám na vybranou, já ne! Pomoh bych ti ji dovést třeba až k Popravčímu doku, u hromu! To bych teda pomoh."

No, mně se zdálo, že to má něco do sebe. Plácli jsme si hned na místě. Za tři minuty už Hispaniola pohodlně plula po větru podél pobřeží Ostrova pokladů a já měl dobrou naději, že do poledne obeplujeme severní cíp a před přílivem zase dokřižujeme dolů až k Severní zátoce, kde bychom ji mohli bezpečně posadit na břeh a počkat, až nám odliv dovolí vystoupit.

Pak jsem přivázal kormidelní páku a sešel dolů ke své truhle, kde jsem vzal měkký hedvábný šátek po mámě. S ním a s mou pomocí si Hands obvázal velkou krvácející bodnou ránu, kterou dostal do stehna, a když trochu pojedl a dal si ještě doušek nebo dva brandy, začal se viditelně zotavovat, seděl rovněji, mluvil hlasitěji a zřetelněji a vypadal v každém ohledu jako jiný člověk.

Vánek nám báječně sloužil. Klouzali jsme před ním jako pták, pobřeží ostrova se kolem nás míhalo a výhled se měnil každou minutu. Brzy jsme minuli vysočinu a uháněli podél nízké písčité krajiny, řídce poseté zakrslými borovicemi, a brzy jsme měli i tu za sebou a obepluli roh skalnatého kopce, kterým ostrov na severu končí.

Mé nové velení mě nesmírně těšilo a radoval jsem se z jasného, slunečného počasí a z těch rozmanitých pohledů na pobřeží. Teď jsem měl dost vody a dobrých věcí k jídlu a svědomí, které mi kvůli mému útěku pořádně vyčítalo, utišilo velké vítězství, kterého jsem dosáhl. Myslím, že bych si už neměl co přát, nebýt očí kormidelníka, které mě posměšně sledovaly po palubě, a toho zvláštního úsměvu, který se mu pořád objevoval na tváři. Byl to úsměv, v němž bylo něco z bolesti i ze slabosti – úsměv vyčerpaného starého muže; ale kromě toho bylo v jeho výrazu zrnko posměchu, stín zrady, jak mě lstivě pozoroval, a pozoroval, a pozoroval při práci.

Kapitola dvacátá šestá: Israel Hands

Vítr, který nám sloužil přesně podle přání, se teď stočil k západu. O to snáz jsme mohli doplout ze severovýchodního cípu ostrova k ústí Severní zátoky. Jenže protože jsme nemohli zakotvit a neodvažovali jsme se loď posadit na břeh, dokud příliv nevystoupí o hodně výš, čas se nám vlekl. Kormidelník mi vysvětlil, jak loď zastavit natočením proti větru; po mnoha pokusech se mi to podařilo a oba jsme mlčky seděli u dalšího jídla.

„Kapitáne," řekl nakonec s tím stejným nepříjemným úsměvem, „tady leží můj starej kamarád z lodi, O'Brien; co kdybys ho hodil přes palubu? Já obvykle nejsem nijak vybíravej a za to, že jsem s ním skoncoval, si nic nevyčítám, ale moc parádně tu teď nevypadá, nemyslíš?"

„Nemám na to dost síly a nelíbí se mi to; za mě ať si tam leží," odpověděl jsem.

„Tohle je nešťastná loď, tahle Hispaniola, Jime," pokračoval a mžoural očima. „Na tý Hispaniole už pobili hromadu chlapů – kupa chudáků námořníků je mrtvejch a pryč od tý doby, co jsme se ty a já nalodili v Bristolu. Takovou mizernou smůlu jsem ještě neviděl, to teda ne. Tady ten O'Brien – je mrtvej, ne? No tak teda, já nejsem žádnej učenec a ty seš kluk, co umí číst a počítat, tak abych to řek rovnou: myslíš, že mrtvej je mrtvej navždycky, nebo že zase obživne?"

„Tělo zabít můžete, pane Handsi, ale ducha ne; to už byste měl vědět," odpověděl jsem. „Tady O'Brien je na onom světě a možná se na nás dívá."

„Á!“ povídá. „No, to je smůla – vypadá to, že zabíjet lidi je ztráta času. Ale stejně, duchové moc neznamenaj, podle toho, co jsem viděl. Já to s duchama risknu, Jime. A teď, když jsi tak upřímně promluvil, byl bych ti vděčnej, kdybys skočil dolů do tý kajuty a přines mi – no, takovou – ať mi praskne kýl! Nemůžu si vzpomenout, jak se to jmenuje; no, přines mi láhev vína, Jime – tahle brandy je na mou hlavu moc silná.“

Kormidelníkovo zaváhání mi připadalo nepřirozené, a že by dával přednost vínu před brandy, tomu jsem nevěřil ani trochu. Celé to byla jen záminka. Chtěl, abych odešel z paluby – tolik bylo jasné; ale za jakým účelem, to jsem si nedokázal nijak představit. Nikdy se mi nepodíval do očí; oči mu těkaly sem a tam, nahoru a dolů, hned k nebi, hned letmým pohledem k mrtvému O’Brienovi. Celou dobu se usmíval a vyplazoval jazyk tím nejprovinilejším a nejrozpačitějším způsobem, takže i dítě by poznalo, že má za lubem nějakou lest. Odpověděl jsem však pohotově, protože jsem viděl, kde je moje výhoda, a že s takhle natvrdlým chlapem dokážu svá podezření snadno skrývat až do konce.

„Víno?“ řekl jsem. „To je mnohem lepší. Chcete bílé, nebo červené?“

„No, myslím, že mně je to zatraceně jedno, kamaráde,“ odpověděl; „hlavně ať je silný a ať je ho hodně, na ničem jiným nesejde.“

„Dobře,“ odpověděl jsem. „Přinesu vám portské, pane Handsi. Ale budu ho muset vyhrabat.“

S tím jsem s co největším hlukem seběhl po schodech dolů, zul si boty, potichu proběhl laťovou chodbou, vylezl po žebříku do příďové ubikace a vystrčil hlavu z předního průlezu. Věděl jsem, že tam mě čekat nebude, a přece jsem učinil všechna možná opatření, a ukázalo se, že to nejhorší z mých podezření bylo až příliš pravdivé.

Zvedl se ze svého místa na všechny čtyři, a i když ho noha zjevně dost ostře bolela, když se pohnul – slyšel jsem, jak potlačuje zasténání –, přece se přes palubu vlekl pěkně svižně. Za půl minuty se dostal k odtokovým žlábkům na levoboku a z kotouče lana vytáhl dlouhý nůž,

nebo spíš krátkou dýku, až po jílec zbarvenou krví. Chvíli se na ni díval, vystrčil přitom spodní čelist, vyzkoušel si hrot na ruce, pak ji spěšně schoval pod kazajku na prsou a odkulil se zpátky na své staré místo u okolku.

Víc jsem vědět nepotřeboval. Israel se mohl pohybovat, teď byl ozbrojený, a když si dal tolik práce, aby se mě zbavil, bylo jasné, že obětí mám být já. Co udělá potom – jestli se pokusí doplazit přes celý ostrov od Severní zátoky do tábora v bažinách, nebo jestli vystřelí z Dlouhého Toma v naději, že mu jeho kamarádi přijdou na pomoc první –, to jsem ovšem říct nedokázal.

Přesto jsem si byl jistý, že mu v jednom bodě můžu věřit, protože tam se naše zájmy shodovaly, a to bylo, co se škuneru týče. Oba jsme chtěli loď posadit na mělčinu dost bezpečně, na chráněném místě, a tak, aby se dala, až přijde čas, zase stáhnout s co nejmenší námahou a nebezpečím; a dokud se to nestane, byl jsem přesvědčený, že mě jistě ušetří.

Zatímco jsem si to tak v duchu přebíral, tělem jsem nezahálel. Proplížil jsem se zpátky do kajuty, znovu vklouzl do bot, nazdařbůh jsem sáhl po láhvi vína a teď, s tímhle jako záminkou, jsem se znovu objevil na palubě.

Hands ležel tak, jak jsem ho opustil, celý schoulený do klubíčka a s přivřenými víčky, jako by byl příliš slabý, aby snesl světlo. Když jsem přišel, přece jen vzhlédl, srazil láhvi hrdlo jako člověk, který to dělal už mockrát, a pořádně si lokl se svým oblíbeným přípitkem „Na štěstí!“. Pak chvíli tiše ležel, a pak vytáhl plát tabáku a poprosil mě, abych mu ukrojil žvanec.

„Ukroj mi z toho kus,“ povídá, „protože já nemám nůž a ani bych na to neměl sílu, i kdybych ho měl. Ach, Jime, Jime, myslím, že jsem prošvih obrat! Ukroj mi žvanec, nejspíš ten poslední, chlapče, protože už se chystám na poslední cestu, to je jistý.“

„Dobře," řekl jsem, „ukrojím vám tabák, ale být vámi a myslet si, že je to se mnou tak zlé, pomodlil bych se jako křesťan."

„Proč?" řekl. „Tak mi pověz, proč."

„Proč?" vykřikl jsem. „Před chvílí jste se mě ptal na mrtvé. Porušil jste věrnost; žil jste v hříchu, ve lži a v krvi; v tuhle chvíli vám u nohou leží člověk, kterého jste zabil, a vy se mě ptáte proč! Pro Boží milosrdenství, pane Handsi, proto."

Mluvil jsem trochu vzrušeně, protože jsem myslel na tu zkrvavenou dýku, kterou měl schovanou v kapse a kterou mě ve svých zlých myšlenkách chtěl odpravit. On si zase pořádně přihnul vína a promluvil s nezvyklou vážností.

„Třicet let," řekl, „se plavím po mořích a viděl jsem dobrý i zlý, lepší i horší, pěkný počasí i bouřky, docházející zásoby, nože v akci a co já vím co ještě. No, a povídám ti, ještě nikdy jsem neviděl, že by z dobroty vzešlo něco dobrýho. Kdo udeří první, ten je podle mýho gusta; mrtví nekoušou; to jsou moje názory – amen, staň se. A teď koukej," dodal a najednou změnil tón, „těch hloupostí už bylo dost. Příliv už stoupl dost vysoko. Ty jenom poslouchej moje rozkazy, kapitáne Hawkinsi, a my tam rovnou vplujem a bude to vyřízený."

Všeho všudy jsme měli plout sotva dvě míle; ale plavba byla choulostivá, vjezd do tohohle severního kotviště byl nejen úzký a mělký, ale vedl od východu na západ, takže se škunerem se muselo šikovně manévrovat, aby vplul dovnitř. Myslím, že jsem byl dobrý, pohotový podřízený, a jsem si docela jistý, že Hands byl výtečný lodivod, protože jsme se obraceli sem a tam a proklouzli dovnitř, těsně kolem mělčin, s takovou jistotou a úhledností, že byla radost se dívat.

Sotva jsme minuli vjezd, země se kolem nás uzavřela. Břehy Severní zátoky byly stejně hustě zalesněné jako břehy jižního kotviště, ale prostor byl delší a užší a podobal se spíš tomu, čím ve skutečnosti byl – ústí řeky. Přímo před námi, na jižním konci, jsme uviděli vrak lodi v posledním stadiu rozpadu. Bývala to velká trojstěžňová loď, ale tak

dlouho ležela vydaná napospas nepohodě, že z ní visely velké sítě kapajících chaluh, a na její palubě zapustily kořeny pobřežní keře a ted hustě kvetly. Byl to smutný pohled, ale ukazoval nám, že kotviště je klidné.

„Tak," řekl Hands, „koukej tamhle; tam je místečko jako stvořený, aby se tam posadila loď. Pěknej rovnej písek, ani závan větru, všude kolem stromy a na tý starý lodi kvete kvítí jako na zahrádce."

„A až ji posadíme na břeh," zeptal jsem se, „jak ji pak zase stáhneme?"

„No, takhle," odpověděl: „za odlivu vezmeš lano na břeh tamhle na druhou stranu, omotáš ho kolem jedný z těch velkejch borovic, přineseš ho zpátky, omotáš kolem kotevního vrátku a počkáš na příliv. Až bude voda nahoře, všichni zaberou za lano a loď sjede, krásně, jako by nic. A teď, chlapče, buď připravenej. Už jsme u toho místa a má moc velkou rychlost. Trochu na pravobok – tak – drž – pravobok – trochu na levobok – drž – drž!"

Tak vydával rozkazy a já je bez dechu plnil, dokud najednou nevykřikl: „Teď, hochu, k větru!" A já přehodil kormidlo až na doraz, Hispaniola se rychle stočila a rozjela se přídí přímo k nízkému zalesněnému břehu.

Vzrušení z těch posledních manévrů trochu narušilo ostražitost, s jakou jsem až dosud dost bedlivě hlídal kormidelníka. Dokonce i tehdy mě to pořád tak zajímalo, jak jsem čekal, až se loď dotkne dna, že jsem úplně zapomněl na nebezpečí, které mi viselo nad hlavou, a stál jsem nakloněný přes okolek na pravoboku a díval se, jak se vlnky před přídí šíří do dálky. Mohl jsem padnout, aniž bych o život vůbec bojoval, kdyby mě náhle nepřepadl neklid a nedonutil mě otočit hlavu. Možná jsem zaslechl zavrzání nebo koutkem oka zahlédl, jak se pohybuje jeho stín; možná to byl instinkt jako u kočky; ale když jsem se rozhlédl, opravdu tam byl Hands, už napůl cesty ke mně, s dýkou v pravé ruce.

Když se naše oči setkaly, museli jsme oba nahlas vykřiknout, ale zatímco můj výkřik byl pronikavý výkřik hrůzy, jeho byl zuřivý řev jako u útočícího býka. V tutéž chvíli se vrhl vpřed a já uskočil stranou k přídi. Přitom jsem pustil kormidelní páku, která prudce odskočila na závětrnou stranu, a myslím, že mi to zachránilo život, protože udeřila Handse přes prsa a na okamžik ho úplně zastavila.

Než se stačil vzpamatovat, byl jsem bezpečně z kouta, kde mě měl v pasti, a měl jsem celou palubu, abych mu uhýbal. Kousek před hlavním stěžněm jsem se zastavil, vytáhl z kapsy pistoli, chladnokrevně zamířil, i když se už otočil a znovu šel přímo po mně, a stiskl spoušť. Kohoutek dopadl, ale nenásledoval ani záblesk, ani zvuk; prach na pánvičce byl namočený mořskou vodou. Proklínal jsem se za svou nedbalost. Proč jsem už dávno znovu nenasypal na pánvičku a znovu nenabil své jediné zbraně? Pak bych teď nebyl jen prchající ovcí před tímhle řezníkem.

Na to, jak byl zraněný, bylo úžasné, jak rychle se dokázal pohybovat; prošedivělé vlasy mu padaly do tváře a tvář sama byla spěchem a zuřivostí rudá jako rudá vlajka. Neměl jsem čas zkusit druhou pistoli, a vlastně ani velkou chuť, protože jsem si byl jistý, že je k ničemu. Jedno jsem viděl jasně: nesmím před ním jen tak ustupovat, jinak mě brzy zažene do kouta na přídi, tak jako mě před chvilkou málem zahnal do kouta na zádi. Jakmile by mě tam chytil, bylo by devět nebo deset palců té krví potřísněné dýky to poslední, co bych na tomhle světě zažil. Opřel jsem se dlaněmi o hlavní stěžeň, který byl pořádně tlustý, a čekal, každý nerv napjatý.

Když viděl, že chci uhýbat, zastavil se taky; a chvilku nebo dvě uběhly v tom, že on dělal klamné výpady a já jim odpovídal svými pohyby. Byla to taková hra, jakou jsem doma často hrával mezi skalami v zátoce pod Černým vrchem, ale nikdy předtím, to si můžete být jistí, s tak divoce bušícím srdcem jako teď. Přesto to byla, jak říkám, chlapecká hra a myslel jsem, že v ní obstojím proti postaršímu námořní-

kovi se zraněným stehnem. Vlastně se mi odvaha zvedla tak vysoko, že jsem si dovolil pár letmých myšlenek na to, jak to celé skončí, a i když jsem jasně viděl, že to dokážu dlouho protahovat, neviděl jsem žádnou naději, že bych nakonec unikl.

No, a jak to tak stálo, Hispaniola najednou narazila, zapotácela se, na okamžik zaskřípala v písku a pak, rychle jako rána, se naklonila na levobok, až paluba stála v úhlu pětačtyřiceti stupňů a odtokovými otvory šplíchl dovnitř snad celý sud vody a zůstal ležet v kaluži mezi palubou a okolkem.

Oba nás to ve vteřině převrhlo a oba jsme se skoro zároveň skutáleli do odtokového žlábku a mrtvý muž v červené čepici, pořád s rozpaženýma rukama, se ztuhle skulil za námi. Byli jsme opravdu tak blízko, že jsem hlavou narazil do kormidelníkovy nohy, až mi cvakly zuby. I přes tu ránu jsem byl na nohou první, protože Hands se zapletl s mrtvým tělem. Kvůli náhlému naklonění lodi se po palubě nedalo běhat; musel jsem najít nějakou novou cestu k útěku, a to okamžitě, protože se mě můj nepřítel už skoro dotýkal. Rychle jako myšlenka jsem skočil do vant zadního stěžně, ruku přes ruku jsem vyšplhal nahoru a nenadechl se, dokud jsem neseděl na salingu.

Zachránila mě pohotovost; dýka se zasekla ani ne půl stopy pode mnou, když jsem šplhal nahoru; a dole stál Israel Hands s otevřenými ústy a tváří obrácenou ke mně, dokonalá socha překvapení a zklamání.

Teď, když jsem měl chvilku pro sebe, neztrácel jsem čas, vyměnil jsem prach na pánvičce své pistole, a když jsem měl jednu připravenou k použití, abych měl dvojnásobnou jistotu, pustil jsem se do toho, že z druhé vytáhnu náboj a nabiju ji úplně znovu od začátku.

Tohle moje nové zaměstnání Handse úplně vyvedlo z míry; začínal vidět, že se kostky obracejí proti němu, a po zjevném zaváhání se taky těžce vytáhl do vant, dýku v zubech, a začal pomalu a bolestně šplhat nahoru. Stálo ho to nekonečně času a sténání, než za sebou vytáhl

zraněnou nohu, a já měl klidně všechno připravené, když byl sotva o něco víc než ve třetině cesty. Pak jsem s pistolí v každé ruce promluvil.

„Ještě krok, pane Handsi," řekl jsem, „a vystřelím vám mozek z hlavy! Mrtví nekoušou, víte," dodal jsem se smíchem.

Okamžitě se zastavil. Podle toho, jak mu pracovala tvář, jsem viděl, že se snaží přemýšlet, a ten proces byl tak pomalý a namáhavý, že jsem se ve svém nově nabytém bezpečí nahlas rozesmál. Nakonec dvakrát polkl a promluvil, a tvář měl pořád stejně nesmírně zmatenou. Aby mohl mluvit, musel si vyndat dýku z úst, ale jinak se ani nepohnul.

„Jime," povídá, „myslím, že jsme se do sebe zamotali, ty a já, a budem muset uzavřít smlouvu. Byl bych tě měl, nebejt toho nahnutí, ale já nemám žádný štěstí, to teda ne; a myslím, že budu muset stáhnout vlajku, a to je těžký, vidíš, pro zkušenýho námořníka před takovým lodním holobrádkem, jako seš ty, Jime."

Hltal jsem jeho slova a usmíval se, nafoukaný jako kohout na plotě, když najednou, jediným pohybem, mu pravá ruka vylétla dozadu přes rameno. Něco zasvištělo vzduchem jako šíp; ucítil jsem úder a pak ostrou bolest, a už jsem byl za rameno přišpendlený ke stěžni. V té příšerné bolesti a překvapení té chvíle – sotva můžu říct, že to bylo mou vlastní vůlí, a jsem si jistý, že bez vědomého míření – vystřelily obě mé pistole a obě mi vypadly z rukou. A nebyly jediné, co padalo; s přidušeným výkřikem pustil kormidelník vanty a zřítil se po hlavě do vody.

Kapitola dvacátá sedmá: „Osmireály“

Protože byla loď nakloněná, visely stěžně daleko nad vodou a z mého bidýlka na salingu jsem pod sebou neměl nic než hladinu zálivu. Hands, který nevylezl tak vysoko, byl proto blíž k lodi a spadl mezi mě a okolek. Jednou se vynořil na hladinu v pěně a krvi a pak se potopil nadobro. Když se voda uklidnila, viděl jsem ho, jak leží schoulený na čistém, světlém písku ve stínu lodního boku. Kolem jeho těla mrskla ryba nebo dvě. Občas, jak se voda chvěla, jako by se trochu pohnul, jako by se snažil vstát. Ale i tak byl dost mrtvý, protože byl zastřelený i utopený, a stal se potravou pro ryby právě na tom místě, kde chtěl zabít mě.

Sotva jsem si tím byl jistý, začalo se mi dělat zle, mdlo a zmocnila se mě hrůza. Po zádech a po prsou mi tekla horká krev. Dýka, která mi přišpendlila rameno ke stěžni, pálila jako rozžhavené železo; a přece mě netrápilo ani tak to skutečné utrpení, protože to bych, jak se mi zdálo, snesl bez reptání; byla to hrůza, kterou jsem měl v duchu, že spadnu ze salingu do té tiché zelené vody, vedle těla kormidelníka.

Držel jsem se oběma rukama, až mě bolely nehty, a zavřel jsem oči, jako bych tím mohl to nebezpečí zakrýt. Pomalu se mi vracela rozvaha, tep se mi zklidnil do přirozenějšího rytmu a já zase vládl sám sobě.

Nejdřív mě napadlo vytrhnout dýku, ale buď vězela příliš pevně, nebo mě opustila odvaha, a s prudkým otřesem jsem toho nechal. Kupodivu právě ten otřes to vyřešil. Nůž mě totiž málem úplně minul; držel mě jen za kousek kůže, a ten otřes ho utrhl. Krev sice tekla rych-

leji, ale já byl zase sám sobě pánem a ke stěžni mě poutal jen kabát a košile.

Ty jsem prudkým trhnutím protrhl a pak jsem se po vantách na pravoboku vrátil na palubu. Za nic na světě bych se, otřesený jak jsem byl, znovu neodvážil na převislé vanty na levoboku, ze kterých se Israel před chvílí zřítil.

Sešel jsem dolů a udělal pro svou ránu, co jsem mohl; dost mě bolela a pořád hojně krvácela, ale nebyla hluboká ani nebezpečná a moc mě netrápila, ani když jsem rukou hýbal. Pak jsem se rozhlédl kolem sebe, a protože loď teď byla svým způsobem moje, začal jsem uvažovat, jak ji zbavit posledního pasažéra – mrtvého O'Briena.

Jak už jsem řekl, odkutálel se k okolku a ležel tam jako nějaká strašná, neforemná loutka, v životní velikosti, to ano, ale jak vzdálená barvě a půvabu života! V té poloze jsem si s ním snadno poradil, a protože zvyk na tragická dobrodružství ze mě už setřel skoro všechnu hrůzu z mrtvých, chytil jsem ho kolem pasu jako pytel otrub a jedním pořádným hekem jsem ho shodil přes palubu. Zapadl do vody s hlasitým šplouchnutím; červená čepice mu spadla a zůstala plavat na hladině; a jakmile šplouchání utichlo, viděl jsem ho, jak leží vedle Israele, oba se kolébali v chvějivém pohybu vody. O'Brien byl, ač ještě docela mladý, hodně plešatý. Tak tam ležel, tou plešatou hlavou přes kolena muže, který ho zabil, a mrštné ryby nad oběma pluly sem a tam.

Teď jsem byl na lodi sám; příliv se právě obrátil. Slunce bylo jen o pár stupňů nad obzorem, takže stín borovic na západním břehu už začínal sahat přes celé kotviště a padal ve vzorech na palubu. Zvedl se večerní vánek, a i když ho dobře odrážel kopec se dvěma vrcholy na východě, lanoví si začalo tiše pro sebe zpívat a zplihlé plachty plácaly sem a tam.

Začal jsem vidět, že lodi hrozí nebezpečí. Kosatky jsem rychle spustil, až se sesypaly na palubu, ale s hlavní plachtou to bylo těžší. Když se škuner naklonil, přehouplo se samozřejmě spodní ráhno přes bok

a jeho konec i stopa nebo dvě plachty visely dokonce pod vodou. Myslel jsem, že to celé ještě zhoršuje, a přece bylo napětí tak velké, že jsem se napůl bál do toho sahat. Nakonec jsem vzal nůž a přeřízl zdvihací lana. Horní roh plachty okamžitě spadl, velké břicho uvolněného plátna se rozložilo po vodě, a protože jsem stahovacím lanem nedokázal pohnout, ať jsem tahal sebevíc, víc jsem udělat nemohl. Ve všem ostatním se Hispaniola musela spolehnout na štěstí, stejně jako já.

Mezitím už celé kotviště ponořil stín – poslední paprsky, vzpomínám si, padaly mýtinou v lese a zářily jasně jako drahokamy na rozkvetlém plášti vraku. Začínalo být chladno; odliv rychle ustupoval k moři a škuner se čím dál víc pokládal na bok.

Vyškrábal jsem se na příď a podíval se dolů. Vypadalo to dost mělce, a tak jsem se oběma rukama držel přeříznutého kotevního lana, abych měl poslední jistotu, a tiše jsem se spustil přes palubu. Voda mi sahala sotva do pasu; písek byl pevný a zčeřený do vlnek a já se v báječné náladě brodil ke břehu a nechal za sebou Hispaniolu na boku, s hlavní plachtou rozloženou široko po hladině zálivu. Zhruba v tu dobu slunce úplně zapadlo a vánek tiše hvízdal v šeru mezi kymácejícími se borovicemi.

Aspoň jsem byl konečně z moře venku, a nevracel jsem se odtamtud s prázdnou. Tam ležel škuner, konečně zbavený bukanýrů a připravený, aby na něj vstoupili naši lidé a znovu vypluli na moře. Po ničem jsem netoužil víc než dostat se domů do pevnůstky a pochlubit se svými činy. Možná by mě trochu pokárali za to, že jsem utekl za školu, ale znovudobytí Hispanioly byla pádná odpověď a doufal jsem, že dokonce i kapitán Smollett uzná, že jsem nemařil čas.

S takovými myšlenkami a ve skvělé náladě jsem se vydal na cestu domů ke srubu a ke svým druhům. Vzpomněl jsem si, že nejvýchodnější z říček, které se vlévají do Kiddova kotviště, teče od dvouvrcholového kopce po mé levé ruce, a zamířil jsem tím směrem, abych potok přešel tam, kde je ještě malý. Les byl dost řídký, a jak jsem se držel

podél nižších výběžků, brzy jsem obešel roh toho kopce a nedlouho potom jsem se po lýtka přebrodil přes potok.

Tím jsem se dostal blízko k místu, kde jsem potkal Bena Gunna, vysazence; a šel jsem opatrněji a rozhlížel se na všechny strany. Skoro úplně se setmělo, a když se přede mnou otevřela průrva mezi oběma vrcholy, všiml jsem si na obloze chvějivé záře, kde si, jak jsem usoudil, muž z ostrova vařil večeři u plápolajícího ohně. A přece jsem se v duchu divil, že se prozrazuje tak bezstarostně. Protože jestli jsem tu záři viděl já, nemohla padnout do očí i samotnému Silverovi, který tábořil na břehu mezi bažinami?

Noc postupně černala; stěží jsem se dokázal aspoň zhruba držet směru k cíli; dvojitý kopec za mnou a Dalekohled po mé pravé ruce se rýsovaly čím dál nezřetelněji; hvězd bylo málo a byly bledé; a v nížině, kudy jsem bloudil, jsem pořád zakopával v keřích a kutálel se do písčitých jam.

Najednou se kolem mě rozlil jakýsi jas. Vzhlédl jsem; na vrchol Dalekohledu dopadl bledý třpyt měsíčních paprsků a brzy nato jsem uviděl, jak se nízko za stromy pohybuje něco širokého a stříbrného, a věděl jsem, že vyšel měsíc.

S touhle pomocí jsem rychle urazil, co mi z cesty ještě zbývalo, a chvílemi chůzí, chvílemi během jsem se netrpělivě blížil k pevnůstce. Ale když jsem začal procházet hájem, který leží před ní, nebyl jsem tak lehkomyslný, abych nezvolnil krok a nešel trochu obezřetněji. Byl by to ubohý konec mých dobrodružství, kdyby mě omylem zastřelili moji vlastní lidé.

Měsíc stoupal čím dál výš, jeho světlo začínalo tu a tam padat v celých proudech na řidší místa lesa a přímo přede mnou se mezi stromy objevila záře jiné barvy. Byla rudá a žhavá a chvílemi trochu potemněla – jako by doutnaly uhlíky velké vatry.

Za nic na světě jsem nedokázal přijít na to, co by to mohlo být.

Nakonec jsem došel až na okraj mýtiny. Západní konec už byl zalitý měsíčním světlem; zbytek i samotný srub ještě ležel v černém stínu, protkaném dlouhými stříbřitými pruhy světla. Na druhé straně srubu dohořel obrovský oheň na jasné uhlíky a vydával stálou rudou záři, která ostře kontrastovala s měkkou bledostí měsíce. Nikde se nic nehýbalo a kromě šumění vánku nebyl slyšet žádný zvuk.

Zastavil jsem se s velkým údivem v srdci, a možná taky s trochou strachu. Nebývalo naším zvykem rozdělávat velké ohně; na kapitánův rozkaz jsme vlastně s dřívím dost skrblili, a začal jsem se bát, že se za mé nepřítomnosti něco pokazilo.

Proplížil jsem se kolem východního konce, těsně ve stínu, a na vhodném místě, kde byla tma nejhustší, jsem přelezl palisádu.

Abych měl ještě větší jistotu, klekl jsem si na všechny čtyři a bez hlesu jsem se plazil k rohu srubu. Jak jsem se blížil, najednou se mi velice ulevilo. Samo o sobě to není příjemný zvuk a jindy jsem si na něj často stěžoval, ale tehdy to bylo jako hudba, slyšet své přátele, jak společně tak hlasitě a pokojně chrápou ve spánku. Námořnický výkřik hlídky, to krásné „Všechno v pořádku“, mi nikdy nezněl v uších tak konejšivě.

Mezitím ovšem o jedné věci nebylo pochyb; hlídku drželi mizerně špatně. Kdyby se teď k nim připlížil Silver se svými chlapy, ani jeden by se nedožil rozbřesku. To je tím, pomyslel jsem si, že je kapitán raněný; a znovu jsem si ostře vyčítal, že jsem je nechal v takovém nebezpečí, když bylo tak málo lidí, kdo by drželi stráž.

Mezitím jsem se dostal ke dveřím a vstal jsem. Uvnitř byla tma, takže jsem očima nic nerozeznal. Co se zvuků týče, ozývalo se pravidelné bzučení chrápajících a občas nějaký drobný zvuk, jakési pleskání nebo klování, které jsem si nedokázal nijak vysvětlit.

S rukama před sebou jsem vykročil rovnou dovnitř. Lehnu si na své místo, pomyslel jsem si s tichým uchichtnutím, a budu se těšit z jejich obličejů, až mě ráno najdou.

Noha mi narazila na něco poddajného – byla to noha spáče; a ten se obrátil a zasténal, ale neprobudil se.

A pak se najednou ze tmy ozval pronikavý hlas:

„Osmireály! Osmireály! Osmireály! Osmireály! Osmireály!“ a tak dál, bez přestávky a beze změny, jako klapání malého mlýnku.

Silverův zelený papoušek, Kapitán Flint! To jeho jsem slyšel, jak kluje do kousku kůry; to on, který držel lepší hlídku než kterákoli lidská bytost, tak ohlašoval můj příchod tím svým otravným refrénem.

Nezbyl mi čas, abych se vzpamatoval. Při ostrém, úsečném hlase papouška se spáči probudili a vyskočili; a s mohutnou kletbou vykřikl Silverův hlas: „Kdo je tam?“

Otočil jsem se k útěku, prudce jsem do někoho vrazil, odrazil se a vběhl rovnou do náruče druhého, který mě sevřel a pevně držel.

„Přines pochodeň, Dicku,“ řekl Silver, když jsem byl takhle bezpečně chycený.

A jeden z mužů vyšel ze srubu a hned se vrátil s hořící loučí.

Díl šestý: Kapitán Silver

Kapitola dvacátá osmá: V nepřátelském táboře

Rudá záře pochodně osvítila vnitřek srubu a ukázala mi, že se splnily mé nejhorší obavy. Piráti ovládli srub i zásoby: byl tam soudek koňaku, bylo tam vepřové a suchary jako předtím, a co mou hrůzu desetkrát znásobilo, nebylo tam ani stopy po nějakém zajatci. Mohl jsem jen usoudit, že všichni zahynuli, a srdce mě krutě bolelo, že jsem tam nebyl a nezahynul s nimi.

Bukanýrů bylo všeho všudy šest; ani jeden další nezůstal naživu. Pět z nich stálo na nohou, zrudlých a opuchlých, náhle vytržených z prvního opileckého spánku. Šestý se jen nadzvedl na lokti; byl smrtelně bledý a zkrvavený obvaz kolem hlavy prozrazoval, že ho nedávno zranili a ještě nedávněji ošetřili. Vzpomněl jsem si na muže, kterého při velkém útoku postřelili a který utekl zpátky do lesa, a nepochyboval jsem, že je to on.

Papoušek seděl Dlouhému Johnovi na rameni a čechral si peří. On sám mi připadal o něco bledší a přísnější, než jsem byl zvyklý. Pořád

měl na sobě ten pěkný oblek ze sukna, ve kterém plnil své poslání, ale byl hrozně ošuntělý, umazaný od jílu a potrhaný od ostrých lesních trnů.

„Tak," řekl, „tady je Jim Hawkins, ať mi praskne kýl! Tak trochu ses k nám zatoulal, co? No tak, to beru přátelsky."

A nato si obkročmo sedl na soudek brandy a začal si nacpávat dýmku.

„Půjč mi tu louč, Dicku," řekl; a pak, když si pořádně připálil: „To stačí, chlapče," dodal; „strč to světlo do hromady dříví; a vy, pánové, si zase lehněte! Kvůli panu Hawkinsovi stát nemusíte; *on* vás omluví, na to se můžete spolehnout. Tak, Jime," – a upěchoval tabák – „tak ty ses tu objevil, a to je pro chudáka starýho Johna docela příjemný překvapení. Viděl jsem, že seš chytrej, hned jak jsem na tebe poprvý pohlíd, ale tohle mi jde úplně přes hlavu, to teda jo."

Na tohle všechno jsem, jak si dovedete představit, neodpověděl. Postavili mě zády ke stěně a já tam stál a díval se Silverovi do tváře, navenek, doufám, dost statečně, ale se zoufalstvím v srdci.

Silver si s velkým klidem jednou nebo dvakrát potáhl z dýmky a pak spustil znovu.

„No vidíš, Jime, když už *jseš* tady," povídá, „tak ti řeknu, co si myslím. Vždycky jsem tě měl rád, to teda jo, jako kluka, co má kuráž, a jako obrázek sebe samýho, když jsem byl mladej a hezkej. Vždycky jsem chtěl, aby ses k nám přidal a vzal si svůj podíl a umřel jako gentleman, a teď, kamaráde, budeš muset. Kapitán Smollett je dobrej námořník, to přiznám kdykoli, ale tvrdej na disciplínu. ‚Povinnost je povinnost,' povídá, a má pravdu. Jen se ty kapitánovi hezky vyhni. Dokonce i sám doktor je proti tobě úplně zaujatej – ‚nevděčnej darebák', tak to řek; a celý to vyjde zhruba takhle: ke svejm se vrátit nemůžeš, protože tě nechtěj; a jestli nechceš sám založit třetí posádku, a to by mohlo bejt dost osamělý, budeš se muset přidat ke kapitánu Silverovi."

Potud dobré. Moji přátelé tedy ještě žili, a ačkoli jsem zčásti věřil, že Silver mluví pravdu a že se na mě ti z kajuty zlobí, protože jsem utekl, spíš se mi ulevilo, než abych byl tím, co jsem slyšel, zdrcený.

„Neříkám nic o tom, že seš v našich rukou," pokračoval Silver, „i když v nich seš, na to se můžeš spolehnout. Já jsem pro rozumnou řeč; ještě jsem neviděl, že by z vyhrožování vzešlo něco dobrýho. Jestli se ti ta služba líbí, no, tak se přidáš; a jestli ne, Jime, no, můžeš klidně říct ne – klidně a s chutí, kamaráde; a jestli kdy smrtelnej námořník řek něco poctivějšího, ať mi praskne bok!"

„Mám tedy odpovědět?" zeptal jsem se velice roztřeseným hlasem. Za celou tou posměšnou řečí jsem cítil hrozbu smrti, která nade mnou visela, tváře mi hořely a srdce mi bolestně bušilo v prsou.

„Chlapče," řekl Silver, „nikdo tě netlačí. Zjisti si polohu. Nikdo z nás tě nebude honit, kamaráde; čas v tvý společnosti ubíhá tak příjemně, víš."

„Inu," povídám a trochu jsem nabýval odvahy, „jestli mám volit, prohlašuju, že mám právo vědět, co se děje, a proč jste tady, a kde jsou moji přátelé."

„Co se děje?" opakoval hlubokým vrčením jeden z bukanýrů. „Jo, to by měl kliku, kdo by to věděl!"

„Ty bys možná měl zavřít poklopy, dokud na tebe nikdo nemluví, kamaráde," obořil se Silver zle na toho, kdo to řekl. A pak mi svým prvním vlídným tónem odpověděl: „Včera ráno, pane Hawkinsi," řekl, „při hlídce, přišel dolů doktor Livesey s bílou vlajkou. Povídá: ‚Kapitáne Silvere, jste zrazen. Loď je pryč.' No, možná jsme si dali skleničku a k tomu písničku, aby to líp klouzalo. Nebudu říkat, že ne. Aspoň nikdo z nás se nedíval kolem. Podívali jsme se, a u hromu, stará loď byla pryč! Ještě jsem neviděl bandu bláznů, co by koukala tak vyjeveně jako ryby; a na to se můžeš spolehnout, když ti povím, že já koukal nejvyjevenějc ze všech. ‚No,' povídá doktor, ‚dohodněme se.' Dohodli jsme se, on a já, a tady jsme: zásoby, brandy, srub, dříví, cos byl tak prozíravej

a nasekal ho, a abych tak řek, celá ta požehnaná loď, od salingu až po kýl. Co se jich týče, ti se sbalili; nevím, kde jsou."

Znovu klidně zatáhl z dýmky.

„A aby sis do tý svý hlavy nevzal," pokračoval, „že se ta smlouva týkala i tebe, tady jsou poslední slova, co padla: ‚Kolik vás je,' povídám, ‚co odcházíte?' ‚Čtyři,' povídá; ‚čtyři, a jeden z nás raněnej. Co se toho kluka týče, nevím, kde je, ať ho čert vezme,' povídá, ‚a moc mě to nezajímá. Už ho máme dost.' To byla jeho slova."

„Je to všechno?" zeptal jsem se.

„No, je to všechno, co uslyšíš, synku," odvětil Silver.

„A teď mám volit?"

„A teď máš volit, na to se můžeš spolehnout," řekl Silver.

„Dobře," řekl jsem, „nejsem takový hlupák, abych nevěděl, co mě čeká. Ať přijde to nejhorší, málo mi na tom záleží. Od té doby, co jsem se s vámi zapletl, jsem viděl umírat příliš mnoho lidí. Ale musím vám říct jednu nebo dvě věci," řekl jsem a už jsem byl docela rozrušený; „a ta první je tohle: jste na tom zle – loď ztracená, poklad ztracený, muži ztracení, celý váš podnik ztroskotal; a jestli chcete vědět, kdo to udělal – byl jsem to já! Byl jsem v sudu s jablky tu noc, kdy jsme spatřili zemi, a slyšel jsem vás, Johne, a vás, Dicku Johnsone, a Handse, který teď leží na dně moře, a ještě než uplynula hodina, vyzradil jsem každé vaše slovo. A co se týče škuneru, já jsem mu přeřízl kotevní lano, já jsem zabil muže, které jste měli na palubě, a já jsem ho odvedl tam, kde už ho neuvidíte, ani jeden z vás. Smát se můžu já; od začátku jsem měl v téhle věci navrch; nebojím se vás o nic víc než mouchy. Zabijte mě, jestli chcete, nebo mě ušetřete. Ale jedno vám řeknu, a víc ne: jestli mě ušetříte, co bylo, bylo, a až budete stát před soudem pro pirátství, zachráním vás, jak jen budu moct. Je na vás, abyste volili. Zabijte dalšího a nic tím nezískáte, nebo mě ušetřete a nechte si svědka, který vás zachrání před šibenicí."

Zarazil jsem se, protože, to vám povím, došel mi dech, a k mému úžasu se ani jeden z nich nepohnul, všichni seděli a civěli na mě jako stádo ovcí. A zatímco ještě civěli, znovu jsem vyhrkl: „A teď, pane Silvere," řekl jsem, „myslím, že vy jste tady nejlepší, a jestli dojde na nejhorší, budu vám vděčný, když dáte doktorovi vědět, jak jsem to snesl."

„Budu na to pamatovat," řekl Silver tak zvláštním tónem, že jsem za nic na světě nedokázal rozhodnout, jestli se mé prosbě vysmívá, nebo jestli na něj má odvaha udělala dobrý dojem.

„K tomu já přidám ještě jednu věc," vykřikl ten starý námořník s tváří jako mahagon – jmenoval se Morgan –, kterého jsem viděl v hospodě Dlouhého Johna na bristolském nábřeží. „To on poznal Černého Psa."

„No a koukněte," dodal lodní kuchař. „Já k tomu přidám ještě další, u hromu! Protože tohle je ten samej kluk, co vyfouk Billymu Bonesovi mapu. Od začátku do konce jsme ztroskotali na Jimu Hawkinsovi!"

„Tak jdem na to!" řekl Morgan s kletbou.

A vyskočil a tasil nůž, jako by mu bylo dvacet.

„Dost!" vykřikl Silver. „Kdo seš ty, Tome Morgane? Možná sis myslel, že seš tady kapitán. U všech ďasů, to já tě naučím! Zkřiž mi cestu, a půjdeš tam, kam přede tebou šel už nejeden dobrej chlap, od začátku do konce, za těch posledních třicet let – někdo na ráhno, ať mi praskne kýl, a někdo přes palubu, a všichni krmit ryby. Ještě nikdy se mi nikdo nepodíval zpříma mezi oči a pak se měl dobře, Tome Morgane, na to se můžeš spolehnout."

Morgan se zarazil, ale od ostatních se zvedlo chraplavé mumlání.

„Tom má pravdu," řekl jeden.

„Od jednoho jsem se nechal honit dost dlouho," dodal jiný. „Ať mě pověsej, jestli se nechám honit od tebe, Johne Silvere."

„Chtěl si to snad někdo z vás, pánové, vyřídit se *mnou*?" zařval Silver a naklonil se ze svého místa na soudku daleko dopředu, s dýmkou, která mu v pravé ruce pořád doutnala. „Řekněte to jménem, o co vám

jde; němí snad nejste. Kdo chce, ten dostane. To jsem žil tolik let, aby mi nakonec nějakej sud rumu křížil kurz před přídí? Znáte to; podle vlastních slov jste všichni rytíři štěstěny. No, já jsem připravenej. Vemte si tesák, kdo se odváží, a já mu uvidím do vnitřností, i s berlou, než ta dýmka vyhasne."

Nikdo se nepohnul; nikdo neodpověděl.

„Tak takoví jste, jo?" dodal a strčil si dýmku zpátky do pusy. „No, pěkná banda na pohled, to každopádně. Na boj moc nejste. Možná rozumíte angličtině krále Jiřího. Jsem tady kapitán, protože mě zvolili. Jsem tady kapitán, protože jsem nejlepší chlap o dlouhou námořní míli. Bojovat nechcete, jak by se na rytíře štěstěny slušelo; tak teda, u hromu, budete poslouchat, na to se můžete spolehnout! Mám toho kluka rád, no; lepšího kluka jsem ještě neviděl. Je to větší chlap než kterékoli dvě krysy z vás tady v tom srubu, a já povídám tohle: ať vidím toho, kdo na něj vztáhne ruku – to povídám, a na to se můžete spolehnout."

Potom bylo dlouhé ticho. Stál jsem vzpřímeně u zdi, srdce mi pořád bušilo jako kovářské kladivo, ale v hrudi mi teď svítil paprsek naděje. Silver se opřel zády o stěnu, ruce zkřížené, dýmku v koutku úst, klidný, jako by byl v kostele; ale oči mu pokradmu těkaly a koutkem oka pořád hlídal své vzpurné stoupence. Ti se postupně stahovali dohromady do vzdáleného konce srubu a tiché syčení jejich šeptání mi bez ustání znělo v uších jako potok. Jeden po druhém vzhlíželi a rudé světlo pochodně jim na vteřinu padlo na nervózní tváře; ale nebylo to ke mně, bylo to k Silverovi, kam obraceli oči.

„Vypadá to, že toho máte hodně co říct," poznamenal Silver a odplivl si daleko do vzduchu. „Spusťte nahlas, ať to slyším, nebo mlčte."

„S dovolením, pane," odpověděl jeden z mužů; „s některejma pravidlama si dost zahráváte; tak možná budete tak laskav a dáte pozor na ty ostatní. Tahle posádka je nespokojená; tahle posádka si z vyhrožování nedělá ani za zlámanou grešli; tahle posádka má svý práva jako

jiný posádky, to si dovolím říct; a podle vašich vlastních pravidel, myslím, si můžeme promluvit mezi sebou. S dovolením, pane, uznávám vás teď za kapitána; ale dovolávám se svýho práva a jdu ven na poradu."

A s náramně okázalým námořnickým pozdravem vykročil ten chlapík, dlouhý, ošklivý muž asi pětatřicetiletý, se žlutýma očima, klidně ke dveřím a zmizel ze srubu. Jeden po druhém ho ostatní následovali, každý při odchodu zasalutoval, každý dodal nějakou omluvu. „Podle pravidel," řekl jeden. „Porada mužstva," řekl Morgan. A tak s tou či onou poznámkou všichni odpochodovali a nechali Silvera a mě samotné s pochodní.

Lodní kuchař okamžitě vyndal dýmku z úst.

„Tak, poslouchej, Jime Hawkinsi," řekl pevným šepotem, který byl sotva slyšet, „jseš půl prkna od smrti, a co je ještě mnohem horší, od mučení. Chtěj mě sesadit. Ale pamatuj si, já stojím při tobě v dobrým i ve zlým. Neměl jsem to v úmyslu; ne, dokud jsi nepromluvil. Byl jsem skoro zoufalej, že přijdu o tolik prachů a ještě mě k tomu pověsej. Ale viděl jsem, že seš ten pravej. Povídám si, ty stůj při Hawkinsovi, Johne, a Hawkins bude stát při tobě. Seš jeho poslední karta, a u živýho hromu, Johne, on je tvoje! Záda k zádům, povídám. Ty zachráníš svýho svědka a on zachrání tvůj krk!"

Začínal jsem matně chápat.

„Myslíte, že je všechno ztracené?" zeptal jsem se.

„Jo, u všech svatejch, to myslím!" odpověděl. „Loď pryč, krk pryč – tak to zhruba vypadá. Jakmile jsem se podíval do toho zálivu, Jime Hawkinsi, a neviděl žádnej škuner – no, já jsem tvrdej chlap, ale vzdal jsem to. Co se týče tamtěch a jejich porady, pamatuj si, jsou to pitomci a zbabělci jako vyšití. Já ti zachráním život – jestli to jen půjde – před nima. Ale koukej, Jime – něco za něco – ty zachráníš Dlouhýho Johna před šibenicí."

Byl jsem zmatený; zdálo se mi, že žádá něco tak beznadějného – on, starý bukanýr, od začátku do konce strůjce celé vzpoury.

„Co budu moct udělat, to udělám," řekl jsem.

„Platí!" vykřikl Dlouhý John. „Mluvíš statečně, a u hromu, mám šanci!"

Dobelhal se k pochodni, která stála opřená v dříví, a znovu si připálil dýmku.

„Rozuměj mi, Jime," řekl, když se vrátil. „Já mám hlavu na krku, to teda jo. Teď jsem na straně statkáře. Vím, že máš tu loď někde v bezpečí. Jak se ti to povedlo, nevím, ale v bezpečí je. Hádám, že Hands a O'Brien změkli. Ani jednomu z *nich* jsem moc nevěřil. Tak si pamatuj. Já se na nic neptám a nedovolím to ani jiným. Já poznám, kdy je hra u konce, to teda jo; a poznám kluka, na kterýho je spolehnutí. Ach, ty, co jseš mladej – ty a já jsme spolu mohli udělat spoustu dobrýho!"

Natočil ze soudku do plechového hrnku trochu koňaku.

„Ochutnáš, kamaráde?" zeptal se; a když jsem odmítl: „No, tak si dám hlt sám, Jime," řekl. „Potřebuju se posilnit, protože se chystá mela. A když už mluvíme o mele, proč mi ten doktor dal tu mapu, Jime?"

Moje tvář vyjádřila tak nehraný údiv, že viděl, že další otázky nemají smysl.

„No, ale dal mi ji," řekl. „A něco za tím vězí, o tom není pochyb – něco za tím určitě vězí, Jime – zlýho, nebo dobrýho."

A ještě jednou si lokl brandy a vrtěl přitom svou velkou světlou hlavou jako člověk, který čeká to nejhorší.

Kapitola dvacátá devátá: Znovu černá známka

Porada bukanýrů trvala už nějakou dobu, když jeden z nich znovu vešel do srubu, zopakoval tentýž pozdrav, který mi připadal jaksi ironický, a poprosil, jestli by si mohl na chvilku půjčit pochodeň. Silver krátce svolil a vyslanec zase odešel a nechal nás oba ve tmě.

„Zvedá se vítr, Jime," řekl Silver, který mezitím přešel do docela přátelského, důvěrného tónu.

Obrátil jsem se k nejbližší střílně a vyhlédl ven. Uhlíky velkého ohně už tak dohořely a žhnuly tak slabě a temně, že jsem chápal, proč ti spiklenci chtěli pochodeň. Asi v půli svahu k palisádě se shlukli do skupinky; jeden držel světlo, druhý klečel uprostřed a v ruce se mu blýskala čepel otevřeného nože, která v měsíčním světle a ve světle pochodně měnila barvy. Ostatní byli všichni trochu shrbení, jako by sledovali, co ten klečící dělá. Rozeznal jsem jen to, že kromě nože má v ruce i knihu, a ještě jsem se divil, jak se k nim dostalo něco tak nepatřičného, když klečící postava znovu vstala a celá skupina se pohromadě vydala ke srubu.

„Už jdou," řekl jsem; a vrátil jsem se na své předchozí místo, protože mi připadalo pod mou důstojnost, aby mě přistihli, jak je pozoruju.

„No, ať jdou, chlapče – ať jdou," řekl Silver vesele. „Ještě mám v zásobě jednu ránu."

Dveře se otevřely a těch pět mužů, kteří stáli natlačení u sebe hned za prahem, postrčilo jednoho z nich dopředu. Za jiných okolností by bylo k smíchu dívat se, jak pomalu postupuje, jak váhá při každém kroku, ale zavřenou pravou ruku drží před sebou.

„Pojď blíž, chlapče," zavolal Silver. „Nesním tě. Podej to sem, suchozemče. Já znám pravidla, to teda jo; deputaci neublížím."

Bukanýr, takhle povzbuzený, vykročil čileji, z ruky do ruky předal Silverovi něco a ještě čileji se vrátil ke svým druhům.

Lodní kuchař se podíval, co dostal.

„Černá známka! To jsem si myslel," poznamenal. „Kde jste asi vzali papír? No páni! Koukněte se; tohle štěstí nepřinese! Vy jste to vyřízli z Bible. Který blázen rozřezal Bibli?"

„No vidíte!" řekl Morgan. „Vidíte! Co jsem říkal? Nic dobrýho z toho nebude, říkal jsem."

„No, teď jste to mezi sebou pěkně zpečetili," pokračoval Silver. „Ted budete všichni viset, myslím. Kterej měkkej suchozemec měl Bibli?"

„Byl to Dick," řekl jeden.

„Dick, jo? Tak ať se Dick začne modlit," řekl Silver. „Dick už si svůj kus štěstí užil, to teda jo, na to se můžete spolehnout."

Ale tu se do toho vložil ten dlouhý muž se žlutýma očima.

„Nech toho, Johne Silvere," řekl. „Tahle posádka ti dala černou známku na plný poradě, jak velí povinnost; tak ji hezky obraťˇ, jak velí povinnost, a podívej se, co tam stojí. Pak můžeš mluvit."

„Děkuju, George," odpověděl lodní kuchař. „Ty jsi byl vždycky čilej, když šlo o věc, a pravidla znáš nazpaměť, George, a to mě těší. No, tak co to je? Á! ‚Sesazen' – tak to je, jo? To je ale pěkně napsaný; jako tištěný, přísahám. To je tvůj rukopis, George? No ty ses v týhle posádce stal docela vůdčí osobností. Nedivil bych se, kdybys byl příštím kapitánem ty. Buď tak hodnej a podej mi ještě jednou tu pochodeň, jo? Tahle dýmka netáhne."

„No tak," řekl George, „už si z týhle posádky blázny dělat nebudeš. Podle vlastních slov seš vtipálek; ale teď je s tebou konec, tak možná slezeš z toho sudu a pomůžeš hlasovat."

„Myslel jsem, žes říkal, že znáš pravidla," odvětil Silver pohrdavě. „Když už ne ty, tak já je znám; a já tu počkám – a pořád jsem váš kapi-

tán, pamatujte si to –, dokud nevysypete, co proti mně máte, a já neodpovím; do tý doby nestojí ta vaše černá známka ani za suchar. Potom se uvidí."

„Ó," odpověděl George, „jen se ničeho neboj; *my* máme všechno v pořádku. Za prvý, tuhle plavbu jsi zpackal – musel bys bejt pěkně drzej, abys řek, že ne. Za druhý, nechal jsi nepřítele vyklouznout z týhle pasti zadarmo. Proč chtěli ven? To nevím, ale je dost jasný, že chtěli. Za třetí, nedovolil jsi nám, abychom na ně cestou zaútočili. Jo, my tě prokoukli, Johne Silvere; ty chceš hrát falešnou hru, v tom je u tebe chyba. A pak, za čtvrtý, je tu tenhle kluk."

„Je to všechno?" zeptal se Silver klidně.

„A to stačí," odsekl George. „Kvůli tvýmu packalství budeme všichni viset a schnout na slunci."

„No tak, poslouchejte, já vám na ty čtyři body odpovím; jeden po druhým vám na ně odpovím. Já jsem tuhle plavbu zpackal, jo? No tak, všichni víte, co jsem chtěl, a všichni víte, že kdyby se to bylo udělalo, byli bychom dneska v noci na palubě Hispanioly, jako že tu stojím, každej z nás živej a zdravej a plnej dobrýho švestkovýho pudinku, a poklad by byl v podpalubí, u hromu! No, a kdo mi zkřížil cestu? Kdo mi svázal ruce, když jsem byl řádnej kapitán? Kdo mi dal černou známku hned ten den, co jsme přistáli, a začal celej tenhle tanec? Jo, je to pěknej tanec – v tom s váma souhlasím – a moc se podobá námořnickýmu tanci na konci provazu u Popravčího doku v Londýně, to teda jo. Ale kdo to udělal? No přece Anderson a Hands a ty, George Merry! A ty jsi z tý vměšovačný party poslední, kdo ještě zůstal nad vodou; a máš tu drzost jako sám Davy Jones, že se postavíš a chceš bejt kapitánem místo mě – ty, co jsi nás všechny potopil! U všech ďasů! To předčí i tu nejtlustší námořnickou historku."

Silver se odmlčel a podle tváří George Merryho a jeho nedávných kumpánů jsem viděl, že ta slova nepadla nadarmo.

„To k bodu jedna," vykřikl obžalovaný a otřel si pot z čela, protože mluvil s takovou prudkostí, až se srub otřásal. „No, dávám vám svý slovo, že se mi z toho dělá zle, mluvit s váma. Nemáte rozum ani paměť a jen se můžu dohadovat, kde byly vaše matky, že vás pustily na moře. Na moře! Rytíři štěstěny! Vy budete spíš krejčí, řek bych."

„Pokračuj, Johne," řekl Morgan. „Odpověz i na ty ostatní."

„Á, ty ostatní!" odpověděl John. „To je pěkná sbírka, co? Říkáte, že tahle plavba je zpackaná. Á! U všech svatejch, kdybyste chápali, jak hrozně je zpackaná, to byste viděli! Jsme tak blízko šibenice, že mi z toho přemejšlení tuhne krk. Možná jste je už viděli, jak visej v řetězech, ptáci kolem nich, a námořníci na ně ukazujou, když plujou s odlivem dolů. ‚Kdo je to?' povídá jeden. ‚Tamten? No, to je John Silver. Toho jsem dobře znal,' povídá druhej. A slyšíte řetězy řinčet, když se obracíte a míříte k další bóji. No, a tam zhruba jsme, všichni do jednoho, díky němu a Handsovi a Andersonovi a dalším zkázonosným bláznům mezi váma. A jestli chcete vědět o bodu čtyři a o tom klukovi, no, ať mi praskne kýl, copak to není rukojmí? Budem snad plejtvat rukojmím? Ne, to my ne; může to bejt naše poslední šance, a nedivil bych se. Zabít toho kluka? Já ne, kamarádi! A bod tři? No jo, k bodu tři je toho hodně co říct. Možná vám nic neříká, že vás každej den prohlídne opravdovej vystudovanej doktor – tebe, Johne, s rozbitou hlavou – nebo tebe, George Merry, co tě ani ne před šesti hodinama třásla zimnice a ještě v tuhle chvíli máš oči barvy citronový kůry? A možná jste taky nevěděli, že sem pluje doprovodná loď? Ale pluje, a už to nebude dlouho trvat; a uvidíme, kdo bude rád, že má rukojmí, až na to dojde. A co se týče bodu dva a proč jsem uzavřel dohodu – no, vy jste se za mnou připlazili po kolenou, abych ji uzavřel – po kolenou jste přilezli, tak jste byli zdeptaný –, a taky byste umřeli hlady, kdybych to neudělal – ale to je maličkost! Koukněte se tamhle – proto!"

A hodil na podlahu papír, který jsem okamžitě poznal – nebyla to nic jiného než ta mapa na žlutém papíře se třemi červenými křížky,

kterou jsem našel v nepromokavém plátně na dně kapitánovy truhly. Proč mu ji doktor dal, to jsem si nedokázal představit.

Ale jestli to bylo nevysvětlitelné pro mě, pro přeživší vzbouřence bylo objevení mapy neuvěřitelné. Vrhli se na ni jako kočky na myš. Šla z ruky do ruky, jeden ji vytrhával druhému; a podle kleteb, výkřiků a dětinského smíchu, se kterými ji prohlíželi, byste si mysleli, že nejen přebírají to zlato samo, ale že s ním už k tomu bezpečně plují po moři.

„Jo," řekl jeden, „to je Flint, to je jistý. J. F. a pod tím čára s uzlem; tak to dělal vždycky."

„Moc pěkný," řekl George. „Ale jak s tím máme zmizet, když nemáme loď?"

Silver najednou vyskočil, opřel se rukou o stěnu a vykřikl: „Tak tě varuju, George. Ještě jedno drzý slovo a vyzvu tě a budeme se bít. Jak? No, jak to mám vědět já? To bys mi měl říct ty – ty a ti ostatní, co jste mě svým vměšováním připravili o můj škuner, ať shoříte! Ale to ty ne, to nedokážeš; nemáš ani vynalézavost švába. Ale slušně mluvit dokážeš, a budeš, George Merry, na to se můžeš spolehnout."

„To je dost spravedlivý," řekl starý Morgan.

„Spravedlivý! To bych řek," řekl lodní kuchař. „Vy jste ztratili loď; já našel poklad. Kdo je v tom lepší chlap? A teď odstupuju, u hromu! Zvolte si za kapitána, koho chcete; já s tím končím."

„Silver!" křičeli. „Ať žije Barbecue! Barbecue kapitánem!"

„Tak takhle to zní, jo?" vykřikl kuchař. „George, myslím, že si budeš muset ještě počkat, kamaráde; a máš štěstí, že nejsem pomstychtivej člověk. Ale to nikdy nebyl můj způsob. A teď, kamarádi, co s tou černou známkou? Teď už moc nestojí, co? Dick si zkazil štěstí a zničil Bibli, a to je asi tak všechno."

„Ale přísahat se na ni ještě dá, ne?" zabručel Dick, kterého zjevně znepokojovala kletba, kterou na sebe přivolal.

„Na Bibli s vyříznutým kusem!" odpověděl Silver posměšně. „Kdepak. Ta už nezavazuje o nic víc než zpěvník."

„Fakt ne?“ vykřikl Dick s jakousi radostí. „No, to se taky hodí, řek bych.“

„Tu máš, Jime – tady máš kuriozitu,“ řekl Silver a hodil mi ten papír.

Byl asi tak velký jako korunová mince. Jedna strana byla prázdná, protože to byl poslední list; na druhé byl verš nebo dva ze Zjevení – mezi jinými tato slova, která mi pronikavě utkvěla v mysli: „Venku jsou psi a vrahové.“ Potištěná strana byla začerněná dřevěným popelem, který se už začínal stírat a špinil mi prsty; na prázdné straně stálo, napsané tímtéž, jediné slovo: „Sesazen.“ Tu kuriozitu mám u sebe i v tuto chvíli, ale z písma už nezůstala ani stopa, kromě jediného škrábnutí, jaké by člověk mohl udělat nehtem palce.

Tím skončily události té noci. Brzy nato jsme si všichni dali po doušku a ulehli ke spánku, a celá Silverova pomsta se omezila na to, že George Merryho postavil na stráž a pohrozil mu smrtí, kdyby se ukázal nespolehlivý.

Dlouho jsem nemohl zamhouřit oči, a Bůh ví, že jsem měl dost látky k přemýšlení: muže, kterého jsem toho odpoledne zabil, svou vlastní nanejvýš nebezpečnou situaci, a hlavně tu pozoruhodnou hru, kterou teď Silver, jak jsem viděl, hrál – jednou rukou držel vzbouřence pohromadě a druhou se chytal všech možných i nemožných prostředků, aby se usmířil a zachránil svůj bídný život. On sám spal pokojně a nahlas chrápal, a přece mě, jakkoli byl zlý, bolelo srdce, když jsem pomyslel na temná nebezpečí, která ho obklopovala, a na potupnou šibenici, která ho čekala.

Kapitola třicátá: Na čestné slovo

Probudil mě – vlastně nás probudil všechny, protože jsem viděl, že se otřepal i strážný, který se svezl ke dveřnímu sloupku – jasný, srdečný hlas, který na nás volal z okraje lesa:

„Haló, srube!“ volal. „Tady je doktor.“

A byl to opravdu doktor. Ačkoli jsem ten zvuk rád slyšel, moje radost nebyla úplně nesmíšená. Se zmatkem jsem si vzpomněl na své neposlušné a tajné jednání, a když jsem viděl, kam mě přivedlo – mezi jaké společníky a do jakých nebezpečí –, styděl jsem se mu podívat do tváře.

Musel vstávat potmě, protože sotva svítalo; a když jsem doběhl ke střílně a vyhlédl ven, viděl jsem ho, jak stojí, stejně jako kdysi Silver, po kolena v plazivém oparu.

„To jste vy, doktore! Krásný dobrý jitro, pane!“ zavolal Silver, ve vteřině úplně probuzený a celý zářící dobrou náladou. „Brzičko a časně, to se ví; a kdo dřív přijde, ten dřív dostane příděl, jak se říká. George, rozhýbej kosti, synku, a pomoz doktoru Liveseymu přes palubu. Všem se daří dobře, vašim pacientům – všichni jsou zdraví a veselí.“

Tak mlel pořád dál, stál na vršku pahorku, berli pod paží a jednou rukou se opíral o stěnu srubu – hlasem, chováním i výrazem úplně ten starý John.

„Taky pro vás máme pěkný překvapení, pane,“ pokračoval. „Máme tu malýho cizince – he, he! Novýho nájemníka a strávníka, pane, a vypadá zdravě a napnutě jako struna; spal jako pán, to teda jo, hned vedle Johna – příď na příď jsme leželi, celou noc.“

Doktor Livesey byl už mezitím přes palisádu a docela blízko kuchaře a slyšel jsem, jak se mu změnil hlas, když řekl: „Snad ne Jim?“

„Ten samej Jim jako vždycky,“ povídá Silver.

Doktor se úplně zastavil, i když nepromluvil, a trvalo několik vteřin, než se zdálo, že je schopen jít dál.

„Inu, inu,“ řekl nakonec, „nejdřív povinnost, potom zábava, jak byste mohl říct sám, Silvere. Pojďme se podívat na ty vaše pacienty.“

V příští chvíli vešel do srubu, jen na mě zachmuřeně kývl a pustil se do práce mezi nemocnými. Zdálo se, že se ničeho neobává, i když musel vědět, že jeho život visí mezi těmi zrádnými ďábly na vlásku; a hovořil s pacienty, jako by konal obyčejnou lékařskou návštěvu v nějaké spořádané anglické rodině. Jeho chování asi zapůsobilo i na ty muže, protože se k němu chovali, jako by se nic nestalo, jako by byl pořád lodním lékařem a oni pořád věrní obyčejní námořníci.

„Daří se vám dobře, příteli,“ řekl chlapíkovi s obvázanou hlavou, „a jestli někdy někdo unikl o vlásek, byl jste to vy; musíte mít hlavu tvrdou jako železo. Tak co, George, jak se vede? Barvu máte pěknou, to jistě; vždyť vám, člověče, jdou játra vzhůru nohama. Vzal jste si ten lék? Vzal si ten lék, chlapi?“

„Jo, jo, pane, vzal, to teda vzal,“ odpověděl Morgan.

„Protože víte, když už jsem lékař vzbouřenců, nebo vězeňský lékař, jak tomu raději říkám,“ povídá doktor Livesey svým nejlaskavějším způsobem, „pokládám za věc cti, abych nepřišel o jediného muže, kterého si žádá král Jiří, Bůh mu žehnej, a šibenice.“

Ti darebáci se po sobě podívali, ale tu ránu na tělo mlčky spolkli.

„Dickovi není dobře, pane,“ řekl jeden.

„Opravdu?“ odpověděl doktor. „Tak pojďte sem, Dicku, a ukažte mi jazyk. Ne, divil bych se, kdyby mu bylo dobře! S takovým jazykem by ten člověk vyděsil i Francouze. Další zimnice.“

„No vidíte,“ řekl Morgan, „to přišlo z toho rozřezávání Biblí.“

„To přišlo – jak říkáte – z toho, že jste dokonalí osli," odsekl doktor, „a nemáte dost rozumu, abyste rozeznali zdravý vzduch od jedu a suchou zem od odporné, morové slatě. Pokládám za nejpravděpodobnější – i když je to samozřejmě jen názor –, že než tu malárii dostanete z těla, všichni to pěkně odnesete. Tábořit v bažině, to vás napadlo? Silvere, divím se vám. Vy celkově vzato nejste takový hlupák jako mnozí; ale nezdá se mi, že byste měl o pravidlech zdraví sebemenší ponětí.

„Tak," dodal, když jim všem rozdal léky a oni s opravdu směšnou pokorou, spíš jako děti z chudobince než jako krví potřísnění vzbouřenci a piráti, poslušně spolkli, co jim předepsal, „tak, na dnešek je to hotové. A teď bych si rád promluvil s tím chlapcem, prosím."

A ledabyle kývl hlavou mým směrem.

George Merry stál u dveří, plival a prskal kvůli nějakému léku, který mu nechutnal; ale při prvním slově doktorova návrhu se celý rudý otočil, vykřikl „Ne!" a zaklel.

Silver uhodil otevřenou dlaní do sudu.

„Ti-cho!" zařval a rozhlédl se kolem sebe jako opravdový lev. „Doktore," pokračoval svým obvyklým tónem, „to jsem si zrovna myslel, protože vím, že toho kluka máte rád. Jsme vám všichni pokorně vděčný za vaši laskavost, a jak vidíte, věříme vám a polykáme ty léky jako grog. A myslím, že jsem našel způsob, kterej bude vyhovovat všem. Hawkinsi, dáš mi svý čestný slovo jako mladej gentleman – protože mladej gentleman jseš, i když z chudejch poměrů –, svý čestný slovo, že nepřeřízneš kotevní lano a nezdrhneš?"

Ochotně jsem dal slib, který se ode mě žádal.

„Tak, doktore," řekl Silver, „vy si hezky vyjděte ven z tý palisády, a jakmile tam budete, přivedu toho kluka dolů z vnitřní strany a myslím, že si můžete popovídat přes kůly. Dobrý den, pane, a naše úcta panu statkáři a kapitánu Smollettovi."

Výbuch nesouhlasu, který dosud tlumily jen Silverovy temné pohledy, propukl hned, jakmile doktor vyšel ze srubu. Silvera otevřeně ob-

vinili, že hraje dvojí hru – že se snaží uzavřít pro sebe zvláštní mír, že obětuje zájmy svých společníků i obětí, zkrátka jedním slovem že dělá přesně to, co opravdu dělal. Mně to v tomhle případě připadalo tak zjevné, že jsem si nedovedl představit, jak jejich hněv odvrátí. Ale on byl dvakrát větší chlap než všichni ostatní a jeho včerejší vítězství mu nad jejich myslí dalo obrovskou převahu. Vynadal jim do všech hlupáků a tupců, co si jen dovedete představit, řekl, že je nutné, abych s doktorem promluvil, zamával jim mapou před obličeji a zeptal se jich, jestli si můžou dovolit porušit smlouvu zrovna v den, kdy se chystají na hledání pokladu.

„Ne, u hromu!“ vykřikl. „To my musíme porušit smlouvu, až přijde čas; a do tý doby budu toho doktora balamutit, i kdybych mu měl boty mazat brandy.“

A pak jim nařídil, aby rozdělali oheň, a vykráčel ven o berli, s rukou na mém rameni, a nechal je tam ve zmatku, umlčené spíš jeho výmluvností než přesvědčené.

„Pomalu, chlapče, pomalu,“ řekl. „Mohli by se na nás vrhnout v mžiku oka, kdyby viděli, že spěcháme.“

Velice rozvážně jsme tedy přešli po písku tam, kde nás na druhé straně palisády čekal doktor, a jakmile jsme byli tak blízko, že jsme mohli pohodlně mluvit, Silver se zastavil.

„Tohle si taky poznamenejte, doktore,“ povídá, „a ten kluk vám poví, jak jsem mu zachránil život a jak mě za to ještě sesadili, na to se můžete spolehnout. Doktore, když člověk pluje tak ostře proti větru jako já – hraje o poslední dech v těle, dalo by se říct, jako o groš –, možná byste nepovažoval za moc, kdybyste mu řek jedno dobrý slovo? Prosím, pamatujte si, že teď už nejde jenom o můj život – jde i o život toho kluka; a promluvte se mnou poctivě, doktore, a dejte mi kousek naděje, ať můžu jít dál, pro Boží milosrdenství.“

Silver byl jako vyměněný, jakmile byl venku a měl k přátelům a ke srubu záda; tváře jako by se mu propadly, hlas se mu třásl; nikdy jsem

neviděl nikoho, kdo by to myslel smrtelně vážněji.

„Ale Johne, vy se snad nebojíte?“ zeptal se doktor Livesey.

„Doktore, já nejsem zbabělec; ne, to teda ne – ani *tolik* ne!“ a luskl prsty. „Kdybych byl, neřek bych to. Ale přiznám se poctivě, že mě z šibenice jímá třas. Vy jste dobrej a poctivej člověk; lepšího jsem nikdy neviděl! A nezapomenete, co jsem udělal dobrýho, stejně jako nezapomenete to zlý, to já vím. A já odstoupím stranou – koukněte – a nechám vás s Jimem o samotě. A tohle mi taky připište k dobru, protože to je kus cesty, to teda je!“

S těmi slovy kus poodstoupil, až byl z doslechu, sedl si tam na pařez a začal si hvízdat a chvílemi se na svém sedadle otočil, aby měl na očích hned mě a doktora, hned své nezkrotné grázly, jak chodili sem a tam po písku mezi ohněm, který znovu rozdělávali, a srubem, odkud vynášeli vepřové a suchary na snídani.

„Tak, Jime,“ řekl doktor smutně, „tady tě máme. Jak sis zavařil, tak si to taky sníš, chlapče. Bůh ví, že ti to v srdci nedokážu vyčítat, ale tolik ti řeknu, ať je to laskavé, nebo ne: dokud byl kapitán Smollett zdravý, neodvážil by ses odejít; a když byl nemocný a nemohl tomu zabránit, u všech všudy, to bylo vyložené zbabělé!“

Přiznám se, že jsem se tu rozplakal. „Pane doktore,“ řekl jsem, „mohl byste mě ušetřit. Vyčítal jsem si to dost; můj život je tak jako tak ztracený a už bych byl mrtvý, kdyby se za mě Silver nepostavil; a, pane doktore, věřte mi, umřít dokážu – a troufám si říct, že si to zasloužím –, ale bojím se mučení. Jestli mě začnou mučit –“

„Jime,“ přerušil mě doktor a hlas měl úplně změněný, „Jime, tohle nedopustím. Přeskoč, a utečeme.“

„Pane doktore,“ řekl jsem, „dal jsem slovo.“

„Já vím, já vím,“ vykřikl. „S tím teď nic nenaděláme, Jime. Vezmu to na sebe, se vším všudy, vinu i hanbu, chlapče; ale nechat tě tady nemůžu. Skoč! Jeden skok a jsi venku, a poběžíme jako antilopy.“

„Ne," odpověděl jsem; „dobře víte, že sám byste to neudělal – ani vy, ani statkář, ani kapitán; a já taky ne. Silver mi věřil; dal jsem slovo, a vracím se. Ale, pane doktore, nenechal jste mě domluvit. Jestli mě začnou mučit, mohlo by mi uklouznout slovo o tom, kde je loď, protože jsem loď dostal, zčásti štěstím a zčásti tím, že jsem riskoval, a leží v Severní zátoce, u jižního břehu, kousek pod čárou přílivu. Za polovičního odlivu musí stát na suchu."

„Loď!" zvolal doktor.

Rychle jsem mu vylíčil svá dobrodružství a on mě mlčky vyslechl.

„Je v tom jakýsi osud," poznamenal, když jsem skončil. „Na každém kroku jsi to ty, kdo nám zachraňuje život; a myslíš snad, že tě necháme přijít o ten tvůj? To by bylo ubohé poděkování, chlapče. Odhalil jsi spiknutí; našel jsi Bena Gunna – to nejlepší, co jsi kdy udělal nebo uděláš, i kdyby ses dožil devadesáti. Ó, u Jupitera, když už mluvíme o Benu Gunnovi! Vždyť to je ta pravá čertovina. Silvere!" zavolal. „Silvere! Dám vám jednu radu," pokračoval, když se kuchař zase přiblížil; „s tím pokladem moc nespěchejte."

„Ale, pane, já dělám, co je v mejch silách, a tohle v nich není," řekl Silver. „Já můžu, s prominutím, zachránit život svůj a toho kluka jedině tím, že ten poklad budu hledat; na to se můžete spolehnout."

„Dobře, Silvere," odpověděl doktor, „jestli je to tak, půjdu ještě o krok dál: až ho najdete, dejte si pozor na bouři."

„Pane," řekl Silver, „jako mezi chlapem a chlapem, tohle je moc a zároveň málo. O co vám jde, proč jste opustili srub, proč jste mi dal tu mapu, to já nevím, že jo? A přece jsem udělal, co jste chtěl, se zavřenýma očima a bez jediného slova naděje! Ale ne, tohle už je moc. Jestli mi nechcete na rovinu říct, co tím myslíte, tak to řekněte a já pustím kormidlo."

„Ne," řekl doktor zamyšleně; „nemám právo říct víc; není to moje tajemství, víte, Silvere, jinak, dávám vám své slovo, bych vám ho řekl. Ale půjdu s vámi tak daleko, jak se odvážím, a ještě o krok dál, protože

mi za to kapitán pěkně pocuchá paruku, jestli se nemýlím! A nejdřív vám dám kousek naděje; Silvere, jestli se oba dostaneme z téhle vlčí jámy živí, udělám, co bude v mých silách, abych vás zachránil, jen křivou přísahu ne."

Silverova tvář zazářila. „Víc byste neřek, to jsem si jistej, pane, ani kdybyste byl moje matka," vykřikl.

„Tak, to je můj první ústupek," dodal doktor. „Druhý je rada: držte toho chlapce u sebe, a až budete potřebovat pomoc, zavolejte. Jdu vám ji obstarat, a už to vám ukáže, jestli mluvím do větru. Sbohem, Jime."

A doktor Livesey mi přes palisádu podal ruku, kývl na Silvera a svižným krokem se vydal do lesa.

Kapitola třicátá první: Hledání pokladu – Flintův ukazatel

„Jime," řekl Silver, když jsme byli sami, „jestli jsem já zachránil život tobě, ty jsi zachránil život mně; a na to nezapomenu. Viděl jsem, jak ti doktor kynul, abys utek – koutkem oka jsem to viděl, to teda jo; a viděl jsem, jak říkáš ne, tak jasně, jako bych to slyšel. Jime, to máš u mě k dobru. Tohle je první záblesk naděje od tý doby, co se nepovedl útok, a ten dlužím tobě. A teď, Jime, se máme pustit do hledání pokladu, a ještě k tomu se zapečetěnými rozkazy, a to se mi nelíbí; a ty a já se musíme držet pohromadě, tak nějak záda k zádům, a zachráníme si krky navzdory osudu i štěstěně."

Vtom na nás jeden muž zavolal od ohně, že je snídaně hotová, a brzy jsme seděli tu a tam po písku nad suchary a smaženým soleným masem. Rozdělali oheň, na kterém by se dal opéct vůl, a ten se teď tak rozpálil, že se k němu dalo přiblížit jen z návětrné strany, a i tam jen opatrně. Ve stejném marnotratném duchu uvařili, myslím, třikrát víc, než jsme dokázali sníst; a jeden z nich s prázdným smíchem hodil, co zbylo, do ohně, který nad tím nezvyklým palivem znovu vzplál a zahučel. Nikdy v životě jsem neviděl lidi, kteří by se tak málo starali o zítřek; žít ze dne na den, jinak se jejich způsob nedá popsat; a s tím plýtváním jídlem a se spícími hlídkami, i když byli dost odvážní na krátkou šarvátku, po které je hotovo, jsem viděl, jak se naprosto nehodí na cokoli jako delší tažení.

Dokonce ani Silver, který jedl, co mu síly stačily, s Kapitánem Flintem na rameni, neměl pro jejich lehkomyslnost jediné slovo výčitky. A to mě překvapilo o to víc, že jsem si myslel, že se nikdy neukázal tak prohnaný jako tehdy.

„Jo, kamarádi," řekl, „máte štěstí, že tu máte Barbecue, aby za vás myslel touhle hlavou. Dostal jsem, co jsem chtěl, to teda jo. Je pravda, že oni mají loď. Kde ji mají, to ještě nevím; ale jakmile najdem poklad, budem muset skočit a zjistit to. A pak, kamarádi, kdo má čluny, ten má podle mě navrch."

Tak pořád mlel s pusou plnou horké slaniny; tak jim vracel naději a důvěru, a jak víc než jen tuším, zároveň tím spravoval i tu svou.

„Co se týče rukojmího," pokračoval, „to byl, myslím, jeho poslední rozhovor s těma, co je má tak rád. Já se dozvěděl svou novinku a díky mu za ni; ale to je vyřízený a hotový. Až půjdem hledat poklad, vezmu ho na provaz, protože ho budem hlídat jako zlato, pro případ nehody, pamatujte si, a zatím taky. Jakmile budem mít loď i poklad a budem na moři jako veselí kumpáni, no, pak si s panem Hawkinsem promluvíme, to teda jo, a dáme mu jeho podíl, to se ví, za všechnu jeho laskavost."

Nebylo divu, že muži měli teď dobrou náladu. Já jsem byl naopak strašně sklíčený. Kdyby se ukázalo, že plán, který právě načrtl, je proveditelný, Silver, už dvojnásobný zrádce, by neváhal se ho chopit. Pořád stál jednou nohou v každém táboře a nebylo pochyb, že bohatství a svobodu s piráty by dal přednost před holým vyváznutím ze šibenice, což bylo to nejlepší, v co mohl doufat na naší straně.

Ba co víc, i kdyby to dopadlo tak, že by musel dodržet slovo dané doktoru Liveseymu, i tak, jaké nebezpečí nás čekalo! Jaká to bude chvíle, až se podezření jeho stoupenců změní v jistotu a on a já budeme muset bojovat o holý život – on mrzák a já chlapec – proti pěti silným a čilým námořníkům!

Připočtěte k téhle dvojí obavě tajemství, které ještě viselo nad jednáním mých přátel, to, že nevysvětlitelně opustili pevnůstku, nepochopitelně vydali mapu, nebo co bylo ještě těžší pochopit, doktorovo poslední varování Silverovi: „Až ho najdete, dejte si pozor na bouři," a snadno uvěříte, jak málo mi snídaně chutnala a s jak neklidným srdcem jsem se za svými věznitelí vydal hledat poklad.

Byli bychom zvláštní podívanou, kdyby nás tam někdo viděl – všichni v ušpiněných námořnických šatech a všichni kromě mě ozbrojení po zuby. Silver měl na sobě zavěšené dvě muškety – jednu vpředu a jednu vzadu –, kromě velkého tesáku u pasu a pistole v každé kapse kabátu s rovně střiženými šosy. A aby byl jeho podivný vzhled úplný, seděl mu na rameni Kapitán Flint a brebentil útržky nesmyslných námořnických řečí. Já měl kolem pasu provaz a poslušně jsem šel za lodním kuchařem, který držel volný konec lana hned ve volné ruce, hned mezi svými silnými zuby. Úplně jako by vodili tancujícího medvěda.

Ostatní muži byli obtíženi všelijak, někteří nesli krumpáče a lopaty – protože to byla úplně první nezbytnost, kterou si z Hispanioly přivezli na břeh –, jiní byli naložení vepřovým, suchary a brandy na polední jídlo. Všechny zásoby, jak jsem si všiml, pocházely z našich, a viděl jsem, že Silver předchozí noci mluvil pravdu. Kdyby se s doktorem nedohodl, on i jeho vzbouřenci, opuštění lodí, by byli nuceni živit se čistou vodou a tím, co by ulovili. Voda by jim moc nechutnala; námořník obvykle není dobrý střelec; a kromě toho všeho, když měli tak málo jídla, nebylo pravděpodobné, že by měli nazbyt prachu.

Nuže, takhle vystrojení jsme vyrazili všichni – dokonce i chlapík s rozbitou hlavou, který by jistě měl zůstat ve stínu – a jeden za druhým jsme se roztroušeně dovlekli na pláž, kde na nás čekaly dva kapitánské čluny. I na nich byly vidět stopy opileckého bláznovství pirátů, na jednom zlomené sedátko a oba byly zablácené a nevylité. Kvůli bezpečnosti jsme měli vzít oba s sebou; a tak jsme se rozdělili do obou a vypluli na hladinu kotviště.

Cestou se trochu diskutovalo o mapě. Červený křížek byl samozřejmě příliš velký, než aby podle něj člověk mohl jít; a znění poznámky na rubu, jak uslyšíte, připouštělo jistou dvojznačnost. Znělo, jak si čtenář možná vzpomene, takto:

> Vysoký strom, rameno Dalekohledu, směr o čárku k severu od severoseverovýchodu.
> Ostrov koster východojihovýchod, o čárku k východu.
> Deset stop.

Hlavním znamením byl tedy vysoký strom. Přímo před námi ohraničovala kotviště náhorní plošina, vysoká dvě stě až tři sta stop, která na severu navazovala na svažité jižní rameno Dalekohledu a směrem k jihu se znovu zvedala v drsný, skalnatý vrchol zvaný vrch Zadní stěžeň. Temeno plošiny bylo hustě posázené borovicemi různé výšky. Tu a tam se jeden strom jiného druhu tyčil o čtyřicet nebo padesát stop nad své sousedy, a který z nich je ten pravý „vysoký strom“ kapitána Flinta, se dalo rozhodnout jen na místě a podle kompasu.

A přesto, i když to tak bylo, si každý muž v člunech vybral svého favorita, ještě než jsme byli v polovině cesty, jen Dlouhý John krčil rameny a vybízel je, ať počkají, až tam budou.

Podle Silverových pokynů jsme veslovali zvolna, abychom muže předčasně neunavili, a po docela dlouhé plavbě jsme přistáli u ústí druhé říčky – té, která stéká zalesněnou roklí Dalekohledu. Odtamtud jsme se stočili doleva a začali stoupat po svahu k náhorní plošině.

Zpočátku nás těžká, bahnitá půda a spletené bažinné porosty velice zdržovaly; ale kousek po kousku začínal svah příkřeji stoupat a půda pod nohama byla kamenitější a les měnil svůj ráz a rostl řidčeji. Opravdu jsme se blížili k nejpříjemnější části ostrova. Místo trávy tu skoro všude rostla silně vonící kručinka a spousta kvetoucích keřů. Houštiny zelených muškátovníků byly tu a tam protkané rudými sloupy a širokými stíny borovic; a ty první mísily své koření s vůní těch

druhých. Vzduch byl navíc svěží a čilý, a to pod kolmými slunečními paprsky naše smysly nádherně osvěžovalo.

Skupina se rozvinula do vějíře a muži pokřikovali a poskakovali sem a tam. Asi uprostřed a hodně pozadu za ostatními jsme šli Silver a já – já uvázaný na provaze, on se s hlubokým oddechováním brodil sesouvajícím se štěrkem. Občas jsem mu dokonce musel podat ruku, jinak by mu uklouzla noha a skutálel by se pozpátku z kopce.

Takhle jsme ušli asi půl míle a blížili se k okraji náhorní plošiny, když muž, který šel úplně nalevo, začal hlasitě křičet, jako by se něčeho děsil. Volal a volal a ostatní se rozběhli jeho směrem.

„Ten nemohl najít poklad," řekl starý Morgan, když kolem nás zprava spěchal, „protože ten je až úplně nahoře."

A opravdu, jak jsme zjistili, když jsme na to místo došli i my, bylo to něco úplně jiného. U paty dost velké borovice, zapletená do zelené liány, která některé menší kosti dokonce částečně nadzvedla, ležela na zemi lidská kostra s několika cáry oblečení. Myslím, že každému na okamžik přeběhl mráz po zádech.

„To byl námořník," řekl George Merry, který byl odvážnější než ostatní, přistoupil až k ní a prohlížel si cáry oblečení. „Aspoň tohle je dobrý námořnický sukno."

„Jo, jo," řekl Silver, „to je dost možný; biskupa bys tu asi nečekal, řek bych. Ale co je to za způsob, aby takhle ležely kosti? To není přirozený."

Opravdu, při druhém pohledu se zdálo nemožné představit si, že tělo leží v přirozené poloze. Až na jistý nepořádek – snad dílo ptáků, kteří se na něm živili, nebo pomalu rostoucí liány, která jeho ostatky postupně obrostla – ležel ten muž úplně rovně, nohy mu mířily jedním směrem a ruce, zdvižené nad hlavu jako u skokana do vody, mířily přesně opačně.

„Do mý starý palice mi vlezl jeden nápad," poznamenal Silver. „Tady je kompas; tamhle je nejvyšší špička Ostrova koster, trčí jako

zub. Změřte směr podle čáry těch kostí, jo?“

Stalo se. Tělo mířilo přímo na ostrov a kompas ukázal, jak měl, východojihovýchod, o čárku k východu.

„To jsem si myslel,“ vykřikl kuchař; „tohle je ukazatel. Přímo tamhle nahoru vede naše cesta k Polárce a k veselejm dolarům. Ale u hromu! Až mě z toho mrazí uvnitř, když si vzpomenu na Flinta. Tohle je jeden z *jeho* vtipů, o tom žádná. On a těch šest tu byli sami; zabil je, všechny do jednoho; a tohohle sem dotáh a položil ho podle kompasu, ať mi praskne kýl! Jsou to dlouhý kosti a vlasy byly žlutý. Jo, to bude Allardyce. Pamatuješ si Allardyce, Tome Morgane?“

„Jo, jo,“ odvětil Morgan; „pamatuju; dlužil mi peníze, to teda jo, a vzal si s sebou na břeh můj nůž.“

„Když už mluvíme o nožích,“ řekl jiný, „proč tu nikde neleží ten jeho? Flint nebyl chlap, co by námořníkovi vybíral kapsy; a ptáci by ho asi nechali bejt.“

„U všech ďasů, to je pravda!“ vykřikl Silver.

„Nic tu nezůstalo,“ řekl Merry, který se pořád přehraboval mezi kostmi; „ani měďák, ani tabatěrka. To mi nepřijde přirozený.“

„Ne, u všech svatejch, to není,“ souhlasil Silver; „není to přirozený a není to hezký, povídáš. Hrom do toho! Kamarádi, kdyby byl Flint naživu, tohle by bylo pro tebe i pro mě horký místo. Bylo jich šest a nás je šest; a teď jsou z nich kosti.“

„Viděl jsem ho mrtvýho, těmahle kukadlama,“ řekl Morgan. „Billy mě k němu vzal. Ležel tam s penízkama na očích.“

„Mrtvej – jo, to se ví, že je mrtvej a pod zemí,“ řekl chlapík s obvazem; „ale jestli kdy nějakej duch chodil, tak Flintův. Panebože, ten ale umíral zle, ten Flint!“

„Jo, to teda jo,“ poznamenal jiný; „chvíli zuřil, chvíli řval o rum a chvíli zpíval. ‚Patnáct chlapů‘, to byla jeho jediná písnička, kamarádi; a povídám vám po pravdě, od tý doby ji nerad poslouchám. Bylo hroz-

ný horko a okno bylo otevřený, a já slyšel tu starou písničku, jak se odtamtud nese, úplně jasně – a smrt už ho přitom táhla."

„No tak, no tak," řekl Silver; „nechte toho. Je mrtvej a nechodí, to já vím; aspoň ve dne chodit nebude, na to se můžete spolehnout. Starostí kočka chcípla. Kupředu pro dublony."

Vyrazili jsme, to ano; ale navzdory horkému slunci a jasnému dennímu světlu už piráti neběhali po lese každý zvlášť a s pokřikem, ale drželi se pohromadě a mluvili tlumeně. Hrůza z mrtvého bukanýra jim padla na mysl.

Kapitola třicátá druhá: Hledání pokladu – Hlas mezi stromy

Zčásti pod tíživým dojmem toho poplachu, zčásti aby si odpočinul Silver a nemocní, si celá skupina sedla, jakmile vystoupala na okraj svahu.

Protože se náhorní plošina trochu svažovala k západu, bylo z místa, kde jsme se zastavili, daleko vidět na obě strany. Před námi, přes koruny stromů, jsme viděli Lesní mys lemovaný příbojem; za námi jsme nejen shlíželi dolů na kotviště a Ostrov koster, ale viděli jsme – přes celou kosu a východní nížinu – velkou plochu otevřeného moře na východě. Přímo nad námi se tyčil Dalekohled, tu posetý jednotlivými borovicemi, tam černý od skalních srázů. Nebylo slyšet nic než vzdálený příboj, který stoupal ze všech stran, a cvrkot nesčetného hmyzu v křovinách. Ani človíčka, ani plachty na moři; už sama rozlehlost výhledu zvyšovala pocit samoty.

Silver si vsedě změřil kompasem několik směrů.

„Jsou tu tři ‚vysoký stromy‘," řekl, „zhruba ve správný čáře od Ostrova koster. ‚Rameno Dalekohledu‘, myslím, znamená tamhletu nižší špičku. Teď už je to dětská hra, najít ty věci. Skoro bych se napřed naobědval."

„Já se necítím moc čile," zabručel Morgan. „To vzpomínání na Flinta – myslím, že to bylo ono –, to mě dorazilo."

„No jo, synku, tak děkuj svý šťastný hvězdě, že je mrtvej," řekl Silver.

„Byl to ohavnej ďábel," vykřikl třetí pirát a otřásl se; „a tak modrej v obličeji!"

„To mu udělal rum," dodal Merry. „Modrej! No, myslím, že byl modrej. To je pravdivý slovo."

Od té doby, co našli kostru a dostali se na tuhle cestu myšlenek, mluvili čím dál tišeji, a teď už skoro šeptali, takže zvuk jejich hovoru sotva rušil ticho lesa. Najednou se zprostřed stromů před námi ozval tenký, vysoký, rozechvělý hlas a spustil dobře známou melodii a slova:

„Patnáct chlapů na truhle mrtvého –
jo-ho-ho, a láhev rumu!"

Nikdy jsem neviděl lidi, na které by něco zapůsobilo strašlivěji než na ty piráty. Barva zmizela ze všech šesti tváří jako kouzlem; někteří vyskočili na nohy, někteří se chytili jiných; Morgan se plazil po zemi.

„To je Flint, u –!" vykřikl Merry.

Píseň umlkla stejně náhle, jako začala – přerušená, řekli byste, uprostřed tónu, jako by někdo zpěvákovi položil ruku na ústa. Jak se nesla jasným, slunným vzduchem mezi zelenými korunami stromů, zdálo se mi, že zněla lehce a líbezně; a o to podivnější byl účinek na mé společníky.

„No tak," řekl Silver a popelavými rty zápasil, aby to slovo dostal ven; „takhle to nepůjde. Připravit k obratu. Tohle je divná věc a nevím, čí je to hlas, ale někdo si z nás dělá legraci – někdo z masa a kostí, na to se můžete spolehnout."

Jak mluvil, vrátila se mu odvaha a s ní i trocha barvy do tváře. Ostatní už začínali tomu povzbuzení naslouchat a trochu se vzpamatovávali, když se tentýž hlas ozval znovu – tentokrát ne zpěvem, ale slabým vzdáleným voláním, které se ještě slaběji ozývalo v roklích Dalekohledu.

„Darby M'Graw," naříkal – protože to slovo ten zvuk vystihuje nejlépe –, „Darby M'Graw! Darby M'Graw!" znovu a znovu a znovu; a pak o něco výš a s kletbou, kterou vynechávám: „Přines rum na záď, Darby!"

Bukanýři zůstali stát jako přikovaní a oči jim lezly z důlků. Ještě dlouho poté, co hlas utichl, mlčky a zděšeně zírali před sebe.

„Tím je to jasný!" vydechl jeden. „Pojďme pryč."

„To byla jeho poslední slova," zasténal Morgan, „jeho poslední slova na tomhle světě."

Dick vytáhl Bibli a horlivě se modlil. Dick byl dobře vychovaný, než se dal na moře a dostal se mezi špatnou společnost.

Silver však pořád nebyl přemožen. Slyšel jsem, jak mu cvakají zuby, ale ještě se nevzdal.

„Nikdo na tomhle ostrově o Darbym nikdy neslyšel," zamumlal; „nikdo kromě nás, co jsme tady." A pak, s velkým úsilím: „Kamarádi," vykřikl, „já jsem tu, abych ty věci dostal, a nenechám se porazit ani člověkem, ani ďáblem. Nikdy jsem se Flinta nebál, dokud byl živej, a u všech ďasů, postavím se mu i mrtvýmu. Ani ne čtvrt míle odsud leží sedm set tisíc liber. Kdy kterej rytíř štěstěny obrátil záď k takový hromadě dolarů kvůli nějakýmu ochlastovi s modrým ksichtem – a ještě k tomu mrtvýmu?"

Ale u jeho stoupenců nebylo ani známky, že by se jim vracela odvaha, spíš naopak rostla jejich hrůza z neuctivosti jeho slov.

„Dost, Johne!" řekl Merry. „Neprovokuj ducha."

A ostatní byli tak vyděšení, že ani neodpověděli. Kdyby si troufli, každý by utekl jinam; ale strach je držel pohromadě a těsně u Johna, jako by jim jeho odvaha pomáhala. On sám už svou slabost víceméně přemohl.

„Duch? No, možná," řekl. „Ale jedna věc mi není jasná. Byla tam ozvěna. Tak, nikdo ještě neviděl ducha, co by měl stín; no tak, k čemu by měl ozvěnu, to bych rád věděl? To přece není přirozený, ne?"

Ten argument mi připadal dost slabý. Ale u pověrčivých lidí nikdy nevíte, co na ně zapůsobí, a k mému údivu se George Merrymu velmi ulevilo.

„No, to je pravda," řekl. „Ty máš hlavu na krku, Johne, o tom žádná. Obrátit loď, kamarádi! Tahle posádka pluje špatným kurzem, už tomu věřím. A když se to tak vezme, byl to hlas jako Flintův, to připouštím, ale zas ne tak úplně jako jeho. Spíš se podobal hlasu někoho jinýho – spíš se podobal –"

„U všech ďasů, Ben Gunn!" zařval Silver.

„Jo, to byl," vykřikl Morgan a zvedl se na kolena. „Ben Gunn to byl!"

„Moc to na věci nemění, ne?" zeptal se Dick. „Ben Gunn tu není tělem o nic víc než Flint."

Ale starší námořníci tu poznámku přijali s opovržením.

„Ale Bena Gunna si nikdo nevšímá," vykřikl Merry; „mrtvej nebo živej, nikdo si ho nevšímá."

Bylo neuvěřitelné, jak se jim vrátila nálada a jak se jim do tváří vrátila přirozená barva. Brzy si spolu povídali, jen chvílemi naslouchali; a nedlouho potom, když už nic dalšího neslyšeli, vzali nářadí na ramena a vyrazili znovu, Merry v čele se Silverovým kompasem, aby je udržel ve správné čáře s Ostrovem koster. Řekl pravdu: mrtvý nebo živý, Bena Gunna si nikdo nevšímal.

Jen Dick pořád držel Bibli a cestou se kolem sebe ustrašeně rozhlížel; ale nenašel žádné pochopení a Silver si dokonce z jeho opatrnosti utahoval.

„Já ti to říkal," povídá – „já ti říkal, že sis zkazil Bibli. Když už se na ni nedá přísahat, co myslíš, že by za ni dal duch? Ani tohle!" a luskl svými velkými prsty a na chvilku se zastavil na berli.

Ale Dick se nedal utěšit; vlastně mi brzy bylo jasné, že ten mládenec onemocněl; horkem, vyčerpáním a otřesem z toho úleku se zimnice, kterou předpověděl doktor Livesey, zjevně rychle zhoršovala.

Tady nahoře se šlo pěkně volně; naše cesta vedla trochu z kopce, protože, jak jsem řekl, se náhorní plošina svažovala k západu. Borovice, velké i malé, rostly daleko od sebe; a dokonce i mezi skupinkami muškátovníků a azalek se pražila v horkém slunci široká volná prostranství. Jak jsme mířili ostrovem skoro na severozápad, dostávali jsme se na jedné straně čím dál blíž pod ramena Dalekohledu a na druhé jsme měli čím dál širší výhled na ten západní záliv, kde jsem se kdysi zmítal a třásl v koženém člunku.

Došli jsme k prvnímu z vysokých stromů, a podle směrů se ukázalo, že je to ten nesprávný. Stejně tak s druhým. Třetí se tyčil skoro dvě stě stop do vzduchu nad houštinou podrostu – obr mezi rostlinami, s rudým kmenem tlustým jako chalupa a se širokým stínem kolem, ve kterém by mohla cvičit celá rota. Daleko na moři byl nápadný z východu i ze západu a mohl být na mapě zakreslený jako navigační znamení.

Ale teď na mé společníky nezapůsobila jeho velikost; byla to vědomost, že někde pod jeho rozložitým stínem leží zakopané zlato za sedm set tisíc liber. Myšlenka na peníze, jak se blížili, pohltila všechny jejich dřívější hrůzy. Oči jim v hlavách žhnuly; nohy jim byly rychlejší a lehčí; celou duší lpěli na tom jmění, na tom celém životě rozmařilosti a rozkoší, který tam na každého z nich čekal.

Silver se s bručením belhal o berli; chřípí měl roztažená a chvěla se mu; klel jako šílenec, když mu mouchy sedaly na rozpálený, lesknoucí se obličej; zuřivě škubal provazem, který mě k němu poutal, a čas od času na mě obrátil vražedný pohled. Rozhodně se nijak nenamáhal skrývat své myšlenky, a já je rozhodně četl jako tištěné. V bezprostřední blízkosti zlata bylo všechno ostatní zapomenuto: jeho slib i doktorovo varování patřily minulosti, a nemohl jsem pochybovat, že doufá, že se zmocní pokladu, pod rouškou noci najde Hispaniolu a vstoupí na ni, podřeže každého poctivého člověka na tom ostrově a odpluje, jak původně zamýšlel, obtížený zločiny a bohatstvím.

Otřesený těmi obavami, jak jsem byl, jen těžko jsem stačil rychlému kroku hledačů pokladu. Tu a tam jsem klopýtl, a to pak Silver tak hrubě škubal provazem a vrhal na mě své vražedné pohledy. Dick, který se opozdil za námi a teď šel úplně poslední, si pro sebe blábolil modlitby i kletby, jak mu stoupala horečka. I to přidávalo k mé bídě, a ke všemu mě pronásledovala myšlenka na tragédii, která se kdysi na téhle plošině odehrála, když ten bezbožný bukanýr s modrým obličejem – ten, který umřel v Savannah, zpíval a křičel o pití – tam vlastní rukou pobil svých šest společníků. Tenhle háj, teď tak poklidný, se tehdy musel rozléhat výkřiky, pomyslel jsem si; a už při té myšlence se mi zdálo, že je slyším, jak se v něm rozléhají dosud.

Teď jsme byli na okraji houštiny.

„Hurá, kamarádi, všichni najednou!“ vykřikl Merry; a ti vpředu se rozběhli.

A najednou, ani ne deset kroků dál, jsme viděli, že se zastavili. Ozval se tlumený výkřik. Silver zdvojnásobil krok a zarýval se koncem berle do země jako posedlý; a v příští chvíli jsme se i on a já zarazili na místě.

Před námi byla velká jáma, ne moc čerstvá, protože stěny se sesuly a na dně vyrašila tráva. Ležela v ní násada krumpáče přelomená vedví a kolem byla rozházená prkna z několika beden. Na jednom z těch prken jsem uviděl rozžhaveným železem vypálené jméno WALRUS – jméno Flintovy lodi.

Všechno bylo nad slunce jasnější. Skrýš někdo našel a vyraboval; sedm set tisíc liber bylo pryč!

Kapitola třicátá třetí: Pád náčelníka

Takový zvrat ještě svět neviděl. Každý z těch šesti mužů vypadal, jako by do něj uhodil hrom. Ale u Silvera ta rána přešla skoro okamžitě. Všechny myšlenky jeho duše se upínaly k těm penězům, napjaté jako závodní kůň v plném trysku; nuže, v jediné vteřině ho to zastavilo na místě; a on neztratil hlavu, ovládl se a změnil plán dřív, než ostatní stačili to zklamání vůbec pochopit.

„Jime," zašeptal, „vezmi si tohle a připrav se, že bude zle."

A podal mi dvouhlavňovou pistoli.

Zároveň se začal nenápadně posouvat k severu a po pár krocích už mezi námi dvěma a těmi pěti ležela jáma. Pak se na mě podíval a kývl, jako by chtěl říct: „Tady je to úzký," a já si to opravdu myslel taky. Jeho pohled nebyl zrovna přátelský a mě ty ustavičné změny tak pobuřovaly, že jsem se nemohl zdržet a zašeptal jsem: „Tak vy jste zase přeběhl na druhou stranu."

Na odpověď už mu nezbyl čas. Bukanýři s kletbami a výkřiky začali jeden po druhém skákat do jámy, hrabat prsty a přitom odhazovali prkna stranou. Morgan našel zlaťák. Zvedl ho a vychrlil celý proud kleteb. Byla to mince za dvě guineje a čtvrt minuty šla mezi nimi z ruky do ruky.

„Dvě guineje!" zařval Merry a zatřásl jí Silverovi před očima. „Tak to je tvejch sedm set tisíc liber, jo? Ty seš ten pravej na obchody, co? Ty seš ten, co nikdy nic nezpackal, ty suchozemče s dřevěnou palicí!"

„Jen kopejte, hoši," řekl Silver s tou nejchladnější drzostí; „nejspíš najdete pár hlíz pro prasata, a nedivil bych se."

„Hlízy pro prasata!“ opakoval Merry ječivě. „Kamarádi, slyšíte to? Já vám povídám, že ten chlap tamhle to celou dobu věděl. Podívejte se mu do obličeje a uvidíte, že to tam má napsaný.“

„Á, Merry,“ poznamenal Silver, „zase se ucházíš o kapitána? Ty seš ale ctižádostivej mládenec, to se ví.“

Ale tentokrát stáli všichni úplně na Merryho straně. Začali se drápat z jámy a vrhali za sebe zuřivé pohledy. Jedné věci jsem si všiml, a ta pro nás vypadala dobře: všichni vylezli na opačné straně, než stál Silver.

Nuže, tak jsme tam stáli, dva na jedné straně, pět na druhé, jáma mezi námi, a nikdo nesebral dost odvahy, aby udeřil první. Silver se ani nepohnul; pozoroval je, velice vzpřímený na své berli, a vypadal tak klidně, jak jsem ho kdy viděl. Byl statečný, o tom žádná.

Nakonec si Merry zřejmě usmyslel, že by věci mohla pomoct řeč.

„Kamarádi,“ povídá, „tamhle jsou jenom dva; jeden je ten starej mrzák, co nás sem všechny přived a zpackal to až do tohohle konce; ten druhej je to štěně, kterýmu chci vyrvat srdce. Tak, kamarádi –“

Zvedal paži i hlas a zjevně chtěl vést útok. Ale právě v tu chvíli – prásk! prásk! prásk! – vyšlehly z houštiny tři výstřely z mušket. Merry se skácel po hlavě do jámy; muž s obvázanou hlavou se zatočil jako káča a padl, jak byl dlouhý, na bok, kde ležel mrtvý, ale ještě sebou škubal; a ti tři ostatní se otočili a utíkali, co jim nohy stačily.

Než byste mrkli, vypálil Dlouhý John obě hlavně pistole do Merryho, který se ještě zmítal, a když na něj ten muž v posledním smrtelném zápasu obrátil oči v sloup, řekl: „George, myslím, že jsem s tebou skoncoval.“

V tutéž chvíli k nám zpoza muškátovníků vyšli doktor, Gray a Ben Gunn s kouřícími mušketami.

„Kupředu!“ vykřikl doktor. „Poklusem, hoši. Musíme jim odříznout cestu k člunům.“

A vyrazili jsme velkou rychlostí a chvílemi jsme se brodili křovím až po prsa.

Povídám vám, že Silver se nám ze všech sil snažil stačit. Co ten člověk vydržel, jak skákal o berli, až mu svaly na prsou málem praskaly, to by nedokázal žádný zdravý člověk; a doktor si to myslí taky. I tak už byl třicet kroků za námi a skoro se dusil, když jsme došli na okraj svahu.

„Doktore," zavolal, „koukněte tamhle! Není kam spěchat!"

A opravdu, nebylo kam spěchat. Na otevřenějším místě náhorní plošiny jsme viděli, jak ti tři, co přežili, pořád utíkají stejným směrem, kterým vyrazili, přímo k vrchu Zadní stěžeň. Už jsme byli mezi nimi a čluny; a tak jsme si my čtyři sedli, abychom popadli dech, zatímco Dlouhý John, který si otíral obličej, se k nám pomalu dobelhal.

„Srdečně vám děkuju, doktore," povídá. „Přišel jste, myslím, právě včas, pro mě i pro Hawkinse. Tak to jseš ty, Ben Gunn!" dodal. „No, ty jseš ale pěknej kousek, to teda jo."

„Já jsem Ben Gunn, to jsem," odpověděl vysazenec a v rozpacích se kroutil jako úhoř. „A," dodal po dlouhé odmlce, „jak se máte, pane Silvere? Docela dobře, díky, říkáte."

„Bene, Bene," zamumlal Silver, „že zrovna ty jsi mě dostal!"

Doktor poslal Graye zpátky pro jeden z krumpáčů, které vzbouřenci na útěku pohodili, a pak, zatímco jsme v klidu sestupovali z kopce k místu, kde ležely čluny, několika slovy vylíčil, co se stalo. Silvera ten příběh nesmírně zajímal; a Ben Gunn, ten napůl pomatený vysazenec, byl jeho hrdinou od začátku do konce.

Ben při svých dlouhých osamělých toulkách po ostrově našel kostru – to on ji oloupil; našel poklad; vykopal ho – to násada jeho krumpáče ležela přelomená v jámě; na mnoha únavných cestách ho na zádech přenesl od paty vysoké borovice do jeskyně, kterou měl na dvouvrcholovém kopci v severovýchodním cípu ostrova, a tam ležel bezpečně uložený už dva měsíce před příjezdem Hispanioly.

Když z něj doktor to tajemství vytáhl odpoledne v den útoku a když příštího rána uviděl, že kotviště je opuštěné, zašel za Silverem, dal mu mapu, která teď byla k ničemu – dal mu zásoby, protože jeskyně Bena Gunna byla dobře zásobená kozím masem, které si sám nasolil –, dal cokoli a všechno, jen aby dostal příležitost bezpečně se přesunout z pevnůstky na dvouvrcholový kopec, kde budou z dosahu malárie a budou moct hlídat peníze.

„Co se týče tebe, Jime," řekl, „šlo to proti mému srdci, ale udělal jsem, co jsem považoval za nejlepší pro ty, kdo zůstali věrní své povinnosti; a jestli jsi mezi ně nepatřil ty, čí to byla vina?"

Toho rána, když zjistil, že já budu zatažený do toho strašného zklamání, které pro vzbouřence připravil, běžel celou cestu k jeskyni, nechal statkáře hlídat kapitána, vzal s sebou Graye a vysazence a vyrazili napříč přes ostrov, aby byli po ruce u borovice. Brzy však viděl, že naše skupina má náskok; a Ben Gunn, který byl rychlý na nohou, byl poslán napřed, aby udělal, co sám dokáže. Pak Bena napadlo zapůsobit na pověrčivost svých bývalých kamarádů z lodi, a měl takový úspěch, že Gray a doktor stačili dorazit a už leželi v záloze, když hledači pokladu přišli.

„Á," řekl Silver, „to jsem měl štěstí, že jsem tu měl Hawkinse. Vy byste nechal starýho Johna rozsekat na kousky a ani byste na to nepomyslel, doktore."

„Ani bych na to nepomyslel," odpověděl doktor Livesey vesele.

A to už jsme došli ke kapitánským člunům. Doktor jeden z nich krumpáčem rozbil, a pak jsme všichni nastoupili do druhého a vydali se po moři kolem ostrova k Severní zátoce.

Byla to plavba na osm nebo devět mil. Silvera, i když už byl únavou skoro mrtvý, posadili k veslu jako nás ostatní, a brzy jsme rychle klouzali po hladkém moři. Záhy jsme vypluli z úžiny a obepluli jihovýchodní cíp ostrova, kolem kterého jsme před čtyřmi dny táhli Hispaniolu.

Když jsme míjeli dvouvrcholový kopec, viděli jsme černé ústí jeskyně Bena Gunna a vedle něj postavu opřenou o mušketu. Byl to statkář, a my jsme zamávali kapesníkem a třikrát mu provolali hurá, a Silverův hlas se k tomu přidal stejně srdečně jako kterýkoli jiný.

O tři míle dál, hned za vjezdem do Severní zátoky, jsme nepotkali nic jiného než Hispaniolu, která si plula sama! Poslední příliv ji nadzvedl, a kdyby bylo víc větru nebo silný přílivový proud jako v jižním kotvišti, už bychom ji nikdy nenašli, nebo bychom ji našli beznadějně uvízlou na mělčině. Takhle utrpěla jen málo, kromě zničené hlavní plachty. Připravili jsme další kotvu a spustili ji do vody hluboké sáh a půl. Všichni jsme pak zase odveslovali do Rumové zátoky, nejbližšího místa k pokladnici Bena Gunna; a pak se Gray sám vrátil s člunem na Hispaniolu, kde měl přes noc držet stráž.

Od pláže vedl k vchodu do jeskyně mírný svah. Nahoře nás přivítal statkář. Ke mně byl srdečný a laskavý a o mém útěku neřekl nic, ani na výtku, ani na pochvalu. Na Silverův zdvořilý pozdrav trochu zrudl.

„Johne Silvere," řekl, „jste nehorázný padouch a podvodník – obludný podvodník, pane. Bylo mi řečeno, že vás nemám stíhat. Dobrá tedy, nebudu. Ale ti mrtví, pane, vám visí na krku jako mlýnské kameny."

„Srdečně vám děkuju, pane," odpověděl Dlouhý John a znovu zasalutoval.

„Opovažte se mi děkovat!" vykřikl statkář. „Je to hrubé zanedbání mé povinnosti. Ustupte."

A nato jsme všichni vešli do jeskyně. Byla to velká, vzdušná prostora s malým pramenem a tůňkou čisté vody, nad kterou se skláněly kapradiny. Podlaha byla písčitá. Před velkým ohněm ležel kapitán Smollett; a ve vzdáleném koutě, kam záře plamenů jen matně zablikala, jsem uviděl velké hromady mincí a kvádry poskládané ze zlatých prutů. To byl Flintův poklad, pro který jsme přijeli z takové dálky a který už stál životy sedmnácti mužů z Hispanioly. Kolik jich stálo jeho hro-

madění, kolik krve a žalu, kolik dobrých lodí potopených na širém moři, kolik statečných mužů, kteří se zavázanýma očima kráčeli po prkně do vln, kolik dělových ran, kolik hanby, lží a krutosti, to by snad nedokázal říct nikdo živý. A přece byli na tom ostrově ještě tři – Silver, starý Morgan a Ben Gunn –, kteří se každý na těch zločinech podíleli, stejně jako každý marně doufal, že se podělí o odměnu.

„Pojď dál, Jime," řekl kapitán. „Ve svém oboru jsi hodný chlapec, Jime, ale myslím, že ty a já už spolu na moře nepojedeme. Na mě jsi až příliš rozený miláček štěstěny. Jste to vy, Johne Silvere? Co vás sem přivádí, člověče?"

„Vrátil jsem se ke svý povinnosti, pane," odpověděl Silver.

„Á!" řekl kapitán, a to bylo všechno, co řekl.

Jakou jsem měl té noci večeři, se všemi svými přáteli kolem sebe; a jaké to bylo jídlo, se solenou kozinou od Bena Gunna, s nějakými lahůdkami a s lahví starého vína z Hispanioly. Nikdy, tím jsem si jistý, nebyli lidé veselejší a šťastnější. A byl tam i Silver, seděl vzadu skoro mimo světlo ohně, ale jedl s chutí, pohotově vyskočil, kdykoli bylo něco potřeba, dokonce se tiše přidával k našemu smíchu – tentýž uhlazený, zdvořilý, úslužný námořník jako na cestě sem.

Kapitola třicátá čtvrtá: A poslední

Druhý den ráno jsme se brzy pustili do práce, protože přenést tu velkou spoustu zlata skoro míli po souši na pláž a odtamtud tři míle člunem na Hispaniolu byl na tak malý počet pracovníků značný úkol. Ti tři chlapi, kteří se ještě potulovali po ostrově, nám moc starostí nedělali; jediná hlídka na rameni kopce stačila, aby nás pojistila proti náhlému přepadení, a kromě toho jsme si mysleli, že bojů už mají víc než dost.

Práce proto čile postupovala. Gray a Ben Gunn jezdili s člunem tam a zpátky, zatímco ostatní za jejich nepřítomnosti skládali poklad na pláž. Dva pruty, zavěšené na kusu lana, byly pro dospělého muže pořádný náklad – takový, že byl rád, když s ním mohl jít pomalu. Já jsem k nošení moc nebyl, a tak jsem měl celý den v jeskyni práci s balením ražených peněz do pytlů od sucharů.

Byla to zvláštní sbírka, rozmanitostí mincí podobná pokladu Billyho Bonese, ale o tolik větší a o tolik pestřejší, že myslím, že jsem nikdy neměl větší potěšení, než když jsem je třídil. Anglické, francouzské, španělské, portugalské, mince s králem Jiřím a s králem Ludvíkem, dublony a dvojité guineje a moidory a cechýny, podobizny všech evropských králů za posledních sto let, podivné orientální mince s ražbou, která vypadala jako chomáčky provázků nebo kousky pavučiny, kulaté mince a hranaté mince a mince provrtané uprostřed, jako by se měly nosit na krku – v té sbírce si podle mě musel najít místo skoro každý druh peněz na světě; a co do počtu, bylo jich jistě tolik jako listí na podzim, takže mě od shýbání bolela záda a od třídění prsty.

Tahle práce pokračovala den za dnem; každý večer jsme naložili na palubu celé jmění, ale na zítřek čekalo další jmění; a celou tu dobu jsme o těch třech přeživších vzbouřencích nic neslyšeli.

Nakonec – myslím, že to bylo třetí noci – jsme se s doktorem procházeli po rameni kopce, odkud je vidět na nížiny ostrova, když k nám vítr z husté tmy dole přinesl zvuk, něco mezi ječením a zpěvem. K uším nám dolehl jen útržek a pak bylo zase ticho jako předtím.

„Bůh jim odpusť," řekl doktor; „to jsou ti vzbouřenci!"

„Všichni opilí, pane," ozval se za námi Silverův hlas.

Silver, to bych měl říct, měl úplnou volnost a navzdory každodenním odmítnutím se zřejmě zase považoval za docela privilegovaného a přátelského podřízeného. Bylo opravdu pozoruhodné, jak dobře snášel ta příkoří a s jakou neúnavnou zdvořilostí se pořád snažil zavděčit se všem. A přece, myslím, s ním nikdo nezacházel lépe než se psem, snad kromě Bena Gunna, který se svého starého kvartýrmistra pořád strašně bál, nebo mě, protože já jsem mu opravdu měl za co děkovat; i když co se toho týče, měl jsem asi důvod smýšlet o něm ještě hůř než kdokoli jiný, protože jsem ho na náhorní plošině viděl, jak spřádá novou zradu. Doktor mu proto odpověděl dost nevrle.

„Opilí, nebo blouzní," řekl.

„Máte pravdu, pane," odpověděl Silver; „a vám i mně je zatraceně jedno, co z toho."

„Asi byste po mně sotva chtěl, abych vás nazval lidumilem," odvětil doktor posměšně, „a tak vás moje city možná překvapí, mistře Silvere. Ale kdybych si byl jistý, že blouzní – a jsem v duchu přesvědčen, že aspoň jeden z nich má zimnici –, opustil bych tenhle tábor, a ať by to pro mou vlastní kůži znamenalo jakékoli nebezpečí, přinesl bych jim pomoc svého umění."

„S dovolením, pane, to byste udělal velkou chybu," odvětil Silver. „Přišel byste o svůj drahocennej život, na to se můžete spolehnout. Já jsem teď na vaší straně, jsme jedna ruka; a nerad bych viděl, jak naše

parta slábne, natož abych přišel o vás, když vím, co vám dlužím. Ale tihle chlapi tam dole, ti by slovo dodržet nedokázali – ne, ani kdyby chtěli; a co víc, nedokázali by věřit, že vy ho dodržíte."

„Ne," řekl doktor. „To vy jste muž, který slovo dodrží, to my víme."

No, a to byla asi poslední zpráva, kterou jsme o těch třech pirátech měli. Jen jednou jsme hodně zdaleka zaslechli výstřel a předpokládali jsme, že loví. Konala se porada a rozhodlo se, že je musíme na ostrově nechat – musím říct, že k nesmírné radosti Bena Gunna a s velkým souhlasem Graye. Nechali jsme jim pořádnou zásobu prachu a broků, většinu nasolené kozy, nějaké léky a ještě jiné nezbytnosti, nářadí, šaty, náhradní plachtu, sáh nebo dva lana a na zvláštní přání doktora pěkný dárek tabáku.

To bylo asi to poslední, co jsme na ostrově udělali. Předtím jsme uložili poklad a nabrali dost vody a zbytek kozího masa pro případ nějaké nouze; a nakonec, jednoho krásného rána, jsme zvedli kotvu, což bylo zhruba všechno, na co jsme stačili, a vypluli ze Severní zátoky pod stejnou vlajkou, pod kterou kapitán bojoval u palisády.

Ti tři chlapi nás museli sledovat pozorněji, než jsme si mysleli, jak se brzy ukázalo. Protože když jsme proplouvali úžinou, museli jsme se držet velice blízko jižního cípu, a tam jsme je viděli, všechny tři, jak spolu klečí na písčité kose a prosebně zvedají ruce. Myslím, že nám všem šlo k srdci nechat je v takovém bídném stavu; ale nemohli jsme riskovat další vzpouru; a odvézt je domů na šibenici by byla krutá laskavost. Doktor na ně zavolal a řekl jim o zásobách, které jsme nechali, a kde je najdou. Ale oni na nás dál volali jménem a prosili nás, pro Boha, abychom byli milosrdní a nenechali je umřít na takovém místě.

Když nakonec viděli, že loď pořád drží kurz a rychle se jim vzdaluje z doslechu, jeden z nich – nevím, který to byl – s chraplavým výkřikem vyskočil na nohy, přiložil mušketu k rameni a vypálil ránu, která Silverovi zasvištěla nad hlavou a prolétla hlavní plachtou.

Potom jsme se drželi v úkrytu za okolkem, a když jsem se znovu podíval ven, z kosy zmizeli a kosa sama se ve vzrůstající dálce skoro rozplynula. To byl aspoň konec toho všeho; a ještě před polednem, k mé nevýslovné radosti, se nejvyšší skála Ostrova pokladů ponořila do modrého kruhu moře.

Měli jsme tak málo mužů, že každý na palubě musel přiložit ruku k dílu – jen kapitán ležel na matraci na zádi a vydával rozkazy, protože i když se hodně zotavil, pořád potřeboval klid. Namířili jsme příd k nejbližšímu přístavu ve španělské Americe, protože jsme nemohli riskovat plavbu domů bez nových námořníků; a i tak nás proměnlivé větry a pár čerstvých bouří úplně vyčerpaly, než jsme tam dopluli.

Bylo to zrovna při západu slunce, když jsme zakotvili v překrásném zálivu, sevřeném ze všech stran pevninou, a hned nás obklopily čluny z břehu plné černochů, mexických indiánů a míšenců, kteří prodávali ovoce a zeleninu a nabízeli se, že se budou potápět pro mince. Pohled na tolik dobromyslných tváří, hlavně černošských, chuť tropického ovoce a především světla, která se začala rozsvěcovat ve městě, to všechno bylo okouzlujícím protikladem k našemu temnému a krvavému pobytu na ostrově; a doktor se statkářem si mě vzali s sebou a vystoupili na břeh, aby tam strávili začátek noci. Tam se setkali s kapitánem anglické válečné lodi, dali se s ním do řeči, šli k němu na palubu a zkrátka se tak příjemně bavili, že už svítalo, když jsme přirazili k boku Hispanioly.

Na palubě byl jen Ben Gunn, a jakmile jsme vystoupili nahoru, začal se nám s podivuhodným kroucením zpovídat. Silver byl pryč. Vysazenec mu před několika hodinami pomohl uprchnout v jednom z břehových člunů, a teď nás ujišťoval, že to udělal jen proto, aby zachránil naše životy, o které bychom jistě přišli, kdyby „ten chlap s jednou nohou zůstal na palubě“. Ale to nebylo všechno. Lodní kuchař neodešel s prázdnou. Nepozorovaně prořízl jednu přepážku a odnesl jeden

z pytlů s mincemi, v ceně snad tří nebo čtyř set guinejí, aby mu pomohl na jeho dalších toulkách.

Myslím, že jsme byli všichni rádi, že jsme se ho zbavili tak lacino.

Nuže, abych to zkrátil, nabrali jsme na palubu pár námořníků, měli jsme dobrou plavbu domů a Hispaniola dorazila do Bristolu právě ve chvíli, kdy pan Blandly začínal uvažovat o tom, že vypraví doprovodnou loď. Z těch, kdo vypluli, se s ní vrátilo jen pět mužů. „Ty další chlast a čert dostal do jednoho" – a to důkladně; i když, pravda, tak zle na tom jsme nebyli jako ta jiná loď, o které zpívali:

> Jen jeden z posádky vrátil se zpět,
> a vyplulo jich sedmdesát pět.

Všichni jsme dostali z pokladu štědrý podíl a naložili jsme s ním moudře nebo pošetile, podle své povahy. Kapitán Smollett se už na moře nevrací. Gray nejen ušetřil své peníze, ale protože ho náhle popadla touha povznést se, také studoval své řemeslo a teď je prvním důstojníkem a spolumajitelem pěkné plně oplachtěné lodi, navíc je ženatý a otec rodiny. Co se týče Bena Gunna, dostal tisíc liber, které utratil nebo prohrál za tři týdny, nebo abych byl přesnější, za devatenáct dní, protože dvacátý den už zase žebral. Pak dostal na starost vrátnici u brány, přesně jak se toho bál na ostrově; a dosud žije, velký oblíbenec, i když tak trochu terč posměchu venkovských kluků, a v neděli a o svátcích proslulý zpěvák v kostele.

O Silverovi už jsme nic neslyšeli. Ten hrozivý námořník s jednou nohou konečně úplně zmizel z mého života; ale troufám si říct, že se setkal se svou starou ženou černoškou a možná s ní a s Kapitánem Flintem dodnes žije v pohodlí. Snad se to dá doufat, protože jeho vyhlídky na pohodlí na onom světě jsou velice malé.

Prutové stříbro a zbraně, pokud vím, dosud leží tam, kde je Flint zakopal; a ode mě tam jistě zůstanou ležet. Ani párem volů by mě na

ten prokletý ostrov zpátky nedostali; a nejhorší sny, jaké kdy mám, jsou ty, ve kterých slyším příboj, jak duní kolem jeho břehů, nebo se v posteli prudce posadím a v uších mi ještě zní ostrý hlas Kapitána Flinta: „Osmireály! Osmireály!“

Robert Louis Stevenson: Ostrov pokladů

Překlad: Audioknihy CZ. Nový český překlad z originálu, který vznikl pro tento projekt a prošel nezávislou korekturou.

Zdroj originálního textu: Project Gutenberg #120.

Originální text je volné dílo. Překlad a vydání: Audioknihy CZ, licence CC BY 4.0. Můžete jej sdílet a dál používat, pokud uvedete zdroj (Audioknihy CZ, audioknihycz.cz/kniha/ostrov-pokladu-stevenson/).

Audioknihu připravujeme. Další knihy a audioknihy zdarma najdete na audioknihycz.cz/kniha/ostrov-pokladu-stevenson/.